

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

Π2.2 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2025-2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Α'	6
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Α'	11
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Α'	14
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	21
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, (1492-1789).....	24
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Β'	27
ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Α'	31
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Β'	35
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Β'	39
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	44
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ	49
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Γ'	52
ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Β'	56
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Γ'	60
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Γ'	64
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ Α'	72
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Δ'	75
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Δ'	81
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Δ'	86
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ Β'	94
ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Γ'	98
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	103
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ Α'	106
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Ε'	110
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Ε	115
ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ Α'	119
ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	124
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ Β'	130
ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ Β'	134
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, 1789-1945	139
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	143
ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΔΙΑΣΠΟΡΑ	147
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤ'	153
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (19 ^{0Σ} -20 ^{0Σ} ΑΙΩΝΑΣ)	164
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ	169
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	176
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ.....	181

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	
.....	187
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΧΩΡΟ, ΤΗ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	
Α'	193
ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	199
ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ Α'	205
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑ.....	208
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ.....	213
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ.....	220
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΥ	224
ΝΕΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ.....	232
ERASMUS A: CONTEMPORARY GREECE, HISTORY ARTS AND LETTERS.....	237
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ Ι	241
ΧΟΡΟΣ, ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	246
ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	250
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	
.....	256
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	262
ΞΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ.....	267
ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΗΞΕΙΣ ΕΜΦΥΛΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ	272
ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ	277
ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ & ΚΟΥΚΛΑΣ 2: «ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ»	282
ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ	287
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ.....	291
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	297
ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ.....	302
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ.....	Error! Bookmark not defined.
ERASMUS B: CONTEMPORARY GREECE, HISTORY ARTS AND LETTERS....	308
ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ Β'	312
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.....	315
ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ.....	319
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑΣ, 19^Ος -20^Ος ΑΙΩΝΑΣ	323
ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ: ΧΩΡΟΙ, ΣΚΗΝΕΣ, ΤΟΠΟΙ.....	327
ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΤΗΝ ΚΩΜΩΔΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ 20^ΟΥ ΑΙΩΝΑ	332
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΘΕΑΤΡΟ	340
Η ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΓΕΝΙΑ...	345
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ.....	350
ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	354

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ II.....	359
Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΥ ΒΙΝΤΕΟ ΣΤΗ	
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	365
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ.....	371
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ.....	375
ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	381
ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟ	Error! Bookmark not defined.
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ	386
Ο ΣΑΙΞΠΗΡ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΘΟΝΗ	389
ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΥΚΛΑΣ	392
ΛΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ.....	396
ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ	
ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	400
ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΤΗ	
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ	404

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ300	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Ελληνικό Θέατρο των Νεότερων Χρόνων Α΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (ανάθεση εργασίας, στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE298/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να ερμηνεύει τους σύγχρονους μεθοδολογικούς και επιστημολογικούς προβληματισμούς της ιστοριογραφίας και της δραματολογίας του θεάτρου στην περίοδο της Βενετοκρατίας στην Κρήτη και στα Επτάνησα και του θεάτρου του Αιγαίου πελάγους τον 18ο αιώνα, να κατανοεί το ιστορικό, κοινωνικό και αισθητικό πλαίσιο της συγκεκριμένη δραματουργικής παραγωγής, να γνωρίζει εις βάθος τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (ιδεολογικά, υφολογικά, αισθητικά) των υπό μελέτη κειμένων και να τα συγκρίνει και αντιπαραβάλλει με τη σύγχρονή τους ευρωπαϊκή δραματουργία, έχοντας αποκτήσει μια κατά το δυνατόν πλήρη και κυρίως σαφή εικόνα του νεοελληνικού θεάτρου ως ιστορικού φαινομένου σε εξέλιξη και αναπτύσσοντας δημιουργικό και κριτικό προβληματισμό.

Γενικές Ικανότητες

- χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Μύηση στην ερευνητική διαδικασία με την ανάληψη ατομικής ή ομαδικής εργασίας
- Εισαγωγή στη διεπιστημονική προσέγγιση των φαινομένων, εν προκειμένω στις

κοινωνικές και πολιτισμικές οσμώσεις που οδήγησαν στο φαινόμενο άνθησης της δραματουργίας

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα θα μελετηθεί το θέατρο και η δραματουργία του λατινοκρατούμενου νησιωτικού χώρου (Κρήτη, Επτάνησα, νησιά του Αιγαίου Πελάγους). Εισαγωγή στην ιστοριογραφία των απαρχών του νεοελληνικού θεάτρου και ανάλυση των συμβάσεων και τεχνοτροπιών της κλασικίζουσας δραματουργίας και του θρησκευτικού δράματος, σε συνάρτηση με το ιστορικό πλαίσιο και τις κοινωνικές συνθήκες που συνέβαλαν στη δημιουργία της συγκεκριμένης δραματουργικής παραγωγής. Θα επικεντρωθούμε στην πρόσληψη των θεατρικών ειδών της όψιμης Αναγέννησης, στην ανάλυση των θεατρικών κειμένων και στη σχέση τους με τη σύγχρονή τους δυτική δραματουργία.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα:

1. Βενετία και Μεσόγειος. Η Κρήτη της Βενετοκρατίας. Το ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο 1.
2. Η Κρήτη της Βενετοκρατίας. Το ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο 2.
Η κρητική άνθηση - Εισαγωγικά - Οι πρόδρομοι - Προϋποθέσεις για την εμφάνιση της δραματουργίας.
3. Η κρητική δραματουργία - Γενικά.
4. Η «τραγωδία» - Τα έργα: *Ερωφύλη*, *Βασιλεύς ο Ροδολίνος*, *Ζήνων*.
5. Η κωμωδία:
6. *Κατσούρμπος*, *Στάθης*, *Φορτουνάτος*.
7. Το θρησκευτικό δράμα: *Η θυσία του Αβραάμ*.
8. Η ποιμενική ποίηση και το ποιμενικό δράμα: *Βοσκοπούλα*, *Πανώρια* (*Γύπαρις*). *L'amorosa fede*, *Ο πιστικός βοσκός* (*Il pastor fido*).
9. Ο *Ερωτόκριτος* και η λανθάνουσα δραματικότητα του.
10. Το επτανησιακό θέατρο: Διάκριση σε περιόδους, συγγραφείς, έργα, παραστάσεις.
11. Θεόδωρος Μοντσελέζε, *Ευγένια*. Σαβόγιας Ρούσμελης: *Κωμωδία των ψευτογιατρών*. Δημ. Γουζέλης, *Ο Χάσης*
12. Πέτρος Κατσαΐτης, *Ιφιγένεια*, *Θυέστης*, Γεώργιος Μόρμορης, *Αμύντας*
13. Το αιγαιοπελαγίτικο θέατρο των θρησκευτικών ταγμάτων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις / συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση οπτικοακουστικού υλικού
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικών εποπτικών εργαλείων (power point παρουσιάσεις) και πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass.

	Συστηματική επαφή με τους φοιτητές/τριες εκ του σύνεγγυς και μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων (βιβλιογραφίας)	23.5 ώρες
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	25 ώρες
	ΣΥΝΟΛΟ	87.5 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Συγγραφή, παρουσίαση εξαμηνιαίας εργασίας με παράλληλη χρήση οπτικοακουστικού υλικού, ανάθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων • Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα • Γραπτή ή προφορική εξέταση στο σύνολο της ύλης, με ερωτήσεις ανάπτυξης και κριτικής σκέψης.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΚΗ

David Holton (επιμ.), *Λογοτεχνία και Κοινωνία στην Κρήτη της Αναγέννησης* ΠΕΚ, 4η έκδοση, Ηράκλειο 2002.

Βάλτερ Πούχνερ, *Ανθολογία Νεοελληνικής Δραματουργίας*, τ. Α', ΜΙΕΤ, Αθήνα 2006.

Στέφανος Κακλαμάνης, *Η Κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14^{ος}-17^{ος} αι.)*, τ. Γ': *Ανθολογία* (περι. 1580-17^{ος} αι.), ΜΙΕΤ, Αθήνα 2020.

Γωγώ Βαρζελιώτη, *Κρητική κωμωδία και καθημερινή ζωή. Σχέση σκηνικής εικόνας και κοινωνίας στο βενετοκρατούμενο Χάνδακα*, Αθήνα-Βενετία 2011.

Γωγώ Κ. Βαρζελιώτη, «Το θέατρο στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου», στον τόμο *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα. Προσεγγίζοντας την ιστορία της*, επιστ. διεύθ. Χρύσα Μαλτέζου, τ. Α', Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, *Βιβλιοθήκη* 30, Αθήνα-Βενετία 2010, σ. 681-693.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ

ΚΡΗΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Στυλιανός Αλεξίου – Μάρθα Αποσκήτη, (επιμ.), *Ερωφίλη. Τραγωδία Γεωργίου Χορτάση*, Εκδ. Στιγμή, Αθήνα 1988.

Στυλιανός Αλεξίου, *Η κρητική λογοτεχνία και η εποχή της. Μελέτη φιλολογική και ιστορική*, Αθήνα 1995.

Μάρθα Αποσκήτη, *Ροδολίνος, τραγωδία Ιωάννη Ανδρέα Τρωίλου (17^{ου} αιώνα)*, πρόλ. Στ. Αλεξίου, Αθήνα 1987.

W. Bakker. – Arn. van Gemert (κριτική έκδ.), *Η Θυσία του Αβραάμ*, ΠΕΚ, Ηράκλειο 1996.

- Εμμ. Κριαράς (κριτική έκδοση με εισαγωγή, σχόλια και λεξιλόγιο), *Γεωργίου Χορτάτση, Πανώρια*, Θεσσαλονίκη 1975.
- Λίνος Πολίτης (κριτική έκδοση, σημειώσεις, γλωσσάριο), *Γεωργίου Χορτάτση, Κατσούρμπος, κωμωδία*, Ηράκλειο 1964.
- Nikolaos M. Panayotakis, «Le prime rappresentazioni teatrali nella Grecia moderna: Antonio Molino a Corfù e a Creta», *Θησαυρίσματα / Thesaurismata*, 22(1992), σσ. 345-360.
- Λίνος Πολίτης (κριτική έκδοση, σημειώσεις, γλωσσάριο), *Γεωργίου Χορτάτση, Κατσούρμπος, κωμωδία*, Ηράκλειο 1964.
- Βάλτερ Πούχνερ, «Θεατρολογικά προβλήματα στο κρητικό και εφτανησιακό θέατρο (1550-1750)», στον τόμο *Ευρωπαϊκή Θεατρολογία*, Αθήνα, 1984, κεφ. 3, σσ. 141-157, σημειώσεις στις 438-441].
- A. Vincent (κριτική έκδοση, σημειώσεις, γλωσσάριο), *Μάρκου Αντωνίου Φόσκολου, Φορτουνάτος* (εκδ. επιμ. Θεοχ. Δετοράκη), Ηράκλειο 1980.
- ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
- Δημήτριος Γουζέλης, *Ο Χάσης, Το τζάκωμα και το φτιάσιμον*. Επιμέλεια Ζήσιμος Χ. Συνοδινός, Εκδόσεις Ωκεανίδα, Αθήνα 1997.
- Σπ. Α.. Ευαγγελάτος. *Ιστορία του Θεάτρου εν Κεφαλληνία 1600-1900*, Αθήνα 1970.
- Σπ. Α.. Ευαγγελάτος (επιμ.), *Π. Κατσαΐτης, Ιφιγένεια [Εν Ληξουρίω]*, Αθήνα 1995.
- Ευγένια*, Αμφι-Θέατρο Σπύρου Α. Ευαγγελάτου. Πρόγραμμα παράστασης, 1997.
- Πέτρου Κατσαΐτη, *Ιφιγένεια [εν Ληξουρίω]*, Αμφι-Θέατρο Σπύρου Α. Ευαγγελάτου. Πρόγραμμα παράστασης, 1979.
- Ε. Κριαρά, Πέτρος Κατσαΐτης, *Ιφιγένεια – Θυέστης – Κλαυθμός Πελοποννήσου*. Ανέκδοτα έργα. Κριτική έκδοση με εισαγωγή, σημειώσεις και γλωσσάρια. Collection de l'Institut Français d'Athènes, 1950.
- Πλ. Μαυρομούστακος., «Το Ιταλικό Μελόδραμα στο Θέατρο Σαν Τζιάκομο της Κέρκυρας (1733-1798)», *Παράθασις / Parabasis* 1 (1995), 147-192.
- Γεώργιος Μόρμωρης, *Αμύντας του Τάσσου ποίημα ωραιότατον, Μεταγλωττισμένον και συνθεμένον διά στίχων εις την απλήν γλώσσαν Από ***. Κριτική έκδοση, Εισαγωγή, Σχόλια και Γλωσσάριο: Σπύρος Α. Ευαγγελάτος, σειρά Βυζαντινή και Νεοελληνική Βιβλιοθήκη /12, Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2012.
- Γ. Π. Πεφάνης, «Το επτανησιακό θέατρα, Μια σύντομη επισκόπηση», σσ. 19-48, στον τόμο: *Η άμμος του κειμένου. αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008.
- Βάλτερ Πούχνερ, «Ο Πέτρος Κατσαΐτης και το κρητικό θέατρο», στον τόμο *Ευρωπαϊκή Θεατρολογία*, Αθήνα, 1984, κεφ. 5, σσ. 185-221, σημειώσεις στις 445-454.
- Τραγωδία ονομαζομένη Ευγένια του κυρού Θεοδώρου Μοντσελέζε, 1646*. Παρουσίαση Mario Vitti, Φιλολογική επιμέλεια Giuseppe Spadaro, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα 1995.
- Mario Vitti, «Προεισαγωγικά στην *Ευβιένα* 'Τραγωδία' ποιηθείσα υπό του Κυρού Θεοδώρου Μοντσελέζε», *Κρητικά Χρονικά*, έτος ΙΔ' (1960), τχ. ΙΙΙ, σσ. 435-46.
- ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ
- Γωγώ Βαρζελιώτη – Β. Πούχνερ, «Αναστηλώνοντας μια θεατρική παράσταση: η παράσταση του «Αγίου Δημητρίου» στις 29 Δεκεμβρίου 1723 στη Νάξο και οι συντελεστές της», *Παράθασις / Parabasis* 3 (2000), 123-166.

N. Μ. Παναγιωτάκης – Β. Πούχνερ, *Η Τραγέδια του Αγίου Δημητρίου. Θρησκευτικό δράμα με κωμικά ιντερμέδια, αγνώστου ποιητή, που παραστάθηκε στις 29 Δεκεμβρίου 1723 στη Ναξία. Κριτική έκδοση με εισαγωγή, σημειώσεις και γλωσσάριο*, Ηράκλειο 1999.

Βάλτερ Πούχνερ, «Το ελληνικό θρησκευτικό θέατρο του Αιγαίου πελάγους», σσ. 21-35, στον τόμο: *Νεοελληνικό Θέατρο, 17ος-20ός αι.*, Ε.Ι.Ε., 1997.

Β. Πούχνερ (κριτική έκδοση με εισαγωγή, σημειώσεις και γλωσσάριο), *Ηρώδης ή η σφαγή των νηπίων. Χριστουγεννιάτικο θρησκευτικό δράμα αγνώστου ποιητή σε πεζό λόγο από το χώρο των Κυκλάδων την εποχή της Αντιμεταρρύθμισης*, Αθήνα 1998.

ΑΛΛΑ

Άννα Ταμπάκη, Μαρία Σπυριδοπούλου, Αλεξία Αλτουβά, *Ιστορία και δραματολογία ευρωπαϊκού θεάτρου. Από την Αναγέννηση ως τον 18ο αιώνα*, κεφ. «Το λαϊκό θέατρο στην Ιταλία: Κομέντια ντελ Άρτε»:

<https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/2930/3/02-chapter03.pdf>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Α'

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ450	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκή δραματολογία Α'		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κορμού υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλία και εξέταση, με δυνατότητα, αντίστοιχα, μετάφρασης και εξέτασης στην αγγλική γλώσσα για τους αλλοδαπούς φοιτητές ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE310/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τους βασικούς εκπροσώπους της δραματουργίας της Αναγέννησης σε Ιταλία, Ισπανία και Αγγλία, καθώς και της δραματουργίας του γαλλικού κλασικισμού, να κατανοούν τη σύνδεση της εκάστοτε δραματουργίας με την εποχή της, να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τα δραματικά κείμενα μεταξύ τους, καθώς και να ερμηνεύουν τους βασικούς τους άξονες.
Γενικές Ικανότητες
Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών να εξετάζουν τα διάφορα ζητήματα της επιστήμης τους σφαιρικά, καθώς και στην ανάπτυξη της κριτικής και συγκριτικής τους σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το θέατρο της Αναγέννησης στην Ιταλία (εισαγωγή). Νικολό Μακιαβέλλι (βιογραφικά). <i>Μανδραγόρας</i> (ανάλυση). 2. Το θέατρο του Χρυσού Αιώνα της Ισπανίας (εισαγωγή). Λόπε ντε Βέγκα (βιογραφικά). <i>Νέα τέχνη για κωμωδίες</i> (ανάλυση). 3. Λόπε ντε Βέγκα: <i>Φουεντεοβεχούνα</i> (ανάλυση). 4. Καλντερόν ντε λα Μπάρκα (βιογραφικά). <i>Ο αλκάδης της Θαλαμέα</i> (ανάλυση). 5. Το Ελισαβετιανό και Ιακωβιανό θέατρο (εισαγωγή).

6. Γουίλλιαμ Σαίξπηρ (βιογραφικά). *Άμλετ* (ανάλυση).
7. Τόμας Κυντ (βιογραφικά). *Εκδίκηση [Ισπανική τραγωδία]* (ανάλυση και σύγκριση με τον Άμλετ του Σαίξπηρ).
8. Κρίστοφερ Μάρλοου (βιογραφικά). *Ο Εβραίος της Μάλτας* (ανάλυση).
9. Μπεν Τζόνσον (βιογραφικά). *Βολπόνε και Αλχημιστής* (ανάλυση).
10. Το θέατρο του Γαλλικού Κλασικισμού (εισαγωγή).
11. Ρακίνας (βιογραφικά). *Ανδρομάχη* (ανάλυση).
12. Μολιέρος (βιογραφικά). *Ο Αρχοντοχωριάτης και Ζωρζ Νταντέν* (ανάλυση και σύγκριση).
13. Επανάληψη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο (ή εξ αποστάσεως, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες).	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση powerpoint στο μάθημα. Η ύλη αναρτάται στο e-class. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail, Messenger, Viber, WhatsApp, sms και τηλεφώνου. (Χρήση της πλατφόρμας webex, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	29
	Μελέτη βιβλιογραφίας	8
	Αυτοτελής μελέτη	10
	Διαδραστική διδασκαλία / Φροντιστήριο (Ανάλυση και σχολιασμός ιστορικών πηγών μέσα στο αμφιθέατρο)	8
	Προετοιμασία για τελική εξέταση	32,5
	Σύνολο Μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στο τέλος του εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις. Για τους φοιτητές που αδυνατούν να εξεταστούν γραπτά προβλέπεται προφορική εξέταση. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στα ελληνικά με 4 ερωτήσεις σύντομης απάντησης, από τις οποίες επιλέγουν τις 3. Προβλέπεται και η εξέταση με εργασία στην αγγλική γλώσσα για τους φοιτητές Erasmus	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενο εγχειρίδιο (Εύδοξος):

1. Τίνα Κροντήρη, *Ο Σαίξπηρ, η Αναγέννηση κι εμείς*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002.

Επιπλέον βιβλιογραφία:

1. Πάολο Μποζίζιο, *Ιστορία του θεάτρου*, Α' τόμος, μτφρ. - επιμ. Ελίνα Νταρακλίτσα, Αιγόκερως, Αθήνα 2006.
2. Πάολο Μποζίζιο - Ελίνα Νταρακλίτσα, *Το θέατρο της δύσης. Στοιχεία της ιστορίας της δραματουργίας, της σκηνοθεσίας και του θεατρικού χώρου*, Α' τόμος, Πολύτροπον, Αθήνα 2024.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Α΄

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ200	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Θέατρο της Αρχαιότητας Α΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE127/ Επίσης, ως Ανοιχτό Ακαδημαϊκό Μάθημα Ε.Κ.Π.Α. (open e class): http://opencourses.uoa.gr/courses/THEATRE102/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/φοιτήτριες, μετά το πέρας του μαθήματος:

- Γνωρίζουν το γενικό ιστορικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η θεατρική παραγωγή του Αισχύλου και τους τρόπους με τους οποίους αυτό την επηρέασε (μετάβαση από την τυραννία στη δημοκρατία, Περσικοί Πόλεμοι, εσωτερικές αντιθέσεις μεταξύ δημοκρατικών και αριστοκρατικών, θεσμικές εξελίξεις, ίδρυση και επέκταση της αττικής-δηλιακής συμμαχίας κτλ.)
- Γνωρίζουν το ειδικό θεσμικό-διαγωνιστικό πλαίσιο, στο οποίο παραστάθηκαν οι τραγωδίες του Αισχύλου και τους τρόπους με τους οποίους αυτό το πλαίσιο επενέργησε στη σύνθεση των τραγωδιών (εν Άστει Διονύσια και Λήναια, τρόπος διαγωνισμού των ποιητών, διαγωνιστικό πρόγραμμα, θεσμός της χορηγίας, τρόπος ορισμού των κριτών κ.ά.)
- Γνωρίζουν τον θεατρικό κώδικα και τα βασικά επιμέρους σημειακά συστήματά του, που ακολούθησε ή/και εξέλιξε ο Αισχύλος (δομή, μορφή και περιεχόμενο του θεατρικού κειμένου, θεατρικός χώρος, σκηνικός χώρος, (χορο)διδασκαλία, σκηνογραφία, ενδυμασία, αριθμός και φύλο υποκριτών, Χορός κ.ά.).

- Έχουν σφαιρική δραματολογική γνώση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του Αισχύλου, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης.
- Εντοπίζουν τις εξελίξεις που σημειώνονται από τους *Πέρσες* μέχρι την *Ορέστεια*, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης των έργων.
- Έχουν μια συνοπτική σφαιρική θεώρηση της ιστορίας της πρόσληψης του θεατρικού έργου του Αισχύλου και μπορούν να αναφέρουν σημαντικούς σταθμούς της στη νεοελληνική θεατρική σκηνή.
- Έρχονται σε επαφή και κατανοούν διαφορετικές δυνατότητες ερμηνευτικής ανάλυσης και σκηνοθετικής πρότασης των εξεταζόμενων έργων, λαμβάνοντας υπόψη τους πολλαπλούς παράγοντες που συνθέτουν τη θεατρική επικοινωνία σε επίπεδο πομπού, μηνύματος και αποδέκτη.
- Ενθαρρύνονται και μπορούν να προτείνουν τη δική τους δραματολογική/θεωρητική ή καλλιτεχνική/πρακτική πρόταση σε θέματα δραματικής δομής, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής ανάλυσης των έργων.
- Έχουν μια ευρεία εποπτεία των πολλαπλών παραγόντων που συνέθεταν το θεατρικό έργο του Αισχύλου κατά την εποχή της παραγωγής του, αλλά και των μεγάλων (κοινωνικών, πολιτικών, θρησκευτικών, θεατρικών), αλλαγών που έχουν εν τω μεταξύ επέλθει και επηρεάζουν μια νεότερη σκηνοθετική ανάγνωσή του.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- ✓ Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- ✓ Αυτόνομη εργασία
- ✓ Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- ✓ Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- ✓ Παραγωγή νέων ερευνητικών ή/και καλλιτεχνικών ιδεών
- ✓ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρακολουθεί κατά το δυνατόν αναλυτικά το σωζόμενο θεατρικό έργο του Αισχύλου

Πέρσαι, Επτά επί Θήβας, Ικέτιδες, Προμηθεύς Δεσμώτης, Αγαμέμνων, Χοηφόροι, Ευμενίδες, σε τρεις άξονες: i) δραματοουργικό-κειμενικό, ii) σκηνικό-παραστασιακό και iii) ιδεολογικό-σημασιολογικό, στην «εκει-και-τότε» λειτουργία του αλλά και σε μεταγενέστερες προσεγγίσεις του σε διαφορετικά χωροχρονικά συμφραζόμενα. Δομείται σε δεκατρείς (13) ενότητες, οι οποίες ακολουθούν την παρακάτω εξέλιξη, χωρίς ωστόσο να αποκλείονται επιμέρους διαφοροποιήσεις ανάλογα με τη ροή του μαθήματος και τις μαθησιακές ανάγκες του ακροατηρίου:

Ενότητα 1. Εισαγωγή στο θέατρο του Αισχύλου (I)

- ✓ Ένταξη της θεατρικής παραγωγής του Αισχύλου στο ευρύτερο θεατρικό-πολιτιστικό και πολιτικό-κοινωνικό πλαίσιο του 5ου αι. π.Χ. και συζήτηση των τρόπων με τους οποίους αυτό την επηρέασε. Εισαγωγή στο ειδικό θεσμικό-διαγωνιστικό πλαίσιο, στο οποίο παραστάθηκαν οι τραγωδίες του Αισχύλου και τους τρόπους με τους οποίους

αυτό το πλαίσιο επενέργησε στη σύνθεση των τραγωδιών (εν Άστει Διονύσια και Λήναια, τρόπος διαγωνισμού των ποιητών, διαγωνιστικό πρόγραμμα, θεσμός της χορηγίας, τρόπος ορισμού των κριτών κ.ά.)

Ενότητα 2. Εισαγωγή στο θέατρο του Αισχύλου (II)

- ✓ Συνέχεια της εισαγωγής. Ευσύνοπτη επισκόπηση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του Αισχύλου, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης, ώστε οι φοιτητές/τριες να είναι προετοιμασμένοι/ες για την επακόλουθη δραματολογική ανάλυση των έργων αναφοράς.

Ενότητα 3. Πέρσαι – Η τραγωδία της Ιστορίας

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στην αναπαράσταση της φυλετικής «ετερότητας». Σχέσεις (δραματικές, σκηνικές, θεματικές, ιδεολογικές) με άλλες σωζόμενες τραγωδίες. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 4. Επτά επί Θήβας – Από τον πανελλήνιο στον εμφύλιο Πόλεμο

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στον τρόπο αναπαράστασης της Θήβας ως λογοτεχνικού «τόπου», στον τρόπο διαχείρισης της εμφύλιας διαμάχης και στη δραματολογική διάρθρωση της «εξόδου» της τραγωδίας. Σχέσεις (δραματικές, σκηνικές, θεματικές, ιδεολογικές) με άλλες σωζόμενες τραγωδίες και μάλιστα με την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 5. Πέρσαι – Επτά επί Θήβας

- ✓ Ολοκλήρωση της εισαγωγής στις δύο σωζόμενες «πολεμικές τραγωδίες», με δραματολογική συνόψιση, αντιπαραβολή και συζήτηση των χαρακτηριστικών τους.

Ενότητα 6. Ικέτιδες – Ο Χορός στο προσκήνιο

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στην αναπαράσταση της ηθικής και φυλετικής «βαρβαρότητας», στη δραματική διαχείριση των έμφυλων ρόλων και ταυτοτήτων, στην ποσοτική και ποιοτική κυριαρχία του χορικού στοιχείου. Σχέσεις (δραματικές,

σκηνικές, θεματικές, ιδεολογικές) με άλλες σωζόμενες τραγωδίες. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 7. Προμηθεύς Δεσμώτης – Ο φιλόανθρωπος Θεός

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματουργικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στην κυριαρχία του θεϊκού στοιχείου, στην πολιτιστική συμβολή και ιδεολογική συγκρότηση του φερώνυμου ήρωα, σε ζητήματα διευθέτησης του σκηνικού χώρου και των κινησιακών-προσεγγιστικών σχέσεων. Σχέσεις (δραματικές, σκηνικές, θεματικές, ιδεολογικές) με άλλες σωζόμενες τραγωδίες. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 8. Ικέτιδες - Προμηθεύς Δεσμώτης

- ✓ Ολοκλήρωση της εισαγωγής στις δύο σωζόμενες τραγωδίες, με τη δραματολογική συνόψιση, αντιπαραβολή και συζήτηση των χαρακτηριστικών τους, με έμφαση στο κοινό (σκηνικό ή/αφηγηματικό πρόσωπο της Ιούς).

Ενότητα 9. Ορέστεια – Από την προσωπική/οικογενειακή αυτοδικία στην επίσημη/θεσμική δικαιοσύνη.

- ✓ Εισαγωγή στη μοναδική σωζόμενη τραγική τριλογία (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, μυθικοί και θεματικοί άξονες, η ενιαία θεματική της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα και Χορός, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.) και στη σημασία της για την κατανόηση του θεατρικού έργου του Αισχύλου και του αρχαίου θεάτρου της πρώιμης κλασικής περιόδου γενικότερα.

Ενότητα 10. Αγαμέμνων – Ο «νόστος» του ηγέτη και η συζυγοκτονία

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της πρώτης τραγωδίας της τριλογίας. Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματουργικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 11. Χοηφόροι – Ο «νόστος» του διαδόχου και η μητροκτονία

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της δεύτερης τραγωδίας της τριλογίας. Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματουργικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 12. Ευμενίδες – Η σύνθεση (:) των αντιθέτων

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τελευταίας τραγωδίας της τριλογίας. Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματουργικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 13. Το τέλος μιας νέας αρχής

- ✓ Αναδρομική συνοπτική επισκόπηση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του Αισχύλου, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης. Επισκόπηση της γραμματολογικής και

θεατρικής παράδοσης του έργου του Αισχύλου, από την αρχαιότητα μέχρι τη νεότερη εποχή. Εξέταση και συζήτηση των δυνατοτήτων που φέρει το αισχύλειο έργο συνολικά αλλά και καθεμία αισχύλεια τραγωδία μεμονωμένα σε επίπεδο καλλιτεχνικής πράξης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις της διδάσκουσας, παρουσιάσεις και συζήτηση θεμάτων και μικρών ασκήσεων στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους φοιτητές, χρήσιμοι σύνδεσμοι. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: Προβολή σημειώσεων σε power point, προβολή μαγνητοσκοπημένων αποσπασμάτων από νεότερες παραστάσεις τραγωδιών του Αισχύλου με τη χρήση DVDs ή Διαδικτύου. - Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και μέσω ηλεκτρονικής τάξης.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας	39
	Μελέτη, ανάλυση και συζήτηση κειμένων, παραστάσεων, βιβλιογραφίας, προφορική παρουσίαση προαιρετικών εργασιών/ασκήσεων	24
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	24,5
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ι. Αξιολόγηση ατομικών γραπτών/προφορικών εργασιών ή/και μικρών ασκήσεων, συμμετοχή στις συζητήσεις και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες - Ενδιάμεση αξιολόγηση: 20%	

	II. Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος - Τελική αξιολόγηση: 80% Μορφή εξέτασης: α) Δέκα (10) ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και κλειστού τύπου σε πραγματολογικά ζητήματα της διδακτέας ύλης. β) Δύο (2) ερωτήσεις δραματολογικής ανάπτυξης και κριτικής ανάλυσης σε θεατρικά έργα της διδακτέας ύλης.
ΤΥΠΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	Σημειώσεις των παραδόσεων με τη μορφή power-point, διδακτικό εγχειρίδιο, άλλα επιστημονικά άρθρα και μαθησιακό υλικό, περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Justina Gregory (επιμ.): *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας* (μετ. Μαρία Καίσαρ, Όλγα Μπεζαντάκου, Φιλώ Φιλίππου – επιμ: Δ. Ι. Ιακώβ), Εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα, 2010.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Alan H. Sommerstein: *Η ζωή και το έργο του Αισχύλου* (μετ. Π. Πολυκάρπου, επιμ. Α. Γ. Μαρκαντωνάτος), Gutenberg, Αθήνα, 2016 [*Aeschylean Tragedy*, Bristol Classical Press, 2013]

Επιπρόσθετη ενδεικτική βιβλιογραφία

BURIAN P. – J. BROMBERG (eds): *A Companion to Aeschylus*, Wiley Blackwell, [Hoboken – New Jersey](#) U.S., 2022.

ΓΩΓΟΣ, Σ.: *Το αρχαίο θέατρο του Διονύσου. Αρχιτεκτονική μορφή και λειτουργία*. Μίλητος, Αθήνα, 2005.

ΓΩΓΟΣ, Σ., ΠΕΤΡΑΚΟΥ, Κ.: *Λεξικό του αρχαίου θεάτρου. Όροι – έννοιες – πρόσωπα*, Εκδόσεις Μίλητος, Αθήνα, 2012.

EASTERLING, P. E. (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία: Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας, Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Αθήνα, 2007.

GOLDHIL, S.: *Ορέστεια* (μτφ. Αργ. Παπασυριόπουλος), Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2008.

KYRIAKOU, P.: *The past in Aeschylus and Sophocles*, Berlin/Boston, 2011.

LESKY, A.: *Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων* (μετ. Ν. Χ. Χουρμουζιάδης), ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2010 (6^η ανατύπ.), 1^{ος} Τόμος: «Από τη γέννηση του είδους ως τον Σοφοκλή».

ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ, Α. & Χ. ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ (επιμ.): *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία. Θεωρία και πράξη*, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα, 2008.

- McDONALD, M., WALTON, J.M. (επιμ.): *Οδηγός για το αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό θέατρο* (μτφ. Β. Λιαπής), Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2011.
- MEIER, C.: *Η πολιτική τέχνη της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας* (μτφ. Φλ. Μανακίδου), Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα, 1997.
- MORETTI, J.-C.: *Θέατρο και κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα* (μτφ. Ε. Δημητρακοπούλου, επιμ. Κ. Μπούρας), Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, 2002.
- ΜΠΑΚΟΝΙΚΟΛΑ, Χ.: *Στιγμές της Ελληνικής Τραγωδίας*, Ινστιτούτο του Βιβλίου Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα, Τόμος Α', 1994, Τόμος Β', 2004.
- REHM, R.: *The Play of Space. Spatial Transformation in Greek Tragedy*, Princeton University Press, Princeton and Oxford, 2002, σσ. 236-251.
- SEWELL-RUTTER, N.J.: *Guilt by Descent. Moral Inheritance and Decision Making in Greek Tragedy*. Oxford Classical Monographs. Oxford/New York, Oxford University Press, 2007.
- TAPLIN, O.: *The Stagecraft of Aeschylus: The Dramatic Use of Exits and Entrances in Greek Tragedy*, Clarendon Press, Oxford, 1977.
- WILES, D.: *Greek Theatre Performance: An Introduction*, Cambridge University Press, Cambridge, 2000.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, παρακολούθηση παραστάσεων, συζητήσεις με ηθοποιούς, σκηνοθέτες, σκηνογράφους, συγγραφείς, φωτιστές κ.ά.		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, με εξέταση στην αγγλική γλώσσα		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες/φοιτητές: – Να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της τέχνης του θεάτρου. – Να εξοικειωθούν με τη διαδικασία και την ιδιομορφία της θεατρικής τέχνης. – Να εργαστούν σε ομάδες και να συνεργαστούν δημιουργικά με τους συμφοιτητές τους προς έναν κοινό στόχο. – Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτήτριες/φοιτητές να είναι σε θέση: – Να αποκτήσουν μια συνολική αντίληψη των διαδικασιών που αφορούν την παραγωγή του θεατρικού λόγου. – Να κατανοούν και να περιγράφουν τις βασικές αρχές που διέπουν τομείς όπως η δραματουργία, η σκηνοθεσία, η σκηνογραφία, η μουσική και ο φωτισμός για το θέατρο. – Να θέσουν τις βάσεις για τα μαθήματα Δραματολογίας και Ιστορίας του θεάτρου – Να αντιμετωπίσουν το θέατρο σαν χώρο καλλιτεχνικής δημιουργίας αλλά και

ατομικής ολοκλήρωσης
Γενικές Ικανότητες
– Την χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. – Την αυτόνομη εργασία του φοιτητή με βάση το αντικείμενο – Την ομαδική εργασία μέσω ανταλλαγής ιδεών και διαλόγου – Την εργασία σε διεθνές περιβάλλον και ξένη βιβλιογραφία – Την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών σχετικά με το θέατρο και τη διεπιστημονικότητα – Τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, ακολουθώντας τα πρότυπα της ελεύθερης καλλιτεχνικής παραγωγής. – Την άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής μέσω της εργασίας – Την προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του σπουδαστή. – Την καλλιέργεια της αυτενέργειας και της ενσυναίσθησης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τον φοιτητή στο πολύστικτο σύμπαν της θεατρικής τέχνης. Η θεατρική τέχνη εξετάζεται σε ένα σφαιρικό πλαίσιο καθώς αναλύονται οι συνισταμένες της που οδηγούν στη δημιουργία ενός «ολικού έργου τέχνης». Δίνεται έμφαση στη σχέση του θεάτρου με όλες τις μορφές τέχνης, τις καλές τέχνες, τις «δίστιγμες» τέχνες, ενώ μελετάται ο ανθρωπολογικός πυρήνας του θεάτρου και η θεατρικότητα του κοινωνικού βίου. Η συνθετικότητα και η συλλογικότητα της θεατρικής τέχνης αλλά και οι παράγοντες που συντείνουν στην παραγωγή μιας θεατρικής παράστασης αποτελούν τους βασικούς άξονες του μαθήματος. Επίσης, γίνεται εισαγωγή στη φαινομενολογία του θεάτρου και του δράματος, στα είδη και στις ιδιότυπες μορφές του θεάτρου, στις σκηνοθετικές και υποκριτικές μεθόδους και στη σχέση της παράστασης με το δραματικό κείμενο.

1. Εισαγωγικό μάθημα – το θέατρο και οι θεατρικές σπουδές – αντικείμενα ενδιαφέροντος του μαθήματος.
2. Το κείμενο
3. Ο θεατρικός χώρος
4. Η σκηνοθεσία
5. Η υποκριτική
6. Η σκηνογραφία και η ενδυματολογία
7. Ο φωτισμός και ο ήχος
8. Η δραματολογία της παράστασης το «ολικό έργο τέχνης»
9. Η θεωρητική προσέγγιση του θεάτρου και η κριτική
10. Η παραγωγή και άλλα επικουρικά επαγγέλματα της θεατρικής πράξης
11. Το ερωτηματολόγιο του Patrice Pavis
12. Πρακτικές εφαρμογές του ερωτηματολογίου του Patrice Pavis
13. Παρουσίαση εργασιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
-------------------------	--------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή αποσπασμάτων από κινηματογραφημένες και μαγνητοφωνημένες παραστάσεις και σε κάθε ηλεκτρονικό υλικό υπάρχει στη διάθεση της διδάσκουσας. Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκαίτευσης eclass (πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους φοιτητές) Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και Σεμινάρια	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	28,5
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	20
	Σύνολο μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εργασία και προφορική εξέταση στην ύλη του μαθήματος.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενική ενδεικτική βιβλιογραφία:

Balme Christopher, *Εισαγωγή στις θεατρικές σπουδές*, μτφ. Ρωμανός Κοκκινάκης, Βίκυ Λιακοπούλου, Πλέθρον, Αθήνα 2012.

Pavis Patrice, *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Αγνή Στρουμπούλη, Gutenberg, Αθήνα 2006.

Postlewait Thomas, *Εισαγωγή στην ιστοριογραφία του θεάτρου*, μτφ. Αρετή Χρήστου, Αμολγός, Αθήνα 2018.

Puchner Walter, *Η επιστήμη του θεάτρου στον 21ο αιώνα*, Κίχλη, Αθήνα 2014.

Πούχνερ Βάλτερ, *Μια εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Παπαζήσης, Αθήνα 2011.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, (1492-1789)

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και Πολιτισμός της Νεότερης Ευρώπης, 1492-1789		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE105/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχοι Το μάθημα στοχεύει σε μια περιεκτική επισκόπηση της Ευρωπαϊκής Ιστορίας από τον 16ο ως τον 18ο αιώνα όσον αφορά τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις με παράλληλη εξέταση των πολιτισμικών φαινομένων στις Τέχνες και τα Γράμματα. Μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: - Αναζητούν, αναλύουν και αξιολογούν δεδομένα και πληροφορίες από την ιστορία της Ευρώπης: - Αξιοποιούν τη βιβλιογραφία, επιστημονικά άρθρα, και άλλες αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης. - Χρησιμοποιούν απαραίτητες τεχνολογίες, όπως βάσεις δεδομένων και ψηφιακές βιβλιοθήκες, για την ανεύρεση πληροφοριών. - Αναγνωρίζουν και αξιολογούν τις πηγές πληροφόρησης με κριτική ματιά, ελέγχοντας την εγκυρότητα και την αξιοπιστία τους. - Πραγματοποιούν αυτόνομη εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον: - Συνδυάζουν γνώσεις και μεθόδους από διαφορετικά επιστημονικά πεδία, όπως ιστορία, πολιτικές επιστήμες, θεατρολογία, κοινωνιολογία, κλπ. - Συνεργάζονται με άλλους φοιτητές και επαγγελματίες από διάφορους τομείς για την εκπόνηση κοινών εργασιών.

- Αναπτύσσουν ικανότητες αυτόνομης έρευνας, οργανώνοντας και υλοποιώντας έργα χωρίς την ανάγκη συνεχούς καθοδήγησης.

3. Καλλιεργούν ελεύθερη, κριτική και επαγωγική σκέψη:

- Ασκούν κριτική σκέψη στην ανάλυση ιστορικών γεγονότων και δεδομένων, αμφισβητώντας κατεστημένες απόψεις και θεωρίες.

- Εφαρμόζουν επαγωγική λογική για τη σύνθεση νέων υποθέσεων και θεωριών βασισμένων σε επιμέρους δεδομένα.

- Αναπτύσσουν την ικανότητα να σκέφτονται δημιουργικά και ανεξάρτητα, προτείνοντας πρωτότυπες λύσεις σε σύνθετα προβλήματα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Διάλογος και επικοινωνιακή διάδραση διδάσκοντος-διδασκόμενου
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες ενότητες:

1. Η Ευρώπη στα τέλη του 15ου αιώνα: Οι Μεγάλες Ανακαλύψεις, η οικονομική άνθηση της Ευρώπης και η γέννηση του καπιταλισμού
2. Το αυτοκρατορικό πρόγραμμα του Καρόλου Ε΄: Οι Πόλεμοι της Ιταλίας
3. Ουμανισμός και Αναγέννηση
4. Μεταρρύθμιση και Αντιμεταρρύθμιση. Θρησκευτικοί Πόλεμοι
5. Η κυριαρχία της Βενετίας στη Μεσόγειο
6. Η Εποχή των Ταραχών και ο Φίλιππος Β΄ (1560-1660)
7. Η ευρωπαϊκή κρίση στα μέσα του 17ου αιώνα
8. Ο Λουδοβίκος ΙΔ΄ και το πρότυπο της απόλυτης μοναρχίας
9. Το παράδειγμα της ήπιας μοναρχίας της Μεγάλης Βρετανίας
10. Οικονομική ανάπτυξη και κοινωνικοί μετασχηματισμοί τον 18ο αιώνα
11. Διαφωτισμός και Πεφωτισμένη Δεσποτεία
12. Η Γαλλική Επανάσταση
13. Η Ναπολεόντεια Ευρώπη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διδασκαλία δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Προβολή διαφανειών (Power-point) • Πλατφόρμα e-class • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	15
	Εκπόνηση προφορικής παρουσίασης	10
	Προετοιμασία Προόδων	36
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Για τους φοιτητές Erasmus δίνονται εργασίες στην αγγλική γλώσσα. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου. Η αξιολόγηση γίνεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου με Προόδους (ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης) σε προκαθορισμένες ημερομηνίες. Όσοι δεν λάβουν μέρος στις Προόδους, εξετάζονται προφορικά στο τέλος του εξαμήνου. Δίνεται επιπλέον η δυνατότητα ενίσχυσης της βαθμολογίας μέσω προφορικής παρουσίασης ατομικών εργασιών σε ειδικά θέματα της επιλογής τους.		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
- Προτεινόμενα εγχειρίδια μέσω Εύδοξου:

John Merriman, *Ιστορία της Νεότερης Ευρώπης*, Πεδίο, 2022

Merry Wiesner-Hanks, *Πρώιμη Νεότερη Ευρώπη, 1450-1789*, Ξιφαράς, 2008

- Πρόσθετη βιβλιογραφία:

Bayly C.A., *Η γέννηση του νεώτερου κόσμου 1780-1914*, Αλεξάνδρεια, 2013

Bernstein S., Milza P., *Ιστορία της Ευρώπης. Τόμ. 1: Από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία στα ευρωπαϊκά κράτη (5ος-18ος αι.)*, Αλεξάνδρεια, 1997

Blanning T.C.W., *Γαλλική Επανάσταση: Ταξική ή πολιτισμική σύγκρουση;* Εκδόσεις Οκτώ, 2016

Cipolla Carlo M., *Η Ευρώπη πριν από τη βιομηχανική επανάσταση: Κοινωνία και οικονομία 1000-1700 μ.Χ.*, Θεμέλιο, 1988

Davies Norman, *Ιστορία της Ευρώπης* (2 τ.), Νεφέλη, 2009

Jourdan Annie, *Νέα Ιστορία της Γαλλικής Επανάστασης*, Πόλις, 2023

Tilly Charles, *Οι ευρωπαϊκές επαναστάσεις, 1492-1992*, Ελληνικά Γράμματα, 1998

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Β΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Ελληνικό Θέατρο των Νεότερων Χρόνων Β΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE124/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση • να γνωρίζει τη νεοελληνική δραματουργική παραγωγή της περιόδου, τα βασικά ιδεολογικά και αισθητικά ρεύματα • να κατανοεί τους σύγχρονους μεθοδολογικούς και επιστημολογικούς προβληματισμούς της ιστοριογραφίας και δραματολογίας του θεάτρου στην περίοδο του Διαφωτισμού • να συγκρίνει και αντιπαραβάλλει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (ιδεολογικά, υφολογικά, αισθητικά) της υπό μελέτη περιόδου • να ερμηνεύει, κατά το δυνατόν, με πληρότητα και σαφήνεια την εικόνα του νεοελληνικού θεάτρου ως ιστορικού φαινομένου σε εξέλιξη
Γενικές Ικανότητες

- χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εισαγωγή στον κριτικό τρόπο σύλληψης/ανάλυσης των φαινομένων και στην εθνική αυτογνωσία
- Μύηση στην ερευνητική διαδικασία με την ανάληψη ατομικής ή ομαδικής εργασίας
- Προσανατολισμός στη διεπιστημονική προσέγγιση των φαινομένων
- Προσέγγιση της έμφυλης ταυτότητας – ανάδυση της γυναικείας γραφής
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η περίοδος του Διαφωτισμού (18ος αι.-1830). Συνέχειες και τομές στην ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου.

Α. Από το θέατρο-ανάγνωση στη σκηνική πράξη: αναφορά στις παλαιότερες θεατρικές μεταφράσεις (Μολιέρος, Μεταστάσιος, Γκολντόνι) και στις πρώτες φαναριώτικες θεατρικές σάτιρες (18ος αι.), αποτίμηση της χειρόγραφης και έντυπης παραγωγής, της θεατρικής ζωής στον ευρύτερο χώρο του ελληνισμού (18ος-αρχ. 19ος αι.) και των απαρχών της θεατρικής δραστηριότητας στο ανεξάρτητο κράτος.

Β. Η διατύπωση των αισθητικών θεωριών και η διαμόρφωση των δραματικών ειδών: νεοκλασικιστική ιστορική (και εθνική) τραγωδία, εθνικό/πατριωτικό δράμα, σάτιρα και κωμωδία ηθών, αστικό/οικογενειακό δράμα.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα:

1. Εισαγωγή στον Νεοελληνικό Διαφωτισμό
2. Μεταφραστική Δραστηριότητα (Μολιέρος)
3. Μεταφραστική Δραστηριότητα (Γκολντόνι, Μεταστάσιος)
4. Τα πρώτα πρωτότυπα έργα – Φαναριώτικες Σάτιρες – Εισαγωγή
5. Τα πρώτα πρωτότυπα έργα – Φαναριώτικες Σάτιρες – Ανάλυση Έργων
6. Το θέατρο στους πυρήνες του Ελληνισμού
7. Ανάδυση της Εθνικής Κωμωδίας
8. *Ο Φιλάργγυρος κατά Μολιέρον*, διασκευή του Κωνσταντίνου Οικονόμου του εξ Οικονόμων (1816)
9. *Γυναικεία Λογισύνη – Ελισάβετ Μουτζάν Μαρτινέγκου*
10. *Εθνική Ιστορική Τραγωδία*
11. *Η δραματουργία του Ιωάννη Ζαμπέλιου*
12. *Το οικογενειακό αστικό δράμα*
13. *Ο Βασιλικός του Αντωνίου Μάτση*

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού (p.p., videos, προβολές).
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικών εποπτικών εργαλείων (power point παρουσιάσεις) και πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass. Συνεχής επαφή με τους φοιτητές/τριες μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	13 τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων - βιβλιογραφίας	28 ώρες
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	20,5 ώρες
	ΣΥΝΟΛΟ	87,5 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα. Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμών	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Άννα Ταμπάκη, Βαρβάρα Γεωργοπούλου, Αλεξία Αλτουβά, & Κατερίνα Διακουμοπούλου, *Ιστορία και Δραματολογία του Νεοελληνικού Θεάτρου 16ος -20ός αιώνας* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις 2023. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-272>
- Άννα Ταμπάκη, *Το νεοελληνικό θέατρο (18ος-19ος αι.). Ερμηνευτικές προσεγγίσεις*, Εκδ. Δίαυλος, Αθήνα 2005.
- Ρωξάνη Δ. Αργυροπούλου – Άννα Ταμπάκη, «Νεοελληνικός Διαφωτισμός», 2011, 45 σελ. ηλ. ανάρτηση: Academia.edu (με επιλογή βιβλιογραφίας), κείμενο αναρτημένο και στο eclass.
- Ιωσήφ Βιβιλάκης (εκδ.), *Αυξεντιανός μετανοημένος* [1752]. Φιλολογική έκδοση, Εισαγωγή – Σχόλια – Γλωσσάριο: Ιωσήφ Βιβιλάκης, Ακαδημία Αθηνών, «Ερευνητικό Πρόγραμμα: Το ελληνικό θέατρο στη εποχή του Μεσαίωνα, της Αναγέννησης και της Τουρκοκρατίας, Αθήνα 2010.
- Ρήγα Βελεστινλή *Τα Ολύμπια*. Μετάφραση του λιμπρέτου του Πιέτρο Μεταστάσιου, Βιέννη 1797, Φιλολογική Επιμέλεια Βάλτερ Πούχνερ, Θεατρική Βιβλιοθήκη, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2000.
- Αντώνιος Μάτεσις, *Ο Βασιλικός*, Εισαγωγή: Άγγελος Τερζάκης, NEB, Ερμής, Εστία, Αθήνα 2007.
- *Ο Ηθικός Τρίπους*. Εισαγωγή [και Γλωσσάριο] Άννα Ταμπάκη, Φιλολογική επιμέλεια Ines Di Salvo, Βουλή των Ελλήνων, σειρά «Ρήγα Βελεστινλή Άπαντα τα Σωζόμενα», τ. Γ', Αθήνα 2000.
- Κωνσταντίνος Οικονόμος, *Ο Φιλάργγυρος του Μολιέρου*. Επιμέλεια Κωστής Σκαλιόρας, Βιβλιοπωλείον της Εστίας 1994.

- Βάλτερ Πούχνερ, *Η γλωσσική σάτιρα στην ελληνική κωμωδία του 19ου αιώνα: Γλωσσοκεντρικές στρατηγικές του γέλιου από τα «Κορακιστικά» ως τον Καραγκιόζη*, 1η έκδοση, Εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2001.
- Βάλτερ Πούχνερ, *Γυναικεία δραματουργία στα χρόνια της Επανάστασης. Μητιώ Σακελλαρίου*,
- Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Ευανθία Καϊρή. *Χειραφέτηση και αλληλεγγύη στο ηθικοδιδασκτικό και επαναστατικό δράμα*, Ινστιτούτο του βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Δημήτρης Σπάθης (εκδ.), *Αλεξανδροβόδας ο ασυνείδητος. Κωμωδία συντεθείσα εν έτει αψπε΄: 1785*. Σχολιασμένη έκδοση και συνοδευτική μελέτη «Φαναριώτικη κοινωνία και σάτιρα», Κέδρος, Αθήνα 1995.
- Δημήτρης Σπάθης, *Ο Διαφωτισμός και το προεπαναστατικό θέατρο. Επτά μελέτες*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1986.
- Άννα Ταμπάκη: *Ο Μολιέρος στη φαναριώτικη παιδεία. Τρεις χειρόγραφες μεταφράσεις*, «Τετράδια Εργασίας 14», ΚΝΕ/ ΕΙΕ, Αθήνα 1988.
- Άννα Ταμπάκη: *Περί νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ρεύματα ιδεών & διάυλοι επικοινωνίας με τη δυτική σκέψη*, Εκδόσεις Ergo, Αθήνα 2004.
- Άννα Ταμπάκη, *Η νεοελληνική δραματουργία και οι δυτικές της επιδράσεις (18ος-19ος αι.)*. Μια συγκριτική προσέγγιση, 2η έκδοση, Αθήνα Ergo 2002.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Α΄

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ402	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία Ευρωπαϊκού Θεάτρου Α΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (δίνεται ξενόγλωσση βιβλιογραφία και σημειώσεις και οι εξετάσεις πραγματοποιούνται στην αγγλική γλώσσα).		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE266/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα έχουν κατανοήσει το χωροχρονικό πλαίσιο και τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που επηρέασαν την ανάπτυξη του μεσαιωνικού θεάτρου, τους τρόπους με τους οποίους επηρέασε το συγκεκριμένο παραστασιακό και δραματουργικό ερευνητικό πεδίο τη μεταγενέστερη θεατρική παράδοση και τις συνθήκες μετάβασης από στο αναγεννησιακό θέατρο. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να ερμηνεύσουν τα θεατρικά φαινόμενα στην Ευρώπη κατά την περίοδο της Αναγέννησης μέσα από τη συνδυαστική μελέτη και συγκριτική επεξεργασία βασικών εννοιών για τη θεατρολογική επιστήμη, όπως ο σκηνικός χώρος και τα θεατρικά κτήρια, η οργάνωση των θιάσων και η κοινωνική θέση των ηθοποιών, οι δραματουργικές θεωρίες της εποχής και η εφαρμογή τους στα θεατρικά κείμενα, η αισθητική των κειμένων και η μεταφορά τους στη σκηνή.
Γενικές Ικανότητες
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Εισαγωγή στη διεπιστημονική προσέγγιση των φαινομένων - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Εργασία σε διεθνές περιβάλλον - Άσκηση κριτικής σκέψης

- Συνδυαστική επεξεργασία δεδομένων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζεται η μετάβαση από τον Μεσαίωνα στην Αναγέννηση στον ευρωπαϊκό χώρο, οι μηχανισμοί διαμόρφωσης της νέας αισθητικής και η εφαρμογή της στην κοινωνία και το θέατρο της εποχής. Αφού μελετηθεί το θρησκευτικό θέατρο και οι ποικίλες θεατρικές και παραθεατρικές μορφές επιτέλεσης της κεντρικής Ευρώπης, ακολουθεί λεπτομερής μελέτη της αναγεννησιακής θεωρίας και της κλασικίζουσας δραματουργικής φόρμας. Αφετηρία αποτελεί η Ιταλία, και η μελέτη των κοινωνικοπολιτικών συνθηκών που σηματοδότησαν τη νέα εποχή και τον σχηματισμό της ιταλικής αναγεννησιακής δραματουργίας (λόγιας και λαϊκής). Στη συνέχεια εξετάζεται το πέρασμα της συγκεκριμένης δραματουργικής φόρμας στη Γαλλία και η δημιουργία του νεοκλασικιστικού ρεύματος, ο Χρυσός αιώνας της Ισπανίας (siglo d'oro), και τα είδη του ισπανικού θεάτρου της εποχής, και το ελισαβετιανό θέατρο στην Αγγλία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται, μεταξύ άλλων, στην πρόσληψη της αναγεννησιακής αισθητικής σε κάθε γεωγραφική περιοχή ξεχωριστά, στην περιρρέουσα πολιτισμική ατμόσφαιρα, στη σχέση κοινωνίας και θεάτρου, στους δημιουργούς και τα επιμέρους χαρακτηριστικά της εργογραφίας τους, στη θεατρική αρχιτεκτονική και τις σκηνικές εξελίξεις, στη δημιουργία και τη λειτουργία των θιάσων, στα οικονομικά στοιχεία που αφορούσαν ποικιλοτρόπως το παραστασιακό γεγονός, στην κοινωνική θέση των ηθοποιών και των δραματουργών και τις μεταξύ τους σχέσεις κ.λπ.

1. Εισαγωγή στο Μεσαιωνικό Θέατρο: Θρησκευτικό Θέατρο, Λειτουργικό δράμα, Θέατρο των Θαυμάτων (Miracle Plays), Ηθικά Δράματα (Morality Plays)
2. Κοσμικό Θέατρο και Παρωδίες, το Πανηγύρι των Τρελών / Τα Μεσαιωνικά Φεστιβάλ: Σχέση μεταξύ θεάτρου και λαϊκής κουλτούρας / Το Θέατρο του Δρόμου και οι Περιπλανώμενοι Θίασοι
3. Σκηνικά, Κοστούμια και Μηχανισμοί στο Μεσαιωνικό Θέατρο / Οι Ηθοποιοί και οι Συντεχνίες του Μεσαιωνικού Θεάτρου / Η Κρίση του Μεσαιωνικού Θεάτρου
4. Κληρονομιά του Μεσαιωνικού Θεάτρου στην Ευρώπη / Εισαγωγή στο Αναγεννησιακό θέατρο: κοινωνικοπολιτικές συνθήκες και πολιτισμικό περιβάλλον που οδηγούν στη νέα εποχή
5. Το Ιταλικό Αναγεννησιακό Θέατρο / Αναβίωση της Αρχαίας Δραματουργίας:
6. Η επίδραση του αρχαίου ρωμαϊκού και ελληνικού θεάτρου στην Ιταλία. Η ανάπτυξη της τραγωδίας και της κωμωδίας με βάση τα κλασικά πρότυπα. Η λόγια δραματουργία
7. Η Commedia dell'arte : Η αυτοσχεδιαστική θεατρική μορφή της Commedia dell'arte, οι χαρακτήρες της, και η επιρροή της στην ευρωπαϊκή θεατρική παράδοση.
8. Το Θέατρο στην Ισπανία του Χρυσού Αιώνα (Siglo de Oro): Το ισπανικό θέατρο της Αναγέννησης, με ιδιαίτερη έμφαση σε δραματουργούς όπως ο Λόπε ντε Βέγα και ο Καλδερόν ντε λα Μπάρκα. Θέματα, μορφές και είδη / Το θρησκευτικό θέατρο / Το κοσμικό θέατρο: Κείμενα και παραστάσεις και η σχέση τους με την κοινωνική δομή της εποχής.
9. Το Αγγλικό Θέατρο της Αναγέννησης: Το ιστορικό πλαίσιο του αναγεννησιακού θεάτρου στην Αγγλία / Η συμβολή του Ουμανισμού στην ανάπτυξη της αγγλικής θεατρικής παράδοσης / Οι πανεπιστημιακές διάνοιες
10. Ο Σαίξπηρ και οι σύγχρονοί του / Το επαγγελματικό θέατρο: δραματουργοί, θεατρικές σκηνές, θίασοι και ηθοποιοί

11. Το Γαλλικό Αναγεννησιακό Θέατρο: Από τη Μεσαιωνική Παράδοση στην Κλασικιστική Δραματουργία
12. Μολιέρος, Ρακίνας, Κορνέιγ / Θέατρα, θίασοι και ηθοποιοί
13. Σκηνική Αρχιτεκτονική και Τεχνικές Παραγωγής στην Αναγεννησιακή Ευρώπη / Η Κληρονομιά του Αναγεννησιακού Θεάτρου στην Ευρώπη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις / συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση οπτικοακουστικού υλικού	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στο μάθημα πραγματοποιούνται προβολές power point και οπτικοακουστικών τεκμηρίων. Γίνεται χρήση της ηλεκτρονικής τάξης, όπου αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό. Αδιάλειπτη επικοινωνία φοιτητών-διδάσκοντα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ηλεκτρονικής τάξης.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20.5 ώρες
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	28 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	87.5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Συγγραφή, παρουσίαση εξαμηνιαίας εργασίας με παράλληλη χρήση οπτικοακουστικού υλικού, ανάθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων • Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα • Γραπτή ή προφορική εξέταση στο σύνολο της ύλης, με ερωτήσεις ανάπτυξης και κριτικής σκέψης.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Erika Fischer-Lichte, *Ιστορία του θεατρικού δράματος: Από την αρχαιότητα έως τον γερμανικό κλασικισμό*, τόμος Α', Πλέθρον, Αθήνα 2011

Oscar Brockett – Franklin Hildy, *Ιστορία του Θεάτρου*, μτφ. Μάνος Βιτεντζάκης, Αντιγόνη Γαϊτανά, Άγγελος Κεχαγιάς, Μαρία Χατζηεμμανουήλ, Κοάν, Αθήνα 2013

Patrice Pavis, *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Αγνή Στρουμπούλη, Gutenberg, Αθήνα 2006

Frank Kermode, *Όλος ο κόσμος μια σκηνή. Η εποχή του Σαίξπηρ*, μτφ. Λήδα Φιλιπποπούλου, Μ.Ι.Ε.Τ, Αθήνα 2011

Jan Kott, *Σαίξπηρ, ο σύγχρονός μας*, μτφ. Αλέξανδρος Κοτζιάς, Ηριδανός, Αθήνα 2005

Τίνα Κροντρήρ, *Ο Σαίξπηρ, η Αναγέννηση κι εμείς*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002

Πλάτων Μαυρομούστακος, *Μολιέρος*, Επικαιρότητα, Αθήνα 2002

- Georges Mongrédien, *Η καθημερινή ζωή των ηθοποιών την εποχή του Μολιέρου*, μτφ. Λήδα Παλλαντίου, Παπαδήμας, Αθήνα 1997
- Cristopher B. Balme, *The Cambridge Introduction to Theatre Studies*, Cambridge 2008
- Oscar G. Brockett και Franklin J. Hildy, *History of the Theatre*, 10η έκδ., Pearson, Boston 2008
- M. A. Katritzky, *The Art of Commedia: A Study in the Commedia dell'arte 1560-1620 with special reference to the visual records*, Rodopi B.V., Amsterdam-New York 2006
- Ellen Rosand, *Opera in 17th Century Venice: The Creation of a Genre (Centennial Books)*, University of California Press, 2007
- John Russell Brown (επιμ.), *The Oxford Illustrated History of the Theatre*, Oxford University Press, Oxford & NY 1997
- Wickham Glynn, *A History of the Theatre*, Phaidon, London 1992
- Philip B. Zarrilli – Bruce McConachie – Gary Jay Williams – Carol Sorgenfrei, *Theatre Histories: An Introduction*, Routledge, NY & London 2006
- Kevin J. Wetmore (επιμ.), *Catholic Theatre and Drama: Critical Essays*, McFarland, Jefferson NC 2010

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Β'

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ452	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκή δραματολογία Β'		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	–		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλία)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE551/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχοι Το μάθημα στοχεύει στη μελέτη και τη δραματολογική ανάλυση θεατρικών έργων από τον 18ο αιώνα έως το 1880. Μαθησιακά Αποτελέσματα: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να: • Αναλύουν και να αποκωδικοποιούν τα θεατρικά κείμενα σύμφωνα με τα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα. • Προσδιορίζουν και να αξιολογούν τις φόρμες της θεατρικής γραφής. • Κατηγοριοποιούν τα έργα σύμφωνα με το δραματικό είδος τους. • Έχουν την ικανότητα να διαχειρίζονται και να ερμηνεύουν αποτελεσματικά, θέματα δραματολογίας και δραματουργίας. • Ακολουθούν συγκεκριμένες ερμηνευτικές μεθόδους, προτεινόμενες από τη διδάσκουσα.

- Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γνώση και την κατανόηση που απέκτησαν για την ανάλυση των ιστορικών και καλλιτεχνικών γεγονότων της περιόδου 18^{ος} αιώνας-1880.
- Διακρίνουν τα δραματικά στοιχεία και να δημιουργούν το πλαίσιο για την κατασκευή των δραματικών χαρακτήρων.
- Αξιολογούν και να συγκρίνουν τα θέματα και τις υφολογικές ιδιαιτερότητες των θεατρικών κειμένων και πιο ειδικά, της περιόδου: 18^{ος} αιώνας-1880.
- Αναλύουν τις βασικές έννοιες και τους όρους της δραματολογίας.
- Περιγράφουν τα βασικά αισθητικά χαρακτηριστικά ενός θεατρικού έργου ή ενός θεατρικού καλλιτεχνήματος εν γένει.
- Εντοπίζουν τους βασικούς σταθμούς της εξέλιξης της δραματικής τέχνης και της δραματολογίας κατά την ιστορική περίοδο 18^{ος} αιώνας-1880.
- Κατονομάζουν περιόδους και δημιουργούς.
- Σταχυολογούν και να αναλύουν κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία.
- Έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων που τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε περαιτέρω σπουδές τους με μεγάλο βαθμό αυτονομίας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
- Διάλογος και επικοινωνιακή διάδραση διδάσκοντος-διδασκόμενου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη μελέτη και τη δραματολογική ανάλυση θεατρικών έργων από τον 18ο αιώνα έως το 1880, εστιάζοντας κυρίως στο θεατρικό κείμενο και στα δραματουργικά του στοιχεία (θέμα, χώρος, χρόνος, δρώντα πρόσωπα, δράση, ύφος, πλοκή, σκηνικές οδηγίες, δραματική δομή, δραματικός σκοπός, ρυθμός). Επίσης, εξετάζεται το θεωρητικό πλαίσιο της περιόδου (Διαφωτισμός, κίνημα Θύελλα και Ορμή, ρομαντισμός, ρεαλισμός), η εξέλιξη της θεατρικής φόρμας, τα θεατρικά είδη, τα ζητήματα της αισθητικής και γίνεται ιστορική, κοινωνιολογική, ιδεολογική, φιλοσοφική ή γλωσσική προσέγγιση όταν το θεατρικό κείμενο το απαιτεί. Οι συνήθεις συγγραφείς αναφοράς είναι οι: Ντιντερό (ως θεωρητικός κυρίως), Μαριβώ, Μπωμαρσέ, Δουμάς, Γκαίτε, Σίλλερ, Κλάιστ, Γκολντόνι, Γκότσι, Μπύχνερ. Αναζητούνται ακόμα, διακειμενικοί-συνδεδειγμένοι κρίκοι ανάμεσα σε έργα και συγγραφείς.

Παράλληλα με την ανάλυση του κειμένου και το θεωρητικό πλαίσιο που τη συνοδεύει, γίνεται αναφορά σε σημαντικές παραστάσεις του παρελθόντος (παροτρύνονται οι φοιτητές να δουν παραστάσεις από ψηφιακά αρχεία) και σε παραστάσεις της τρέχουσας περιόδου, με έμφαση σε συγκεκριμένα στοιχεία του κειμένου και του τρόπου απόδοσής τους από διαφορετικούς σκηνοθέτες.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα και αναλυτικά οι θεματικές ενότητες είναι οι εξής:

Τίτλος ενότητας

1. Το γενικό πλαίσιο: Η θεατρική τέχνη κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα.
2. Ανάλυση του θεατρικού κειμένου. Βασικές αρχές. Μελέτη κλασικών κειμένων.
3. Η εστίαση του κειμένου. Είδη και εφαρμογή.
4. Η δραματουργία στην Ιταλία. Ανάλυση των έργων του Carlo Goldoni.
5. Η δραματουργία στην Ιταλία. Ανάλυση των έργων του Carlo Gozzi.
6. Η θεωρία του Denis Diderot. Εισαγωγή στη δραματουργία της Γαλλίας του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα.
7. Διαφωτισμός και Θέατρο.
8. Η δραματουργία του Μαριβώ. Ανάλυση επιλεγμένων θεατρικών έργων του.
9. Η δραματουργία του Μπωμαρσέ. Ανάλυση επιλεγμένων θεατρικών έργων του.
10. Η δραματουργία στην Γερμανία. Ανάλυση επιλεγμένων θεατρικών έργων του Γκαίτε.
11. Η δραματουργία στην Γερμανία. Ανάλυση επιλεγμένων θεατρικών έργων του Σίλλερ.
12. Η δραματουργία στην Γερμανία. Ανάλυση επιλεγμένων θεατρικών έργων του Μπύχνερ.
13. Απαντήσεις σε ερωτήσεις, απορίες, απαντήσεις σε θέμα εξέτασης, επανάληψη βασικών σημείων του μαθήματος. Τελικός απολογισμός εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Προβολή διαφανειών (Power-point) • Πλατφόρμα e-class • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	29
	Μελέτη βιβλιογραφίας	8
	Αυτοτελής μελέτη	10
	Διαδραστική διδασκαλία / Φροντιστήριο (Ανάλυση και σχολιασμός ιστορικών πηγών μέσα στο αμφιθέατρο)	8
	Προετοιμασία για τελική εξέταση	32,5
	Σύνολο Μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτή εξέταση στο τέλος του ακαδημαϊκού εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου και	

	ελεύθερης δημιουργίας σχετικές με τη δραματολογία και τη δραματολογική ανάλυση. • Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. • Για τους φοιτητές Erasmus δίνονται εργασίες στην αγγλική γλώσσα. • Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου. • Στο τελευταίο μάθημα γίνεται ενδεικτική επίλυση-απάντηση παλαιότερων θεμάτων.
--	---

(2) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα εγχειρίδια μέσω Ευδόξου:

1. Μποζίζιο Πάολο-Νταρακλίτσα Ελίνα, *Το θέατρο της δύσης. Στοιχεία της ιστορίας της δραματολογίας, της σκηνοθεσίας και του θεατρικού χώρου*, Β' τόμος, Πολύτροπον, Αθήνα 2024.
2. Νταρακλίτσα Ελίνα, *Το θέατρο του Κάρλο Γκότσι. Η σκιαγράφηση της μακραίωνης διαδρομής του παραμυθοδράματος από τις βενετικές σκηνές του 18ου αιώνα στην όπερα της Ευρώπης του 21ου αιώνα*, Εκδόσεις Πολύτροπον, Αθήνα 2017.
3. Νταρακλίτσα Ελίνα, *Οι μάσκες της commedia dell'arte. Η επιρροή από την αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή κωμωδία*, Εκδόσεις Όταν, Αθήνα 2023.

Επιπλέον βιβλιογραφία:

1. Fischer-Lichte Erika, *Ιστορία ευρωπαϊκού δράματος και θεάτρου: Από τον Ρομαντισμό μέχρι σήμερα*, μτφρ. Γιώργος Σαγκριώτης, Πλέθρον, Αθήνα 2012.
2. Erika Fischer-Lichte, *Ιστορία του θεατρικού δράματος 2. Από τον ρομαντισμό έως σήμερα*, Εκδόσεις Πλέθρον, Αθήνα 2012.
3. Μπακονικόλα Χαρά, *Οπτικές και προοπτικές του δράματος*, Σμίλη, Αθήνα 1991.
4. Πατσαλίδης Σάββας, *Θέατρο και Θεωρία, (Μετα)μοντέρνες διαδρομές σε τόπους, ουτοπίες και ετεροτοπίες*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2019.
5. Πατσαλίδης Σάββας, *Από την αναπαράσταση στην παράσταση*, Ελληνικά Γράμματα Αθήνα 2004.
6. Πατσαλίδης Σάββας, (2012). *Θέατρο και παγκοσμιοποίηση*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.
7. Ταμπάκη Άννα, Σπυριδοπούλου Μαρία, Αλτουβά Αλεξία, *Ιστορία και Δραματολογία του Ευρωπαϊκού Θεάτρου. Από την Αναγέννηση στον 18ο αιώνα*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, ΣΕΑΒ 2015.
https://repository.kallipos.gr/pdfviewer/web/viewer.html?file=/bitstream/11419/2928/5/00_master_document.final-KOY.pdf
8. Φελοπούλου Σοφία, *Μεταμορφώσεις και ανανεώσεις της Ευρωπαϊκής δραματολογίας. Από τον 18ο στον 21ο αιώνα*, Παπαζήσης, Αθήνα 2019.
9. Carlson Marvin, *Performance*, μτφ. Ελευθερία Ράπτου, Παπαζήσης, Αθήνα 2014.
10. Pavis Patrice, *Λεξικό του θεάτρου*, Gutenberg, Αθήνα 2006.
11. Phyllis Hartnoll και Peter Found (επιμ.), *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Νίκος Χατζόπουλος, Νεφέλη, Αθήνα 2000.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Β΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Β		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3.5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE268/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει τα έργα του τραγικού ποιητή, έχοντας μελετήσει το σύνολο του έργου του και έχοντας εστιάσει σε επιλεγμένα αποσπάσματα και ερμηνευτικά προβλήματα, τα οποία συζητώνται στην τάξη. Συγκεκριμένα:

- Οι φοιτητές/τριες κατανοούν -θεωρητικά και καλλιτεχνικά- τους βασικούς όρους και θέματα της σοφόκλειας δραματουργίας, (ηθικά, φιλοσοφικά, θρησκευτικά, πολιτικά), καθώς και με τους κύριους εκφραστικούς τρόπους της γραφής του.
- Οι φοιτητές καλούνται να ερμηνεύσουν τις έννοιες και να στοχαστούν σε αυτές, λαμβάνοντας πάντοτε υπ' όψιν, εκτός από το φιλολογικό, και το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο.
- Ιδιαίτέρως επισημαίνεται η λειτουργία της τραγωδίας ως εργαλείου αλλά και αμφισβήτησης του δημοκρατικού πολιτεύματος, ως ενός πεδίου διαλόγου, τον οποίο ενθαρρύνονται να καλλιεργήσουν με τη σειρά τους στην τάξη.
- Γόνιμοι ιστορικοί συσχετισμοί, εφαρμογή στο σήμερα και κριτική ανάλυση προκύπτουν από την τοποθέτηση του Σοφοκλή στην εποχή του, τη λαμπρότερη ίσως στιγμή του δημοκρατικού πολιτεύματος, αλλά και κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο και την αμφισβήτησή του.

- Η ετερότητα, ως κατεξοχήν χαρακτηριστικό του αρχαίου θεάτρου, επισημαίνεται και σχολιάζεται, ωθώντας τους φοιτητές να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν το δοθέν πλαίσιο με σύγχρονους όρους.
- Οι συνθήκες παράστασης σχολιάζονται εκτενώς, με παράλληλη αναφορά σε σύγχρονες σκηνικές προτάσεις των εν λόγω έργων. Αναλύονται αποσπάσματα δραματικών έργων, στα οποία οι φοιτητές ενθαρρύνονται να εφαρμόσουν τις παραπάνω αρχές, 'παρασταίνοντάς' τα, μέσω απαγγελίας ή υποκριτικής. Πρόκειται για απαραίτητο συστατικό της θεατρικής διαδικασίας, την οποία σπουδάζουν, γεγονός που ενθαρρύνει την ομαδική εργασία και την καλλιτεχνική τους αντίληψη.
- Μικρές ατομικές εργασίες, τις οποίες αναλαμβάνουν στο σπίτι, τους ωθούν σε μεγαλύτερη εξοικείωση με τα κείμενα τη και βιβλιογραφία.
- Επιλεγμένα αποσπάσματα στο πρωτότυπο και σχολιασμός τους, τους εξοικειώνουν –στο βαθμό του δυνατού- με την αρχαιοελληνική μορφή των κειμένων και την λειτουργία της.
- Μέσω του μαθήματος επιδιώκονται επομένως τα εξής: η σύνθετη γνώση του συγκεκριμένου θεατρικού είδους (θεατρολογικά, λογοτεχνικά, ιστορικά) / η αυτόνομη και ομαδική εργασία / η αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών / ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα / η επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φυλής και φύλου / η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής / η προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης / η πολιτική σκέψη και κρίση / η καλλιτεχνική εμπειρία

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Αυτόνομη εργασία, Ομαδική Εργασία
 Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Πολιτική σκέψη και κρίση
 Καλλιτεχνική εμπειρία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα *Θέατρο της Αρχαιότητας Β'* αποτελεί εισαγωγή στο δραματικό έργο του Σοφοκλή, στην Αθήνα του 5ου πΧ αι. Εκτός από τους βασικούς άξονες της δραματουργίας του και την όσο το δυνατόν πιο συστηματική ανάλυση των έργων του, έμφαση δίδεται και στο ιστορικό πλαίσιο της εποχής του Σοφοκλή και της αθηναϊκής δημοκρατίας, ώστε να φωτισθεί η πολιτική κι αισθητική δραστηριότητα του τραγικού του κόσμου. Το μάθημα ξεκινά με εισαγωγή στη δραματουργία του Σοφοκλή, και συνεχίζει με ανάλυση των τραγωδιών, μία σε κάθε

μάθημα. Ειδικά στην *Αντιγόνη* αφιερώνονται δύο ή τρία μαθήματα, ένα από τα οποία γίνεται στην Πνύκα, όπου αναλύεται in situ η πολιτική διάσταση της αρχαιοελληνικής τραγωδίας.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε 13 ενότητες:

- 1^η. Εισαγωγή στο αρχαίο ελληνικό θέατρο και στο ιστορικό/πολιτισμικό του πλαίσιο
- 2^η. Εισαγωγή στον Σοφοκλή, στις βασικές έννοιες-θέματα της δραματουργίας του.
- 3^η. Ο *Αίαντας* -ζητήματα του ηρωικού/μυθικού κόσμου
- 4^η. Ο *Αίαντας* -ζητήματα του δημοκρατικού/‘σύγχρονου’ κόσμου
- 5^η. Οι *Τραχίνιες* -η τραγωδία των δύο φύλων.
- 6^η. Η *Αντιγόνη* -τα βασικά δίπολα του έργου
- 7^η. Επίσκεψη στην Πνύκα -η *Αντιγόνη* ως πεδίο πολιτικής σκέψης
- 8^η. Η *Ηλέκτρα* -ο ρόλος της μοίρας
- 9^η. Ο *Οιδίποδας Τύραννος* -ζητήματα μορφής και πλοκής
- 10^η. Ο *Οιδίποδας Τύραννος* - η αναζήτηση του εαυτού/ψυχολογικές προσεγγίσεις
- 11^η. Ο *Οιδίποδας επι Κολωνών* -ζητήματα θεϊκού-ηρωικού κόσμου
- 12^η. Ο *Φιλοκτήτης* -η έννοια της πόλης και του άπολι
- 13^η. Γενική επισκόπηση, Συμπεράσματα-ερωτήματα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ενίσχυση διδασκαλίας μέσω αναρτήσεως θεωρητικών και δραματικών κειμένων σε ηλεκτρονική τάξη, ηλεκτρονική επικοινωνία με φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (εδώ εντάσσονται και Εκπαιδευτικές Επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους-μουσεία, πχ Θέατρο Διονύσου, Πνύκα, Μουσείο Ακρόπολης)	36
	Μικρές ατομικές εργασίες	5
	Μελέτη κι ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Καλλιτεχνική δημιουργία (μελέτη και σκηνική παρουσίαση	5.5

	αποσπασμάτων τραγωδιών)	
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	26
	Σύνολο	87.5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στο τέλος, με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (οι ερωτήσεις αφορούν και στην διδαχθείσα θεωρία και στην αναγνώριση κι ανάλυση δραματικών αποσπασμάτων. Εμφατικά αποθαρρύνεται η αποστήθιση. Όλες οι πληροφορίες παρέχονται στη σελίδα του μαθήματος στην ηλεκτρονική τάξη.)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βασικό σύγγραμμα (Εύδοξος):

- R. P. Winnington-Ingram, *Σοφοκλής. Ερμηνευτική προσέγγιση*, μετ. Ν.Κ. Πετρόπουλος, Χρ. Π. Φαράκλας, Καρδαμίτσας, Αθήνα 2016

B. Έργα 1: Κριτικές εκδόσεις τραγωδιών:

- Dindorfii Gulielmi (ed.), *Sophoclis Tragoediae* (Εύδοξος)
- H-L. Jones (ed), *Sophocles I, II, III*, Loeb Classical Studies, Harvard University Press 1997,
- A.C. Pearson (ed.), *Sophoclis Fabulae*, Oxford Classical Texts, Καρδαμίτσας, Αθήνα, χ.χ.

B. 2: Ερμηνευτικές εκδόσεις τραγωδιών:

- A. Garvie (ed.), *Σοφοκλέους, Αίας*, μετ. Ν. Τζένου, Καρδαμίτσας, Αθήνα 2010
- P.E. Easterling (ed.), *Σοφοκλέους Τραχίνιαι*, μετ. Π. Φαναράς, Καρδαμίτσας, Αθήνα 1996.
- M. Griffith (ed.), *Sophocles Antigone*, Cambridge 1999.
- R.D. Dawe (ed.), *Σοφοκλέους Οιδίπους Τύραννος*, μετ. Γ. Χριστοδούλου, Καρδαμίτσας, Αθήνα 1991.
- T.B.L. Webster (ed.), *Σοφοκλέους Φιλοκτήτης*, μετ. Ν. Μπεζαντάκος, Καρδαμίτσας, Αθήνα 1985

B.3: Μεταφράσεις: οι φοιτητές ενθαρρύνονται να επιλέξουν οι ίδιοι.

Γ. Επιπλέον βιβλιογραφία:

α. Σοφοκλής:

- Albin Lesky, *Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων. τόμος Α. Από τη γένεση του είδους ως και το Σοφοκλή*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1990 (Εύδοξος)
- Charles Segal, *Tragedy and Civilization. An Interpretation of Sophocles*, Harvard University Press 1981.
- P.E.Easterling (επιμ.), *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία. Από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ*, μετ-επιμ. Λ.Ρόζη-Κ.Βαλάκας, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010.

- A. Μαρκαντωνάτος (ed.), *Σοφοκλής. Τριανταδύο μελέτες. Brill's Companion to Sophocles*, Ελλην. επιμ. Χρ. Τσαγγάλης, μετ. Κ. Δημοπούλου, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2019.
- Kirk Ormand (ed.), *A Companion to Sophocles*, Blackwell Companions to the Ancient World, Wiley Blackwell, UK 2012
- Justina Gregory (ed.), *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. 31 εισαγωγικά δοκίμια*, μετ. Μ. Καίσαρ-Ο. Μπεζαντάκου-Γ. Φιλίππου, Παπαδήμας, Αθήνα 2010.
- [Jacqueline de Romilly, Προβλήματα της αρχαίας ελληνικής δημοκρατίας, Καρδαμίτσας, Αθήνα 2010.](#)
- [T.B.L. Webster, Εισαγωγή στον Σοφοκλή, μετ.-επιμ: Ι. Μπάρμπας, Ζήτρος, Αθήνα 1994.](#)
- D. Wiles, *Το αρχαίο ελληνικό δράμα ως παράσταση. Μια εισαγωγή*, MIET, Αθήνα 2009.

Β. Ιστορία-Πολιτική:

- Marie-Francoise Baslez, *Πολιτική Ιστορία του αρχαίου κόσμου*, μετ. Μ. Στεφάνου, Πατάκης, Αθήνα 2014(2^η).
- Πιερ Βιντάλ-Νακέ, *Ο θρυμματισμένος καθρέφτης. Αθηναϊκή τραγωδία και πολιτική*, μετ. Χρ. Μεράντζας, Ολκός, Αθήνα 2003.
- Κορνήλιος Καστοριάδης, *Η αρχαία ελληνική δημοκρατία και η σημασία της για μας σήμερα*, Ύψιλον/Βιβλία, Αθήνα 1999.
- Christian Meier, *Η πολιτική τέχνη της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας*, Καρδαμίτσας, Αθήνα 1997.
- Clode Mossé, *Αθήνα. Ιστορία μιας Δημοκρατίας*, μετ. Δ. Αγγελίδου, MIET, Αθήνα 2002.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Θεατρολογικής Έρευνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα υποχρεωτικό, γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE604/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: Γνώση: - ορίζουν τις βασικές έννοιες και ορολογίες της θεατρολογικής έρευνας (ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους). - καταγράφουν τα σύγχρονα εργαλεία έρευνας και ανάλυσης δεδομένων, όπως SPSS, The Ethnograph, Excel. - αναπαράγουν τη διαδικασία χρήσης ψηφιακών εργαλείων, όπως Microsoft Forms και Google Forms, για την κατασκευή ερωτηματολογίων. Κατανόηση: - κατηγοριοποιούν τις διάφορες ερευνητικές προσεγγίσεις (ποιοτικές και ποσοτικές) στη θεατρολογική μελέτη. - συζητούν τη σημασία της αρχειακής έρευνας και της ανάλυσης παραστάσεων. - εξηγούν τα βήματα για τη διαμόρφωση ερευνητικών ερωτημάτων και υποθέσεων. - ανακεφαλαιώνουν τις βασικές αρχές της σωστής αναφοράς πηγών και της ακαδημαϊκής γραφής. Εφαρμογή: - εφαρμόζουν τα εργαλεία SPSS, The Ethnograph, και Excel για την ανάλυση δεδομένων. - δημιουργούν ερωτηματολόγια και διεξάγουν έρευνες χρησιμοποιώντας διαδικτυακά εργαλεία όπως το SurveyMonkey.

- αναπτύσσουν ακαδημαϊκές εργασίες, δομώντας σωστά τα ερευνητικά τους ερωτήματα, τη μεθοδολογία και τα αποτελέσματα.
- συμμετέχουν ενεργά σε ομαδικά πρότζεκτ και να συνεισφέρουν στην παρουσίαση ερευνητικών ευρημάτων.

Ανάλυση:

- αναλύουν ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα από αρχειακές πηγές για τη νεοελληνική δραματουργία.
- συγκρίνουν και αντιπαραβάλλουν ερευνητικές προσεγγίσεις και να διαχωρίζουν τα δεδομένα ανάλογα με τις απαιτήσεις της έρευνας.
- συμπεραίνουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους και να διατυπώνουν τεκμηριωμένες προτάσεις.

Σύνθεση:

- συνθέτουν νέες μεθοδολογίες για την ανάλυση θεατρολογικών δεδομένων, συνδυάζοντας ποιοτικές και ποσοτικές προσεγγίσεις.
- δημιουργούν και σχεδιάζουν ερευνητικά ερωτηματολόγια με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.
- ενσωματώνουν αρχειακό υλικό στην έρευνά τους και σχηματίζουν νέες δομές για την παρουσίαση ευρημάτων.
- ανακατασκευάζουν τις δομές των ακαδημαϊκών εργασιών τους, συνδυάζοντας δεδομένα από διαφορετικές πηγές.
- συνεργάζονται με άλλους φοιτητές για την ανάπτυξη ομαδικών ερευνητικών προγραμμάτων και επικοινωνούν τα αποτελέσματά τους.

Αξιολόγηση:

- συγκρίνουν και αντιπαραβάλλουν τις διαφορετικές ερευνητικές μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα.
- κρίνουν την αξιοπιστία και εγκυρότητα των πηγών και των δεδομένων που χρησιμοποιούν στην έρευνά τους.
- δικαιολογούν και υποστηρίζουν τις ερευνητικές τους επιλογές μέσα από τεκμηριωμένη ανάλυση και κριτική σκέψη.
- ερμηνεύουν τα ερευνητικά αποτελέσματα και αποφασίζουν ποιες μέθοδοι είναι πιο κατάλληλες για συγκεκριμένα θεατρολογικά ερωτήματα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στη Θεατρολογική Έρευνα
 - Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και στόχους της θεατρολογικής έρευνας.
 - Παρουσίαση της σημασίας των ερευνητικών μεθόδων στην θεατρολογία.
2. Διαμόρφωση Ερευνητικών Ερωτημάτων
 - Διατύπωση σαφών και τεκμηριωμένων ερευνητικών ερωτημάτων και υποθέσεων.
 - Προσέγγιση της διαδικασίας αναγνώρισης προβλημάτων και δημιουργίας ερευνητικού σχεδιασμού.
3. Βιβλιογραφική Ανασκόπηση
 - Τεχνικές για την πραγματοποίηση βιβλιογραφικής ανασκόπησης.
 - Εντοπισμός και αξιολόγηση των πηγών.
4. Ποιοτικές Ερευνητικές Μέθοδοι
 - Εισαγωγή στις ποιοτικές μεθόδους, όπως η συμμετοχική παρατήρηση και η εθνογραφία της παράστασης.
 - Εφαρμογή και ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων.
5. Ποσοτικές Ερευνητικές Μέθοδοι
 - Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων και χρήση στατιστικών εργαλείων όπως SPSS και Excel.
 - Δημιουργία και ανάλυση ερωτηματολογίων.
6. Αρχειακή Έρευνα
 - Μεθοδολογίες εντοπισμού και ανάλυσης αρχειακού υλικού για τη νεοελληνική δραματουργία.
 - Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών για ψηφιοποίηση αρχειακών πηγών.
7. Ανάλυση Παραστάσεων
 - Τεχνικές ανάλυσης θεατρικών παραστάσεων.
 - Εφαρμογή μεθοδολογιών παρατήρησης και καταγραφής θεατρικών γεγονότων.
8. Χρήση Ψηφιακών Εργαλείων στην Έρευνα
 - Εισαγωγή σε ψηφιακά εργαλεία όπως Microsoft Forms, Google Forms και SurveyMonkey για την κατασκευή και διανομή ερωτηματολογίων.
 - Χρήση λογισμικών όπως The Ethnograph, Atlas, Dedoose για την ανάλυση δεδομένων.
9. Ακαδημαϊκή Γραφή
 - Δεξιότητες συγγραφής ακαδημαϊκών εργασιών και διατριβών.
 - Οργάνωση της δομής μιας επιστημονικής εργασίας, διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων, υποθέσεων και παρουσίαση αποτελεσμάτων.
10. Διαχείριση Πηγών και Αναφορά
 - Τεχνικές σωστής αναφοράς πηγών σύμφωνα με τα ακαδημαϊκά πρότυπα.
 - Χρήση εργαλείων διαχείρισης βιβλιογραφίας όπως τα Mendeley και Endnote.
11. Ηθικές Διαστάσεις της Έρευνας
 - Εξέταση των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της θεατρολογικής έρευνας.
 - Ενημέρωση για τις ηθικές κατευθύνσεις στη χρήση και ανάλυση δεδομένων.
12. Κριτική Ανάλυση και Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας

- Μέθοδοι κριτικής ανάλυσης και αποτίμησης της βιβλιογραφίας.
 - Εφαρμογή κριτικής σκέψης στη διατύπωση συμπερασμάτων και προτάσεων.
13. Τελική Παρουσίαση Ερευνητικών Ευρημάτων
- Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών έργων με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων για την οπτικοποίηση δεδομένων.
 - Ανάπτυξη δεξιοτήτων για προφορικές και διαδραστικές παρουσιάσεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις σε αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Εκπαιδευτικό υλικό σε μορφή pptx. • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας και επικοινωνίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-Class και της δημιουργίας ηλεκτρονικής τάξης. • Επίδειξη και χρήση συγκεκριμένων λογισμικών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία, συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων (Microsoft Forms, Google Forms, SPSS, The Ethnograph, κλπ.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	60
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20
	Πρακτικές ασκήσεις	40
	Συγγραφή εργασίας	55
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Παράδοση ερευνητικής εργασίας ή γραπτή τελική εξέταση κατά περίπτωση. 2. Υποχρεωτική παρακολούθηση των διαλέξεων και συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Bell, Judith: Doing your research project (5th ed.), Open University Press, Buckingham 2010.
- Bresler, Liora: Arts – based Research and Drama Education. In Schonmann, Shifra (ed.): Key Concepts in Theatre/Drama Education, Sense Publishers 2011, https://doi.org/10.1007/978-94-6091-332-7_52
- Cohen, Louis - Manion, Lawrence - Morrison, Keith: Research Methods in Education (6th ed.), Routledge, London and New York 2007.

- Creswell, John W.: Η Έρευνα στην Εκπαίδευση – Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση, Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας (2η έκδ.), Εκδοτικός Όμιλος Ίων, Αθήνα 2016.
- Hammersley, Martyn - Atkinson, Paul: Ethnography: Principles in Practice (2nd ed.), Routledge, London 1995.
- Jacobs, Rachael: Stories told and performed: a methodology for researching drama assessment in schools, Qualitative Research Journal, Vol. 20, No. 1, (2020), pp. 19-33. DOI 10.1108/QRJ-04-2019-0037
- MacDonald, Stuart - Headlam, Nicola: Research Methods Handbook. Introductory Guide to Research Methods for Social Research, CLES, Manchester 2015.
- O'Toole, John: Doing Drama Research: Stepping into Enquiry in Drama, Theatre, and Education. Drama Australia 2006.
- Saunders, Mark - Lewis, Philip - Thornhill, Adrian. Μέθοδοι Έρευνας στις Επιχειρήσεις & την Οικονομία (2η έκδ.), Δίσιγμα, Θεσσαλονίκη 2016.
- Ζακόπουλος, Β. (2025) Μεθοδολογία Έρευνας στις Θεατρικές και Κοινωνικές Επιστήμες. Αθήνα, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Ζακόπουλος, Βασίλης: Ποιοτική Έρευνα: Μεθοδολογικά Ζητήματα, Απόψεις και Προβληματισμοί. Επιμέλεια Φανουράκη, Κ. και Πεφάνης, Γ. Π. στο Εφαρμοσμένο Θέατρο: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παραστατικών τεχνών, (σσ. 125 – 150). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2021. ISBN 978-960-02-3722-1.
- Ζακόπουλος, Βασίλης: Μεθοδολογικές Ερευνητικές Προσεγγίσεις του Θεάτρου στην Εκπαίδευση μέσω της Υποστήριξης Ψηφιακών Μέσων. Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (2023).
- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015) Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία. Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών. Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.
- Μαυρολέων, Άννα, Η Έρευνα στο Θέατρο, Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2010.
- Πούχνερ, Βάλτερ, Μεθοδολογικοί προβληματισμοί και ιστορικές πηγές για το ελληνικό θέατρο του 18ου και 19ου. Προοπτικές και διαστάσεις, περιπτώσεις και παραδείγματα, Επιστημονικό δελτίο ΤΘΣ / ΕΚΠΑ, Καστανιώτης, Αθήνα, 1995.
- Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Χρ., Εισαγωγή στη Θεατρική Βιβλιογραφία και Πληροφόρηση, ΤΘΣ / ΕΚΠΑ, Αθήνα, 2005.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ46	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και Θεωρία του Χορού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και αγγλικά (σε περίπτωση Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE576/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την Ιστορία του Χορού ως ακαδημαϊκό πεδίο έρευνας με μεθόδους, θεωρίες, πηγές κτλ και η γνώση και κατανόηση βασικών σταθμών, ονομάτων και κινημάτων της ιστορικής πορείας του θεατρικού χορού. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: • Να αναγνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά ειδών χορού και ιστορικά στυλ του θεατρικού χορού • Να συσχετίζουν και να αναλύουν ομοιότητες και διαφορές των ειδών και σε σχέση με τα ιστορικο-κοινωνικά τους συμφραζόμενα • Να βλέπουν παραδείγματα και να γράφουν επιστημονικά έγκυρα μικρά κείμενα περί χορού • Να προσαρμόζουν και εφαρμόζουν εργαλεία ιστορικής μελέτης και έρευνας του

χορού (στο πλαίσιο συγκεκριμένων ασκήσεων)
Γενικές Ικανότητες
Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ακόλουθων ικανοτήτων: • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο επίπεδα: στο πρώτο εισάγονται βασικές έννοιες του χορού που προέρχονται από τη θεωρία και την πράξη (χορογραφία, ερμηνεία, αποτίμηση), καθώς και βασικοί προβληματισμοί που αφορούν τη σχέση των Σπουδών Χορού και της Ακαδημίας. Σκιαγραφούνται οι Σπουδές Χορού ως ακαδημαϊκό αντικείμενο, το περιεχόμενο, οι μέθοδοι έρευνας και οι θεωρητικές καταβολές του αντικειμένου. Σε αυτό το επιστημολογικό πλαίσιο, εστιάζουμε στην Ιστορία Χορού ως συγκεκριμένη γνωστική περιοχή, με τις δικές της μεθοδολογίες και πρακτικές. Στο δεύτερο επίπεδο, εξετάζεται διαχρονικά η Ιστορία του Δυτικού χορού ως θεατρικό είδος από την Αναγέννηση μέχρι τον 21^ο αιώνα. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται σε μια ιστορικό-κοινωνική σκοπιά, που δεν αναδεικνύει μόνο τις αλλαγές και τις μετατοπίσεις, αλλά τονίζει τις πολλαπλές σχέσεις του χορού ως πολιτισμικό φαινόμενο με το ιστορικό και κοινωνικό γίγνεσθαι. Σε συνδυασμό με τη μελέτη συγκεκριμένων έργων, θα εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις καλλιτεχνικές αναζητήσεις, τις πρακτικές και αισθητικές του χορού διαχρονικά. Το μάθημα συνοδεύεται από οπτικο-ακουστικό υλικό (όπου είναι εφικτό) και αντίστοιχα κείμενα. 1. Εισαγωγή. Σπουδές Χορού. Ζητήματα και προβλήματα 2. Τί είναι χορός και ιστορία 3. Η επιστήμη της ιστορίας χορού Πηγές και μέθοδοι 4. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Μπαλέτο 16^{ος}-18^{ος} αιώνας 5. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Μπαλέτο 19^{ος} 6. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Μπαλέτο 20-21^{ος} αιώνας 7. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Μοντέρνος χορός στις ΗΠΑ 8. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Μοντέρνος χορός στην Ευρώπη 9. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Μεταμοντέρνος χορός 10. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Χοροθέατρο 11. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: Εννοιολογικός χορός 12. Δυτικά θεατρικά (σκηνικά) είδη: 21^{ος} αιώνας 13. Επανάληψη βασικών σημείων του μαθήματος, τελικός απολογισμός εργασιών
--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο
--------------------------	------------------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων (ppt παρουσιάσεις) Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (οπτικοακουστικό υλικό) Επιπλέον, υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω του εκπαιδευτικού υλικού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass. Συνεχής επαφή με τους φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας eclass και email.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Ασκήσεις eclass	15
	Αυτόνομη εργασία	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Μελέτη, ανάλυση και συζήτηση έργων (Video)	31
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Αξιολόγηση ατομικών ασκήσεων, συμμετοχή στις συζητήσεις και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην τάξη - Ενδιάμεση αξιολόγηση: 20% II. Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος - Τελική αξιολόγηση: 80% Για τους φοιτητές Erasmus υπάρχει η δυνατότητα αξιολόγησης μέσω γραπτής εργασίας	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Τσιντζιλώνη, Στεριανή (2022) <i>Υπό τη Σκιά του Παρθενώνα. Χορός στο Φεστιβάλ Αθηνών του Ψυχρού Πολέμου</i>, Αθήνα: Κάπα Τσιντζιλώνη, Στεριανή (2014) «Προς μια Νέα Μεθοδολογία για τη Μελέτη της Ιστορίας του Ελληνικού Θεατρικού Χορού», <i>Choros International Dance Journal</i>, vol 3 Postlewait, Thomas (2018) <i>Εισαγωγή στην ιστοριογραφία του θεάτρου</i>, Αθήνα: Αμολγός Adshead, Janet and June Layson (eds.) (1994) <i>Dance History. An Introduction</i>, London and New York: Routledge Carter, Alexandra (eds.) (2004) <i>Rethinking Dance History. A reader</i>, London and New York: Routledge Nicholas, Lorraine and Geraldine Morris. (eds.) (2018) <i>Rethinking Dance History: Issues and Methodologies</i>, Oxon: Routledge Dils, Ann and Ann Cooper Albright (eds.) (2001) <i>Moving History/Dancing Cultures: A Dance History Reader</i>, Middletown: Wesleyan University Press - Συναφή επιστημονικά περιοδικά: <i>Dance Research Journal, Dance Chronicle, Παράβασις</i>

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Γ'

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ304	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Ελληνικό Θέατρο των Νεότερων Χρόνων Γ'		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (εξέταση ελληνικά και αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE428/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με το πέρας των μαθημάτων τα μαθησιακά αποτελέσματα που προκύπτουν είναι τα εξής: 1) Οι φοιτητές αναγνωρίζουν τους σύγχρονους μεθοδολογικούς και επιστημολογικούς προβληματισμούς της ιστοριογραφίας και της δραματολογίας του θεάτρου στην περίοδο του 19ου αιώνα και αρχές 20ού. 2) Οι φοιτητές κατανοούν τη νεοελληνική δραματουργική παραγωγή της περιόδου καθώς και των βασικών ιδεολογικών και αισθητικών συνιστωσών. 3) Οι φοιτητές ανακαλύπτουν μια κατά το δυνατόν πλήρη και κυρίως σαφή μεθοδολογία του νεοελληνικού θεάτρου ως ιστορικού φαινομένου σε εξέλιξη. 4) Οι φοιτητές συσχετίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (ιδεολογικά, υφολογικά, αισθητικά) της υπό μελέτη περιόδου με τις προγενέστερες και τις μεταγενέστερες.
Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορία της περιόδου από τον 19ο (περ. 1830) ως τις αρχές του 20ού αι.: γεγονότα, θέατρα, συγγραφείς και έργα, θίασοι, σημαντικές παραστάσεις, κριτική, ιδεολογία και υφολογία.
2. Εξετάζονται η δημιουργία και οργάνωση του επαγγελματικού θεάτρου στην Ελλάδα, οι δραματικοί διαγωνισμοί και η «εθνική» δραματολογία.
3. Το μονόπρακτο και το περιπετειώδες μυθιστορηματικό δράμα, οι ερασιτεχνικές παραστάσεις και η δημιουργία των πρώτων επαγγελματικών θιάσων και των μετέπειτα.
4. Το κωμειδύλλιο και το δραματικό ειδύλλιο.
5. Οι αρχές της επιθεώρησης, του αστικού δράματος και του «Θεάτρου των Ιδεών».
6. Δραματολογία: εξετάζονται οκτώ νεοελληνικά έργα, αντιπροσωπευτικά των ιδεολογικών και αισθητικών ρευμάτων της περιόδου αυτής. Α.Ρ. Ραγκαβής, *Του Κουτρούλη ο γάμος*.
7. Δ. Βερναρδάκης, *Μαρία Δοξαπατρή*.
8. Δ. Μισιτζής, *Ο Φιάκας*
9. Δ. Βυζάντιος, *Βαβυλωνία*
10. Σπ. Περεισιάδης, *Η Γκόλφω*
11. Δ. Κορομηλάς, *Η τύχη της Μαρούλας*
12. Γ. Καμπύσης, *Το δαχτυλίδι της μάνας*
13. Κ. Παρρέν, *Η νέα γυναίκα*.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης διδασκαλία
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Παρουσίαση εκπαιδευτικού και καλλιτεχνικού υλικού streaming. Επιλεγμένοι on-line σύνδεσμοι με αποσπάσματα παραστάσεων/έργων. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας Ηλεκτρονική Τάξη (e-class)

	Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται με όλους τους δυνατούς τρόπους: άμεση, τηλεφωνική, ηλεκτρονική.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη Μελέτη	28,5
	Σύνολο Μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις επί ενός ιστορικού θέματος και ενός από τα έργα που μελετήθηκαν.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλτουβά Αλεξία, *Το φαινόμενο του γυναικείου βεντετισμού στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2014.
- Αναστασοπούλου Μαρία, *Καλλιρρόη Παρρέν. Η συνετή απόστολος της γυναικείας χειραφεσίας. Η Ζωή και το Έργο*, εκδ. Ηλιοδρόμιο, Αθήνα 2003.
- Βαγενάς Νάσος – Καγιαλής Τάσος – Πιερής Μιχάλης, *Μοντερνισμός και ελληνικότητα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1997.
- Βάλας Μίμης, *Το νεοελληνικό θέατρο από το 1453 έως το 1900*. Εισαγωγή –Μετάφραση Χ. Μπακονικόλα – Γεωργοπούλου. Ειρμός, Αθήνα 1994.
- Γεωργακάκη Κωνσταντίζα, *1894-2014: Η εφήμερη γοητεία της Επιθεώρησης*. Εκδόσεις Τράπεζας Πειραιώς, 2014.
- Δημάκη-Ζώρα Μαρία, *Σπυρίδων Βασιλειάδης: Η ζωή και το έργο του*. Ίδρυμα Ουράνη, Αθήνα 2002.
- Πετράκου Κυριακή, *Οι Θεατρικοί Διαγωνισμοί: 1870-1925*. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.
- Πούχνερ Βάλτερ, *Ανθολογία Νεοελληνικής Δραματουργίας. Από την Επανάσταση του 1821 ως τη Μικρασιατική Καταστροφή*, τ. Β΄, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2006.
- Πούχνερ Βάλτερ, *Η γλωσσική σάτιρα στην ελληνική κωμωδία του 19ου αιώνα: Γλωσσοκεντρικές στρατηγικές του γέλιου από τα «Κορακιστικά» ως τον Καραγκιόζη*. Πατάκης, Αθήνα 2001.
- Ριτσάτου Κωνσταντίνη, *Με των Μουσών των έρωτα... Ο Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής και το νεοελληνικό θέατρο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2011
- Σπάθης Δημ., *Ο Διαφωτισμός και το νεοελληνικό θέατρο*. University Studio Press,Θεσσαλονίκη 1986.
- Σταματοπούλου-Βασιλάκου Χρυσόθεμις (επιμ.), «Οι Έλληνες ηθοποιοί: 1800-1917». στον τόμο: *Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών ογδόντα χρόνια: 1917-1997: Ιστορική αναδρομή*. Σοφίας Μέλαθρον, Αθήνα 1999, σσ. 41-46.
- Σταματοπούλου-Βασιλάκου Χρυσόθεμις, *Το ελληνικό θέατρο στην Κ/πολη το 19ο αιώνα*. Τόμ. Α΄. Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα 1994.
- Σταματοπούλου-Βασιλάκου Χρυσόθεμις, *Το θέατρο στην «καθ' ημάς» Ανατολή: Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη*. Αθήνα: Πολύτροπον, 2006. (2η ανατύπωση, Πολύτροπον, Αθήνα 2010).
- Ταμπάκη Άννα, «Η θεωρία περί ρομαντικού δράματος και η Μαρία Δοξαπατρή», *Παράβασις / Parabasis*, τχ. 9 (2009), σσ. 587-611
- Ταμπάκη Άννα, *Η νεοελληνική δραματουργία και οι δυτικές της επιδράσεις (18ος-19ος αι.)*. Μια συγκριτική προσέγγιση, 2η έκδοση, Εκδόσεις Ergo, Αθήνα 2002.
- Φεσσά-Εμμανουήλ Ελένη, *Η αρχιτεκτονική του νεοελληνικού θεάτρου: 1720- 1940*. Τόμ. Α΄. Αθήνα, 1994, σσ. 274-279.
- Χατζηπανταζής Θόδωρος, *Διάγραμμα ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2014.
- Χατζηπανταζής Θόδωρος, *Η ελληνική κωμωδία και τα πρότυπά της στο 19ο αιώνα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2003.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Β΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ404	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία Ευρωπαϊκού Θεάτρου Β΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass-b.uoa.gr/courses/THEATRE600/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα στοχεύει σε μια παρουσίαση της Ιστορίας του Ευρωπαϊκού Θεάτρου από τον 18ο αιώνα έως το 1880. Οι φοιτητές για να εξοικειωθούν με επί μέρους θεατρολογικά ζητήματα και να αποκτήσουν μεγαλύτερη εποπτεία, ενθαρρύνονται να αναλάβουν προαιρετικές προφορικές παρουσιάσεις. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα: Να προσεγγίσουν της Ιστορία του Ευρωπαϊκού Θεάτρου όχι μόνο γραμμικά αλλά και σε σχέση με τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις Να διαχειρίζονται αποτελεσματικά θέματα θεωρίας και σκηνικής πράξης και ν' ανακαλούν πληροφορίες για το θεατρικό τοπίο κάθε εποχής. Να αναλύσουν και να διακρίνουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την οργάνωση μιας θεατρικής παραγωγής τον 18ο και 19ο αιώνα. Να συγκρίνουν τις θεατρικές εξελίξεις σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και να καταλήγουν σε δημιουργικές συνθέσεις.
Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης με σεβασμό στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την ιστορία του ευρωπαϊκού θεάτρου, μετά την Αναγέννηση και τον κλασικισμό μέχρι την ανάδυση του ρεαλισμού. Αναλυτικότερα εστιάζει στις θεατρικές τάσεις (διαφωτισμός, ρομαντισμός) και τα ελάσσονα θέαματα, στους συγγραφείς και τη δραματουργία στη σχετική με το θέατρο Νομοθεσία, στις εξελίξεις της θεατρικής αρχιτεκτονικής, στις σκηνικές πρακτικές, στην υποκριτική και καθώς και στη θεατρική παραγωγή στην Ευρώπη. Παράλληλα συνεξετάζονται κάποια κείμενα αναφοράς, που επιτρέπουν την κατανόηση του κλίματος της περιόδου.

Η διδασκαλία αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας

1. Γενικό πλαίσιο των ρευμάτων της περιόδου: Διαφωτισμός-Ρομαντισμός-Ρεαλισμός

2. Γαλλικό Θέατρο Α΄

Ιστορικό πλαίσιο και Δραματουργία. Ντιντερό, Βολταίρος, Μαριβώ, Μπωμαρσαί. Το θέατρο στη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης.

3. Γαλλικό Θέατρο Β΄

Ουγκό, Δουμάς (πατέρας), ντε Μυσσέ, Πιξερεκούρ. Από το αστικό δράμα στον ρομαντισμό και το μελόδραμα

4. Θέατρο στη Μ. Βρετανία Α΄

Σέρινταν, Γκόλντσμιθ. Πνευματικά Δικαιώματα. Νόμος περί χορήγησης Άδειας

5. Θέατρο στη Μ. Βρετανία Β΄

Μπάυρον, Σέλλευ

6. Γερμανόφωνο Θέατρο Α΄

Από τον Χάνσβουρστ στο Κίνημα Θύελλα και Ορμή. Η καθιέρωση των Εθνικών Θεάτρων. Ο κλασικισμός της Βαϊμάρης

7. Γερμανόφωνο Θέατρο Β΄

Λέσσιγκ, Γκαίτε, Σίλλερ, Κλάιστ

8. Θέατρο στην Ιταλία

Δράμα (Μεταστάσιος, Αλφιέρι), Κωμωδία (Γκότσι, Γκολντόνι και η ανανέωση της Commedia del Arte)

9. Ισπανικό και Ρωσικό Θέατρο

10. Σκηνικές και Ενδυματολογικές πρακτικές στην ευρωπαϊκή σκηνή. Οι ηθοποιοί (Γκάρριγκ,

Κην, Ταλμά)

11. Ελάσσονα θεάματα: Παντομίμα, Μπουρλέσκ, Εξτραβαγκάντσα, Ιππόδραμα

12. Θεωρητικά Κείμενα για το θέατρο

Ντιντερό, Το παράδοξο με τον ηθοποιό, Κλάιστ, Μαριονέτες

13. Η αντίδραση στο ρομαντικό πνεύμα. Στροφή στην κοινωνιολογία. Ρεαλισμός

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διαλέξεις στηρίζονται στη χρήση του power point και στην προβολή αποσπασμάτων από παραστάσεις. Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται στην πλατφόρμα της e-class, με ανταλλαγή υλικού και πληροφοριών, όπως και με την ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	7,5
	Συγγραφή εργασίας	15
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	26
	Σύνολο Μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων στην ελληνική γλώσσα. Προφορική εξέταση για φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες. Για τους φοιτητές Erasmus προτείνεται η συγγραφή εργασιών στην αγγλική γλώσσα	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Brockett Oscar –Hildy Franklin, *Ιστορία του Θεάτρου*, τόμος Β΄, μτφ. Μάνος Βιτεντζάκης, Αντιγόνη Γαϊτανά, Άγγελος Κεχαγιάς, Μαρία Χατζηεμμανουήλ, Κοάν, 2017

Burwick Frederick, *Time in Romantic Theatre*, Palgrave Macmillan Cham, 2022

Carlson Julie, *In the Theatre of Romanticism: Coleridge, Nationalism, Women*, Cambridge University Press, 2009

Filippi Florence, Harvey Sara, Marchand Sophie (επιμ.), *Le Sacre de l'acteur. Émergence du vedettariat théâtral de Molière à Sarah Bernhardt*, Armand Colin, 2017

Fischer-Lichte Erika, *Ιστορία Ευρωπαϊκού Δράματος και Θεάτρου: Από τον Ρομαντισμό μέχρι Σήμερα*, τόμος Β΄, μτφ. Γ. Σαγκριώτης, Αθήνα: Πλέθρον, 2011

Hartnoll Phyllis, Found Peter (επιμ.), *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Ν. Χατζόπουλος, Νεφέλη 2000

Leon Mechele (επιμ.), *A Cultural History of Theatre in the Age of Enlightenment*, Bloomsbury Publishing, 2022

Μουντράκη Ειρήνη, *Carlo Goldoni: Η ζωή, το έργο του και η πρόσληψή του στην Ελλάδα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2019

Pavis Patrice, *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Αγνή Στρουμπούλη, Gutenberg, 2006

Πατσαλίδης Σάββας, Νικολοπούλου Αναστασία (επιμ.), *Μελόδραμα. Ειδολογικοί και ιδεολογικοί μετασχηματισμοί*, University Studio Press, 2001

Piccitto Diane, Robinson Terry (επιμ.), *The Visual Life of Romantic Theater, 1780-1830*, University of Michigan Press, 2023

Russell Brown John (επιμ.), *The Oxford Illustrated History of the Theatre*, Oxford University Press, Oxford & NY, 1997

Σακαλή Λένα (επιμ.), *Σίλλερ-Γκαίτε: Αλληλογραφία*, μτφ. Θ. Λάμπρου, Εκδόσεις Κριτική, 2001

Wiles David, Dymkowski Christine (επιμ.), *The Cambridge Companion to Theatre History*, New York: Cambridge University Press, 2013

Wirtschafter Elise Kimerling, *The Play of Ideas in Russian Enlightenment Theater*, Northern Illinois University Press, 2003

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Diderot studies, Librairie Droz

Revue d'Histoire du Théâtre, Société d'Histoire du Théâtre

Romanticism, Edinburgh University Press

Θεατρικά τετράδια

Θέατρο (Κώστα Νίτσου)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Γ΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ454	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκή Δραματολογία Γ΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικής περιοχής, Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι. Επιθυμητή όμως η παρακολούθηση (και ακόμη καλύτερα η επιτυχής εξέταση) της Ευρωπαϊκής Δραματολογίας Α΄ και Β΄, καθώς και της Ιστορίας του ευρωπαϊκού θεάτρου Α΄ και Β΄.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Eclass: https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE152/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτιμά και να κατανοεί τους βασικούς εκπροσώπους της ευρωπαϊκής δραματοουργίας της περιόδου 1880-1940. Θα διακρίνει τα χαρακτηριστικά της περιόδου, του ρεύματος και του συγγραφέα, θα συγκρίνει και θα αντιπαραβάλλει τα δραματικά κείμενα μεταξύ τους. Θα είναι, επίσης, σε θέση να οργανώνει τεκμηριωμένα, με ορθό προφορικό ή γραπτό λόγο, την άποψή του πάνω στα κείμενα (δραματικά, θεωρητικά και καλλιτεχνικά).
Γενικές Ικανότητες
Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ικανότητας του φοιτητή να εξετάζει τα διάφορα ζητήματα της επιστήμης του σφαιρικά, καθώς και στην ανάπτυξη της κριτικής και συγκριτικής του σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η «κρίση» του δράματος όπως παρουσιάστηκε από τον Szondi και αναθεωρήθηκε από τον Sarrazac. Χαρακτηριστικά του δράματος μετά το 1880. Αναφορά στα σημαντικότερα ρεύματα.
2. Θεωρητική προσέγγιση στο έργο του Ίψεν. Ανάλυση και μελέτη έργων το Ίψεν, όπως είναι το *Κουκλόσπιτο*.
3. . Ανάλυση και μελέτη έργων του Ίψεν: *Έντα Γκάμπλερ*.
4. Ίψεν, συζήτηση-συγκριτική ανάλυση των έργων: *Κουκλόσπιτο*, *Έντα Γκάμπλερ*, *Βρυκόλακες*, *Αρχιμάστορας Σόλνες*, *Αγριόπαπια*.
5. Στρίντμπεργκ: Θεωρητικά. Ανάλυση και μελέτη του έργου *Δεσποινίς Τζούλια*.
6. Στρίντμπεργκ, Ανάλυση και μελέτη του έργου *Σονάτα φαντασμάτων*.
7. Στρίντμπεργκ, συζήτηση-συγκριτική ανάλυση των έργων: *Πατέρας*, *Τζούλια*, *Δανειστές*, *Σονάτα φαντασμάτων*.
8. Πιραντέλλο: Θεωρητική προσέγγιση στο φιλοσοφικό έργο και στη δραματουργία του.
9. Πιραντέλλο: ανάλυση και μελέτη του έργου *Απόψε αυτοσχεδιάζουμε*.
10. Μάτερλινγκ: θεωρητική προσέγγιση στο έργο *Το εσωτερικό*.
11. Ζαρρύ, σύντομη αναφορά στο έργο *Υμπύ βασιλιάς*. Βέντεκιντ: σύντομη αναφορά στο έργο *Λούλου*, α' μέρος
12. Βέντεκιντ, σύντομη αναφορά στο έργο *Λούλου*, β' μέρος.
13. Συζήτηση πάνω σε όλη την ύλη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	13 μαθήματα της διδάσκουσας, ζωντανής επαφής πρόσωπο με πρόσωπο με τους φοιτητές. Προσωπικότητες από το χώρο του θεάτρου, καλεσμένοι στο μάθημα και συνομιλία μαζί τους (1 ή 2 το εξάμηνο). Παρακολούθηση παραστάσεων και συνομιλία με τους συντελεστές μετά το τέλος της παράστασης (ο αριθμός ποικίλλει από έτος σε έτος).	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση powerpoint στο μάθημα. Η ύλη αναρτάται στο e-class. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail και δια ζώσης.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη)	28,5
	Σύνολο Μαθήματος	87,5

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις στην ελληνική γλώσσα (στην αγγλική ή γαλλική για φοιτητές Erasmus) και προφορική εξέταση για ειδικές κατηγορίες φοιτητών. Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων όπου φαίνεται η δυνατότητα οργάνωσης, επιλογής και σύνταξης των δεδομένων, αλλά και η κριτική σκέψη των φοιτητών. Αξιολογείται η ορθότητα των απαντήσεων, η αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα του κειμένου που τεκμηριώνουν την απάντηση και αποδεικνύουν τη γνώση του κειμένου (των κειμένων), καθώς και η τεκμηριωμένη προσωπική άποψη, όπως και ο ορθός και συγκροτημένος γραπτός λόγος. Συνυπολογίζονται οι προαιρετικές παρουσιάσεις στο μάθημα και η συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία.
----------------------------	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Erika Fischer-Lichte, <i>Ιστορία ευρωπαϊκού δράματος και θεάτρου</i>, τ.2, μετ. Γ. Σαγκριώτης, Αθήνα, Πλέθρον, 2012. Σοφία Φελοπούλου, <i>Η ποιητική των δραματουργών. Από τον 17^ο στον 21^ο αιώνα</i>, Παπαζήση, Αθήνα 2024. Σοφία Φελοπούλου, <i>Μεταμορφώσεις και ανανεώσεις της ευρωπαϊκής δραματουργίας. Από τον 18^ο στον 21^ο αιώνα</i>, Παπαζήση, Αθήνα 2019. Georges Banu, <i>Le Théâtre de Anton Tchekhov</i>, Ides et Calendes, Lausanne 2016. Εμίλ Ζολά, <i>Κείμενα για την κριτική και το θέατρο</i>, μετ. Χ. Μπακονικόλα, Ξ. Γεωργοπούλου, Αθήνα, Εκδόσεις του 21ου, 1991. J.W. MacFarlane, <i>The Cambridge companion to Ibsen</i>, Cambridge, Cambridge University Press, 1994. Toril Moi, <i>Henrik Ibsen, and the birth of modernism</i>, Oxford, Oxford University Press, 2006. Joan Templeton, <i>Ibsen's women</i>, New York, Cambridge University Press, 1997. Trausti Olafsson, <i>Ibsen theatre of ritualistic vision</i>, Oxford, Peter Lang, 2008. Πρόγραμμα Αμφι-Θεάτρου για Έντα Γκάμπλερ. Thomas Ostermeier, «Διαβάζοντας και ανεβάζοντας Ίψεν», στο ηλεκτρ. περιοδικό του Τμήματος Θεάτρου του ΑΠΘ, <i>Σκηνή</i>, τχ. 3. M. Robinson, <i>The Cambridge companion to August Strindberg</i>, Cambridge, Cambridge University Press, 2009. Θεατρικά Τετράδια, «Το θέατρο του Τσέχωφ», τχ 7 και 30, Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης».

Πρόγραμμα Αμφι-Θεάτρου για *Βυσσινόκηπο*

Πρόγραμμα Ανοικτού Θεάτρου για *Το ξύπνημα της άνοιξης* (1996) και *Λούλου* (1998) του
Βέντεκιντ.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Γ΄

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ204	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Θέατρο της Αρχαιότητας Γ΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προτείνεται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση των μαθημάτων: «Το Θέατρο της Αρχαιότητας Α΄» και «Το Θέατρο της Αρχαιότητας Β΄»		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE127/ Επίσης, ως Ανοιχτό Ακαδημαϊκό Μάθημα Ε.Κ.Π.Α. http://opencourses.uoa.gr/courses/THEATRE101/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/φοιτήτριες, μετά το πέρας του μαθήματος:

- Γνωρίζουν το γενικό ιστορικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η θεατρική παραγωγή του Ευριπίδη και τους τρόπους με τους οποίους αυτό την επηρέασε (ριζοσπαστικοποίηση της δημοκρατίας, εσωτερικές αντιθέσεις μεταξύ δημοκρατικών και αριστοκρατικών, θεσμικές εξελίξεις, ενίσχυση της αττικής συμμαχίας και του αθηναϊκού επεκτατισμού, διπλωματικές-στρατιωτικές συγκρούσεις με τη Σπάρτη και τους συμμάχους της, έναρξη και εξέλιξη του Πελοποννησιακού Πολέμου, ανάπτυξη της σοφιστικής, γενικότερη πνευματική και καλλιτεχνική ανάπτυξη της Αθήνας κ.ά.)
- Γνωρίζουν το ειδικό θεσμικό-διαγωνιστικό πλαίσιο, στο οποίο παραστάθηκαν οι τραγωδίες του Ευριπίδη και τους τρόπους με τους οποίους αυτό το πλαίσιο

επενέργησε στη σύνθεση των τραγωδιών (εν Άστει Διονύσια, τρόπος διαγωνισμού των ποιητών, διαγωνιστικό πρόγραμμα, διαγωνισμοί ποιητών και υποκριτών κ.ά.)

- Γνωρίζουν τον θεατρικό κώδικα και τα βασικά επιμέρους σημειακά συστήματά του, που ακολούθησε ή/και εξέλιξε ο Ευριπίδης (δομή, μορφή και περιεχόμενο του θεατρικού κειμένου, θεατρικός χώρος, σκηνικός χώρος, (χορο)διδασκαλία, σκηνογραφία, ενδυμασία, αριθμός και φύλο υποκριτών, Χορός κ.ά.).
- Έχουν σφαιρική δραματολογική γνώση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του Ευριπίδη, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης.
- Εντοπίζουν τις εξελίξεις, τις καινοτομίες ή και τις παλινδρομήσεις που σημειώνονται κατά τη διάρκεια της θεατρικής δημιουργίας του Ευριπίδη, από την *Άλκηστη* του 438 π.Χ. μέχρι τις μετά θάνατον παρασταθείσες τραγωδίες *Βάκχαι* και *Ιφιγένεια εν Αυλίδι*, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης των έργων.
- Αναγνωρίζουν και κατανοούν τις συγκλίσεις και τις αποκλίσεις του θεατρικού έργου του Ευριπίδη σε σχέση με το θεατρικό έργο του Αισχύλου και του Σοφοκλή, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης.
- Έχουν μια συνοπτική σφαιρική θεώρηση της ιστορίας της πρόσληψης του θεατρικού έργου του Ευριπίδη και γνωρίζουν ορισμένες παραστάσεις-σταθμούς στη νεοελληνική θεατρική σκηνή.
- Έρχονται σε επαφή και κατανοούν διαφορετικές δυνατότητες ερμηνευτικής ανάλυσης και σκηνοθετικής πρότασης των εξεταζόμενων έργων, λαμβάνοντας υπόψη τους πολλαπλούς παράγοντες που συνθέτουν τη θεατρική επικοινωνία σε επίπεδο πομπού, μηνύματος και αποδέκτη.
- Ενθαρρύνονται και μπορούν να προτείνουν τη δική τους δραματολογική ανάγνωση σε θέματα δραματικής δομής, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής ανάλυσης των έργων.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- ✓ Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- ✓ Αυτόνομη εργασία
- ✓ Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- ✓ Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- ✓ Παραγωγή νέων ερευνητικών ή/και καλλιτεχνικών ιδεών
- ✓ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρακολουθεί κατά το δυνατόν αναλυτικά το σωζόμενο θεατρικό έργο του Ευριπίδη εστιάζοντας στα δράματα: *Άλκηστις*, *Κύκλωψ*, *Μήδεια*, *Ελένη*, *Φοίνισσαι*, *Ηλέκτρα* με βάση τρεις άξονες: i) δραματουργικό-κειμενικό, ii) σκηνικό-παραστασιακό και iii) ιδεολογικό-σημασιολογικό. Τα υπόλοιπα σωζόμενα δράματα σχολιάζονται πιο συνοπτικά, αλλά συμπεριλαμβάνονται στο πλαίσιο διακειμενικών αντιπαραβολών, αναλύσεων και συζητήσεων. Το μάθημα δομείται σε δεκατρείς (13) ενότητες, οι οποίες ακολουθούν την παρακάτω εξέλιξη, χωρίς ωστόσο να αποκλείονται επιμέρους διαφοροποιήσεις ανάλογα με τη ροή του μαθήματος και τις μαθησιακές ανάγκες του ακροατηρίου:

Ενότητα 1. Εισαγωγή στο θέατρο του Ευριπίδη (I)

- ✓ Εισαγωγή στο γενικό ιστορικό πλαίσιο της ώριμης Κλασικής Περιόδου, στην οποία εντάσσεται η θεατρική παραγωγή του Ευριπίδη (ριζοσπαστικοποίηση της δημοκρατίας, ενίσχυση της αττικής συμμαχίας και του αθηναϊκού επεκτατισμού, έναρξη και εξέλιξη του Πελοποννησιακού Πολέμου, ανάπτυξη της σοφιστικής κ.ά.) καθώς και στο ειδικό θεσμικό-διαγωνιστικό πλαίσιο, στο οποίο παραστάθηκαν οι τραγωδίες του.

Ενότητα 2. Εισαγωγή στο θέατρο του Ευριπίδη (II)

- ✓ Συνέχεια της εισαγωγής. Ευσύνοπτη επισκόπηση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του Ευριπίδη, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης και σε συνάρτηση με το θεατρικό έργο των Αισχύλου και Ευριπίδη, ώστε οι φοιτητές/τριες να είναι προετοιμασμένοι/ες για την επακόλουθη δραματολογική ανάλυση των έργων αναφοράς.

Ενότητα 3. *Κύκλωψ* – Αρχίζοντας αντίστροφα: Ο «σατυρικός» Ευριπίδης

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση του σατυρικού δράματος (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματουργικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στα «τυπικά» σατυρικά χαρακτηριστικά του. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 4. *Άλκηστις*: Σατυρικό δράμα ή τραγωδία: Η διασάλευση των δραματικών ειδών

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση του έργου (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματουργικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στην πολυσυζητημένη «ειδολογική» ταυτότητά του και στα (πρόδηλα ή υποφώσκοντα) τραγικά, κωμικότερα και σατυρικά χαρακτηριστικά του.

Ενότητα 5. *Κύκλωψ* – *Άλκηστις*

- ✓ Ολοκλήρωση της εισαγωγής στα δύο έργα που παίχθηκαν στη θέση «σατυρικού δράματος», με δραματολογική συνόψιση, αντιπαραβολή και συζήτηση των χαρακτηριστικών τους.

Ενότητα 6. *Μήδεια* – Η αποκορύφωση της «ετερότητας» (I)

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στην αναπαράσταση της έμφυλης, φυλετικής, οντολογικής, ηθικής, ετερότητας της ηρώιδας. Σχέσεις (δραματικές, σκηνικές, θεματικές, ιδεολογικές) με άλλες σωζόμενες τραγωδίες. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 7. *Μήδεια* – Η αποκορύφωση της «ετερότητας» (II)

- ✓ Συνέχιση και ολοκλήρωση της εισαγωγής στη *Μήδεια* του Ευριπίδη.

Ενότητα 8. *Φοίνισσαι* – Το πανόραμα του θηβαϊκού οίκου

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, τα άλλα δράματα της τετραλογίας, μυθικοί και θεματικοί άξονες, το ζήτημα της ενιαίας ή ετερόκλητης θεματικής της τετραλογίας, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στις αποκλίσεις-συγκλίσεις του έργου με τους *Επτά επί Θήβας* του Αισχύλου. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 9. *Ηλέκτρα* – Η μητροκτονία και πάλι επί θεατρικού τάπητος

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας. Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στις αποκλίσεις-συγκλίσεις του έργου με τις *Χοηφόρους* του Αισχύλου και την *Ηλέκτρα* του Σοφοκλή. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 10. *Φοίνισσαι* – *Ηλέκτρα*: Οι «μεταθεατρικές» τραγωδίες του Ευριπίδη

- ✓ Ολοκλήρωση της εισαγωγής στις δύο αυτές τραγωδίες, οι οποίες συνδιαλέγονται ρητά με άλλες ομοθεματικές σωζόμενες τραγωδίες του Αισχύλου (*Επτά επί Θήβας*, *Χοηφόροι*) και του Σοφοκλή (*Ηλέκτρα*) αλλά και του ίδιου του Ευριπίδη (*Ορέστης*). Συζήτηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ευριπίδειων εκδοχών και της ρητά «διακειμενικής» διάστασης που διαπιστώνεται κυρίως στο έργο του Ευριπίδη.

Ενότητα 11. *Ελένη* – Τα πολλαπλά προσώπια ενός «μύθου»

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» και ανάλυση της τραγωδίας. Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στις διακειμενικές αποκλίσεις-

συγκρίσεις του έργου με άλλες δραματικές αναπαραστάσεις της «ωραίας Ελένης» σε σωζόμενες τραγωδίες του Αισχύλου, του Σοφοκλή αλλά και του ίδιου του Ευριπίδη. Νεότερες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

Ενότητα 12. Τα υπόλοιπα σωζόμενα έργα

- ✓ Συμπλήρωση της προηγούμενης Εισαγωγής και ευσύνοπτη αναφορά στα υπόλοιπα σωζόμενα έργα του Ευριπίδη, στους μυθικούς κύκλους έμπνευσής τους, στις θεματικές εστιάσεις τους, στην (έμφυλη, φυλετική, ταξική, οντολογική) ταυτότητα των δραματικών προσώπων και των Χορών τους κ.ά. Επισήμανση ορισμένων ειδικών ζητημάτων δραματουργικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης, που εντοπίζονται στις ευριπίδειες τραγωδίες.

Ενότητα 13. Το τέλος μιας νέας αρχής

- ✓ Αναδρομική συνοπτική επισκόπηση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του Ευριπίδη, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης. Επισκόπηση της γραμματολογικής και θεατρικής παράδοσης του έργου του Ευριπίδη, από την αρχαιότητα μέχρι τη νεότερη εποχή. Εξέταση και συζήτηση των δυνατοτήτων που φέρει το ευριπίδειο έργο συνολικά αλλά και καθένα ευριπίδειο δράμα μεμονωμένα σε επίπεδο καλλιτεχνικής πράξης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις της διδάσκουσας, παρουσιάσεις και συζήτηση θεμάτων και μικρών ασκήσεων στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους φοιτητές, χρήσιμοι σύνδεσμοι. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: Προβολή σημειώσεων σε power point, προβολή μαγνητοσκοπημένων αποσπασμάτων από νεότερες παραστάσεις τραγωδιών του Αισχύλου με τη χρήση DVDs ή Διαδικτύου. - Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και μέσω ηλεκτρονικής τάξης.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας	39
	Μελέτη, ανάλυση και συζήτηση κειμένων, παραστάσεων,	24

	βιβλιογραφίας, προφορική παρουσίαση προαιρετικών εργασιών/ασκήσεων	
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	24,5
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Αξιολόγηση ατομικών γραπτών/προφορικών εργασιών ή/και μικρών ασκήσεων, συμμετοχή στις συζητήσεις και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες - Ενδιάμεση αξιολόγηση: 20% II. Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος - Τελική αξιολόγηση: 80% Μορφή εξέτασης: α) Δέκα (10) ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και κλειστού τύπου σε πραγματολογικά ζητήματα της διδακτέας ύλης. β) Δύο (2) ερωτήσεις δραματολογικής ανάπτυξης και κριτικής ανάλυσης σε θεατρικά έργα της διδακτέας ύλης.	
ΤΥΠΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	Σημειώσεις των παραδόσεων με τη μορφή power-point, διδακτικό εγχειρίδιο, άλλα επιστημονικά άρθρα και μαθησιακό υλικό, περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)	
<u>ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ</u>	
ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: <i>Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο. Στιχομυθίες κειμένων</i> , Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2025.	
*	
Επιπρόσθετη ενδεικτική βιβλιογραφία	
CROP, M. & K. LEE (eds): <i>Euripides and Tragic Theatre in the Late Fifth Century</i> , Stipes Publishing, Champaign, 2000.	

- DE ROMILLY, J.: *Η εξέλιξη του πάθους από τον Αισχύλο στον Ευριπίδη* (μτφ. Μπ. Αθανασίου και Κατερίνα Μηλιαρέση), Εκδόσεις Το Άστυ, Αθήνα, 2002.
- DIGGLE, J.: *Euripidea: Collected Essays*, Oxford University Press, Oxford, 1994.
- DUNN, F. M.: *Tragedy's End: Closure and Innovation in Euripidean Drama*, Oxford University Press, Oxford & New York, 1992.
- EASTERLING, P. E. (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία: Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας, Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Αθήνα, 2007.
- FOLEY, H.: *Female Acts in Greek Tragedy*, Princeton University Press, Princeton, 2001.
- GREGORY, J.: *Euripides and the Instruction of the Athenians*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 2000.
- GREGORY, J. (επιμ.): *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας* (επιμ: Δ. Ι. Ιακώβ – μτφ. Μαρία Καίσαρ, Όλγα Μπεζαντάκου, Φιλιώ Φιλίππου), Εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα, 2010.
- LORAU, N.: *Βίαιοι θάνατοι γυναικών στην τραγωδία* (μτφ. Αγγελική Ροβάτσου), Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1995.
- MARKANTONATOS, A. (ed.), *Brill's Companion to Euripides*, vol. 2, Brill, Leiden/Boston, 2020.
- MASTRONARDE, D. J., *The Art of Euripides: Dramatic Technique and Social Context*, Cambridge University Press, Cambridge, 2010.
- McDONALD, M., & J. M. WALTON (επιμ.) *Οδηγός για το αρχαίο ελληνικό και το ρωμαϊκό θέατρο: από το πανεπιστήμιο του Cambridge* (μτφ. Β. Λιαπής), Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2011.
- MELTZER, S.: *Euripides and the Poetics of Nostalgia*, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.
- MOSSMAN, J. (ed.): *Oxford Readings in Euripides*, Oxford University Press, Oxford, 2003.
- ΜΠΑΚΟΝΙΚΟΛΑ, Χ.: *Τραγωδία και γλώσσα*, Ινστιτούτο του Βιβλίου Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2008.
- ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ, Ν. Π.: *Το αφηγηματικό μοντέλο του Greimas και οι τραγωδίες του Ευριπίδη* (Άλκηστις, Μήδεια, Ιππόλυτος, Ανδρομάχη, Ίων, Ιφιγένεια η εν Ταύροις), Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2004.
- POWELL, A.: *Euripides, Women and Sexuality*, Routledge, London, 1990.
- SEGAL, C. (ed.): *Euripides. A Collection of Critical Essays*, Prentice Hall, New Jersey, 1968.
- SEGAL, C.: *Euripides and the Poetics of Sorrow: Art, Gender, and Commemoration in Alcestis, Hippolytus and Hecuba*, Duke University Press, Durham, N. C., 1993.
- WALTON, J. M.: *Euripides our Contemporary*, Methuen, London 2009.
- ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ, Ν. Χ., *Ευριπίδης σατυρικός*, Στιγμή, Αθήνα, 1986.
- ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ, Ν. Χ., *Όροι και μετασχηματισμοί στην αρχαία ελληνική τραγωδία*, Στιγμή, Αθήνα, 2003.
- ZAFIROPOULOS, C.: *Beyond the Myth: Myth Innovation in Euripides' Plays*, University of Exeter, Exeter, 1994.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ42	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ Α΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, Συμμετοχή σε βιωματικά Πρακτικά Εργαστήρια με τη συνεργασία ειδικών		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων, εργαστηριακό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με εργασία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE379/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • εφαρμόζει τις μεθόδους προσέγγισης και ανάλυσης ενός δραματικού κειμένου • συνδυάζει τις απαιτούμενες ικανότητες για τη διατύπωση επιστημονικής και καλλιτεχνικής άποψης στην πορεία εφαρμογής μιας πρότασης για τη σκηνική πραγμάτωση ενός θεατρικού κειμένου • ετοιμάζει και να εφαρμόζει ποικίλες προτάσεις για τη σκηνική απόδοση ενός θεατρικού κειμένου • υποστηρίζει δημόσια την παρουσίαση της εργασίας του • αναλαμβάνει ατομικές πρωτοβουλίες για την επίλυση προβλημάτων • συμμετέχει δημιουργικά ως μέλος ενός συνόλου, καλλιεργώντας το αίσθημα συνέπειας σε κοινούς στόχους
Γενικές Ικανότητες

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
3. Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
4. Λήψη αποφάσεων
5. Αυτόνομη εργασία
6. Ομαδική εργασία
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
9. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
10. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει την ενδελεχή και λεπτομερειακή μετάβαση από το θεατρικό κείμενο στη θεατρική σκηνή. Η δημιουργική διαδικασία διακρίνεται σε πέντε κυρίως φάσεις: α) της «συνομιλίας» με το θεατρικό κείμενο, ταυτόχρονα με την «ανακάλυψη» του «υποδόριου» κειμένου του έργου· β) της λεπτομερούς ανάλυσης του κειμένου: τη δραματολογική, ιστορική, γλωσσική, λογοτεχνική, πραγματολογική υπόσταση, έρευνα και τοποθέτησή του γ) της εκπόνησης σχεδίου σύνθεσης του κειμένου ως δυνάμει αποτυπωμένου στη σκηνική πράξη, εφαρμόζοντας σκηνοθετικές, υποκριτικές, σκηνογραφικές, ενδυματολογικές κ.ά. προτάσεις διά του σχήματος: εφαρμογή – απόρριψη (ή αφαίρεση) και εφαρμογή – αποδοχή· δ) της παρουσίασης της εργασίας με τη μορφή της τελικής σκηνικής πραγμάτωσης· ε) της ατομικής γραπτής εργασίας για θέμα σχετικό με το προς παράσταση έργο και της δημόσιας ανακοίνωσης των συμπερασμάτων. Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα:

1. Οι βασικές αρχές οργάνωσης μιας θεατρικής παράστασης
2. Τα χρονοδιαγράμματα
3. Οι καλλιτέχνες του θεάτρου και οι αρμοδιότητές τους
4. Ο χώρος και η σκηνοθεσία
5. Το θεατρικό έργο, η μετάφραση, η διασκευή και η δραματολογική επεξεργασία
6. Σκηνογραφική, ενδυματολογική, κινησιολογική και μουσική εργασία
7. Επιλογή του θεατρικού έργου. Τα κριτήρια και οι περιορισμοί
8. Προσέγγιση και ανάλυση του κειμένου
9. Η διανομή και η κατανομή αρμοδιοτήτων
10. Παρουσίαση των επιλεγμένων σκηνών
11. Πρώτη ανάγνωση
12. Πρακτική εφαρμογή
13. Διατύπωση προτάσεων για βελτιώσεις ή για εναλλακτικές προσεγγίσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας – Επικοινωνία μέσω της η-Ταξης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint, ακουστικά τεκμήρια και προβολές ενδεικτικών αποσπασμάτων από παραστάσεις ή σχετικών κινηματογραφικών τεκμηρίων. Η μαθησιακή διαδικασία υποστηρίζεται μέσω αναρτήσεων στην η-τάξη.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	39
	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	41
	Βιωματικά εργαστήρια	8
	Συνεργασία με διδάσκοντα	12
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα. - Έκθεση / Αναφορά. - Δημόσια Παρουσίαση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μιχαλόπουλος Παναγιώτης, Πεφάνης Γιώργος Π. (επιστημονική επιμέλεια), *Έρευνα, σύνθεση, ερμηνεία: Προσεγγίζοντας το θέατρο του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου*, Παπαζήσης, Αθήνα 2023
- Στιβανάκη Ευανθία, *Στα ίχνη της θεατρικής περιπέτειας*, Ergo, Αθήνα 2009
- Άννα Ταμπάκη, Αλεξία Αλτουβά (επιμέλεια), *Ο σκηνοθέτης, ο ηθοποιός Λευτέρης Βογιατζής. Μελέτες και μαρτυρίες για το έργο του*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2020

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Δ΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το ελληνικό θέατρο των νεότερων χρόνων Δ΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υποβάθρου, Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ (καλό είναι να έχει παρακολουθήσει κανείς τα μαθήματα «Το ελληνικό θέατρο των νεότερων χρόνων Α΄-Γ΄»)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, ανάθεση εργασίας στην αγγλική γλώσσα		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE609/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • Γνωρίζει τους σημαντικότερους σταθμούς της θεατρικής ιστορίας της περιόδου • Γνωρίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (ιδεολογικά, υφολογικά, αισθητικά) των υπό μελέτη θεατρικών κειμένων της περιόδου και να αντιπαραβάλλει τα χαρακτηριστικά τους με εκείνα της διεθνούς σκηνής. • Γνωρίζει τους θιάσους και τους σημαντικότερους ηθοποιούς της περιόδου και να μπορεί να συνδέσει τον εκάστοτε ηθοποιό με συγκεκριμένο θίασο. • Κατανοεί το ιστορικό, κοινωνικό και αισθητικό πλαίσιο της συγκεκριμένης δραματουργικής παραγωγής και θεατρικής πράξης • Κατανοεί τον τρόπο επίδρασης της λογοκρισίας της περιόδου στην πορεία της θεατρικής ζωής • Ερμηνεύει τις ρήξεις και συνέχειες της ελληνικής θεατρικής πράξης, τις επιδράσεις που είχαν τα ιστορικά γεγονότα στο θέατρο

- Ερμηνεύει την εμφάνιση νέων κινημάτων στη δραματολογία του θεάτρου την περίοδο του α' μισού του 20^{ου} αιώνα.
- Εφαρμόζει συγκεκριμένη μέθοδο στην ανάλυση των κειμένων, γνωρίζοντας τα χαρακτηριστικά του είδους στο οποίο ανήκει κάθε κείμενο
- Συγκρίνει και να εξάγει συμπεράσματα για το θέατρο πρόζας και το μουσικό θέατρο της περιόδου
- Συγκρίνει και να εξάγει συμπεράσματα για τα διάφορα θεατρικά είδη της περιόδου (κωμωδίες, δράματα, επιθεώρηση, οπερέτα, αρχαία τραγωδία)
- Γνωρίζει και χρησιμοποιεί τη βασική βιβλιογραφία και τις αρχειακές πηγές για το θέατρο της περιόδου.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Διάλογος και επικοινωνιακή διάδραση διδάσκοντος-διδασκόμενου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα. Αναλυτικά οι θεματικές ενότητες είναι οι εξής:

1. Οι απαρχές (1900-1922). Σύνδεση με την προηγούμενη ενότητα. Η φυσιογνωμία της θεατρικής ζωής στις αρχές του αιώνα. Ξένοι θίασοι, θερινή/χειμερινή περίοδος, θεάματα ποικιλιών: Καραγκιόζης, Φασουλής, υποδρόμιο, καφέ σαντάν, καφέ-αμάν/ λαϊκό και αστικό κοινό.
2. Έναρξη λειτουργίας του Βασιλικού Θεάτρου και ίδρυση της Νέας Σκηνής του Κωνσταντίνου Χρηστομάνου. Συνεπακόλουθες αλλαγές σε όλα τα επίπεδα της θεατρικής πράξης. Η ανάδυση του ρόλου του σκηνοθέτη: Θωμάς Οικονόμου και Κωνσταντίνος Χρηστομάνος. Κείμενα: Οι *Κούρδοι* του Γιάννη Καμπύση, *Τρισεύγενη* του Κωστή Παλαμά.
3. Οι πρωταγωνιστικοί θίασοι Κοτοπούλη, Κυβέλης, Ροζαλίας Νίκα, Νικόλαου Πλέσσα και οι συγγραφείς. Κείμενα: *Το φιόρο του λεβάντε* του Γρηγόριου Ξενόπουλου.

4. Η φυσιογνωμία της δραματοουργίας της περιόδου και η υποδοχή της από τους θεατές, οι συγκλίσεις και οι αποκλίσεις από την ευρωπαϊκή συγγραφική παραγωγή αλλά και η αναζήτηση της εθνικής ταυτότητας μέσω μιας επανεξέτασης του παρελθόντος: Το κοινωνικό δράμα, το πατριωτικό δράμα . Κείμενο: *Οι Αλυσίδες του Δημήτριου Ταγκόπουλου*.
5. Το μουσικό θέατρο στην πρώτη εικοσαετία (η επιθεώρηση, η κωμωδία, η οπερέτα). Ίδρυση του ΣΕΗ, Εταιρεία Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων. Κείμενο: *Οι φοιτηταί* του Γρηγόριου Ξενόπουλου.
6. Ο Μεσοπόλεμος. Από τη ξεγνοιασιά του *Θέλω να δω τον Πάπα* στη Μικρασιατική Καταστροφή. Όχι σημαντικές μεταβολές στη δραματοουργία. Εμφάνιση του Δημήτρη Μπόγρη κοντά στους παλαιούς συγγραφείς. Αλλαγές στο κύκλωμα της παράστασης: υποκριτική, σκηνοθεσία, κριτική, κοινό. Εποχή νέων σπουδαγμένων ηθοποιών, επιτεύγματα του ΣΕΗ: Ταμείο Συντάξεων, Ταμείο Εργασίας Ηθοποιών, περ. *Το Ελληνικό Θέατρον* (1925-1938), Επαγγελματική Σχολή Θεάτρου (1927)· Σωματείο Κριτικών (1928). Κείμενα: *Το Φιντανάκι* του Παντελή Χορν και *Τ' αρραβωνιάσματα* του Δημήτρη Μπόγρη.
7. Πρωτοβουλίες σύστασης ενός σοβαρού θεάτρου (προσπάθειες Αιμίλιου Βεάκη, 1922, 1925 και Θίασος των Νέων, 1924, Θέατρο Τέχνης Σπύρου Μελά, 1925, Ελευθέρα Σκηνή Μαρίκας Κοτοπούλη – Μήτσου Μυράτ – Σπύρου Μελά, 1929, Φώτος Πολίτης και Επαγγελματική Σχολή Θεάτρου, 1927-1929).
8. Η συμβολή των Δελφικών εορτών στη δημιουργία των Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου. Παραστάσεις *Προμηθέα Δεσμώτη* (1927) και *Ικέτιδων* (1930). Παραστάσεις της *Εκάβης* (1927), της *Ηλέκτρας* με Κοτοπούλη (1938).
9. Η άνθηση της οπερέτας. Δίπολο φτώχεια/ πλούτος. Χατζηαποστόλου και Σακελλαρίδης. Συνοικιακά θέατρα. Μάντρα του Αττίκ. Ανταγωνισμός με τον Κινηματογράφο. Τη δεύτερη δεκαετία του Μεσοπολέμου επανάκαμψη της επιθεώρησης. Επιθεωρησιακοί τύποι και στην κωμωδία. Κείμενο: *Ο μπαμπάς εκπαιδεύεται* του Σπύρου Μελά.
10. Η ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Θεάτρου . Κρατικές παρεμβάσεις τη δεύτερη δεκαετία του Μεσοπολέμου και δημιουργία νέων σκηνών: Άρμα Θέσπιδος, Λυρική Σκηνή Εθνικού Θεάτρου, Εθνική Λυρική Σκηνή. Νέο δραματολόγιο. Ιστορικό δράμα.
11. Ο καθοριστικός ρόλος του Καρόλου Κουν. Αναζήτηση ταυτότητας και ελληνικότητας στη θεατρική έκφραση.
12. Η εποχή της Κατοχής. Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος και οι πολεμικές επιθεωρήσεις. Ο ρόλος της λογοκρισίας στη θεατρική πράξη. Οι εξελίξεις στη δραματοουργία και στη σκηνική πράξη. Θέατρο Τέχνης (1942). Το θέατρο του βουνού. Προς την Απελευθέρωση. Κείμενα: *Κωνσταντίνου και Ελένης* του Γιώργου Σεβαστίκογλου, *Φον Δημητράκης* του Δημήτρη Ψαθά.
13. Ανακεφαλαίωση μαθημάτων, επανάληψη βασικών σημείων του μαθήματος, τελικός απολογισμός εργασιών και συμπεράσματα. Συζήτηση πάνω στην ύλη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.

Διά ζώσης διαλέξεις

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας Ηλεκτρονική Τάξη (e-class). Επιλεγμένοι on-line σύνδεσμοι που επιτρέπουν τη μελέτη και την έρευνα στη θεατρική ιστορία της περιόδου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Επισκέψεις	5
	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης	28,5
	Σύνολο Μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Διαμορφωτική Αξιολόγηση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών: 80% Σύντομη γραπτή πρόοδος 60 λεπτών: 20% Λαμβάνεται υπόψη η τυχόν εκπόνηση γραπτής εργασίας στη βαθμολογία έως 2 μονάδες επιπλέον της τελικής βαθμολογίας.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΕύδοξος:

Βασιλείου, Αρετή, *Εκσυγχρονισμός ή παράδοση; Το θέατρο πρόζας στην Αθήνα του Μεσοπολέμου*, Μεταίχμιο, 2005.

Μπλέσιος, Αθανάσιος, *Κράτος, πολιτική και κοινωνία στην ελληνική δραματουργία*, Παπαζήσης 2024.

Ριτσάτου Κωνσταντίνα, *Μάνες μιλούν*, Παπαζήσης, 2025.

Χατζηπανταζής, Θόδωρος, *Διάγραμμα ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου*. Ιστορία του θεάτρου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2014.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Αλτουβά, Αλεξία, Διαμαντάκου, Καίτη (επιμ.), *Θέατρο και δημοκρατία: με αφορμή τη συμπλήρωση 40 χρόνων από την αποκατάσταση της δημοκρατίας. Πρακτικά Ε' Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου, 5-8 Νοεμβρίου 2014*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Αθήνα 2018.

Βαφειάδη, Έφη (εισαγωγή – επιμέλεια), *Παντελή Χορν, Τα Θεατρικά Α'-Ε'*. Ίδρυμα Γουλανδρή – Χορν, 1993-1996.

- Γλυτζουρή Αντώνης, *Η σκηνοθετική τέχνη στην Ελλάδα. Η ανάδυση και η εδραίωση της τέχνης του σκηνοθέτη στο νεοελληνικό θέατρο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2011.
- , «Δια την διανοητικήν εξύψωσιν του λαού». *Η απόπειρα ίδρυσης Εθνικού Θεάτρου στις απαρχές της πρώτης βενιζελικής κυβέρνησης*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2015.
- Γεωργοπούλου, Βαρβάρα, *Ιστορία και ιδεολογία στα κάτοπτρα του Διονύσου. Δοκίμια για το Νεοελληνικό Θέατρο 1920-1950*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2016.
- Δελβερούδη, Ελίζα Άννα, Ποταμιάνος Νίκος (επιμ.), *Δουλεύοντας στον χώρο του θεάματος. Ελληνικό θέατρο και κινηματογράφος στην Ελλάδα, 19ος-20ός αιώνας*. Εκδόσεις της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, 2020.
- Βελιώτη, Μαρία – Γεωργοπούλου, Βαρβάρα, Καραμάνου, Ιωάννα, Κοτζαμάνη, Μαρίνα, Μπλέσιος, Θανάσης, Τσιάρας, Αστέριος (επιμ.), *Θέατρο και ετερότητα : θεωρία, δραματουργία και θεατρική πρακτική: πρακτικά ΣΤ΄ Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου, Ναύπλιο, 17-20 Μαΐου 2017*.
- Καγγελάρη, Δηώ, «Η Θεατρική Σκηνή 1941-1953: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 Κατοχή – Αντίσταση*, τ. Γ΄.», Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007.
- Μαυρομούστακος, Πλάτων *Το θέατρο στην Ελλάδα 1940-2000 : μια επισκόπηση /*, 3η εκδ., Καστανιώτης, 2005.
- Μιχαλόπουλος, Παναγιώτης *Το Εθνικό Θέατρο στη δεκαετία 1940-1950*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2023.
- Νικήτας, Ζαφείρης, *Η δραματουργία του Γιάννη Καμπύση, Πολιτισμός. Κοινωνία. Πολιτική*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2024.
- Παπανικολάου, Βάνια, *Προτιμώτερον το όνειρον από το μηδέν...Η συμβολή της Νέας Σκηνής στην εξέλιξη του νεοελληνικού θεάτρου*, Αμολγός 2020.
- Πεφάνης, Γιώργος Π.(επιμέλεια, εισαγωγή, βιβλιογραφία), *Nulla dies sine linea : προσεγγίσεις στο έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, 2007 *Το θέατρο και τα σύμβολα*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012
- , *Φαντάσματα του θεάτρου. Σκηνές της θεωρίας III*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2013.
- Πούχνερ, Βάλτερ, *Ο Κωνσταντίνος Χρηστομάνος ως δραματογράφος. Ο αισθησιασμός στο νεοελληνικό θέατρο των αρχών του αιώνα μας*, Καστανιώτης, 1997.
- Σταματογιαννάκη, Κωνσταντίνα, «“Θέατρον επίσημον, μόνιμον, επιχορηγούμενον από το δημόσιον”. Η πορεία προς την ίδρυση του Εθνικού Θεάτρου», *Εθνικό Θέατρο. Τα πρώτα χρόνια*, Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, [Αθήνα] 2013, σ. 31-63.
- Χατζηπανταζής, Θόδωρος «*Ρωμαϊκός συμβολισμός*». *Διασταύρωση εγχώριας λαϊκής παράδοσης και ευρωπαϊκής πρωτοπορίας στο νεοελληνικό θέατρο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2018.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Δ΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	680456	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκή Δραματολογία Δ΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι. Επιθυμητή όμως η παρακολούθηση (και ακόμη καλύτερα η επιτυχής εξέταση) της Ευρωπ. Δραματολογίας Α΄, Β΄, Γ΄, καθώς και της Ιστορίας του ευρωπαϊκού θεάτρου Α΄, Β΄, Γ΄.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE175/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτιμά και να κατανοεί τους βασικούς εκπροσώπους της ευρωπαϊκής δραματουργίας της περιόδου 1940-2000 (έως σήμερα). Θα διακρίνει τα χαρακτηριστικά της περιόδου, του ρεύματος και του συγγραφέα, θα συγκρίνει και θα αντιπαραβάλλει τα δραματικά κείμενα μεταξύ τους. Θα είναι, επίσης, σε θέση να οργανώνει τεκμηριωμένα, με ορθό προφορικό ή γραπτό λόγο, την άποψή του πάνω στα κείμενα (δραματικά, θεωρητικά και καλλιτεχνικά).
Γενικές Ικανότητες
Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ικανότητας του φοιτητή να εξετάζει τα διάφορα ζητήματα της επιστήμης του σφαιρικά, καθώς και στην ανάπτυξη της κριτικής και συγκριτικής του σκέψης.
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1. Επικό θέατρο. Μπρεχτ, <i>Η όπερα της πεντάρας</i> 2. Λόρκα, <i>Το σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα</i>

3. Υπαρξισμός, Σαρτρ, *Κεκλεισμένων των θυρών*
4. Ζενέ, Θεωρία. *Οι δούλες*
5. Θέατρο του παραλόγου. Μπέκετ, *Περιμένοντας το Γκοντό*
6. Ιονέσκο, *Η φαλακρή τραγουδίστρια*
7. Θέατρο του πραγματικού. Βάις, *Ανάκριση*
8. Πίντερ, *Προδοσία*
9. Κολτές, *Ρομπέρτο Τσούκο*
10. Μποντ, *Οι Λυτρωμένοι*, Μακ Ντόνα, *Η βασίλισσα της ομορφιάς*
11. Κέην, *Καθαροί πια*
12. Ρέιβενχιλ, *Τολμηρές πολαρόντ*
13. Συζήτηση πάνω σε όλη την ύλη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	13 μαθήματα της διδάσκουσας, ζωντανής επαφής πρόσωπο με πρόσωπο με τους φοιτητές. Προσωπικότητες από το χώρο του θεάτρου, καλεσμένοι στο μάθημα και συνομιλία μαζί τους (1 ή 2 το εξάμηνο). Παρακολούθηση παραστάσεων και συνομιλία με τους συντελεστές μετά το τέλος της παράστασης (ο αριθμός ποικίλλει από έτος σε έτος).	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση powerpoint στο μάθημα. Η ύλη αναρτάται στο e-class. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail και δια ζώσης.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	28,5
	Σύνολο Μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις στην ελληνική γλώσσα (στην αγγλική ή γαλλική για φοιτητές Erasmus) και προφορική εξέταση για ειδικές κατηγορίες φοιτητών. Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων, όπου φαίνεται η δυνατότητα	

	οργάνωσης, επιλογής και σύνταξης των δεδομένων και η κριτική σκέψη των φοιτητών. Κρίνεται η ορθότητα των απαντήσεων, η αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα του κειμένου που τεκμηριώνουν την απάντηση και αποδεικνύουν τη γνώση του κειμένου (των κειμένων), καθώς και η τεκμηριωμένη προσωπική άποψη, όπως και ο ορθός και συγκροτημένος γραπτός λόγος. Συνυπολογίζονται οι προαιρετικές παρουσιάσεις στο μάθημα και η συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία.
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βερβεροπούλου Ζωή, *Το σύγχρονο θέατρο του πραγματικού*, Παπαζήσης, 2023.
- Μάρω Γερμανού, *Το ακατανόμαστο θέατρο του Σ. Μπέκετ: μνήμη, αλήθεια, εξουσία*, Νήσος, Αθήνα 2007.
- Μάρτιν Έσολιν, *Μπρεχτ, ο άνθρωπος και το έργο του*, μετ. Φ. Κονδύλης, Αθήνα, Δωδώνη, 2005.
- Μάρτιν Έσολιν, *Το θέατρο του παραλόγου*, μετ. Μάγια Λυμπεροπούλου, Αθήνα, Δωδώνη, 1989.
- Erika Fischer Lichte, *Ιστορία Ευρωπαϊκού Δράματος και Θεάτρου*, τ. 2. *Από τον ρομαντισμό μέχρι σήμερα*, Αθήνα, Πλέθρον, 2012, τα κεφάλαια που μας αφορούν.
- Ευγ. Ιονέσκο, *Σημειώσεις και αντισημειώσεις*, Αθήνα, Αρίων, 1971.
- Ludovic Janvier, *Μπέκετ*, Θεμέλιο, Αθήνα 1987.
- Jacqueline Jomaron, *Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας, 2^{ος} τόμος:1914-1940*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2009, το κεφάλαιο για τον Μπρεχτ.
- James Knowlson, *Σάμουελ Μπέκετ. Η κατάρα της δόξας*, Scripta, Αθήνα 2001.
- Λίζυ Λασιθιωτάκη, *Με τον Σαρτρ*, Ιανός, Αθήνα 2010.
- Bernard Henri Lévy, *Ο αιώνας του Σαρτρ. Φιλοσοφική έρευνα*, Scripta, Αθήνα 2004.
- Λίλα Μαράκα, *Θέατρο και Δράμα. Μελετήματα για τη γερμανόφωνη δραματολογία*, Αθήνα, Πολύτροπον, 2005 (τα κεφάλαια που μας αφορούν).
- Λίλα Μαράκα, *Κάφκα, Μπύχνερ, Βάις*, Διογένης, Αθήνα 1977.
- Χαρά Μπακονικόλα, *Κάτοπτρα του χρόνου, Δοκίμια για το θέατρο του 20^{ου} αιώνα*, Αθήνα, Αιγόκερως, 2010 (τα κεφάλαια που μας αφορούν).
- Χαρά Μπακονικόλα, *Θέματα και πρόσωπα του σύγχρονου δράματος*, Πατάκης, Αθήνα 1998, σ. 192-198 για Genet.
- Χαρά Μπακονικόλα-Γεωργοπούλου, *Το τραγικό: η τραγωδία και η φιλοσοφία τον 20^ο αιώνα*, Αθήνα, Καρδαμίτσα, 1997 (τα κεφάλαια που μας αφορούν).
- Georges Bataille, *Η λογοτεχνία και το κακό: Baudelaire, Blake, Sade, Proust, Genet*, Πλέθρον, Αθήνα 1979.
- Catherine Naugrette, *Το θέατρο του Σάμουελ Μπέκετ* (μετ. Αρ. Λαυρέντζος), Παπαζήση, Αθήνα 2020.

- Μπερνάρ Ντορτ, *Ανάγνωση του Μπρεχτ*, μετ. Άννα Φραγκουδάκη, Αθήνα, Κέδρος, 1981.
- Patrice Pavis, *Λεξικό του θεάτρου*, Gutenberg, Αθήνα 2006, τα λήμματα αφορούν στην ύλη μας.
- Σάββας Πατσαλίδης, *Θέατρο και παγκοσμιοποίηση*, Παπαζήση, Αθήνα 2012. Παράρτημα: πίνακας διαφορών ρεαλιστικού (και νατουραλιστικού) θεάτρου - επικού (μπρεχτικού) θεάτρου σ. 643-645, και ρεαλιστικής (και νατουραλιστικής) ποιητικής - μεταμοντέρνας (και μεταδραματικής) ποιητικής, σ. 646-648.
- Μάριος Πλωρίτης, *Πρόσωπα του νεότερου δράματος*, Αθήνα, Γαλαξίας, 1978.
- Βάλτερ Πούχνερ, *Theatrum mundi*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2000, το κεφάλαιο 9.

- Λίνα Ρόζη, *Ο χώρος της σκηνής και η γεωγραφία του σύγχρονου κόσμου στη δραματουργία του B.-M. Koltès*, Νεφέλη, Αθήνα 2011.
- Έλση Σακελλαρίδου, *Θέατρο, αισθητική, πολιτική, Περι-Διαβάζοντας τη σύγχρονη βρετανική σκηνή στο γύρισμα της χιλιετίας*, Αθήνα, Παπαζήση, 2012 (τα κεφάλαια που μας αφορούν).
- Ζαν Πωλ Σαρτρ, *Ο υπαρξισμός είναι ένας ανθρωπισμός*, Ι.Δ. Αρσενίδης, Αθήνα 2012.
- Αφροδίτη Σιβετίδου, *Το σύγχρονο δράμα: ο λόγος της σιωπής*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2013.
- Σοφία Φελοπούλου, *Μεταμορφώσεις και ανανεώσεις της ευρωπαϊκής δραματουργίας. Από τον 18ο στον 21ο αιώνα*, Παπαζήση, Αθήνα 2019.
- Σοφία Φελοπούλου, *Η ποιητική των δραματουργών. Από τον 17ο στον 21ο αιώνα*, Παπαζήση, Αθήνα 2024.
- Χατζηβασιλείου Χριστίνα, *Σύγχρονη Βρετανική Δραματουργία, Το Θέατρο στα μούτρα (in-yer-face) ως ανάγνωση της κοινωνικής τοπογραφίας του 1990*, Επίκεντρο 2020.
- Walter Benhamin, *Understanding Brecht*, London, Verso, 1983.
- David Bradby, *Modern French Drama: 1940-1990*, Cambridge University Press, Cambridge 2003.
- Michel Corvin, *Le Théâtre nouveau en France*, PUF, Paris 1987.
- Bernard Dort, *Théâtre Public*, Seuil, Paris 1967 (για Genet, κυρίως σ. 136-144).
Théâtre réel, Seuil, Paris 1971 (για Genet, κυρίως σ. 173-189).
Le Jeu du théâtre. Le spectateur en dialogue, POL, Paris 1995.
- Martin Esslin, *Mediations: essays on Brecht, Beckett and the media*, London, Abaccus, 1983.
- Richard Gilman, *The making of Modern Drama (a study of Büchner, Ibsen, Strindberg, Chekhov, Pirandello, Brecht, Beckett, Handke)*, Yale University Press, 2000.
- Marie-Claude Hubert, *Ionesco*, Paris, Seuil, 1990.
- John Pilling, *The Cambridge Companion to Beckett*, Cambridge, Cambridge University Press, 1994.
- Peter Thomson, Glendyr Sacs, *The Cambridge Companion to Brecht*, Cambridge, Cambridge University Press, 2006.
- Raymond Williams, *Drama from Ibsen to Brecht*, London, Chatto and Windus, 1971.

--

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Δ΄

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ206	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Θέατρο της Αρχαιότητας Δ΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3 εβδομαδιαίως	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής - Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Προτείνεται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση των μαθημάτων: «Το Θέατρο της Αρχαιότητας Α΄», «Το Θέατρο της Αρχαιότητας Β΄» και «Το Θέατρο της Αρχαιότητας Γ΄»		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE244/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν το γενικό ιστορικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η θεατρική παραγωγή του Αριστοφάνη και τους τρόπους με τους οποίους αυτό την επηρέασε (ριζοσπαστικοποίηση της δημοκρατίας και δημαγωγικά φαινόμενα, έναρξη και εξέλιξη του Πελοποννησιακού Πολέμου, ανάπτυξη και κατάχρηση της σοφιστικής, γενικότερη πνευματική και καλλιτεχνική ανάπτυξη της Αθήνας, κ.ά.)
- Γνωρίζουν το ειδικό θεσμικό-διαγωνιστικό πλαίσιο, στο οποίο παραστάθηκαν οι κωμωδίες του Αριστοφάνη και τους τρόπους με τους οποίους αυτό το πλαίσιο επενέργησε στη σύνθεση των τραγωδιών (εν Άστει Διονύσια και Λήναια, τρόπος διαγωνισμού των κωμικών ποιητών, διαγωνιστικό πρόγραμμα, τα δύο άλλα θεατρικά είδη και οι μορφολογικές/θεματικές/δραματουργικές συγκλίσεις και αποκλίσεις τους από το κωμικό είδος, κ.ά.)
- Γνωρίζουν τον κωμικό θεατρικό κώδικα και τα βασικά επιμέρους σημειακά συστήματά του, που ακολούθησε ή/και εξέλιξε ο Αριστοφάνης (δομή, μορφή και περιεχόμενο του θεατρικού

κειμένου, θεατρικός χώρος, σκηνικός χώρος, (χορο)διδασκαλία, σκηνογραφία, ενδυμασία, αριθμός και φύλο υποκριτών, Χορός κ.ά.).

- Γνωρίζουν τις μεγάλες εξελίξεις που σημειώθηκαν στο κωμικό θεατρικό είδος, κατά τη μετάβαση από την Αρχαία Κωμωδία του 5ου αιώνα (Αριστοφάνης) στη Μέση και τη Νέα Κωμωδία (Μένανδρος): Συρρίκνωση του χορικού στοιχείου, κατάργηση της Παράβασης, υποχώρηση της βωμολοχίας, της ονομαστικής κριτικής, της πολιτικής σάτιρας και της λογοτεχνικής παρωδίας, ανάπτυξη της καθημερινής, οικογενειακής και ερωτικής θεματολογίας κ.ά.
- Γνωρίζουν τις μεγάλες εξελίξεις που σημειώθηκαν σε κοινωνικό-πολιτικό επίπεδο από τα τέλη του 5ου αι. π.Χ. μέχρι τα τέλη του 4ου αι. π.Χ.: Λήξη του Πελοποννησιακού Πολέμου, κατάλυση και αποκατάσταση της Δημοκρατίας, Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος, Ανταλκίδειος Ειρήνη, ανάπτυξη και κατάλυση της θηβαϊκής ηγεμονίας, ανάπτυξη της μακεδονικής αυτοκρατορίας, ηγεμονία και θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου, διορισμός Μακεδόνων επιτηρητών στην Αθήνα, κ.ά.
- Έχουν σφαιρική δραματολογική γνώση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του Αριστοφάνη και του Μενάνδρου, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης.
- Εντοπίζουν τις εξελίξεις που σημειώνονται κατά τη διάρκεια της θεατρικής δημιουργίας του Αριστοφάνη, από τους *Αχαρνές* του 425 π.Χ. μέχρι τον *Πλούτο* του 388 π.Χ., σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης των έργων.
- Έχουν μια συνοπτική σφαιρική θεώρηση της ιστορίας της πρόσληψης του θεατρικού έργου του Αριστοφάνη και του Μενάνδρου και μπορούν να αναφέρουν σημαντικούς σταθμούς σε ό,τι αφορά ειδικά την πρόσληψη των δύο αυτών κωμικών ποιητών από τη νεοελληνική θεατρική σκηνή.
- Έρχονται σε επαφή και κατανοούν διαφορετικές δυνατότητες ερμηνευτικής ανάλυσης και σκηνοθετικής πρότασης της αττικής, Αρχαίας και Νέας, κωμωδίας, λαμβάνοντας υπόψη τους πολλαπλούς παράγοντες που συνθέτουν τη θεατρική επικοινωνία σε επίπεδο πομπού, μηνύματος και αποδέκτη.
- Ενθαρρύνονται και μπορούν να προτείνουν τη δική τους δραματολογική ανάγνωση σε θέματα δραματικής δομής, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής ανάλυσης των έργων. '

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- ✓ Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- ✓ Αυτόνομη εργασία
- ✓ Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- ✓ Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- ✓ Παραγωγή νέων ερευνητικών ή/και καλλιτεχνικών ιδεών
- ✓ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στα (θεματικά, μορφολογικά, δομικά, ιδεολογικά, κοινωνικοπολιτικά) χαρακτηριστικά της αρχαίας αττικής κωμωδίας, με ιδιαίτερη έμφαση καταρχάς στην Αρχαία Κωμωδία και στο έργο του Αριστοφάνη και, ακολούθως, στη Νέα Κωμωδία και στο έργο του Μενάνδρου.

Δραματολογική ανάλυση των κωμωδιών του Αριστοφάνη *Αχαρνής*, *Ειρήνη*, *Όρνιθες*, *Λυσιστράτη* και *Πλούτος* καθώς και της κωμωδίας *Δύσκολος* του Μενάνδρου, σε επίπεδο δραματολογικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης του καθενός έργου, σε συνάρτηση με το εκάστοτε ιστορικό, κοινωνικοπολιτικό και θεσμικό, πλαίσιο της (βεβαιωμένης ή εικαζόμενης χρονολογικά) «διδασκαλίας». Οι υπόλοιπες σωζόμενες κωμωδίες του Αριστοφάνη σχολιάζονται συνοπτικά, όπως επίσης συνοπτική αναφορά θα γίνει και στις αποσπασματικώς σωζόμενες κωμωδίες *Επιτρέποντες* και *Σαμία* του Μενάνδρου: χρόνος διδασκαλίας, βασική πλοκή, δραματικά πρόσωπα, δραματικός χώρος και χρόνος, βασικά δραματολογικά ζητήματα κ.ά..

Ένταξη της θεατρικής παραγωγής του Αριστοφάνη και του Μενάνδρου στο ευρύτερο θεατρικό-πολιτιστικό και πολιτικό-κοινωνικό πλαίσιο του 5ου και του 4ου αι. π.Χ.

Επισκόπηση της γραμματολογικής και θεατρικής παράδοσης του έργου του Αριστοφάνη και του Μενάνδρου από την αρχαιότητα μέχρι τη νεότερη εποχή.

Αναλυτικά τα 13 τμήματα:

Ενότητα 1: Εισαγωγή στην αρχαία αττική κωμωδία (I)

- ✓ Εισαγωγή στην αρχαία αττική κωμωδία. Οι απαρχές και η εξέλιξη του κωμικού είδους. Η (Παλαιά) κωμωδία τον 5ο αι. π.Χ. Το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο και το διαγωνιστικό θεατρικό πλαίσιο. Τα βασικά θεματικά, δομικά, μορφολογικά, γλωσσικά, σκηνικά, ιδεολογικά χαρακτηριστικά της κωμωδίας, (και) σε συνάρτηση με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά της τραγωδίας και του σατυρικού δράματος.

Ενότητα 2: Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική κωμωδία (II)

- ✓ Συνέχεια της εισαγωγής. Γνωριμία με τον Αριστοφάνη και επισκόπηση των βασικών χαρακτηριστικών του θεατρικού έργου του, σε επίπεδο δραματικής σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης και σημασιολογικής-ιδεολογικής σύστασης, ώστε οι φοιτητές/τριες να είναι προετοιμασμένοι/ες για την επακόλουθη δραματολογική ανάλυση των έργων αναφοράς.

Ενότητα 3. *Αχαρνής* - Η ατομική κατάκτηση της Ειρήνης (I)

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» της κωμωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, θεματικοί άξονες, η δομή και η εξέλιξη της δράσης κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στην τυπική δομή (και στον τρόπο εκτέλεσης) του «προλογικού τμήματος», της «Παρόδου», του «επιρρηματικού αγώνα», της «Παράβασης», στην ποσοτική και ποιοτική λειτουργία της «παρατραγωδίας».

Ενότητα 4: *Αχαρνής* - Η ατομική κατάκτηση της Ειρήνης (II)

- ✓ Συνέχεια της δραματολογικής εισαγωγής.

Ενότητα 5: *Ειρήνη* - Η συλλογική κατάκτηση της Ειρήνης

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» της κωμωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, θεματικοί άξονες, η δομή και η εξέλιξη της δράσης κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, σε συνάρτηση και με τους προηγούμενους *Αχαρνής*.

Ενότητα 6: *Ορνιθες* - Ουτοπίες, ου-τοπίες και δυσ-τοπίες εν μέσω του Πελοποννησιακού Πολέμου

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» της κωμωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, θεματικοί άξονες, η δομή και η εξέλιξη της δράσης κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, σε συνάρτηση και με τις προηγούμενες κωμωδίες.

Ενότητα 7: *Λυσιστράτη* – Ειρήνη, Γυναίκα και Έρωτας

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» της κωμωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, θεματικοί άξονες, η δομή και η εξέλιξη της δράσης κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, σε συνάρτηση και με τις προηγούμενες κωμωδίες και με έμφαση στην ποιοτική και ποσοτική παρουσία των γυναικείων ρόλων στη συγκεκριμένη κωμωδία.

Ενότητα 8: Ο Αριστοφάνης τον 5ο αι. π.Χ.: Θεματική και μορφολογική ποικιλότητα

- ✓ Οι υπόλοιπες σωζόμενες κωμωδίες του Αριστοφάνη από τον 5^ο αι. π.Χ. *Ιππής, Νεφέλαι, Σφήκες, Θεσμοφοριάζουσες, Βάτραχοι*. Αναφορά στις *Εκκλησιάζουσες* του 4ου αι. π.Χ., σε συνάρτηση ειδικότερα με τη *Λυσιστράτη*.

Ενότητα 9: *Πλούτος* – Το «τέλος εποχής»

- ✓ Η «δραματική ταυτότητα» της κωμωδίας (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, θεματικοί άξονες, η δομή και η εξέλιξη της δράσης κ.ά.). Ανάλυση ειδικών ζητημάτων δραματολογικής διάρθρωσης/σύνθεσης, σκηνικής παρουσίασης, ιδεολογικής-ερμηνευτικής ανάλυσης του έργου, με έμφαση στις εξελίξεις που παρατηρούνται στο είδος της κωμωδίας, κατά τη μετάβαση από τον 5ο στον 4ο αι. π.Χ. –

Ενότητα 10: Από την κλασική στη μετακλασική και στην ελληνιστική περίοδο, από την Παλαιά στη Μέση και τη Νέα Κωμωδία

- ✓ Οι ιστορικές, πολιτικές, κοινωνικές, πολιτιστικές αλλαγές που συντελούνται και τα (θεματικά, δραματολογικά, μορφολογικά, θεατρικά) χαρακτηριστικά της Μέσης και της Νέας Κωμωδίας

Ενότητα 11: Από τη Μέση στη Νέα Κωμωδία: Ο μοναχικός *Δύσκολος*

✓	Συνέχεια της εισαγωγής στη Νέα Κωμωδία. Δραματολογική ανάλυση της μόνης ακέραιας σωζόμενης κωμωδίας του Μενάνδρου και μοναδικού δείγματος της Νέας Κωμωδίας, του <i>Δυσκόλου</i> (χρονολόγηση, διαγωνιστικό πλαίσιο, διαγωνιστική κατάταξη, δραματικά πρόσωπα, αριθμός υποκριτών, διανομή των ρόλων, η ταυτότητα του δραματικού χώρου και χρόνου, θεματικοί άξονες, η δομή και η εξέλιξη της δράσης κ.ά.).
Ενότητα 12: Αττική κωμωδία: Οι τρεις φάσεις	
✓	Συγκεντρωτική επισκόπηση του όλου πεδίου της αττικής κωμωδίας (Παλαιά, Μέση και Νέα) και συζήτηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε φάσης, με βάση τις κωμωδίες που αναλύθηκαν στη διάρκεια του εξαμήνου. - Επισκόπηση της γραμματολογικής και θεατρικής παράδοσης του έργου του Αριστοφάνη και του Μενάνδρου από την αρχαιότητα μέχρι τη νεότερη εποχή.
Ενότητα 13: Αριστοφάνης και Μένανδρος: Από την αρχαιότητα στο σήμερα	
✓	Επισκόπηση της γραμματολογικής και θεατρικής παράδοσης του έργου του Αριστοφάνη και του Μενάνδρου από την αρχαιότητα μέχρι τη νεότερη και σύγχρονη εποχή.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ			
ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	• Διαλέξεις της διδάσκουσας • Παρουσιάσεις και συζήτηση θεμάτων, εργασιών και ασκήσεων στην αίθουσα διδασκαλίας • Σεμιναριακή διάλεξη από προσκεκλημένο καλλιτέχνη που έχει ασχοληθεί με την αττική κωμωδία και συζήτηση με τους φοιτητές σε θέματα που αφορούν τη σύγχρονη θεατρική μεταφορά αρχαίων κωμωδιών.		
	- Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους φοιτητές, χρήσιμοι σύνδεσμοι. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: Προβολή σημειώσεων σε power point, προβολή μαγνητοσκοπημένων αποσπασμάτων από νεότερες παραστάσεις τραγωδιών του Αισχύλου με τη χρήση DVDs ή Διαδικτύου. - Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και μέσω ηλεκτρονικής τάξης.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας (εάν υπάρξει η δυνατότητα με βάση την εξέλιξη της ύλης, προβλέπεται το ένα	39	

	τρίωρο (ή μέρος αυτού) να αντικατασταθεί από σεμιναριακή διάλεξη προσκεκλημένου καλλιτέχνη)		
	Μελέτη, ανάλυση και συζήτηση κειμένων, παραστάσεων, βιβλιογραφίας, σύνταξη μικρών ασκήσεων ή/και εργασιών μέσω της e- class	36	
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	25	
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	100	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Συμμετοχή στις συζητήσεις των διαλέξεων και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του μαθήματος - Ενδιάμεση αξιολόγηση: 20% II. Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος - Τελική αξιολόγηση: 80% Μορφή εξέτασης: α) Δέκα (10) ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και κλειστού τύπου σε πραγματολογικά ζητήματα της διδακτέας ύλης. β) Δύο (2) ερωτήσεις δραματολογικής ανάπτυξης και κριτικής ανάλυσης σε θεατρικά έργα της διδακτέας ύλης.		
ΤΥΠΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	Σημειώσεις των παραδόσεων με τη μορφή power-point, διδακτικό εγχειρίδιο, άλλα επιστημονικά άρθρα και μαθησιακό υλικό, περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)

ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: *Στην αρχαία κωμική ενδοχώρα*, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2007.

Επιπρόσθετη ενδεικτική βιβλιογραφία

- BOWIE, A. M.: *Αριστοφάνης. Μύθος, τελετουργία και κωμωδία* (μτφ.: Π. Μοσχοπούλου, επιμ.: Α. Μαρκαντωνάτος), Εκδόσεις Τυπωθήτω / Γιώργος Δαρδανός, Αθήνα, 1999.
- CARTLEDGE, P.: *Ο Αριστοφάνης και το θέατρο του παραλόγου* (μτφ. Λ. Ταχμαζίδου, επιμ.: Μ. Κεκροπούλου), Εκδόσεις Ενάλιος, Αθήνα, 2006.
- ΓΕΩΡΓΟΥΣΗ, Μ.: *Σπουδαίων-Γελοίων: Σημασίες, Λειτουργίες και η Σχέση των Όρων μεταξύ τους στις Κωμωδίες του Αριστοφάνη*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2015.
- : *Η Επιθετικότητα στις Κωμωδίες του Αριστοφάνη*, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2016.
- : *Οι Ασυνέπειες στις Κωμωδίες του Αριστοφάνη: μια Ψυχολογική Ερμηνεία*, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2016.
- : *Σύγχρονες Ψυχοθεραπευτικές Προσεγγίσεις στις Κωμωδίες του Αριστοφάνη*, Ηρόδοτος, Αθήνα, 2024.
- DEARDEN, C.W.: *The Stage of Aristophanes*, The Athlone Press, London, 1976.
- ΔΕΚΑΖΟΥ-ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ, Φ.: *Περιθωριακοί και παραβάτες. Ο κόσμος των παρεκκλίσεων στην κωμωδία του Αριστοφάνη*, Πεδίο, Αθήνα, 2012.
- ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: *Περί τραγωδίας και τρυγωδίας*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2007.
- : «Η γυναικεία παρουσία στο μικρόκοσμο της Αρχαίας Κωμωδίας». Στο Θ. ΠΑΠΠΑΣ – Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ (επιμ.). *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και προσεγγίσεις*, Gutenberg, Αθήνα, 2011, 631-671.
- : Λήμματα «Αριστοφάνης», «Ιλαροτραγωδία», «Κωμωδία», «Παράβασις», «Παρωδία», στο Σάββας Γώγος, Κυριακή Πετράκου, *Λεξικό του αρχαίου θεάτρου. Όροι – έννοιες – πρόσωπα*. Εκδόσεις Μίλητος, Αθήνα 2012, 52-62, 168-169, 190-204, 254-259, 265-269.
- : 2021. *Θεατρικές ιστορίες του παππού Αριστοφάνη. Σκηνές Πρόσληψης*, Gutenberg, Αθήνα.
- DIAMANTAKOU, K.: «From Aspasia to Lysistrata. Literary Versions and Intertextual Diffusions of the Feminine Other in Classical Athens». *Logeion* 10 (2020), 238-260.
- : «Old Comedy on Ancient Actors: Speculations on an Odd and Unexpected Discrimination», *Logeion* (2011), 121-144.
- : Human Achievements and Transgressions of the Natural Order in Greek Drama: The Literary Ancient Roots of a Real Current Crisis», *Critical Stages/Scènes critiques* (the journal of IATC - International Association of Theatre Critics), winter Issue no 26 (2022), special topic «Theatre & Ecology» (guest editors: Vicky Angelaki and Elizabeth Sakellaridou) <https://www.critical-stages.org/26/human-achievements-and-transgressions-of-the-natural-order-in-greek-drama-the-literary-ancient-roots-of-a-real-current-crisis/>
- DOBROV, G. W. (ed.): *The City as Comedy. Society and Representation in Athenian Drama*, The University of North Carolina Press, Chapel Hill & London, 1997.
- DOVER, K. J.: *Η Κωμωδία του Αριστοφάνη* (μτφ. Φ. Ι. Κακριδής), ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1978.
- HENDERSON, J. (ed.): *Aristophanes. Essays in Interpretation*. Cambridge University Press, Cambridge, 1980.
- HUBBARD, T. K.: *The Mask of Comedy: Aristophanes and the Intertextual Parabasis*, Cornell University Press, Ithaca, New York, 1991.

- HUGHES, A.: *Η παράσταση της κωμωδίας στην αρχαία Ελλάδα* (μτφ. – επιστ. επιμ.: Ά. Μαρίνης), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο Κρήτης – Αθήνα, 2019.
- KARAMANOY, I.: «Ευριπιδαριστοφανίζων: Η πρόσληψη του Ευριπίδη από την αρχαία κωμωδία», στον τόμο Θ. ΠΑΠΠΑΣ & Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ (επιμ.), *Αττική Κωμωδία. Πρόσωπα και Προσεγγίσεις*, Gutenberg, Αθήνα, 2011, 675-737.
- : «Εξουδετερώνοντας την αντιδημοκρατική απειλή: Μια πολιτική ανάγνωση των Θεσμοφοριαζουσών του Αριστοφάνη», στον τόμο Α. ΑΛΤΟΥΒΑ & Κ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ (επιμ.), *Πρακτικά Ε΄ Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου «Θέατρο και Δημοκρατία». Αφιερωμένο στον Β. Πούχνερ. Α΄ Τόμος. Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α.*, Αθήνα 2018, 591-600.
- ΚΑΤΣΗΣ, Γ. (επιμ.): *Θάλεια. Δεκαπέντε μελετήματα*, Σμίλη, Αθήνα 2007.
- ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ, Α. – ΖΙΜΜΕΡΜΑΝΝ, Β. (eds): *Crisis on Stage. Tragedy and Comedy in late fifth-century Athens*, De Gruyter, Boston 2012.
- ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ, Α.: «Comic Pathways for Peace. Ritual Allegory and Choral Parabasis in Aristophanes' *Lysistrata*», στον τόμο Α. FRIES & D. KANELAKIS (eds.): *Ancient Greek Comedy. Genre – Texts – Reception*. De Gruyter, Berlin, 2020, 169-186.
- Mc LEISH, K.: *The Theatre of Aristophanes*, Thames and Hudson, Essex, 1980.
- MURRAY, G.: *Aristophanes. A study*, Oxford University Press, Oxford, 1965.
- OLSON, S. D. (ed.), *Ancient Comedy and Reception. Essays in Honor of Jeffrey Henderson*, Walter de Gruyter, Berlin – Boston, 2014.
- ORFANOS, Ch.: *Les sauvages d'Athènes ou la didactique du rire chez Aristophane*, Les Belles Lettres, Paris, 2006.
- ΠΑΠΠΑΣ, Θ.: «Ιστορία της παράδοσης του κειμένου του Αριστοφάνη», στον τόμο Α. Α. ΣΤΕΦΟΣ (επιμ.): *Ο Αριστοφάνης και η αρχαία κωμωδία. Σεμινάριο 33. Πρακτικά 32^{ου} Πανελλήνιου Ετήσιου Συνεδρίου της ΠΕΦ (Ξάνθη, 10-12/11/2005)*, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων – Μεταίχμιο, Αθήνα, 2006, σσ. 15-66.
- : *Αριστοφάνης. Ο ποιητής και το έργο του*, Gutenberg, Αθήνα, 2016.
- ΠΑΠΠΑΣ, Θ. – ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ, Α. (επιμ.), *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και προσεγγίσεις*, Gutenberg, Αθήνα 2011.
- ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ, Σ.: *Κωμωδίας εγκώμιον. Η σοβαρότητα του γέλιου*, University Studio Press, Αθήνα, 2022.
- RECKFORD, K. J.: *Aristophanes' Old-and-New Comedy. Vol.1: Six Essays in Perspective*, The University of North Carolina Press, Chapel Hill and London, 1987.
- REVERMANN, M.: *Comic Business. Theatricality, Dramatic Technique and Performance Contexts of Aristophanic Comedy*, Oxford University Press, Oxford, 2006.
- REVERMANN, M. (επιμ.): *Οδηγός Μελέτης για την αρχαία ελληνική κωμωδία* (επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Α. Ζωγράφου – Κ. Αποστολάκης – Α. Παπαχρυσόστομου – Γ. Τσομής – Σ. Χρονόπουλος – μτφ.: Μ. Αγγελίδου – Ά. Αγγελίδης – Α. Γουναροπούλου), Gutenberg, Αθήνα 2022.
- RUSSO, C. F.: *Aristophanes. An Author for the Stage* (revised and expanded English edition, translated by Kevin Wren), Routledge, London & New York 1994.
- SHALLOW, P. – E. HALL (επιμ.): *Το αριστοφανικό χιούμορ. Θεωρία και Πράξη* (επιμέλεια μετάφρασης και επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Α. Παπαχρυσόστομου – Φ. Παπαδημητρίου, μτφ.: Α. Γουναροπούλου), Ινστιτούτο του Βιβλίου – Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2022.

- ΣΗΦΑΚΗΣ, Γ. Μ.: *Μελέτες για το αρχαίο ελληνικό θέατρο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2007.
- SIFAKIS, G. M.: *Parabasis and Animal Choruses: A Contribution to the History of Attic Comedy*, Athlone, London, 1971.
- SLATER, N. W.: *Spectator Politics. Metatheatre and Performance in Aristophanes*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 2002.
- SOMMERSTEIN, A. H. et al. (eds): *Tragedy, Comedy and the Polis*. Papers from the Greek drama conference. Nottingham, 18-20 July 1990. Levante Editori, Bari, 1993.
- SOMMERSTEIN, A. H.: *Aristophanes*. Edition with translation and notes by A. H. Sommerstein («The Comedies of Aristophanes» 1-11), Aris and Phillips Ltd, Warminster - England 1980-2001.
- STONE, L.: *Costume in Aristophanic Comedy*, Arno Press, New York, 1981.
- TAAFFE, L.: *Aristophanes and Women*, Routledge, London & New York, 1993.
- THIERCY, P.: *Aristophane. Fiction et Dramaturgie*, Les Belles Lettres, Paris, 1986.
- : *Ο Αριστοφάνης και η αρχαία κωμωδία* (μτφ. Γ. Φ. Γαλάνης), Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, 2001.
- THIERCY, P. – MENU, M. (éd.): *Aristophane: La langue, la scène, la cité, Actes du Colloque de Toulouse (17-19 mars 1994)*, Levante Editori, Bari, 1997.
- VAN STEEN, G. A. H.: *Aristophanes. Venom in Verse, Aristophanes in modern Greece*, Princeton University Press, Princeton/New Jersey, 2000.
- WALSH, Ph. (ed.). *Brill's Companion to the Reception of Aristophanes*, Brill, Leiden and Boston, 2016.
- WALTON, J. M.: *Το αρχαίο ελληνικό θέατρο επί σκηνής* (μτφ. Κ. Αρβανίτη – Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2007.
- WHITMAN, C. H.: *Aristophanes and the Comic Hero*, Harvard University Press, Cambridge/Massachusetts 1964.
- MMERMANN, B.: *Η αρχαία ελληνική κωμωδία* (μτφ. Η. Τσιφγκάκης, επιμ. Δ. Ι. Ιακώβ), Εκδόσεις Παπαδήμα, Αθήνα, 2002.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ Β΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη θεατρική πράξη Β΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, Συμμετοχή σε βιωματικά Πρακτικά Εργαστήρια με τη συνεργασία ειδικών		3	4

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων, εργαστηριακό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με εργασία)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE362/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • κατανοεί τις μεθόδους συλλογής και αξιοποίησης ενός υλικού που θα αποτελέσει τη βάση για μία δραματουργική σύνθεση • συνθέτει ένα ποικίλο και ετερόκλητο υλικό και να το μετουσιώνει σε ένα ολοκληρωμένο παραστάσιμο κείμενο • αναπτύσσει την ικανότητα να δοκιμάζει και να εφαρμόζει ποικίλες προτάσεις για τη σκηνική υλοποίηση ενός κειμένου • υποστηρίζει δημόσια την παρουσίαση της εργασίας του • αναλαμβάνει ατομικές πρωτοβουλίες για την επίλυση προβλημάτων • συμμετέχει δημιουργικά ως μέλος ενός συνόλου, καλλιεργώντας το αίσθημα συνέπειας σε κοινούς στόχους
Γενικές Ικανότητες
1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών 2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις 3. Σχεδιασμός και διαχείριση έργων 4. Λήψη αποφάσεων 5. Αυτόνομη εργασία 6. Ομαδική εργασία 7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου 8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής 9. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών 10. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

Στο μάθημα επιχειρείται η σύνθεση ενός δραματικού κειμένου από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές και η σκηνική πραγμάτωσή του. Το δραματικό κείμενο προκύπτει, είτε από την αξιοποίηση πεζογραφικών έργων, ποιητικών συνθέσεων, τραγουδιών, εικαστικών έργων είτε από την απόπειρα δραματοποίησης μιας σκηνής που εντάσσεται σε μία συγκεκριμένη ιστορική περίοδο. Το δραματουργικό υλικό συλλέγεται και συγκεντρώνεται μέσα από ιστορικές μελέτες, απομνημονεύματα, χρονικά, αλληλογραφία, ειδησεογραφία, κινηματογραφικές ταινίες και ντοκιμαντέρ και αποτελεί τη βάση για την τελική σύνθεση που θα πραγματωθεί σκηνικά. Στη συνέχεια δοκιμάζεται και εφαρμόζεται η βασική σκηνοθετική και υποκριτική κατεύθυνση της παρουσίασης της σκηνής, ταυτόχρονα με τις προτάσεις για τη διαμόρφωση του σκηνικού χώρου, την επιλογή της ενδυματολογίας, της κίνησης, της μουσικής κ.λπ. Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα:

1. Η σκηνική δραματουργία
2. Ο ρόλος του δραματουργού
3. Η δραματουργία του θεάτρου ντοκιμαντέρ
4. Αξιοποίηση πεζογραφικών έργων, ποιητικών συνθέσεων, τραγουδιών, εικαστικών έργων
5. Αξιοποίηση ιστορικών μελετών, απομνημονευμάτων, χρονικών, αλληλογραφίας, ειδησεογραφίας, κινηματογραφικών ταινιών και ντοκιμαντέρ
6. Η έρευνα, η επιλογή και η σύνθεση του υλικού
7. Η σκηνοθετική, σκηνογραφική, ενδυματολογική, κινησιολογική και μουσική εργασία
8. Τα κριτήρια και οι περιορισμοί
9. Η διανομή και η κατανομή αρμοδιοτήτων
10. Παρουσίαση των κειμένων
11. Πρώτη ανάγνωση
12. Πρακτική εφαρμογή
13. Διατύπωση προτάσεων για βελτιώσεις ή για εναλλακτικές προσεγγίσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας – Επικοινωνία μέσω της η-Ταξης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint, ακουστικά τεκμήρια και προβολές ενδεικτικών αποσπασμάτων από παραστάσεις ή σχετικών κινηματογραφικών τεκμηρίων. Η μαθησιακή διαδικασία υποστηρίζεται μέσω αναρτήσεων στην η-τάξη.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	39
	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	41

	Βιωματικά εργαστήρια	8
	Συνεργασία με διδάσκοντα	12
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα. - Έκθεση / Αναφορά. - Δημόσια Παρουσίαση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μιχαλόπουλος Παναγιώτης, Πεφάνης Γιώργος Π. (επιστημονική επιμέλεια), *Έρευνα, σύνθεση, ερμηνεία: Προσεγγίζοντας το θέατρο του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου*, Παπαζήσης, Αθήνα 2023
- Στιβανάκη Ευανθία, *Ο Εμμανουήλη Ροΐδης και το θέατρο*, Αιγόκερως, Αθήνα 2021
- Άννα Ταμπάκη, Αλεξία Αλτουβά (επιμέλεια), *Ο σκηνοθέτης, ο ηθοποιός Λευτέρης Βογιατζής. Μελέτες και μαρτυρίες για το έργο του*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2020

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Γ'

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ404	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία Ευρωπαϊκού Θεάτρου Γ'		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE549/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στόχοι

Το μάθημα έχει ως στόχο να κάνει μια γενική επισκόπηση στην Ιστορία του ευρωπαϊκού θεάτρου από το 1880 έως το 1940.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Έχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση της Ιστορίας του Ευρωπαϊκού Θεάτρου όχι μόνο γραμμικά, αλλά και σε σχέση με τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις της εποχής.
- Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γνώση και την κατανόηση που απέκτησαν για την ανάλυση των ιστορικών και καλλιτεχνικών γεγονότων της υπό εξέταση περιόδου.
- Έχουν την ικανότητα να διαχειρίζονται και να ερμηνεύουν αποτελεσματικά θέματα θεωρίας και σκηνικής πράξης.
- Προσδιορίζουν τους παράγοντες (εντός και εκτός ευρωπαϊκών θιάσων) που επηρεάζουν την οργάνωση μιας θεατρικής παραγωγής.
- Αξιολογούν και να συγκρίνουν τα θέματα και τις υφολογικές ιδιαιτερότητες των καλλιτεχνικών ρευμάτων που διαμορφώνουν τη σύγχρονη θεατρική τέχνη, και πιο ειδικά της περιόδου: 1880 έως 1940.
- Αναλύουν με τις βασικές έννοιες και τους όρους της θεατρικής ιστορίας και τέχνης.
- Αναγνωρίζουν τις κύριες αισθητικές και καλλιτεχνικές τάσεις της θεατρικής ιστορίας, καθώς

επίσης και τους δημιουργούς τους, κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο.

- Περιγράφουν τα βασικά αισθητικά χαρακτηριστικά ενός θεατρικού έργου ή ενός θεατρικού καλλιτεχνήματος εν γένει.
- Κατονομάζουν περιόδους και δημιουργούς.
- Σταχυολογούν και αναλύουν κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία.
- Έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων που τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε περαιτέρω σπουδές με μεγάλο βαθμό αυτονομίας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
- Διάλογος και επικοινωνιακή διάδραση διδάσκοντος-διδασκομένου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη μελέτη της Ιστορίας του ευρωπαϊκού θεάτρου από το 1880 έως το 1940. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται ενδελεχώς τα καλλιτεχνικά ρεύματα και οι εκφραστές του ρεαλισμού, του νατουραλισμού, του συμβολισμού, του φουτουρισμού, του μοντερνισμού, του ντανταϊσμού, του υπερρεαλισμού και του γκροτέσκου θεάτρου. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκεται και το κίνημα των Θεάτρων Τέχνης, η ανάδυση της σκηνοθεσίας (Κονσταντίν Στανισλάβσκι, Αντρέ Αντουάν και Βσέβολοντ Μέγιερχολντ), το καλλιτεχνικό έργο των Γκόρντον Γκρεγκ και Άντολφ Άππια, ο σκηνικός κονστρουκτιβισμός, το Καρτέλ των Τεσσάρων (Ζακ Κοπώ, Σαρλ Ντυλλέν, Ζωρζ Πιτοέφ, Γκαστόν Μπατί), το Θέατρο της Σκληρότητας του Αντονέν Αρτώ και το Πολιτικό-Επικό Θέατρο του Μπέρτολτ Μπρεχτ.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα και αναλυτικά οι θεματικές ενότητες είναι οι εξής:

Τίτλος ενότητας

1. Το γενικό πλαίσιο: Ρεαλισμός-Νατουραλισμός.
2. Τα Θέατρα Τέχνης (Théâtre Libre, Freie Bühne, Independent Theater, Θέατρο Τέχνης Μόσχας).
3. Οι αντιρεαλιστικές καταθέσεις: Βάγκνερ, Bayreuth, Lugné Poë, Théâtre de l'Oeuvre.
4. Νέα καλλιτεχνικά κινήματα. Μοντερνισμός: Adolphe Appia & Gordon Craig.
5. Ο συμβολισμός και το θέατρο του Maurice Maeterlinck.
6. Το θέατρο του Φουτουρισμού.
7. Το γκροτέσκο θέατρο.
8. Τα κινήματα του Ντανταϊσμού και του Υπερρεαλισμού.
9. Το κίνημα του Γερμανικού Εξπρεσιονισμού.
10. Θεάματα agit-prop. Ρώσικη πρωτοπορία. Κονστρουκτιβισμός.

11. Το Επικό Θέατρο των Έρβιν Πισκάτορ και Μπέρτολντ Μπρεχτ.
12. Γαλλικό θέατρο του μεσοπολέμου. Το καρτέλ των τεσσάρων.
13. Το θέατρο της σκληρότητας του Antonin Artaud.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Προβολή διαφανειών (Power-point) • Πλατφόρμα e-class • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	29
	Μελέτη βιβλιογραφίας	8
	Αυτοτελής μελέτη	10
	Διαδραστική διδασκαλία / Φροντιστήριο (Ανάλυση και σχολιασμός ιστορικών πηγών μέσα στο αμφιθέατρο)	8
	Προετοιμασία για τελική εξέταση	32,5
	Σύνολο Μαθήματος	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτή εξέταση στο τέλος του ακαδημαϊκού εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου και ελεύθερης δημιουργίας σχετικές με την ιστορία του θεάτρου, καθώς και ερωτήσεις δραματολογικής ανάλυσης. • Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. • Για τους φοιτητές Erasmus δίνονται εργασίες στην αγγλική γλώσσα. • Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου. • Στο τελευταίο μάθημα γίνεται ενδεικτική επίλυση-απάντηση παλαιότερων θεμάτων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα εγχειρίδια μέσω Εύδοξου:

1. Μποζίζιο Πάολο-Νταρακλίτσα Ελίνα, *Το θέατρο της δύσης. Στοιχεία της ιστορίας της δραματουργίας, της σκηνοθεσίας και του θεατρικού χώρου*, Β' τόμος, Πολύτροπον, Αθήνα 2024.
2. Νταρακλίτσα Ελίνα, *Η πρόσληψη της ιταλικής δραματουργίας του 20ού αιώνα στην Ελλάδα κατά την περίοδο 1900-1940*, Πολύτροπον, Αθήνα 2016.
3. Νταρακλίτσα Ελίνα, *Τέχνη και αμφισβήτηση στη σύγχρονη Ιταλία (1909-2017). Τα ρεύματα της πρωτοπορίας*, Πολύτροπον, Αθήνα 2018.

Επιπλέον βιβλιογραφία:

12. Νταρακλίτσα Ελίνα, «Το θεατρικό είδωλο του Antonin Artaud», «Χρονολόγιο Αρτώ», *Ελευθεροτυπία-Ιστορικά*, Νοέμβριος 2005, σσ. 1-30.
13. Aron, Paul, Michel, Cécile, Tirard, Philip (επιμ.), *Un siècle en cinq actes. Les grandes tendances du théâtre belge francophone au xxe siècle*, Le Cri, 2021.
14. Artaud Antonin, *Το θέατρο και το είδωλό του*, Μτφ. Παύλος Μάτεσις, Δωδώνη 2013. Bablet, Denis, *Le théâtre d'agit-prop de 1917 à 1932, 1 : L'U. - R.S.S. (Recherches), 2 : L'U.: R.S.S. (écrits théoriques, pièces)*, L'AGE D'HOMME, 1977.
15. Baron, Philippe, Marcerou, Philippe, *Le Théâtre Libre d'Antoine et les théâtres de recherche étrangers*, L'Harmattan, collection « Univers théâtral », 2007.
16. Brockett Oscar-Hildy Franklin, *Ιστορία του Θεάτρου*, τόμος Β', μτφ. Μάνος Βιτεντζάκης, Αντιγόνη Γαϊτανά, Άγγελος Κεχαγιάς, Μαρία Χατζηεμμανουήλ, Κοάν, 2017.
17. Drain, Richard, *Twentieth Century Theatre: A Sourcebook*, Routledge; 1995.
18. Dugast, Jacques, *Η πολιτιστική ζωή στην Ευρώπη (τέλη 19ου -αρχές 20ού αι.)*, μτφ. Αλεξάνδρα Νεστοροπούλου, Gutenberg, 2020.
19. Filippi, Florence, Harvey, Sara, Marchand, Sophie (επιμ.), *Le Sacre de l'acteur. Émergence du vedettariat théâtral de Molière à Sarah Bernhardt*, Armand Colin, 2017.
20. Fischer-Lichte Erika, *Ιστορία Ευρωπαϊκού Δράματος και Θεάτρου: Από τον Ρομαντισμό μέχρι Σήμερα*, τόμος Β', μτφ. Γ. Σαγκριώτης, Πλέθρον, 2011.
21. Giles, Steve Silberman, Marc, Kuhn, Tom (επιμ.), *Brecht on Theatre*, Bloomsbury Publishing, 2014.
22. Hartnoll Phyllis-Found Peter (επιμ.), *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Ν. Χατζόπουλος, Νεφέλη 2000.
23. Innes, C. D., *Erwin Piscator's Political Theatre. The Development of Modern German Drama*, Cambridge University Press, 1977.
24. Innes, Christopher, *Edward Gordon Craig: A Vision of Theatre*, Routledge, 1998. Micheli, Mario de, *Οι πρωτοπορίες της τέχνης του εικοστού αιώνα*, μτφ. Λ. Παπαματθαίου, Οδυσσέας 1992.
25. Pavis Patrice, *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Αγνή Στρουμπούλη, Gutenberg, 2006.

26. Perloff, Marjorie, *The Futurist Moment: Avant-Garde, Avant Guerre, and the Language of Rupture*, University of Chicago Press, 2007.
27. Reynolds, Paige, *Modernism, Drama, and the Audience for Irish Spectacle*, Cambridge University Press, 2007.
28. Russell Brown John (επιμ.), *The Oxford Illustrated History of the Theatre*, Oxford University Press, Oxford & NY 1997.
29. Skinner, Amy, *Meyerhold and the Cubists*, Intellect Books 2015.
30. Stanislavski, Konstantin, *Η δουλειά του ηθοποιού με τον εαυτό του: 1. Το βίωμα, 2. Η ενσάρκωση*, μτφ. Β. Λιακοπούλου, Πλέθρον, 2016.
31. Zola Emile, *Κείμενα για την Κριτική και το Θέατρο*, εισαγωγή, μτφ. Χαρά Μπακονικόλα Γεωργοπούλου, Ξένια Γεωργοπούλου, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 1991.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ617	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ' - Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Επίβλεψη από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Τμήματος και από τον επιβλέποντα του φορέα (θεατρολόγος, σκηνοθέτης κ.λπ.)		Ωράριο φορέα (320 ώρες συνολικά)	12
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE292/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών/τριών σε συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος και η ανάδειξη των ικανοτήτων τους σε ποικίλους τομείς, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, προκειμένου, αφού αποφοιτήσουν, να ανταποκριθούν, πληρέστερα καταρτισμένοι ως προς τις επαγγελματικές τους δεξιότητες, σε ποικίλα εργασιακά ζητούμενα. Με την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: Κατανοούν την αξία της συνεργασίας και της συλλογικής δουλειάς στον εργασιακό χώρο Κατανοούν τη σημασία της επαγγελματικής υπευθυνότητας και συνέπειας Μπορούν να προσαρμόζονται ευκολότερα σε νέες καταστάσεις Παίρνουν πρωτοβουλίες σε σχέση με το επαγγελματικό τους μέλλον Να καλλιεργούν τις επαγγελματικές επαφές τους, προκειμένου να βελτιώσουν το επαγγελματικό τους μέλλον.

Γενικές Ικανότητες
– Εργασία σε επαγγελματικό περιβάλλον – Ομαδική εργασία – Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας – Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις – Λήψη αποφάσεων – Καλλιέργεια της αυτενέργειας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι η απασχόληση των φοιτητών σε επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο της Θεατρολογίας και διαμορφώνεται κατά περίπτωση από τον διδάσκοντα του Τμήματος, τον ενδιαφερόμενο φοιτητή και τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης.

Ύστερα από συζητήσεις με τον διδάσκοντα, ο φοιτητής επιλέγει τον φορέα στον οποίο θα πραγματοποιήσει την Πρακτική του Άσκηση (θέατρο, σχολείο, μουσείο, ερευνητικό κέντρο, περιοδικός τύπος, ηλεκτρονικός τύπος, εκδόσεις κλπ.). Η πρακτική άσκηση των φοιτητών διαρκεί 2 μήνες επί 8 ώρες την ημέρα ή 4 μήνες επί 4 ώρες την ημέρα. Ο φοιτητής μπορεί να ξεκινήσει καθόλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Η Πρακτική Άσκηση είναι δυνατόν να ενταχθεί σε επιδοτούμενο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, εφόσον προσφέρεται, και εκπονείται σε διάστημα αυστηρά καθορισμένο (2 μήνες, 320 ώρες).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Καθοδηγούμενη εργασία από τον επόπτη του φορέα και από τον επόπτη καθηγητή. Η διδάσκουσα βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με τον φοιτητή όσο και με τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης. Προβλέπονται συγκεκριμένες ώρες συνεργασίας εβδομαδιαίως, ειδικά για την Πρακτική Άσκηση, καθώς και έκτακτες συναντήσεις, ομαδικές ή ατομικές.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass (πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση παραδοτέων εγγράφων, ανακοινώσεις, ενημέρωση για το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης ΕΣΠΑ, επικοινωνία με τους φοιτητές) Συχνή επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Πρακτική άσκηση σε συνεργαζόμενο φορέα	300
	ΣΥΝΟΛΟ	300
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Αξιολόγηση από την επόπτρια/επιστημονικά υπεύθυνη	

.	του Τμήματος, με βάση τα παραδοτέα του μαθήματος. Στο τέλος της άσκησής τους, οι φοιτητές/τριες προσκομίζουν στην διδάσκουσα: 1. Ημερολόγιο των δραστηριοτήτων του κατά τη διάρκεια της άσκησης, στο οποίο περιέχεται και σχετικό τεκμηριωτικό υλικό, ανάλογα με τον φορέα άσκησής του. 2. Έκθεση πεπραγμένων του φοιτητή. 3. Παρουσιολόγια, υπογεγραμμένα από την διεύθυνση του χώρου άσκησης. 4. Γραπτή αξιολόγηση του φοιτητή από τον επιβλέποντά του. 5. Βεβαίωση του φορέα. Επίσης, γίνεται μια τελική συνάντηση, κατά την οποία οι φοιτητές/τριες συζητούν με την διδάσκουσα, αξιολογούν την εργασία τους και εκθέτουν την εμπειρία που αποκόμισαν.
---	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πούχνερ, Βάλτερ, (2011) *Μια εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα.

Σιάνου-Κύργιου, Ελένη (2010) *Από το πανεπιστήμιο στην αγορά εργασίας*, Αθήνα: Μεταίχμιο Εκδοτική

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ

Α'

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ016	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία της Υποκριτικής και της Σκηνοθεσίας Α'		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, Συμμετοχή σε βιωματικά Πρακτικά Εργαστήρια με τη συνεργασία ειδικών		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE512/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Εξετάζονται οι κύριες σκηνοθετικές τάσεις με άξονα την παρακολούθηση των αλλαγών σε τρία βασικά στοιχεία της θεατρικής πράξης: το κείμενο, τον ηθοποιό και το χώρο. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • συγκρίνει και να αντιπαραβάλλει τις βασικές θεωρίες σχετικά με τη σκηνοθεσία και την υποκριτική όπως αναπτύχθηκαν κατά τον «αιώνα του σκηνοθέτη» • κατανοεί τις ιστορικές εξελίξεις του θεάτρου από τα τέλη του 19^{ου} έως τις αρχές του 21^{ου} αιώνα, από την πρώτη περίοδο της αυτόνομης παρουσίας των σκηνοθετών έως τις πρόσφατες μορφές της σκηνοθετικής δημιουργίας • κατανοεί τις αλλαγές της τέχνης του θεάτρου με την παρακολούθηση των βασικών απόψεων και των θεωριών για το θεατρικό γεγονός στις οποίες στηρίχθηκαν οι διάφορες σκηνοθετικές σχολές • κατανοεί την ειδική θέση των παραστασιακών γεγονότων στην λειτουργία των

θεατρικών σπουδών και της θεατρολογίας στο χώρο των επιστημών • αξιολογεί τα παραστασιακά γεγονότα • γνωρίζει τα βασικά αισθητικά ρεύματα που καθόρισαν την ιστορία της σκηνοθεσίας
Γενικές Ικανότητες
1. χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών 2. Αυτόνομη εργασία 3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής 4. Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών 5. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον 6. Εξοικείωση με τη διεθνή θεατρολογική βιβλιογραφία 7. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζονται οι κύριες σχολές σκηνοθεσίας και υποκριτικής, με άξονα την παρακολούθηση των αλλαγών σε τρία βασικά στοιχεία της θεατρικής πράξης: το κείμενο, τον ηθοποιό και τον χώρο. Οι αλλαγές παρουσιάζονται στην ιστορική τους συνέχεια, από την εμφάνιση του σκηνοθέτη στο θέατρο έως σήμερα. Ενδεικτικά, θα μελετηθούν οι περιπτώσεις των Στανισλάφσκι, Μέγιερχολντ, Βαχτάνγκοφ, Άππια, Κραίηγκ, Κοπώ κ.ά. Επίσης εξετάζεται η επίδραση αυτών των τάσεων στη σκηνοθεσία και την υποκριτική στο ελληνικό θέατρο. Στις παραδόσεις χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών, ακουστικά τεκμήρια και προβολές ενδεικτικών αποσπασμάτων από παραστάσεις σημαντικών σκηνοθετών του 20ού αιώνα. Γραπτή ή προφορική εξέταση.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα:

1. Ανάπτυξη της ιστορικής διαδρομής του Κωνσταντίν Στανισλάφσκι και του Θεάτρου Τέχνης Μόσχας
2. Ανάπτυξη της διδασκαλίας Στανισλάφσκι στην υποκριτική και σκηνοθεσία (σύστημα)
3. Οι ιδέες του Άντολφ Άππια
4. Η θεωρία του Βσέβολοντ Μέγιερχολντ (βιομηχανική)
5. Ο φανταστικός ρεαλισμός του Εβγένι Βαχτάνγκοφ
6. Η ψυχολογική χειρονομία του Μιχαήλ Τσέχοφ
7. Από το σύστημα στη μέθοδο (Στράσμπεργκ, Άντλερ, Μάισνερ)
8. Η θεωρία για το θέατρο συνόλου του Ζακ Κοπώ
9. Καρτέλ των τεσσάρων: Λουί Ζουβέ
10. Καρτέλ των τεσσάρων: Σαρλ Ντυλέν
11. Καρτέλ των τεσσάρων: Ζωρζ Πιτοέφ
12. Καρτέλ των τεσσάρων: Γκαστόν Μπατύ
13. Σύνδεση με την πρακτική του σύγχρονου θεάτρου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας – Επικοινωνία μέσω της η-Τάξης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint, επισκέψεις σε ιστότοπους θεάτρων και θεατρικών οργανισμών, ακουστικά τεκμήρια και προβολές ενδεικτικών αποσπασμάτων από παραστάσεις σημαντικών σκηνοθετών του 20ού αιώνα ή σχετικών κινηματογραφικών τεκμηρίων. Η μαθησιακή διαδικασία υποστηρίζεται μέσω αναρτήσεων στην η-τάξη	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	39
	Μελέτη Βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	21
	Βιωματικά εργαστήρια	8
	Συνεργασία με διδάσκοντα	12
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα. - Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γκορτσακόφ, Νικολάι, *Βαχτάνγκοφ. Μαθήματα σκηνοθεσίας και υποκριτικής*, μτφρ. Ανδρέας Μανωλικάκης, Αθήνα: Μέδουσα, 1997.
- Γκροτόφσκι, Γιέρζι, *Για ένα φτωχό θέατρο*, μτφρ. Φώντας Κονδύλης, Αθήνα: Αρίων 1971
- Ντιντερό, Ντενί, *Το παράδοξο με τον ηθοποιό*, μτφρ. Αιμίλιος Βέζης, Αθήνα: Πόλις, 1995.
- Στανισλάφσκι, Κωνσταντίν, *Η δουλειά του ηθοποιού με τον εαυτό του 1. Το βίωμα*, μτφρ. Βίκυ Λιακοπούλου, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2016
- Στανισλάφσκι, Κωνσταντίν, *Η δουλειά του ηθοποιού με τον εαυτό του 2. Η ενσάρκωση*, μτφρ. Χριστιάννα Μύγδαλη – Βασίλης Ντζούνη, επιμ. Βίκυ Λιακοπούλου, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2016
- Τσέχοφ Μάικλ, *Για τον ηθοποιό, Η τέχνη και η τεχνική της ηθοποιίας*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2007.
- Τσέχωφ, Μιχαήλ, *Μαθήματα για έναν επαγγελματία ηθοποιό*, Αθήνα – Γιάννινα: Εκδόσεις Δωδώνη 1991.
- Τσολακίδη Ευδόκιμου, *Υποκριτική: Από τη Θεωρία στην Πράξη*, εκδ. Ίων, 2019.

- Bablet Denis, *Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας: 1887-1914*, μετ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2008
- Jomaron Jacqueline, *Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας: 1914-1940*, μετ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Ε΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	680998	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το ελληνικό θέατρο των νεότερων χρόνων Ε΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου – Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ιστορία Νεοελληνικού Θεάτρου Α-Δ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE112/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: ✓ να ανακαλεί τις σημαντικότερες στιγμές του μεταπολεμικού ελληνικού θεάτρου, ✓ να αντιπαραβάλλει τις ελληνικές περιπτώσεις με τις ξένες και να προβαίνει σε συγκριτικά συμπεράσματα σχετικά με τη διαμόρφωση της ελληνικής σκηνής στις τελευταίες δεκαετίες. ✓ να σχολιάζει τις υφιστάμενες δομές εντός των οποίων κινείται το ελληνικό θέατρο, ✓ να εντάσσει σε προοπτική δεκαετιών και να ερμηνεύει φαινόμενα που διέπουν σήμερα το ελληνικό θέατρο. ✓ να χειρίζεται τη βιβλιογραφία και να ανατρέχει σε πλήθος πληροφοριών. ✓ να προβαίνει σε συμπεράσματα για θέσεις που θεωρούνται βασικές για το ελληνικό θέατρο. ✓ να κατανοεί τις σύγχρονες τάσεις και να προτείνει πιθανόν καινοφανή ερευνητικά πεδία. Στις δεξιότητες που πρόκειται να αναπτύξει περιλαμβάνονται η κρίση, η γόνιμη αντιπαραβολή, η ερευνητική διάθεση, η τάση για το συγκεκριμένο, η διασαφήνιση, η τεκμηρίωση και ο τελικός έλεγχος των αξιωμάτων.

Γενικές Ικανότητες

Το σεμινάριο προάγει μεταξύ άλλων τις εξής ικανότητες των φοιτητών:

1. Την χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Την αυτόνομη εργασία του φοιτητή με βάση το αντικείμενο
3. Την ομαδική εργασία μέσω ανταλλαγής ιδεών και διαλόγου
4. Την εργασία σε διεθνές περιβάλλον και ξένη βιβλιογραφία
5. Την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών σχετικά με το παγκόσμιο θέατρο
6. Τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, ακολουθώντας τα πρότυπα της ελεύθερης καλλιτεχνικής παραγωγής.
7. Την άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής μέσω της εργασίας
8. Την προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του σπουδαστή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις συνθήκες εξέλιξης και διαμόρφωσης του ελληνικού θεάτρου από την περίοδο της Απελευθέρωσης και του Εμφυλίου μέχρι την έναρξη της μεταπολίτευσης και τα σύγχρονα χρόνια. Σε αυτή την εξέταση το κέντρο βάρους τοποθετείται στη δραστηριότητα των θιάσων και στην εμφάνιση της νεότερης γενιάς των Ελλήνων καλλιτεχνών και δραματουργών που προσέδωσαν στη ελληνική θεατρική σκηνή τη σημερινή φυσιογνωμία της.

Σε αυτό το πλαίσιο θα γίνει μια εκ του σύνεγγυς ανάγνωση του θεατρικού λόγου και θα επιχειρηθεί μια ένταξη αυτού του λόγου στα πολιτικά, κοινωνικά και διακειμενικά συμφραζόμενα της εποχής τους. Η δομή του μαθήματος αναπτύσσεται σε 13 Ενότητες:

Ενότητα 1

Εισαγωγή: στόχος του μαθήματος, προβληματισμοί, όρια και άξονες του πεδίου.

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΕΜΦΥΛΙΟΥ. Θέατρο και Εποχή: «Ένα Θέατρο σε κρίση»

Ενότητα 2

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

- 1945-46 Πρώτη Εποχή Θεοδοκά
- 1946-50 Πρώτη Εποχή Ροντήρη
- Η Βραχύβια Πρωτοποριακή Σκηνή

Ενότητα 3

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ

Ενότητα 4

- Ένας πολιτικο-καλλιτεχνικός θίασος: «Ενωμένοι Καλλιτέχνες»
- Ο θεατρικός οργανισμός «Αυλαία»

Η ΔΙΠΛΗ ΟΨΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΘΙΑΣΩΝ

- Θίασος Κατερίνας
- Θίασος Κοτοπούλη
- Θίασος Κώστα Μουσούρη
- Θίασος Αργυρόπουλου

- Θίασος Λογοθετίδη
- Θίασος Αδαμάντιου Λεμού

Ενότητα 5 ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '50: Η κατάκτηση της αυτοπεποίθησης
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

- Β' Περίοδος Θεοδοκά (1950-53)
- Β' Περίοδος Ροντήρη (1953-54)
- Περίοδος Αιμ. Χουρμούζιου (1955-64)

Ενότητα 6

Η ανάρρηση του Θεάτρου Τέχνης σε καλλιτεχνικό «θεσμό»

Η ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΣΚΗΝΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΟΝΤΗΡΗ

Ενότητα 7 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1961-67: ΕΠΟΧΗ ΑΝΑΤΑΡΑΧΗΣ & ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ

- Τι είναι «Πρωτοπορία»;
- Από την πρωτοπορία στην «πρωτοποριακότητα»

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

- Αιμίλιος Χουρμούζιος (μέχρι το 1964)
- Αλέξης Μινωτής, Ηλίας Βενέζης (μετά το 1964)

Ενότητα 8

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΕΧΝΗΣ

Ενότητα 9

Το νεανικό κίνημα του ελληνικού θεάτρου

Ενότητα 10 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ Α' ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ 1974-1981

- Πολιτικό στοιχείο.
- Στροφή στις θεατρικές ρίζες. Ανέβασμα πολλών συγγραφέων της παλαιότερης θεατρικής γενεάς.
- Γενναία υποστήριξη της νέας ελληνικής δραματουργίας. Ιθαγένεια.
- Το αξίωμα της σκηνικής πρωτοπορίας.
- Η στροφή προς την επαρχία και την θεατρική της παιδεία.
- Προμηνύματα για την ίδρυση των ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.
- Πρώτες κρατικές επιχορηγήσεις

Ενότητα 11

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ 1981-2001

- ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ
- Πειραματική Σκηνή Εθνικού
- Θέατρο του Νότου – ΑΜΟΡΕ
- Ομάδα Θέαμα – Τεχνοχώρος
- Εταιρεία Θεάτρου «Διπλούς Έρωτες»

Ενότητα 12 ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ 21^ο ΑΙΩΝΑ

- Ζητήματα ταυτότητας και ετερότητας
- Από το θέατρο του συγγραφέα στο devised
- Το πολιτικό θέατρο και το ζήτημα της χορικότητας
- Νέες μορφές σκηνικής δράσης

Ενότητα 13

Απολογισμοί, υποθέσεις για το μέλλον

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στο αμφιθέατρο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διαλέξεις στηρίζονται στη χρήση διαφανειών μέσω power point, στην προβολή αποσπασμάτων από κινηματογραφημένες και μαγνητοφωνημένες παραστάσεις, και σε κάθε ηλεκτρονικό υλικό υπάρχει στη διάθεσή του διδάσκοντος. Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται στην πλατφόρμα της e-class, με ανταλλαγή υλικού και πληροφοριών, όπως και με την συχνή ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη Μελέτη	28,5
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	87,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση με επιλογή θεμάτων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γρηγόρης Ιωαννίδης, *‘Πρωτοπορία και Κατεστημένο’, Οι θίασοι και το ρεπερτόριο στην επταετία της Δικτατορίας (1967-1974)*, εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα, 2024.

Γρηγόρης Ιωαννίδης, *‘Ίθαγένεια και Αποκέντρωση’, Οι θίασοι και το ρεπερτόριο στην πρώτη επταετία της Μεταπολίτευσης (1974-1981)*, εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα, 2024.

Γρηγόρης Ιωαννίδης, *Οι ξένοι συγγραφείς στο ελληνικό θέατρο (1945-1967). Μέρος Α’: Από τη μεριά των θιάσων*, εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα, 2014.

Μαυρομούστακος, Πλάτων, *Το θέατρο στην Ελλάδα, 1940-2000 : μια επισκόπηση*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2005

Μαυρομούστακος, Πλάτων, *Αντί κριτικής : σημειώσεις ενός συστηματικού θεατή*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2006

Πεφάνης, Γιώργος Π., *Η άμμος του κειμένου : αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2008

Puchner, Walter, *Ο μίτος της Αριάδνης : δέκα θεατρολογικά μελετήματα*, Εστία, Αθήνα, 2001

Γραμματάς, Θόδωρος Α. , *Για το δράμα και το θέατρο*, Εξάντας, Αθήνα, 2006

Μπακονικόλα-Γεωργοπούλου, Χαρά , *Κανόνες και εξαιρέσεις : κείμενα για το νεοελληνικό θέατρο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2000

Λαδογιάννη, Γεωργία, *Ο τόπος του δράματος : μελέτες για την ελληνική δραματουργία του 19ου και 20ού αιώνα*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2011

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Ε

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ208	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Θέατρο της Αρχαιότητας Ε		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		3.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-class: https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE257/ http://www.theatre.uoa.gr/spoydes/proptyxiakes-spydes/ma8imata.html		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει τις βασικές αρχές και λειτουργίες του ρωμαϊκού θεάτρου, όπως και τους εκπροσώπους του, Πλαύτο, Τερέντιο και Σενέκα, των οποίων έργα μελετώνται στην τάξη.

- Οι φοιτητές/τριες κατανοούν τους όρους διαμόρφωσης και λειτουργίας του συγκεκριμένου δραματικού ιστορικού 'γεγονότος', ενταγμένους στο ιστορικό και λογοτεχνικό πλαίσιο της εποχής.
- Μεγάλη έμφαση δίδεται στην, ευρέως διαδεδομένη βιβλιογραφικά, σχέση και σύγκριση του ρωμαϊκού με το αρχαιοελληνικό θέατρο, και στην συχνή διάθεση υποβιβασμού του πρώτου. Οι φοιτητές/τριες συγκρίνουν και αντιπαραβάλλουν τους νέους κώδικες που το θέατρο αυτό δημιουργήσε ή διαμόρφωσε, με βάση ή σε αντίθεση με τους παλιότερους, και οδηγούνται σε συμπεράσματα τα οποία αξιολογούν για να φωτίσουν διαχρονικά την ευρύτερη ιστορία του θεάτρου.
- Οι φοιτητές καλούνται να κατανοήσουν κι όχι να κατακρίνουν, προερχόμενοι από μια 'κυρίαρχη' θεατρική παράδοση στο χώρο του αρχαίου θεάτρου.

- Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην παρουσίαση αποσπασμάτων κωμωδιών και τραγωδιών στην τάξη, από ομάδες φοιτητών, τα οποία έχουν προετοιμάσει οι ίδιοι. Με τον τρόπο αυτό εφαρμόζουν τη θεωρία στην πράξη και αποκτούν θεωρητική και καλλιτεχνική εξοικείωση με τα βασικότερα κείμενα της ρωμαϊκής θεατρικής γραμματείας.
- Οι πολύ διαφορετικοί κώδικες χειρονομιών κι εκφοράς του λόγου αποτελούν ένα ακόμη στοιχείο που ωθεί τους φοιτητές/τριες να σκεφτούν κριτικά και με σεβασμό στην διαφορετικότητα.
- Στα πλαίσια του μαθήματος επισκεπτόμαστε πάντοτε το θέατρο του Ηρώδου του Αττικού, με ειδική άδεια, όπου οι φοιτητές ξεναγούνται από την υπεύθυνη αρχαιολόγο, κι αντιλαμβάνονται in situ τους κανόνες λειτουργίας του συγκεκριμένου θεάματος

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Αυτόνομη εργασία, Ομαδική Εργασία,
- χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Πολιτική σκέψη και κρίση
- Καλλιτεχνική εμπειρία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στο ρωμαϊκό θέατρο και τα λαμπρά θεάματά του, με μελέτη του ιστορικού πλαισίου που το καθόρισε, αφομοιώνοντας αλλά και μετατοπίζοντας τις προηγούμενες θεατρικές συνιστώσες. Θα σχολιαστούν έργα του Πλάυτου, του Τερέντιου και του Σενέκα, με τη βοήθεια των οποίων θα κατανοήσουμε τις βασικές αρχές του ρωμαϊκού θεάτρου και τη λειτουργία του. Έμφαση δίδεται στο (δραματουργικό και κοινωνικό) γεγονός ότι δεν μελετάμε έναν (φτωχό) συγγενή/απόληξη του αρχαιοελληνικού θεάτρου και των ελληνιστικών απογόνων του, αλλά ένα νέο σταθμό, που ανταποκρίνεται και ενσαρκώνει τις ανάγκες μιας στρατιωτικής αυτοκρατορίας, καθορίζοντας αποφασιστικά το μελλοντικό θέατρο.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε 13 ενότητες:

- 1^η. Εισαγωγή στο ρωμαϊκό θέατρο και στη σύνθετη σχέση του με το αρχαίο ελληνικό
- 2^η. Το θέατρο στη ρωμαϊκή κοινωνία -το θέαμα και οι θεατές.
- 3^η. Θέαμα, πολιτική και ιδεολογία στο θέατρο και στην κοινωνία
- 4^η. Το πλαίσιο των θεατρικών γιορτών (Ludi)

• 5^η. Οι τεχνικές της ρωμαϊκής σκηνής (σκηνικά-σκηνοθεσία-υποκριτική) • 6^η. Ο ηθοποιός στη ρωμαϊκή κοινωνία (ατίμωση-λατρεία) και το κοινό του • 7^η. Ζητήματα προέλευσης του ρωμαϊκού θεάτρου – η σχέση με την Ελλάδα (οι μεταφράσεις) • 8^η. Η τραγωδία (κώδικες-σκηνοθεσία-πολιτική) – Το αυτοσχέδιο εξόδιο • 9^η. Η κωμωδία (προέλευση-ρόλοι-κώδικας canticum/diverbiūm-μέτρο) - • 10^η. Ο Πλαύτος (ζωή και έργο) • 11^η. Ο Τερέντιος (ζωή και έργο) • 12^η. Ο Σενέκας (ζωή και έργο) -Η αυτοκρατορική παντομίμα • 13^η. Γενική επισκόπηση, Συμπεράσματα-ερωτήματα
--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση οπτικοακουστικού υλικού σχετικού με το ρωμαϊκό θέατρο Ενίσχυση διδασκαλίας μέσω αναρτήσεως θεωρητικών και δραματικών κειμένων σε ηλεκτρονική τάξη Ηλεκτρονική επικοινωνία με φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (εδώ εντάσσονται και Εκπαιδευτικές Επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους-μουσεία, πχ Ηρώδειο)	36
	Μελέτη κι ανάλυση βιβλιογραφίας	17
	Καλλιτεχνική δημιουργία (μελέτη και παρουσίαση αποσπασμάτων κωμωδιών και τραγωδιών)	8.5
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	26
		87.5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στο τέλος, με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (οι ερωτήσεις αφορούν και στην διδαχθείσα θεωρία και στην αναγνώριση και ανάλυση δραματικών	

	αποσπασμάτων. Εμφατικά αποθαρρύνεται η αποστήθιση. Όλες οι πληροφορίες παρέχονται στη σελίδα του μαθήματος στην ηλεκτρονική τάξη.)
--	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βασικό Εγχειρίδιο (Εύδοξος):

- Florence Dupont, *Η Αυτοκρατορία του Ηθοποιού. Το Θέατρο στην Αρχαία Ρώμη*, μετ. Σ. Γεωργακοπούλου, MIET, Αθήνα 2007

B. Έργα

- Πλάυτος, *Ο καυχησιάρης στρατιώτης*, μετ. Σ. Παπαϊωάννου, Σμίλη, Αθήνα 2009 (Εύδοξος).
- Τίτου Μάκκιου Πλαύτου, *Αμφιτρύωνας*, μετ. Τ. Ρούσσο, εκδόσεις Σχολής Μωραΐτη, Αθήνα 1978.
- Τίτου Μάκκιου Πλαύτου, *Το Παλαμάρι*, εισ.-μετ. Κ. Παναγιωτάκης, Στιγμή, Αθήνα 2004.
- Τερέντιος, *Ευνούχος-Φορμίων-Αδελφοί*, εισ.-μετ. Α. Σακελλαρίου, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2006
- Σενέκα, *Μήδεια*, μετ. Τ. Ρούσσο, εκδ. Ναυσικά, Αθήνα 1977
- Σενέκα, *Θυέστης*, εισ.-μετ. Ε. Παπαδόδημα, Στιγμή, Αθήνα 2011.

Γ. Επιπλέον βιβλιογραφία:

- Richard C. Beacham, *The Roman Theatre and its audience*, Routledge, London 1995
- Mary Beard, *SPQR. Ιστορία της αρχαίας Ρώμης*, μετ. Κ. Κουρεμένος, Αθήνα, εκδ. Αλεξάνδρεια 2017.
- Θεόδωρος Παπαγγελής, *Η Ρώμη και ο κόσμος της*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη 2005
- Nicola Savarese (ed.): *In scaena. Il teatro di Roma antica*, Electa, Roma 2007.
- H.J. Rose, *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, τ. Α-Β, MIET 1989.
- M. Bieber, *The History of the Greek and Roman Theater*, Princeton University Press, Princeton 1961
- G. Harrison-V. Liapis (eds), *Performance in Greek and Roman Theatre*, Brill 2013.
- M. Leigh, *Comedy and the Rise of Rome*, Oxford University Press 2004.
- T.P. Wiseman, *Roman Drama and Roman History*, University of Exeter Press 1998.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ500	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος Α΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου - Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE505/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- εντάσσουν τον γενικό μεθοδολογικό χάρτη ανάλυσης μια θεατρική παράσταση ή μια performance στα πολιτισμικά, αισθητικά και ιστορικά συγκείμενα της εποχής της.
- γνωρίζουν τη δυναμική των διαδικασιών σημείωσης του σκηνικού έργου, όπως και τη σπουδαιότητα της διαδικασίας πλαισίωσης μιας παράστασης.
- περιγράφουν τους κώδικες, τα συστήματα, τα υποσυστήματα και τις δομές που χρησιμοποιεί ένας σκηνοθέτης για να παραγάγει το σύνολο των νοημάτων και των σημασιών της παράστασής του, τους όρους συγκρότησης της θεατρικότητας και παραστατικότητας ή επιτελεστικότητάς της.
- εφαρμόζουν τεχνικές και μεθόδους ανάλυσης μιας θεατρικής παράστασης ή μιας performance, καθώς και τρόπους αξιολόγησής της βάσει των τεχνικών, υφολογικών, δομικών, ιδεολογικών και φιλοσοφικών χαρακτηριστικών της.
- διακρίνουν και να αξιολογούν τη σύμπραξη όλων των τεχνών και των (νέων) τεχνολογιών στο σκηνικό γεγονός.
- αναγνωρίζουν κάποια βασικά εννοιολογικά εργαλεία της θεωρητικής σκέψης περί

το θέατρο και ορισμένες θεωρητικές «σχολές» σκέψης, οι οποίες εξετάζουν θεμελιώδη ζητήματα του θεατρικού φαινομένου (δομισμός και σημειολογία, φαινομενολογία και μεταδομισμός, πολιτισμική, φεμινιστική και μεταμοντέρνα θεωρία).

- εφαρμόζουν διαφορετικές μεθόδους ερμηνευτικής ανάλυσης και σκηνοθετικής πρότασης των εξεταζόμενων έργων, λαμβάνοντας υπόψη τους πολλαπλούς παράγοντες που συνθέτουν τη θεατρική επικοινωνία σε επίπεδο πομπού, μηνύματος και αποδέκτη.
- προτείνουν τη δική τους σκηνοθετική ανάγνωση σε θέματα υποκριτικής, σκηνογραφίας, κινησιολογίας, και όλων των επιμέρους τεχνών.
- κατανοούν τον θεωρητικό πλουραλισμό, τη δραστικότητα, τη σχετικότητα και τον ρηξικέλευθο χαρακτήρα της θεωρητικής σκέψης, την αναγκαιότητά της ακόμα και στον τρόπο συγγραφής της ιστορίας του θεάτρου..
- αναγνωρίζουν την εμβέλεια και τη δραστικότητα της θεατρικής μεταφοράς και τη σημασία του θεατρικού κοσμοειδώλου στον κοινωνικό και πολιτικό βίο.
- εντοπίζουν εστίες θεατρικότητας στην καθημερινή ζωή και αντιστρόφως εστίες του καθημερινού στον πλαισιωμένο κόσμο του θεάτρου.
- αναγνωρίζουν τη σημασία του ελάχιστου κειμένου (τις ελάχιστες και αναφαίρετες πολιτισμικές, ιστορικές, ιδεολογικές αναφορές) σε κάθε παράσταση και να αξιολογούν με κριτικό πνεύμα τη θεωρία για το μεταδραματικό θέατρο, αλλά και κάθε άλλη θεωρία.

Γενικές Ικανότητες

- χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ή καλλιτεχνικών ιδεών
- Ανάπτυξη και άσκηση κριτικής σκέψης, αυτοκριτικής και επαγωγικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Οι γενικές κατευθύνσεις της θεωρίας του θεάτρου. Παραστάσεις της έμφυλης ετερότητας στο θέατρο. Η φεμινιστική σκέψη.
2. Θέατρο-δημοκρατία-φιλοσοφία-διάλογος. Ο ρόλος της θεωρίας στις ανθρωπιστικές σπουδές μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο διάλογος ως ο πυρήνας της θεατρικής τέχνης.
3. Performance και συναφείς τέχνες. Η θεατρολογία και οι άλλες επιστήμες. Γενικές αρχές του θεατρικού φαινομένου.

4. Χαρακτηριστικά της performance. Παραδείγματα παραστατικών δράσεων. Ιστορικά γεγονότα γύρω από την άνθιση των performances
5. Η Θεωρία του θεάτρου. Γενική επισκόπηση. Επιμέρους λειτουργίες, προϋποθέσεις και δυναμικές σχέσεις.
6. Κριτήρια διαφοροποίησης του καθημερινού από το θεατρικό: επαναληπτικότητα, στοχαστικότητα, ανοικτή διάδραση, συμμετοχικότητα, σωματικότητα, διπλή σημείωση, αυτοτέλεια του σκηνικού λόγου, ο τριπλός διαχωρισμός, η ηθική δέσμευση κ.ά.
7. Η θεατρική μεταφορά ως συλλογική αναπαράσταση. Θεατροποίηση της κοινωνικής ζωής-κοινωνική ανατομία του θεατρικού φαινομένου. Η δομή της μεταφοράς. Το social drama. Από τα universalia στα fragmenta.
8. Θεατρικοί και κοινωνικοί ρόλοι. Θέατρο και καθημερινότητα. Ειδικές περιπτώσεις της θεατροποίησης του κοινωνικού βίου.
9. Η ορολογία του Goffman. Τα παραθεατρικά φαινόμενα. Επιθανάτιες παραστάσεις.
10. Το μεταμοντέρνο και το μεταδραματικό θέατρο. Η σωματικότητα επί σκηνής. Η ηγεμονία του θεατή. Φυγόκεντρες δυνάμεις και απαξίωση της σύνθεσης. Η υποβάθμιση του κειμένου.
11. Τα εν εξελίξει θεάματα. Ετερογένεια και ανιστορικοποίηση. Η αυτονόμηση των τεχνών. Η αυτοαναφορικότητα. Παραγλωσσικά στοιχεία και επιτελεστικότητα του λόγου.
12. Το ελάχιστο κείμενο της παράστασης και τα διακειμενικά πλέγματα.
13. Η θεωρία της θεατρικής ιστορίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Μία ή δύο εξ αυτών: σεμιναριακή διάλεξη και συζήτηση με έναν συγγραφέα ή σκηνοθέτη ή ειδικό ερευνητή.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις power point, προβολή ταινιών και θεατρικών παραστάσεων, ηλεκτρονικά αρχεία. - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Τακτική χρήση του Eclass και συνεχής επικοινωνία μέσω Email.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	53
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	36
	Μελέτη και σύνθεση	20

	εβδομαδιαίων ασκήσεων	
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	34
	Παρακολούθηση σεμιναριακής διάλεξης - συζήτηση με προσκεκλημένο	7
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Μέθοδος αξιολόγησης • Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60% του τελικού βαθμού). Η εξέταση γίνεται με ερωτήσεις: α) σχετικά σύντομης απάντησης που προϋποθέτει την απομνημόνευση σημαντικών δεδομένων (20%), β) με συνθετικές ερωτήσεις μεγαλύτερης ανάπτυξης (30%) και γ) με ερωτήσεις κρίσεως (50%) τις οποίες ο φοιτητής μπορεί να απαντήσει συνδυάζοντας γνώσεις, επιχειρηματολογία, προσωπική γνώμη και σκέψη που αναπτύσσεται επί τόπου. • εβδομαδιαίες ασκήσεις (20% του τελικού βαθμού) που βαθμολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: ποιότητα ιδεών (50%), μορφοποίηση κειμένου (15%), δόμηση και συμμετρία του κειμένου (15%) και βιβλιογραφική έρευνα (20%). • Εξετάσεις πολλαπλής επιλογής στο τέλος του εξαμήνου (20% του τελικού βαθμού). Στην τελική εικόνα υπολογίζεται πάντα και η συνολική συμμετοχή και συμπεριφορά του φοιτητή κατά τη διδακτική διαδικασία. Τα κριτήρια της αξιολόγησης των εβδομαδιαίων ασκήσεων, όσο και της συνολικής επίδοσης του/της φοιτητή/τριας αναφέρονται ρητά στην πρώτη ενότητα του μαθήματος στο Eclass. Σημειώσεις των παραδόσεων, σημειώσεις με τη μορφή power-point αναρτημένες στην πλατφόρμα Ανοιχτά	

	Ακαδημαϊκά Μαθήματα, διδακτικό εγχειρίδιο, περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Σκηνές της θεωρίας. Ανοικτά πεδία στη θεωρία και την κριτική του θεάτρου*, Παπαζήσης, Αθήνα 2007.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Marvin Carlson: *Performance. Μια κριτική εισαγωγή*, Παπαζήσης, Αθήνα 2014.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

Δημήτρης Τσατσούλης: *Σημεία γραφής-κώδικες σκηνής στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο*, Νεφέλη, Αθήνα 2007.

Βάλτερ Πούχνερ: *Θεωρητικά θεάτρου*, Παπαζήσης, Αθήνα 2010.

Marvin Carlson: *Performance. Μια κριτική εισαγωγή*, Παπαζήσης, Αθήνα 2014.

Erika Fischer-Lichte: *Θέατρο και μεταμόρφωση. Προς μια νέα αισθητική του επιτελεστικού*, Πατάκης, Αθήνα 2012 .

Richard Schechner: *Θεωρία της επιτέλεσης*, Τελέθριο, Αθήνα 2011.

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Περιπέτειες της αναπαράστασης. Σκηνές της θεωρίας II*, Παπαζήσης, Αθήνα 2013.

Jean Alter: *A Sociosemiotic Theory of Theatre*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia 1990.

Σάββας Πατσαλίδης: *Θέατρο και παγκοσμιοποίηση. Αναζητώντας την «χαμένη πραγματικότητα»*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Φαντάσματα του θεάτρου. Σκηνές της θεωρίας III*, Παπαζήσης, Αθήνα 2013.

Σάββας Πατσαλίδης: *Από την αναπαράσταση στην παράσταση. Σπουδή ορίων και περιθωρίων*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004.

Marvin Carlson: *Theories of the Theatre*, Cornell University Press, Ithaca & London 1996.

André Helbo: *Le Théâtre: texte ou spectacle vivant?*, Klincksieck, Paris 2007.

Simon Shepherd-Mick Wallis: *Drama/Theatre/Performance*, Routledge, London & New York 2004.

Christopher B. Balme: *The Cambridge Introduction Theatre Studies*, Cambridge University Press, Cambridge 2008.

Philipp Auslander: *Theories for Performance Studies*, Routledge, London & New York 2008.

Catherine Bouco: *Théâtre et réception. Le spectateur postdramatique*, Bruxelles 2010.

Hans-Thies Lehmann: *Le théâtre postdramatique*, L'Arche, Paris 2002.

Ελένη Βαροπούλου: *Το ζωντανό θέατρο*, Άγρα, Αθήνα 2002.

ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ515	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο στην Εκπαίδευση: Διδακτική Μεθοδολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE330/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν την έννοια του δράματος και του θεάτρου στην εκπαίδευση.
- Διασαφηνίζουν τις θεωρίες μάθησης μέσω του θεάτρου και του δράματος.
- Κατηγοριοποιούν και να αφομοιώνουν τις μορφές του θεάτρου και του δράματος ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.
- Οικειοποιούνται μεθόδους, τεχνικές δημιουργίας και ενδυνάμωσης ομάδας, αναστοχασμού και αξιολόγησης.
- Ερμηνεύουν τις επιρροές που δέχεται το θέατρο στην εκπαίδευση από το ίδιο το θέατρο και το δράμα.
- Αξιολογούν τις διεπιστημονικές παραμέτρους της εφαρμογής του θεάτρου στην τυπική και στη μη τυπική εκπαίδευση.
- Εφαρμόζουν διαφορετικές μορφές και μεθόδους διδασκαλίας του θεάτρου με κριτήριο την εκάστοτε σχολική βαθμίδα και το είδος του σχολείου ή της δομής φιλοξενίας παιδιών και νέων.
- Επινόουν και να διαχειρίζονται ιστορίες και αφηγήσεις, εντός και εκτός ρόλου.
- Συνεργάζονται σε μικρές και μεγάλες ομάδες και ταυτόχρονα να συνθέτουν το προσωπικό τους προφίλ ως θεατρολόγοι στην εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Διαδρομή αυτογνωσίας και ετερογνωσίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Ευαισθησία κοινωνική
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η οικείωση των φοιτητών με τη θεωρία και την πράξη της παιδαγωγικής και διδακτικής του θεάτρου. Μελετώνται τα είδη, οι μορφές και οι τεχνικές του θεάτρου, με άξονα τη διδακτική τους μεθοδολογία, την παιδαγωγική και διεπιστημονική τους διάσταση. Διερευνάται η δημιουργική εισαγωγή της θεατρολογίας στον σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων και μαθημάτων θεατρικής αγωγής για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να γνωρίζουν το αντικείμενο και τις μεθόδους διδασκαλίας του δράματος και του θεάτρου για παιδιά, εφήβους και νέους, στην τυπική και στη μη τυπική εκπαίδευση, να κατανοούν τις διαφορετικές μορφές και διαστάσεις του, να αντιλαμβάνονται τις ομοιότητες και τις διαφορές εφαρμογής του ανά σχολική βαθμίδα και αναπτυξιακή ηλικία, να μπορούν να σχεδιάζουν, να επιτελούν και να αξιολογούν, μέσα από τη θεωρία και την πράξη, δρώμενα, θεατρικές δράσεις, μαθήματα, θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα και παραστάσεις, στο πλαίσιο της θεατρικής αγωγής. Το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα. Στο πλαίσιο του μαθήματος υλοποιούνται δειγματικές διδασκαλίες σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και σε δομές φιλοξενίας ευπαθών ομάδων.

Βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Θεωρίες μάθησης και διδασκαλίας του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση
- Μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση
- Διδακτική μεθοδολογία, παιδαγωγικές επιρροές και αλληλεπιδράσεις
- Διδακτικές αρχές και θεατρικές συμβάσεις
- Εφαρμογές και τεχνικές ανάπτυξης της θεατρικής ομάδας
- Πρόληψη και διαχείριση κρίσεων μέσω του θεάτρου στην εκπαίδευση
- Ψυχοκινητικές και κοινωνικές δεξιότητες στη θεατρική αγωγή
- Θέατρο στην εκπαίδευση και αξιολόγηση
- Το θέατρο και οι τέχνες στην εκπαίδευση: διαθεματικές προσεγγίσεις
- Το θέατρο στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: θεωρία και πράξη
- Το θέατρο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: θεωρία και πράξη

- Διδακτική και Εφαρμογές του Θεάτρου σε δομές μη τυπικής εκπαίδευσης
- Διδακτική και Εφαρμογές του Θεάτρου για ευπαθείς/ευάλωτες κοινωνικές ομάδες παιδιών, εφήβων και νέων
- Ο ρόλος και οι «ρόλοι» του θεατρολόγου στην εκπαίδευση
- Η κοινωνικοπολιτική διάσταση του θεάτρου στην εκπαίδευση

Διδακτέα Ύλη ανά Εβδομάδα

1^η εβδομάδα: «Βασικές αρχές σταδίου γνωριμίας και εφαρμογές στη θεατροπαιδαγωγική πράξη»

2^η εβδομάδα: «Μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση. Εργαστηριακές προσεγγίσεις»

3^η εβδομάδα: «Θεατρική αγωγή στην προσχολική εκπαίδευση και θέατρο για πολύ νεαρούς θεατές»

4^η εβδομάδα: «Δημιουργική και θεατρική γραφή στο πλαίσιο εργαστηρίων θεατρικής αγωγής»

5^η εβδομάδα: «Από τον αυτοσχεδιασμό στην παράσταση. Η περίπτωση των σχολικών γιορτών»

6^η εβδομάδα: «Θέατρο και παιδική ηλικία. Διαθεματικές και ψυχοκοινωνικές προσεγγίσεις»

7^η εβδομάδα: «Η θεατρική αγωγή στο δημοτικό σχολείο. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις»

8^η εβδομάδα: «Δραματοποίηση κειμένου. Από τη θεωρία στην πράξη»

9^η εβδομάδα: «Ψηφιακές Τεχνολογίες και σκηνική πράξη. Διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις»

10^η εβδομάδα: «Θέατρο και εφηβεία. Εκφάνσεις του κοινωνικού θεάτρου στην εκπαίδευση»

11^η εβδομάδα: «Θεατρική και Ειδική Αγωγή. Αγωγή υγείας και πολιτιστικά προγράμματα»

12^η εβδομάδα: «Θεατρική αγωγή και εκπαίδευση. Σχεδιασμός και Αξιολόγηση»

13^η εβδομάδα: «Θέατρο στην εκπαίδευση. Έρευνα και πράξη»

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο Παράλληλη αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τάξης Δειγματικές διδασκαλίες στα σχολεία και σε φορείς τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην εργαστηριακή εκπαίδευση, στη δημιουργία θεατρικών δρώμενων και παραστάσεων και στην επικοινωνία με τους φοιτητές (αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τάξης, ψηφιακών προγραμμάτων και εφαρμογών εύρεσης και προβολής ερευνητικού και διδακτικού υλικού, χρήση του προτζέκτορα ως διδακτικού και καλλιτεχνικού μέσου κ.ά.).

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας και προετοιμασία πρακτικών δραστηριοτήτων	30
	Επιτόπιες ασκήσεις	25
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση & Συμμετοχή στις δραστηριότητες μαθήματος Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικές με την ύλη του μαθήματος και τη συμμετοχή τους στις πρακτικές δραστηριότητες και ασκήσεις που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Αξιολογούνται οι γνωστικές και ψυχοκινητικές δεξιότητες καθώς και οι συμπεριφορές και στάσεις που αναπτύσσει ο/η φοιτητής/τρια σε όλα τα στάδια εξέλιξης του μαθήματος. Αξιολογείται η εξέλιξη των φοιτητών/τριών στις θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες και η συμμετοχή τους στις ασκήσεις που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Για τον λόγο αυτό εφαρμόζεται συνδυασμός διαμορφωτικής αξιολόγησης, αξιολόγησης της διαδικασίας και του αποτελέσματος. Επικουρικά, προωθείται η αυτοαξιολόγηση και η ομαδική αξιολόγηση σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, με την εφαρμογή τεχνικών του θεάτρου στην εκπαίδευση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Boal, Augusto, 2013: *Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και μη ηθοποιούς*, μτφρ. Παπαδήμα Μαρία, Αθήνα: Εκδόσεις Σοφία.

Γραμματάς, Θόδωρος, 2017: *Θεατρική αγωγή και παιδεία*, Αθήνα: Διάδραση.

Fleming, Mike, 2001: *Teaching Drama in Primary and Secondary Schools*, London: David Fulton Publishers.

Gardner, Howard, 2004: *Frames of Mind. The Theory of Multiple Intelligences*, 2η έκδοση, New York: Basic Books.

- Goleman, Daniel, 2011: *Η συναισθηματική νοημοσύνη. Γιατί το «EQ» είναι πιο σημαντικό από το «IQ»*, μτφ. Άννα Παπασταύρου, Αθήνα: Πεδίο.
- Heathcote, Dorothy, 1985: *Drama as a learning medium*, Washington, DC: National Educational Association.
- Κοντογιάννη, Άλκηστις, 2000: *Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κοντογιάννη, Άλκηστις, 1998: *Το βιβλίο της δραματοποίησης*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κουρετζής, Λάκης, 2008: *Το θεατρικό παιχνίδι και οι διαστάσεις του. Παραρτήματα: Το θεατρικό παιχνίδι στο πρόγραμμα “Μελίνα”, Σχέδια δράσης (project)*, Αθήνα: Ταξιδευτής.
- Λενακάκης, Αντώνης – Παρούση Αντιγόνη, 2019: *Η τέχνη του κουκλοθέατρου στην εκπαίδευση. Παιχνίδι συγκλίσεων και αποκλίσεων*, Αθήνα: Gutenberg.
- Μουδατσάκης, Τηλέμαχος, 2008: *Το θέατρο ως πρακτική τέχνη στην εκπαίδευση. Από τον Stanislavski, τον Brecht και τον Grotowski στο σκηνικό δοκίμιο*, Αθήνα: Εξάντας.
- Neelands, Jonathan, 2004: *Beginning Drama: 11-14*, Oxon, New York: Routledge.
- Winston Joe, Tandy Miles, 2009: *Beginning Drama: 4-11*, 3η έκδοση, Oxon, New York: Routledge.
- Παπαδόπουλος, Σίμος, 2010: *Παιδαγωγική του θεάτρου*, Αθήνα: Σ.Π Παπαδόπουλος.
- Τσιάρας, Αστέριος, 2016: *Η αυτοσχέδια θεατρική έκφραση στη σχολική τάξη*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Τσιάρας, Αστέριος, 2007: *Η θεατρική αγωγή στο δημοτικό σχολείο. Μια Ψυχοκοινωνιολογική προσέγγιση*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Wagner, Betty Jane, 1999: *Dorothy Heathcote: Drama as a learning medium*, Portsmouth Heinemann.
- Φανουράκη, Κλειώ, 2016: *Το θέατρο στην εκπαίδευση με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Φανουράκη, Κλειώ–Πεφάνης, Γιώργος (επιμ.), 2021: *Εφαρμοσμένο θέατρο: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παραστατικών τεχνών*. Αθήνα: Παπαζήσης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ

Β΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ026	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία της υποκριτικής και της σκηνοθεσίας Β΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, Συμμετοχή σε βιωματικά Πρακτικά Εργαστήρια με τη συνεργασία ειδικών		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με εργασία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE533/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • συγκρίνει και να αντιπαραβάλλει τις βασικές θεωρίες σχετικά με τη σκηνοθεσία και την υποκριτική όπως αναπτύχθηκαν κατά τον 20ό αιώνα • κατανοεί τις ιστορικές εξελίξεις του θεάτρου από τις αρχές του 20ού έως τις αρχές του 21ου αιώνα, κυρίως από την περίοδο του Μεσοπολέμου έως τις μέρες μας • κατανοεί τις αλλαγές της τέχνης του θεάτρου με την παρακολούθηση των βασικών απόψεων και των θεωριών για το θεατρικό γεγονός στις οποίες στηρίχθηκαν οι

διάφορες σκηνοθετικές σχολές • κατανοεί τους κώδικες υποκριτικής όπως ανέκυψαν ή διαμορφώθηκαν σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους σε αντιστοιχία με τα κοινωνικά και ιστορικά συμφραζόμενα της κάθε περιόδου • κατανοεί την ιστορική εξέλιξη τη υποκριτικής τέχνης και της τέχνης της σκηνοθεσίας στον ευρωπαϊκό χώρο και των επιδράσεων τους στο ελληνικό θέατρο • αξιολογεί, με την ανάπτυξη κριτική σκέψης, τα παραστασιακά γεγονότα
Γενικές Ικανότητες
χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Αυτόνομη εργασία Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Εξοικείωση με τη διεθνή θεατρολογική βιβλιογραφία Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζονται οι κύριες σχολές σκηνοθεσίας και υποκριτικής, μέσα από την προσέγγιση διαφορετικών θεωρήσεων και με άξονα την παρακολούθηση των αλλαγών σε τρία βασικά στοιχεία της θεατρικής πράξης: το κείμενο, τον ηθοποιό και τον χώρο. Οι αλλαγές παρουσιάζονται στην ιστορική τους συνέχεια, από την περίοδο του Μεσοπολέμου έως σήμερα. Παρακολουθείται, ειδικότερα, η εξέλιξη της υποκριτικής και της σκηνοθεσίας στην Ευρώπη και την Αμερική και, παράλληλα, γίνεται σύγκριση με την ελληνική θεατρική πραγματικότητα. Ενδεικτικά, θα μελετηθούν οι περιπτώσεις των Μαξ Ράινχαρτ, Έρβιν Πισκάτορ, Μπέρτολτ Μπρεχτ, Σχολή του Μπαουχάουζ, Αντονέν Αρτώ, Γιέρζι Γκροτόφσκι κ.ά. Επίσης εξετάζεται η επίδραση αυτών των τάσεων στη σκηνοθεσία και την υποκριτική στο ελληνικό θέατρο (Φώτος Πολίτης, Δημήτρης Ροντήρης, Κάρολος Κουν κ.λπ.). Στις παραδόσεις χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών, ακουστικά τεκμήρια και προβολές ενδεικτικών αποσπασμάτων από παραστάσεις σημαντικών σκηνοθετών του 20ού αιώνα. Γραπτή ή προφορική εξέταση.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα:

1. Θέατρο και Σκηνοθεσία
2. Χώρος και Σκηνοθεσία
3. Η συμβολή του Μαξ Ράινχαρτ
4. Το Επικό Θέατρο και ο Έρβιν Πισκάτορ
5. Ο Μπέρτολτ Μπρεχτ και η υποκριτική
6. Σχολή του Μπαουχάουζ

7. Αντονέν Αρτώ
8. Γιέρζι Γκροτόφσκι
9. Εουτζένιο Μπάρμπα
10. Ο Φώτος Πολίτης, ο Δημήτρης Ροντήρης και η λεγόμενη «σχολή» του Εθνικού Θεάτρου
11. Κάρολος Κουν και το Θέατρο Τέχνης
12. Ο Αλέξης Μινωτής, ο Αλέξης Σολομός, ο Σπύρος Ευαγγελάτος
13. Σύνδεση με τις νεότερες εξελίξεις στη σκηνοθεσία και την υποκριτική

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας – Επικοινωνία μέσω της η-Τάξης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint, επισκέψεις σε ιστότοπους θεάτρων και θεατρικών οργανισμών, ακουστικά τεκμήρια και προβολές ενδεικτικών αποσπασμάτων από παραστάσεις σημαντικών σκηνοθετών του 20ού αιώνα ή σχετικών κινηματογραφικών τεκμηρίων. Η μαθησιακή διαδικασία υποστηρίζεται μέσω αναρτήσεων στην η-τάξη.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	39
	Μελέτη Βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	21
	Βιωματικά εργαστήρια	8
	Συνεργασία με διδάσκοντα	12
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα. - Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αρτώ Αντονέν, *Το θέατρο και το είδωλό του*, μετ. Παύλος Μάτεσις, Δωδώνη, Αθήνα 2013
- Γκροτόφσκι Γιέρζι, *Για ένα φτωχό θέατρο*, μετ. Φώντας Κονδύλης, Αρίων, Αθήνα 1971
- Γλυτζουρή Αντώνης, *Η σκηνοθετική τέχνη στην Ελλάδα. Η ανάδυση και η εδραίωση της τέχνης του σκηνοθέτη στο νεοελληνικό θέατρο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2020.
- Ντιντερό, Ντενί, *Το παράδοξο με τον ηθοποιό*, μετ. Αιμίλιος Βέζης, Αθήνα: Πόλις, 1995
- Πατσαλίδης Σάββας, «Το σώμα του ηθοποιού και ο λόγος του σκηνοθέτη: η περίπτωση των Ράινχαρτ και Ροντήρη», στον τόμο: *Δημήτρης Αχιλ. Ροντήρης. Ο μεγάλος δάσκαλος του*

Θεάτρου, Ε' Πολιτιστική Συνάντηση, Εταιρεία Ναυπακτιακών Μελετών, Αθήνα 2005, σσ. 47-76.

- Bablet Denis, *Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας: 1887-1914*, μετ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2008
- Barba Eugenio, *Οι ζωές μου στο Τρίτο Θέατρο*, μετ. Κώστας Βάντζος, Ευάγγελος Βάντζος, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2023
- Jomaron Jacqueline, *Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας: 1914-1940*, μετ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ Β΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ502	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος Β΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου - Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRES24/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: • Αναπτύσσουν τον γενικό μεθοδολογικό χάρτη ανάλυσης ενός δραματικού κειμένου, όπως και τις βασικές κειμενικές δομές, τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά και την ιδιοτυπία του δράματος • Κατανοούν τη δυναμική των διαδικασιών συμβόλισης και σημείωσης που λαμβάνουν χώρα σε ένα κείμενο. • Διακρίνουν τις διαφορές του συμβόλου από το σημείο, τις κατηγοριοποιήσεις των σημείων και αναγνωρίζουν την αποδόμηση των σημειωτικών σχέσεων, τη δυνατότητα συνδυασμού της σημειολογίας με τη φαινομενολογία (που είναι δύο από τις ισχυρότερες μεθοδολογίες ανάλυσης του σχετικού πεδίου). • Αναλύουν τους κώδικες, τα συστήματα, τα υποσυστήματα και τις δομές που χρησιμοποιεί ένας δραματουργός για να παραγάγει το σύνολο των νοημάτων και των σημασιών του έργου του, τους όρους συγκρότησης της κειμενικότητας και της λογοτεχνικότητας του δράματος. • Εφαρμόζουν τεχνικές και μεθόδους ανάλυσης ενός δραματικού κειμένου, καθώς και τρόπους αξιολόγησής του βάσει των τεχνικών, υφολογικών, δομικών, ιδεολογικών

και φιλοσοφικών χαρακτηριστικών του.

- Αναγνωρίζουν το θεατρικό κώδικα και τα βασικά επιμέρους σημειακά συστήματά του, που ακολουθούν ορισμένοι μείζοντες συγγραφείς (δομή, μορφή και περιεχόμενο του θεατρικού κειμένου, παριστώμενος και διηγητικός χώρος και χρόνος, σκηνικές οδηγίες, τεχνικές αφήγησης, στικτικά συστήματα, παύσεις και σιωπές, αριθμός, φύλο και χαρακτηριστικά των δραματικών προσώπων κ.ά.).
- Κατανοούν την εγγενή εκκρεμότητα που διέπει ένα δραματικό κείμενο προς τη δυναμική του παράσταση και, ως εκ τούτου, τη δυναμική σχέση που το συνδέει με αυτήν.
- Αναπτύσσουν διαφορετικές δυνατότητες ερμηνευτικής ανάλυσης και σκηνοθετικής πρότασης των εξεταζόμενων έργων, λαμβάνοντας υπόψη τους πολλαπλούς παράγοντες που συνθέτουν τη θεατρική επικοινωνία σε επίπεδο πομπού, μηνύματος και αποδέκτη.
- Προτείνουν τη δική τους δραματολογική ανάγνωση σε θέματα δραματικής δομής, κειμενικής προετοιμασίας και σημασιολογικής-ιδεολογικής ανάλυσης των έργων.

Γενικές Ικανότητες

- χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ή καλλιτεχνικών ιδεών
- Ανάπτυξη και άσκηση κριτικής σκέψης, αυτοκριτικής και επαγωγικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Οι γενικές κατευθύνσεις της θεωρίας του δράματος. Σημεία-δομές και συστήματα. Τα σημειακά συστήματα του θεάτρου. Σημεία και σύμβολα. Σημειολογία και φαινομενολογία. Κατηγοριοποιήσεις των θεατρικών σημείων.
2. Θεατρικά τοπία της νύχτας. Η φαινομενολογία του νυχτερινού και η θεματολογία της στη σύγχρονη ελληνική δραματολογία.
3. Κριτική αναδρομή στις σχέσεις κειμένου και σκηνής. Ιστορία και κριτική των σχετικών θεωριών.
4. Αποστολή και λήψη πληροφοριών. Τεχνικές πληροφόρησης στον δραματικό λόγο.
5. Η κειμενικότητα/λογοτεχνικότητα του δραματικού λόγου. Επικές τάσεις του δράματος. Διαλογικά και μονολογικά μέρη του δραματικού κειμένου. Πρόλογοι και επίλογοι.
6. Οι σκηνικές οδηγίες. Κατηγοριοποίηση των σκηνικών οδηγιών (Aston-Savona, Issacharoff). Απεύθυνση στο κοινό και κατ' ιδίαν μέρη των διαλόγων. Μοντάζ και κολάζ. Το πρόσωπο-αφηγητής. Ο χορός.

7. Η θεατροποίηση Α', Β' και Γ' βαθμού. Το θέατρο εν θεάτρω. Το παιχνίδι των δραματικών ρόλων.
8. Δραματικός χώρος. Παριστώμενος και διηγητικός χώρος.
9. Δραματικός χρόνος. Παριστώμενος και διηγητικός χρόνος. Ο Διηγητικός χρόνος και οι γενικές τροπικότητες του. Τα είδη του αναδρομικού παρόντος.
10. Οι λειτουργίες της δείξης και της αναφοράς, η συντελεστική ανάλυση των κειμένων.
11. Ομιλιακές πράξεις. Ιδιοσυστασία και συγκρότηση των δραματικών προσώπων.
12. Η θεωρία της διακειμενικότητας. Ψυχαναλυτικές, ανθρωπολογικές και λαογραφικές θεωρίες στην ανάλυση των δραματικών κειμένων. Το παράδειγμα του ευρωπαϊκού και ελληνικού μύθου της «κουτσοχέρας» σε δεκάδες κείμενα της ευρωπαϊκής λαϊκής και λόγιας παράδοσης. Κειμενικότητα, εκκρεμότητα προς την παράσταση, διακειμενικότητα, διαβατήρια έθιμα, κοινωνικό δράμα, δραματικό πρόσωπο.
13. Στατιστικές και ποσοτικές αναλύσεις στο δράμα. Η κινητικότητα των προσώπων. Η πυκνότητα λόγου. Σκηνική παρουσία των προσώπων και σκηνική πληρότητα του έργου. Βαθμός συνεμφάνισης των προσώπων. Η σκηνική απόσταση και η διάμετρος του έργου. Η θεωρία των πυρήνων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Μία ή δύο εξ αυτών: σεμιναριακή διάλεξη και συζήτηση με έναν συγγραφέα ή σκηνοθέτη ή ειδικό ερευνητή.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις power point, προβολή ταινιών και θεατρικών παραστάσεων, ηλεκτρονικά αρχεία. - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Τακτική χρήση του Eclass και συνεχής επικοινωνία μέσω Email.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	26
	Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων	15
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	25,5
	Παρακολούθηση	6

	σεμιναριακής διάλεξης - συζήτηση με προσκεκλημένο	
	Σύνολο Μαθήματος	112,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Μέθοδος αξιολόγησης • Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60% του τελικού βαθμού). Η εξέταση γίνεται με ερωτήσεις: α) σχετικά σύντομης απάντησης που προϋποθέτει την απομνημόνευση σημαντικών δεδομένων (20%), β) με συνθετικές ερωτήσεις μεγαλύτερης ανάπτυξης (30%) και γ) με ερωτήσεις κρίσεως (50%) τις οποίες ο φοιτητής μπορεί να απαντήσει συνδυάζοντας γνώσεις, επιχειρηματολογία, προσωπική γνώμη και σκέψη που αναπτύσσεται επί τόπου. • εβδομαδιαίες ασκήσεις (20% του τελικού βαθμού) που βαθμολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: ποιότητα ιδεών (50%), μορφοποίηση κειμένου (15%), δόμηση και συμμετρία του κειμένου (15%) και βιβλιογραφική έρευνα (20%). • Εξετάσεις πολλαπλής επιλογής στο τέλος του εξαμήνου (20% του τελικού βαθμού). Στην τελική εικόνα υπολογίζεται πάντα και η συνολική συμμετοχή και συμπεριφορά του φοιτητή κατά τη διδακτική διαδικασία. Τα κριτήρια της αξιολόγησης των εβδομαδιαίων ασκήσεων, όσο και της συνολικής επίδοσης του/της φοιτητή/τριας αναφέρονται ρητά στην πρώτη ενότητα του μαθήματος στο Eclass. Σημειώσεις των παραδόσεων, σημειώσεις με τη μορφή power-point αναρτημένες στην πλατφόρμα Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα, διδακτικό εγχειρίδιο, περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.	

Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Το θέατρο και τα σύμβολα. Διαδικασίες συμβόλισης του δραματικού λόγου*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Το βασίλειο της Ευγένας. Λογοτεχνικά διακείμενα και ανθρωπολογικά περιεχόμενα στην Ευγένια του Θεοδώρου Μοντσελέζε*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2005.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

Δημήτρης Τσατσούλης: *Σημεία γραφής-κώδικες σκηνής στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο*, Νεφέλη, Αθήνα 2007.

Manfred Pfister: *The Theory and Analysis of Drama*, Cambridge University Press, Cambridge 1991.

Jean-Pierre Sarrazac : *Critique du théâtre. De l'utopie au désenchantement*, Circé, Belfort 2000.

Elinor Fuchs: *The Death of Character. Perspectives on Theater After Modernism*, Indiana University Press, Bloomington & Indianapolis 1996.

Θόδωρος Γραμματάς: *Το ελληνικό θέατρο στον εικοστό αιώνα*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.

Jean Alter: *A Sociosemiotic Theory of Theatre*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia 1990.

Keir Elam: *Η σημειωτική θεάτρου και δράματος*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001.

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Η άμμος του κειμένου. Αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.

Volker Klotz: *Forme fermée et forme ouverte dans le théâtre européen*, Circé, Belfort 2005.

Bert O. States: *The Pleasure of the Play*, Cornell University Press, Ithaca & London 1994.

André Helbo: *Le Théâtre: texte ou spectacle vivant?*, Klincksieck, Paris 2007.

Simon Shepherd-Mick Wallis: *Drama/Theatre/Performance*, Routledge, London & New York 2004.

Christopher B. Balme: *The Cambridge Introduction to Theatre Studies*, Cambridge University Press, Cambridge 2008.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, 1789-1945

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	680946ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και Πολιτισμός της Σύγχρονης Ευρώπης, 1789-1945		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE117/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχοι Το μάθημα στοχεύει σε μια περιεκτική παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Ιστορίας κατά τον 19ο και 20ο αιώνα όσον αφορά τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις με παράλληλη εξέταση των πολιτισμικών φαινομένων στις Τέχνες και τα Γράμματα. Μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: 1. Αναζητούν, αναλύουν και αξιολογούν δεδομένα και πληροφορίες από την ιστορία της Ευρώπης: - Αξιοποιούν τη βιβλιογραφία, επιστημονικά άρθρα, και άλλες αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης. - Χρησιμοποιούν απαραίτητες τεχνολογίες, όπως βάσεις δεδομένων και ψηφιακές

βιβλιοθήκες, για την ανεύρεση πληροφοριών.

- Αναγνωρίζουν και αξιολογούν τις πηγές πληροφόρησης με κριτική ματιά, ελέγχοντας την εγκυρότητα και την αξιοπιστία τους.

2. Πραγματοποιούν αυτόνομη εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον:

- Συνδυάζουν γνώσεις και μεθόδους από διαφορετικά επιστημονικά πεδία, όπως ιστορία, πολιτικές επιστήμες, θεατρολογία, κοινωνιολογία, κλπ.

- Συνεργάζονται με άλλους φοιτητές και επαγγελματίες από διάφορους τομείς για την εκπόνηση κοινών εργασιών.

- Αναπτύσσουν ικανότητες αυτόνομης έρευνας, οργανώνοντας και υλοποιώντας έργα χωρίς την ανάγκη συνεχούς καθοδήγησης.

3. Καλλιεργούν ελεύθερη, κριτική και επαγωγική σκέψη:

- Ασκούν κριτική σκέψη στην ανάλυση ιστορικών γεγονότων και δεδομένων, αμφισβητώντας κατεστημένες απόψεις και θεωρίες.

- Εφαρμόζουν επαγωγική λογική για τη σύνθεση νέων υποθέσεων και θεωριών βασισμένων σε επιμέρους δεδομένα.

- Αναπτύσσουν την ικανότητα να σκέφτονται δημιουργικά και ανεξάρτητα, προτείνοντας πρωτότυπες λύσεις σε σύνθετα προβλήματα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Διάλογος και επικοινωνιακή διάδραση διδάσκοντος-διδασκομένου
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες ενότητες:

1. Οι μεγάλες ιδεολογίες του 19ου αιώνα: Φιλελευθερισμός, εθνικισμός, σοσιαλισμός
2. Τα διαδοχικά επαναστατικά κύματα του 19ου αιώνα (1820, 1830, 1848)
3. Η εκβιομηχάνιση της Ευρώπης
4. Η ενοποίηση της Ιταλίας και της Γερμανίας
5. Το «γύρισμα του αιώνα» και η ακμή του ευρωπαϊκού καπιταλισμού
6. Η εξάπλωση των αποικιακών αυτοκρατοριών
7. Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος (1914-1918)
8. Ρωσία & ΕΣΣΔ – Κομμουνισμός
9. Η κρίση των φιλελεύθερων δημοκρατιών και η άνοδος του φασισμού και του ναζισμού στον Μεσοπόλεμο
10. Η διεθνής οικονομική κρίση του '30
11. Η Τέχνη στον Μεσοπόλεμο: Πρωτοπορίες, στρατευμένη τέχνη, μαζική ψυχαγωγία
12. Η πορεία προς τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (1936-1939)
13. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος (1939-1945) & ο Μεταπολεμικός κόσμος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διδασκαλία δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Προβολή διαφανειών (Power-point) • Πλατφόρμα e-class • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	15
	Εκπόνηση προφορικής παρουσίασης	10
	Προετοιμασία Προόδων	36
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Για τους φοιτητές Erasmus δίνονται εργασίες στην αγγλική γλώσσα. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου. Η αξιολόγηση γίνεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου με Προόδους (ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης) σε προκαθορισμένες ημερομηνίες. Όσοι δεν λάβουν μέρος στις Προόδους, εξετάζονται προφορικά στο τέλος του εξαμήνου. Δίνεται επιπλέον η δυνατότητα ενίσχυσης της βαθμολογίας μέσω προφορικής παρουσίασης ατομικών εργασιών σε ειδικά θέματα της επιλογής τους.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενα εγχειρίδια μέσω Εύδοξου:**

Stuart Miller, *Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία*, Gutenberg, 2018

Άννα Καρακατσούλη, «*Μαχητές της Ελευθερίας*» και *1821: Η Ελληνική Επανάσταση στη διεθνή της διάσταση*, Πεδίο, 2016

- Πρόσθετη βιβλιογραφία:

Bernstein Serge, Milza Pierre, *Ιστορία της Ευρώπης, τ. 2: Η Ευρωπαϊκή συμφωνία και η Ευρώπη των εθνών, 1815-1919*, Αλεξάνδρεια, 1997

Bernstein Serge, Milza Pierre, *Ιστορία της Ευρώπης, τ. 3: Διάσπαση και ανοικοδόμηση της Ευρώπης, 1919-σήμερα*, Αλεξάνδρεια, 1997

Hobsbawm Eric, *Η εποχή των επαναστάσεων, 1789-1848*, ΜΙΕΤ, 2015

Hobsbawm Eric, *Η εποχή του κεφαλαίου, 1848-1875*, ΜΙΕΤ, 1994

Hobsbawm Eric, *Η εποχή των αυτοκρατοριών, 1875-1914*, ΜΙΕΤ, 2000

Hobsbawm Eric, *Η εποχή των άκρων: Ο σύντομος εικοστός αιώνας 1914-1991*, Θεμέλιο, 1999

Woolf Stuart, *Ο εθνικισμός στην Ευρώπη*, Θεμέλιο, 1995

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ310	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κορμού, υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE629/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • Συζητά έννοιες που συνδέονται με όρους όπως πολιτισμικές και δημιουργικές βιομηχανίες, διαχείριση (μάνατζμεντ), και διαχείριση της πολιτισμικής παραγωγής (arts management). • Εξηγεί τρέχοντα ζητήματα και προβλήματα στη διαχείριση των θεατρικών οργανισμών και τη σημασία τους για την κοινότητα, την κοινωνία και φυσικά τους ίδιους τους οργανισμούς. • Περιγράφει τους ρόλους που μπορεί να παίξει ένα στέλεχος διοίκησης στους καλλιτεχνικούς οργανισμούς • Αναλύει τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας και την εσωτερική δομή των διαφόρων τύπων καλλιτεχνικών οργανισμών (με έμφαση στους θεατρικούς οργανισμούς) • Εξηγεί πώς οι έννοιες, τα μεθοδολογικά εργαλεία, και οι διοικητικές δεξιότητες εφαρμόζονται στους πολιτισμικούς οργανισμούς • Συζητά τις βασικές λειτουργίες του μάνατζμεντ (σχεδιασμός, οργάνωση, ηγεσία και

έλεγχος) υπό το πρίσμα των ιδιαιτεροτήτων ενός καλλιτεχνικού οργανισμού Αξιολογεί τις δυνατότητες που προσφέρει η διαχείριση της πολιτισμικής παραγωγής ως πιθανή επιλογή σταδιοδρομίας.
Γενικές Ικανότητες
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Λήψη αποφάσεων - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα - Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη διαχείριση της πολιτισμικής παραγωγής, επιστημονικό πεδίο που είναι γνωστό στη διεθνή βιβλιογραφία ως arts management, και αφορά την εφαρμογή των αρχών, εννοιών, και μεθοδολογιών της διαχείρισης (μάνατζμεντ, διοίκησης) σε οργανισμούς στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού. Το μάθημα στοχεύει στην εξέταση των τρόπων με τους οποίους η διαχείριση μπορεί να είναι χρήσιμη για την επιβίωση και ανάπτυξη των θεατρικών οργανισμών.

Το μάθημα αναλύεται στις ακόλουθες ενότητες:

- (1) Ο ρόλος της διαχείρισης στους θεατρικούς οργανισμούς (ευρύτερο πλαίσιο της πολιτισμικής βιομηχανίας, ιστορική αναδρομή)
- (2) Στελέχη διοίκησης στην πολιτισμική βιομηχανία: χαρακτηριστικά, απαιτούμενες δεξιότητες, και ρόλοι
- (3) Σχεδιασμός: σημασία του σχεδιασμού, διαδικασίες και εργαλεία σχεδιασμού
- (4) Ο ρόλος και η σημασία της στρατηγικής στους θεατρικούς οργανισμούς: εναλλακτικές στρατηγικές επιλογές
- (5) Οργάνωση (I): διαδικασία της οργάνωσης, οργανωτικός σχεδιασμός, μηχανισμοί συντονισμού και ολοκλήρωσης, οργανογράμματα και εναλλακτικές μορφές οργάνωσης σε θεατρικούς οργανισμούς
- (6) Ηγεσία: ρόλος και σημασία της ηγεσίας, μοντέλα ηγεσίας, ηγεσία: φύλο και ηθική
- (7) Έλεγχος: ρόλος και σημασία του ελέγχου, μηχανισμοί, διαδικασίες και συστήματα
- (8) Ανθρώπινος παράγοντας: σημασία του ανθρώπινου κεφαλαίου, κίνητρα, διαδικασίες και μηχανισμοί ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού
- (9) Δυναμική των ομάδων: ομάδες και ομαδική εργασία, δημιουργικότητα και μάθηση

- (10) Μάρκετινγκ (I): βασικές αρχές του μάρκετινγκ, στρατηγικές μάρκετινγκ, επικοινωνία, προβολή και δημόσιες σχέσεις
- (11) Μάρκετινγκ (I): τμηματοποίηση, ανάπτυξη και σύνδεση με το κοινό (audience engagement)
- (12) Χρηματοδότηση και συγκέντρωση κεφαλαίων (fundraising): διαδικασίες, εργαλεία
- (13) Προφορική παρουσίαση ομαδικών εργασιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διαλέξεις στηρίζονται στη χρήση διαφανειών μέσω power point, και σε ηλεκτρονικό υλικό που έχει στη διάθεση του ο διδάσκων (π.χ. συνεντεύξεις και ομιλίες διαθέσιμες στο διαδίκτυο [YouTube] πάνω σε θέματα που συνδέονται με το περιεχόμενο του μαθήματος). Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται (α) στην πλατφόρμα e-class για ανακοινώσεις, και διάθεση χρήσιμου πρόσθετου υλικού (δημοσιεύματα, συνεντεύξεις και αναλύσεις), καθώς και (β) με ηλεκτρονική αλληλογραφία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35
	Παρουσιάσεις από επαγγελματίες του χώρου της πολιτισμικής διαχείρισης	5
	Εκπόνηση και προφορική παρουσίαση υποχρεωτικής ομαδικής εργασίας	40
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	18.5
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	137.5

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος <i>Προαιρετική ατομική ή ομαδική (2-4 φοιτητές)</i> εργασία σε θέμα που θα συμφωνηθεί με τον διδάσκοντα. <i>Γλώσσα εξέτασης: Ελληνικά</i> <i>Μορφή γραπτής εξέτασης: Συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (small essay-type questions).</i> <i>Υπολογισμός τελικού βαθμού:</i> 70% γραπτή εξέταση 30% εργασία (εφόσον παραδοθεί). (Η αξιολόγηση θα αφορά την ατομική συμβολή του κάθε μέλους της ομάδας.)
----------------------------	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σημειώσεις του διδάσκοντα
Μάνατζμεντ & Στρατηγική στις Τέχνες και τον Πολιτισμό (Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2025)

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	680890	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο και Διασπορά		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική, αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE427/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με το πέρας των μαθημάτων τα μαθησιακά αποτελέσματα που προκύπτουν είναι τα εξής:

- 1) Οι φοιτητές αναγνωρίζουν την περιοδολόγηση του ελληνικού διασπορικού θεάτρου
- 2) Οι φοιτητές γνωρίζουν τις διαφοροποιήσεις και ιδιαιτερότητες του θεατρικού διασπορικού φαινομένου της περιόδου από τα τέλη του 19ου αι. έως τον 21ο αι. και της γεωγραφίας που εκτείνεται στις κοινότητες του ελληνισμού της Διασποράς: Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Αλεξάνδρεια, Βουκουρέστι, Παρίσι, Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Βερολίνο, Μελβούρνη, Μόντρεαλ, Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο, Νότια Αφρική, κ.α.
- 3) Οι φοιτητές εφαρμόζουν έννοιες που σχετίζονται με τις διασπορικές σπουδές.
- 4) Οι φοιτητές συγκρίνουν τις διαφορετικές εκφάνσεις του ελληνικού διασπορικού θεάτρου σε συνάρτηση με την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου στη μητροπολιτική Ελλάδα, υπό το πρίσμα της παγκοσμιοποίησης και των διακρατικών μετακινήσεων
- 5) Οι φοιτητές αναγνωρίζουν τις γεωγραφικές εστίες αναφοράς όπου αναπτύσσεται κοινοτική θεατρική δράση, στοχεύοντας στον εντοπισμό οικοδόμησης ενός

υπερπόντιου ελληνικού θεατρικού δικτύου καθώς και στην ανάδειξη μιας συλλογικής ελληνόφωνης θεατρικής ταυτότητας.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται σε 13 συναντήσεις:

- 1) Εισαγωγή: Το θέατρο στην κοινότητα
- 2) Το διασπορικό κοινοτικό θέατρο ως παγκόσμιο φαινόμενο
- 3) Η ελληνική Διασπορά. Πολιτιστικές συνεισφορές.
- 4) Το ελληνικό διασπορικό κοινοτικό θέατρο. Μια γενική θεώρηση.
- 5) Το ελληνικό θέατρο στην Κωνσταντινούπολη και στη Σμύρνη. Πρόσωπα και έργα.
- 6) Το ελληνικό θέατρο στην Αίγυπτο, Κάιρο και Αλεξάνδρεια. Πρόσωπα και έργα.
- 7) Το ελληνικό θέατρο στις Η.Π.Α., Νέα Υόρκη και Σικάγο. Πρόσωπα και έργα.
- 8) Το ελληνικό θέατρο στην Αυστραλία και τον Καναδά. Πρόσωπα και έργα.
- 9) Το θέατρο στις ευρωπαϊκές ιστορικές ελληνικές εστίες. Παρίσι και Λονδίνο. Πρόσωπα και έργα.
- 10) Το ελληνικό θέατρο στο Βερολίνο και στην Κολωνία. Πρόσωπα και έργα.
- 11) Το ελληνικό θέατρο στο Βέλγιο και το Λουξεμβούργο. Πρόσωπα και έργα.
- 12) Το ελληνικό θέατρο στον Καναδά, το Ντουμπάι κ.α. Πρόσωπα και έργα.
- 13) Ανακεφαλαίωση μαθήματος και ανάθεση εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Δια ζώσης διαλέξεις

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Παρουσίαση εκπαιδευτικού και καλλιτεχνικού υλικού streaming. Επιλεγμένοι on-line σύνδεσμοι με παραστάσεις ελληνικού διασπορικού κοινοτικού θεάτρου. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας Ηλεκτρονική Τάξη (e-class). Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται με όλους τους δυνατούς τρόπους: άμεση, τηλεφωνική, ηλεκτρονική.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Επισκέψεις	5
	Μελέτη βιβλιογραφίας	25
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	20
	Προετοιμασία και παρουσίαση ερευνητικής γραφτής εργασίας	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ο τελικός βαθμός (Portfolio Assessment) του κάθε φοιτητή θα προκύψει ως εξής : Εργασία (αξιολόγηση από την καθηγήτρια - έως 5 μονάδες) Παρουσίαση εργασίας (αξιολόγηση από τους συναδέλφους- έως 2 μονάδες και αξιολόγηση από την καθηγήτρια -έως 1 μονάδα) Σύντομη γραπτή πρόοδος 60 λεπτών Summative assessment, αξιολόγηση από την καθηγήτρια - έως 2 μονάδες)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Διακουμπούλου, Κ. (2020), *Το θέατρο των Ελλήνων στη Νέα Υόρκη από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα έως το 1940*, Κάπα Εκδοτική.
- Σταματοπούλου-Βασιλάκου Χρ. (1994). *Το ελληνικό θέατρο στην Κ/πολη το 19ο αιώνα*, τόμ.Α΄, Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών.
- Σταματοπούλου-Βασιλάκου Χρ. (2010). *Το θέατρο στην «καθ' ημάς» Ανατολή: Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη*, Πολύτροπον.
- Τσεφαλά, Ε. (2018). *Εκατό χρόνια θέατρο των Ελλήνων στην Αυστραλία (1910-2010)*, 24 Γράμματα.
- Aleandri, E. (1999). *The Italian-American Immigrant Theatre of New York City*. Arcadia Publishing and Aleandri, E. (2006). *The Italian-American Immigrant Theatre of New York City, 1746-1899*. Edwin Mellen Press.
- Batchelor, B. (2020). A “Shimmering Map” of Theatre and (Im) migration in Canada.
- Bhatia, N. (2013). Diasporic Activism and the Mediations of “Home”: South Asian Voices in Canadian Drama. *Studies in Social Justice*, 7(1), 125-141.
- Chambers, C. (2020). *Black and Asian theatre in Britain: A history*. Routledge.
- Chavda, M. (2015). If only Bollywood... The case of British Asian theatre. *South Asian Popular Culture*, 13(3), 235-250.
- Dadswell, S. (2009). What is this Thing Called British Asian Theatre?. *Contemporary Theatre Review*, 19(2), 221-226
- Dadswell, S., & Ley, G. (2009). British South Asian theatres and the global South Asian Diaspora: Introduction.
- Dharwadker, A. (2011). India's Theatrical Modernity: Re-Theorizing Colonial, Postcolonial, and Diasporic Formations. *Theatre Journal*, 63(3), 425-437.
- Diakoumopoulou, K. (2008). The Greek Theatre in the United States from the End of the 19th Century to the 21st Century. *Études helléniques/Hellenic Studies*, 16(2), 125-142.
- Dixson, P. (2002). Duets, Duologues, and Black Diasporic Theatre: Djanet Sears, William Shakespeare, and Others. *Modern Drama*, 45(2), 188-208.
- Ekumah-Asamoah, R. E. (2015). *Theatre, Performance and Representation: African Diasporic Identity on the British Stage* (Doctoral dissertation, Goldsmiths, University of London).
- Estavan, L., Burgess, M. A., & Burgess, M. W. (Eds.). (1991). *The Italian Theatre in San Francisco: Being a History of the Italian-language Operatic, Dramatic, and Comedic Productions Presented in the San Francisco Bay Area Through the Depression Era, with Reminiscences of the Leading Players and Impresarios of the Times* (Vol. 3). Wildside Press LLC.
- Goyal, Y. (2010). Towards an African Atlantic: Ama Ata Aidoo's diasporic theater. *Atlantic Studies*, 7(3), 241-261.
- Haenni, S. (2003). 'A Community of Consumers': Legitimate Hybridity, German American Theater, and the American Public. *Theater Research International*, 28 (3), 267-288.

- J. Alysha Sloane & Dawn Wallin (2013) Theatre of the Commons: a theatrical inquiry into the democratic engagement of former refugee families in Canadian public high school communities, *Educational Research*, 55:4, 454-472, DOI: [10.1080/00131881.2013.844948](https://doi.org/10.1080/00131881.2013.844948)
- Jennifer McKenna (2014) Creating community theatre for social change, *Studies in Theatre and Performance*, 34:1, 84-89, DOI: [10.1080/14682761.2013.875721](https://doi.org/10.1080/14682761.2013.875721)
- Kanarakis, G. (2008). Le Théâtre de la Diaspora Grecque Moderne. *Études helléniques/Hellenic Studies*, 16(2), 9-20.
- Klapproth, D. M. (2014). Fostering Connectedness through Narrative Involvement: Intercultural Community Theater in Contexts of Migration and Refugeehood. In *Representations of War, Migration, and Refugeehood* (pp. 205-227). Routledge.
- Knowles, R. (2009). Performing intercultural memory in the diasporic present: the case of Toronto. *Performance, Embodiment and Cultural Memory*, 16-40 and Knowles, R. (2012). To Be Dub, Female and Black: Towards a Womban-Centred Afro-Caribbean Diasporic Performance Aesthetic in Toronto. *Theatre Research in Canada*, 33(1), 78-105.
- Lei, D. (2003). The production and consumption of Chinese theatre in nineteenth-century California. *Theatre Research International*, 28(3), 289-302
- Ley, G. (2010). Composing a history: The British Asian theatre research project at Exeter. *Studies in Theatre and Performance*, 30(2), 225-232.
- Mackerras, C. (2005). Identity, Modernity and Power in the Performing Arts among the Chinese Diasporas. *Diasporas and Interculturalism in Asian Performing Arts: Translating Traditions*, 17-29.
- Matzke, C., & Okagbue, O. (2009). *African Theatre 8: Diasporas* (Vol. 8). Currey.
- McMillan, D. W., & Chavis, D. M. (1986). Sense of community: A definition and theory. *Journal of community psychology*, 14(1), 6-23.
- Moudatsakis, T. (2008). The "Body" of Dionysos and Its Preannouncements: Theatre as an Ecumenical Diasporic Phenomenon. *Études helléniques/Hellenic Studies*, 16(2), 33-38.
- Muscio, G. (2019). East Coast/West Coast: The Long Tradition of Italian Immigrant Performers. *California Italian Studies*, 9(1).
- Nathans, H. S. (2005). Spotlight on "The Diasporic Imagination": Proceedings from the 2004 Conference of the American Society for Theatre Research. *New England Theatre Journal*, 16.¹ Jones, J. L. (2005).
- O'Connor, M., & Colucci, E. (2016). Exploring domestic violence and social distress in Australian-Indian migrants through community theater. *Transcultural psychiatry*, 53(1), 24-44.
- Rebecca A. Sayles (1993) Cultural Development in an Immigrant Community: Arts Education Through the Settlement Movement, *The Journal of Arts Management, Law, and Society*, 23:1, 15-24, DOI: [10.1080/10632921.1993.9944422](https://doi.org/10.1080/10632921.1993.9944422)

- Spanoudes, R. N. (2008). The Theatre of Identity: Changing Survival Mechanisms of Diasporic Hellenism in South Africa Through Apartheid to the Present Day. *Études helléniques/Hellenic Studies*, 16(2), 149-170.
- Stamatopoulou-Vasilakou, C. (2007). Greek theater in southeastern Europe and the eastern Mediterranean from 1810 to 1961. *Journal of Modern Greek Studies*, 25(2), 267-284.
- Stamatopoulou-Vasilakou, C. (2008). The Greek Communities in the Balkans and Asia Minor and Their Theatrical Activity 1800-1922. *Études helléniques/Hellenic Studies*, 16(2), 39-63
- Wang, C. (2015). Heritage theatre: diasporic heritage, city-branding and place-making in South China. *Cultural Heritage in China: Contested Understandings, Images and Practices*.
- Wissner, R. (2010). All of Mulberry Street Is a Stage: Representations of the Italian Immigrant Experience Through Community Theater Performances of the Italian-American Sceneggiata. *MAPACA Almanack*, 19, 92-111.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤ΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ210	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Θέατρο της Αρχαιότητας ΣΤ΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3 εβδομαδιαίως	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής - Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Προτείνεται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση των μαθημάτων της ενότητας «Το Θέατρο της Αρχαιότητας»: Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄ και Ε΄		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE511/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν ότι η πρόσληψη του αρχαίου δράματος ανάγεται ήδη στην ελληνική κλασική και μετακλασική αρχαιότητα.
- Γνωρίζουν διαφορετικούς τρόπους καλλιτεχνικής πρόσληψης του αρχαίου δράματος, από την αρχαιότητα μέχρι τη σύγχρονη εποχή (θεατρική πράξη, δραματολογία, εικαστικές τέχνες, ποίηση, λογοτεχνία κ.ά.)
- Συνειδητοποιούν τη σύνθετη διαδικασία που αποτελεί γενικότερα η πρόσληψη του θεατρικού γεγονότος και ειδικότερα του αρχαίου δράματος, σε συγχρονικό και διαχρονικό, ατομικό και συλλογικό επίπεδο.
- Κατανοούν την πληθώρα των διαφορετικών παραγόντων (κοινωνικοί, πολιτικοί, οικονομικοί, θρησκευτικοί) που επηρεάζουν και καθορίζουν την πρόσληψη του αρχαίου δράματος.
- Γνωρίζουν βασικούς σταθμούς (θεατρικές παραστάσεις, θεατρικοί οργανισμοί, θεατρικά πρόσωπα, θεατρικά ρεύματα) στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος στην Ευρώπη από την Αναγέννηση και εξής.
- Γνωρίζουν βασικούς σταθμούς (θεατρικές παραστάσεις, θεατρικοί οργανισμοί,

θεατρικά πρόσωπα, θεατρικά ρεύματα) στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος στην Ελλάδα από το β' μισό του 19ου αιώνα και εξής.

- Γνωρίζουν τα βασικά αισθητικά ή/και ιδεολογικά ρεύματα που καθόρισαν την ιστορία των παραστάσεων αρχαίου δράματος.
- Αποκτούν επίγνωση των διαφορετικών τρόπων με τους οποίους επιβίωσαν και εξελίχθηκαν διαφορετικές συμβάσεις του αρχαίου θεατρικού κώδικα (ο αποκλειστικός αριθμός των δύο/τριών υποκριτών, η ανδρική αποκλειστικά διανομή, ο Χορός και η καλλιτεχνική/δραματική λειτουργία του, η διαμόρφωση του αρχαίου θεατρικού χώρου, ο υπαίθριος τόπος δράσης, οι θεϊκές παρουσίες και επιφάνειες, η χρήση σκηνικών μηχανών κ.ά.).
- Κατανοούν τη σημασία της ενδογλωσσικής και διαγλωσσικής μετάφρασης στον τρόπο προώθησης και πρόσληψης της αρχαίας δραματουργίας.
- Συνειδητοποιούν τις διεπιστημονικές (φιλολογικές, αρχαιολογικές, ιστορικές, κοινωνιολογικές, ψυχαναλυτικές κτλ.) επιδράσεις στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος και κατανοούν την ειδική θέση της πρόσληψης του αρχαίου δράματος στο πλαίσιο των Θεατρικών Σπουδών
- Αναπτύσσουν κριτική στάση προς τα παραστασιακά γεγονότα και τα αποτιμούν λαμβάνοντας υπόψη αφενός το σύνολο των σημειακών υποσυστημάτων που συγκροτούν το συνολικό σύστημα μιας θεατρικής παράστασης και αφετέρου την πολλαπλότητα των παραγόντων (κοινωνικοπολιτικών, πολιτιστικών, οικονομικών, προσωπικών κ.ά.) που συν-διαμορφώνουν το εκάστοτε παραστασιακό γεγονός.
- Λαμβάνουν υπόψη τους τον ορίζοντα προσδοκιών που δημιουργεί και φέρει ένα παραστατικό γεγονός και αποτιμούν τη σύγκλιση ή την απόκλιση που αυτός έχει από το τελικό αποτέλεσμα.
- Αποκτούν επίγνωση της συνθετότητας και της δυσκολίας που έχει το εγχείρημα της θεατρικής προσέγγισης του αρχαίου δράματος.
- Αποκτούν βιωματική εμπειρία με τη σκηνοθετική, υποκριτική, ενδυματολογική, σκηνογραφική, μουσική, χορογραφική εργασία, η οποία βασίζεται σε επιλεγμένα αποσπάσματα από κείμενα της αρχαίας δραματουργίας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- ✓ Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- ✓ Αυτόνομη εργασία
- ✓ Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- ✓ Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- ✓ Παραγωγή νέων ερευνητικών ή/και καλλιτεχνικών ιδεών
- ✓ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρακολουθεί βασικούς σταθμούς από τη διαδρομή της γραμματολογικής-κειμενικής παράδοσης και κυρίως της θεατρικής-καλλιτεχνικής πρόσληψης του αρχαίου δράματος από τη μετακλασική ήδη αρχαιότητα έως και τις μέρες μας, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το μάθημα δομείται σε 13 ενότητες ως εξής:

Ενότητα 1

- ✓ Ορισμός του θεωρητικού πεδίου της «πρόσληψης» και της ιστορικής εξέλιξής του. – Οι όροι και η διαδικασία ειδικότερα της θεατρικής πρόσληψης, της συγχρονικής και της διαχρονικής. – Η θέση του αρχαίου δράματος εντός του «κανόνα» του δυτικού πνεύματος. – Καλλιτεχνικοί τρόποι (θεατρικός, κινηματογραφικός, εικαστικός, φωτογραφικός, χορευτικός κ.ά.) πρόσληψης του αρχαίου θεάτρου.

Ενότητα 2

- ✓ Η πρόσληψη του αρχαίου θεάτρου και οι ιδιαίτεροι παράγοντες που την καθορίζουν. Πρόσληψη της τραγωδίας vs πρόσληψη της κωμωδίας: Βασικές συγκλίσεις και αποκλίσεις ως προς την πρόσληψη των δύο βασικών θεατρικών ειδών. Ο διαμεσολαβητικός ρόλος της ενδογλωσσικής ή διαγλωσσικής μετάφρασης. Το ερώτημα περί διαχρονικότητας της ελληνικής γλώσσας. Οι περιπτώσεις διασκευής, μεταγραφής, ελεύθερης απόδοσης του αρχαίου δράματος.

Ενότητα 3

- ✓ Η πρόσληψη του αρχαίου δράματος στην αρχαιότητα και οι παράγοντες που την επηρέαζαν. Κλασική και μετακλασική περίοδος - Ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδος.

Ενότητα 4

- ✓ Σταθμοί στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος στην Ευρώπη από την Αναγέννηση και εξής: Η «επινόηση» του αρχαίου δράματος και η γέννηση νέων θεατρικών ειδών.

Ενότητα 5

- ✓ Αρχαίο θέατρο και Ρομαντισμός. Σταθμοί στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος τον 19ο αιώνα, στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Ενότητα 6

- ✓ Το αρχαίο δράμα στον 20ό αιώνα. Μέρος Α': Η σύνδεσή του στην εποχή του μοντερνισμού με την ανάρρηση του Σκηνοθέτη σε κεντρικό συντελεστή της σκηνικής πράξης. Η σημασία του αρχαίου δράματος για την ταυτότητα του νεοελληνικού θεάτρου, από τον 19ο μέχρι τον Μεσοπόλεμο. Σημαντικοί σταθμοί.

Ενότητα 7

- ✓ Το αρχαίο δράμα στον 20ό αιώνα. Μέρος Β': Το αρχαίο θέατρο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και η αυξανόμενη καλλιτεχνική πολυφωνία. Το αρχαίο ελληνικό δράμα στη νεοελληνική σκηνή: Μεταπολεμικές καταθέσεις και σημαντικοί σταθμοί.

Ενότητα 8

- ✓ Το αρχαίο δράμα στον 21ο αιώνα: Τάσεις και αντιστάσεις, θέσεις και αντιθέσεις σε έναν παγκοσμιοποιημένο πολυπολιτισμικό κόσμο.

Ενότητα 9

- ✓ Αισθητικές και ιδεολογικές τάσεις στις παραστάσεις αρχαίου δράματος στη νεότερη και τη σύγχρονη εποχή (Μέρος Ι): Προς μια αδρή και πορώδη «τυπολογία». Παρακολούθηση και σχολιασμός αποσπασμάτων από μαγνητοσκοπημένες θεατρικές παραστάσεις.

Ενότητα 10

- ✓ Αισθητικές και ιδεολογικές τάσεις στις παραστάσεις αρχαίου δράματος στη νεότερη και τη σύγχρονη εποχή (Μέρος ΙΙ): Προς μια αδρή και πορώδη «τυπολογία». Παρακολούθηση και σχολιασμός αποσπασμάτων από μαγνητοσκοπημένες θεατρικές παραστάσεις.

Ενότητα 11

- ✓ Διάλεξη (ή Εργαστήριο) προσκεκλημένου σκηνοθέτη/καλλιτέχνη, με εμπειρία σε παραστάσεις αρχαίου δράματος: Συζήτηση με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες. – Εναλλακτικά: Παρακολούθηση θεατρικής παράστασης αρχαίου δράματος σε κλειστό θεατρικό χώρο και συζήτηση με τους συντελεστές της παράστασης (είτε στον θεατρικό χώρο είτε στο πλαίσιο του μαθήματος).

Ενότητα 12

- ✓ Παρουσιάσεις των θεωρητικών και πρακτικών εργασιών (Β' τρόπος Αξιολόγησης) με άξονα την πρόσληψη του αρχαίου δράματος.

Ενότητα 13

- ✓ Συνέχιση των παρουσιάσεων των θεωρητικών και πρακτικών εργασιών (Β' τρόπος Αξιολόγησης) με άξονα την πρόσληψη του αρχαίου δράματος. Εντοπισμός και συζήτηση των θεματικών-ιδεολογικών και μορφολογικών-αισθητικών επιλογών, τάσεων και αποτελεσμάτων από τις πραγματοποιηθείσες εργασίες. Απολογιστικά: Η συμβολή της καλλιτεχνικής χρήσης του αρχαίου δράματος στη διαμόρφωση της εικόνας της αρχαιότητας και, αντίστροφα, ο ρόλος του τρόπου ιδεολογικής αντίληψης της αρχαιότητας στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής χρήσης του αρχαίου δράματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ**

- Διαλέξεις
- Σεμιναριακή διάλεξη ή εργαστήριο από προσκεκλημένο/η καλλιτέχνη σε θέμα που αφορά την πρόσληψη του αρχαίου δράματος

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους φοιτητές, χρήσιμοι σύνδεσμοι. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: Προβολή σημειώσεων σε power point, προβολή μαγνητοσκοπημένων αποσπασμάτων από νεότερες ελληνικές και ξένες παραστάσεις αρχαίου δράματος με τη χρήση DVDs ή Διαδικτύου. - Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και μέσω ηλεκτρονικής τάξης.										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table> <tr> <th data-bbox="686 774 1019 848"><i>Δραστηριότητα</i></th><th data-bbox="1019 774 1352 848"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr> <tr> <td data-bbox="686 848 1019 1142">Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας (συμπεριλαμβάνεται 1 τρίωρη σεμιναριακή διάλεξη ή εργαστήριο προσκεκλημένου/ης καλλιτέχνη)</td><td data-bbox="1019 848 1352 1142">39</td></tr> <tr> <td data-bbox="686 1142 1019 1352">Μελέτη, ανάλυση και συζήτηση κειμένων, παραστάσεων, σύνταξη μικρών εργασιών-ασκήσεων</td><td data-bbox="1019 1142 1352 1352">23</td></tr> <tr> <td data-bbox="686 1352 1019 1478">Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td data-bbox="1019 1352 1352 1478">25,5</td></tr> <tr> <td data-bbox="686 1478 1019 1593">Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)</td><td data-bbox="1019 1478 1352 1593">87,5</td></tr> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας (συμπεριλαμβάνεται 1 τρίωρη σεμιναριακή διάλεξη ή εργαστήριο προσκεκλημένου/ης καλλιτέχνη)	39	Μελέτη, ανάλυση και συζήτηση κειμένων, παραστάσεων, σύνταξη μικρών εργασιών-ασκήσεων	23	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	25,5	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	87,5
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας (συμπεριλαμβάνεται 1 τρίωρη σεμιναριακή διάλεξη ή εργαστήριο προσκεκλημένου/ης καλλιτέχνη)	39										
Μελέτη, ανάλυση και συζήτηση κειμένων, παραστάσεων, σύνταξη μικρών εργασιών-ασκήσεων	23										
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	25,5										
Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	87,5										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προσφέρονται δύο εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης: Α' τρόπος Αξιολόγησης Ι. Συμμετοχή στις συζητήσεις των διαλέξεων και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του μαθήματος - Ενδιάμεση αξιολόγηση: 20%										

	II. Γραπτή πρόοδος σε μέρος της ύλης του μαθήματος: 30% Η γραπτή πρόοδος θα δοθεί στο τελευταίο μισάωρο του πρώτου μαθήματος μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων, με βάση συγκεκριμένη ύλη που θα έχει γνωστοποιηθεί στα μέσα Δεκεμβρίου. III. Ατομική ή ομαδική εργασία είτε θεωρητικού-θεατρολογικού χαρακτήρα και βασισμένη σε ζητήματα ιστορίας της πρόσληψης του αρχαίου θεάτρου είτε πρακτικού-καλλιτεχνικού χαρακτήρα και βασισμένη σε έργα ή/και αποσπάσματα έργων της αρχαίας δραματουργίας: 50% Για την επιλογή του Α' τρόπου Αξιολόγησης, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να δηλώσουν τη συμμετοχή τους μέσω eclass, στέλνοντας στη διδάσκουσα μέχρι τις 15 Νοεμβρίου ηλεκτρονικό Μήνυμα στο οποίο θα αναφέρονται ποιο θα είναι το θέμα της εργασίας, τα έργα αναφοράς που θα χρησιμοποιηθούν και πόσα και ποια άτομα θα συμμετάσχουν στην πρακτική εργασία (εάν πρόκειται για ομαδική εργασία). Η θεωρητική-θεατρολογική εργασία θα πρέπει να έχει έκταση 2.000-3.000 λέξεις (των βιβλιογραφικών παραπομπών και της τελικής Βιβλιογραφίας συμπεριλαμβανομένων). Οι πρακτικές-καλλιτεχνικές εργασίες (είτε ατομικές είτε ομαδικές) θα πρέπει να συνοδεύονται από από μια γραπτή δοκιμακή εργασία (του καθενός συμμετέχοντα/της καθεμίας συμμετέχουσας) έκτασης 1.000-1.500 λέξεων, όπου θα αποτυπώνονται συνοπτικά το όλο εγχείρημα και η διαδικασία της υλοποίησής του (λόγος επιλογής, στόχευση, τρόπος εργασίας, τελικά συμπεράσματα, χρήση ενδεικτικής βιβλιογραφίας). Τόσο οι αμιγώς θεωρητικές-θεατρολογικές εργασίες όσο και οι συνοδευτικές θεωρητικές-θεατρολογικές
--	--

	εργασίες θα πρέπει να αποσταλούν στη διδάσκουσα μέσω της eclass μέχρι τις 10 Ιανουαρίου 2026. Β' τρόπος Αξιολόγησης I. Συμμετοχή στις συζητήσεις των διαλέξεων και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του μαθήματος - Ενδιάμεση αξιολόγηση: 20% II. Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος - Τελική αξιολόγηση: 80% α) Δέκα (10) ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και κλειστού τύπου σε πραγματολογικά ζητήματα της εξεταστέας ύλης. β) Δύο (2) ερωτήσεις κριτικής απάντησης και ανάλυσης σε θέματα που θα έχουν συζητηθεί στις διαλέξεις και θα συμπεριλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη του μαθήματος (Σημειώσεις μαθημάτων, εγχειρίδιο Ευδόξου, άλλα μελετήματα αναρτημένα στην eclass).
ΤΥΠΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	Σημειώσεις των παραδόσεων με τη μορφή power-point, διδακτικό εγχειρίδιο, άλλα επιστημονικά άρθρα και μαθησιακό υλικό, περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος) ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Κ.: <i>Θεατρικές ιστορίες του παππού Αριστοφάνη. Σκηνές Πρόσληψης</i>, Gutenberg, Αθήνα, 2021. Επιπρόσθετη ενδεικτική βιβλιογραφία ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ (ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ) ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ BENNETT, S.: <i>Theatre Audiences – A Theory of Production and Reception</i>, Routledge: London & New York, 1990. BIDDISS, M., WYKE, M. (eds): <i>The Uses and Abuses of Antiquity</i>, Peter Lang AG, Bern, 1999. BOLGAR, R.R. (ed.): <i>Classical Influences on European Culture 500-1500</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 1971.	

- : *Classical Influences on European Culture 1500-1700*, Cambridge University Press, Cambridge, 1976.
- : *Classical Influences on European Culture 1650-1870*, Cambridge University Press, Cambridge 1979.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ, Θ.: *Το ελληνικό θέατρο στον 20ό αιώνα. Πολιτισμικά πρότυπα και πρωτοτυπία*, Εξάντας, Αθήνα, 2002.
- CARSLON, M.: *Theories of the Theatre: a Historical and Critical Survey from the Greeks to the Present* (expanded edition), Cornell University Press, Ithaca, 1993.
- DECREUS, F. – KOLK, M. (eds): *Rereading Classics in "East" and "Western" Post-Colonial Perspectives on the Tragic*, ειδικό αφιέρωμα του Documenta 22 (4), 2004, 255-426.
- DOVER, K. J.: *Perception of the Ancient Greeks*, Oxford University Press, Oxford, 1992.
- DUVIGNAUD, J.: *Sociologie du théâtre. Essai sur les ombres collectives*, PUF, Paris, 1973.
- FERRIS, D.: *Silent Urns: Romanticism, Hellenism, Modernity*, Cambridge University Press, Cambridge, 2000.
- HALL, E. & HARROP, St. (eds): *Theorising Performance. Greek Drama, Cultural History and Critical Practice*, Duckworth, London, 2010.
- HOLUB R. C.: *Θεωρία της Πρόσληψης. Μια κριτική εισαγωγή* (μτφ. Κ. Τσακοπούλου), Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.
- JAUSS, H. R.: *Η θεωρία της πρόσληψης. Τρία μελετήματα* (μτφ. Μ. Πεχλιβάνος), Εστία, Αθήνα, 1995.
- ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ, Ε. Δ.: *Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι. Ο θεωρητικός λόγος του 20ού αιώνα για τη φύση και την ερμηνεία τους*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2003.
- LEHMANN, H.-Th.: *Postdramatisches Theater*, Verlag der Autoren, Frankfurt am Main 2008.
- LEONARD, M.: *Η Αθήνα στο Παρίσι: η αρχαία Ελλάδα και το πολιτικό στη σκέψη της μεταπολεμικής Γαλλίας* (μτφ. Ε. Βιδάλη), Πάπυρος, Αθήνα, 2008.
- ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ Σ.: *Θέατρο και θεωρία. Περί <υπο>κειμένων και <δια>κειμένων*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2000.
- ΠΕΦΑΝΗΣ, Γ. Π.: *Σκηνές της θεωρίας. Ανοιχτά πεδία στη θεωρία και την κριτική του θεάτρου*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2007.
- ΠΟΥΧΝΕΡ, Β.: *Θεωρητικά Θεάτρου*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2010.
- PAVIS, P.: *Le théâtre au croisement des cultures*, José Corti, Paris, 1990.
- ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ, Έλ.: *Σύγχρονο γυναικείο θέατρο. Από τη μετα/μπρεχτική στη μετα/φεμινιστική αναπαράσταση*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2006.
- TZIOVAS, D. (ed.), *Re-imagining the Past: Antiquity and Modern Greek Culture*, Oxford University Press, Oxford, 2014.

B: ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

- ΑΡΒΑΝΙΤΗ, Κ.: *Η αρχαία ελληνική τραγωδία στο Εθνικό Θέατρο*, Τόμος Α': *Θωμάς Οικονόμου – Φώτος Πολίτης – Δημήτρης Ροντήρης* και Τόμος Β': *Τάκης Μουζενίδης – Αλέξης Μινωτής – Αλέξης Σολομός*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2020.

- ALTENA, Herman, «Το θέατρο με τα αναρίθμητα πρόσωπα», στον τόμο J. GREGORY (επιμ.): *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. 31 Εισαγωγικά δοκίμια* (μτφ. Μ. Καίσαρ, Ό. Μπεζαντάκου, Γ. Φιλίππου, επιμ. Δ. Ι. Ιακώβ), Εκδόσεις Δ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα, 2010, 660-683.
- ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Γ. (επιμ.): *Στα ίχνη του Διονύσου. Παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας στην Ελλάδα 1867-2000*, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2005.
- ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Μ.: *Φυγόκεντρες αφηγήσεις. Υποκριτικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις στο Αρχαίο Δράμα (20ός-21ος αιώνας)*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2024.
- BAUR, D.: *Der Chor im Theater des 20. Jahrhunderts*, Max Niemeyer, Tübingen, 1998.
- BANU, G.: *Tragédie grecque, défi de la scène contemporaine* (etudes reunites et présentées par Georges Banu), *Etudes théâtrales*, No 21 (2001).
- ΒΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΛ.: «Οι περιπέτειες του σκηνοθετικού βλέμματος», στον τόμο Σ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ (επιμ.): *Αρχαίο ελληνικό θέατρο: η επίδρασή του στην Ευρώπη*, Εκδόσεις ΚΑΠΟΝ, Αθήνα, 1993, 67-79.
- BURIAN, P.: «Διασκευές της τραγωδίας για τη θεατρική σκηνή και την κινηματογραφική οθόνη: Από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα», στον τόμο P. EASTERLING (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας, Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2007, 343-428.
- ΓΕΩΡΓΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ, Κ., ΓΩΓΟΣ, Σ. & ΟΜΑΔΑ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΩΝ: *Επίδαυρος: το αρχαίο θέατρο, οι παραστάσεις*, Μίλητος, Αθήνα, 2002.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ, Θ.: «Σκηνική ερμηνεία του αρχαίου δράματος», στο *Το ελληνικό θέατρο στον 20ό αιώνα. Πολιτισμικά πρότυπα και πρωτοτυπία*, Εξάντας, Αθήνα 2002, 11-50.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ, Θ., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. (επιμ.): *Τραγικό και Τραγωδία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*, Διάδραση, Αθήνα 2011.
- CONSTANTINIDIS, S. E.: «Classical Greek Drama in Modern Greece: Mission and Money», *Journal of Modern Greek Studies* 5, No 1 (1987), 15-32.
- DECREUS, F.: «Sophocles' tragedies on the contemporary stage. One of the many stories that have determined our western cultural identity», στον τόμο *Πρακτικά Συμποσίου: XII Διεθνής Συνάντηση Αρχαίου Ελληνικού Δράματος 2004*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Εκδοτική Ερμής ΕΠΕ, 2007, σσ. 63-78.
- DIAMANTAKOU, K. ««*Ecclesiazusae* in 1969 and in 1998: Same play, same translator, same director, yet two distinct performances», στον τόμο: *16th International Symposium on Ancient Greek Drama" Aristophanes modern or up to date? Approaches and readings*, Cyprus Centre of the International Theatre Institute, Λευκωσία, 2023, 98-111.
- «*Lysistrata* (1972): Political and sexual refractions of the Peloponnesian War during the Greek junta», Στον τόμο: K. P. NIKOLOUTSO (ed.): *Brill's Companion to Ancient Greek and Roman Warfare on Film*, Brill, Leiden, 2023, 450-478.
- ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ, Σ. Α.: *Από τη θεωρία στη σύγχρονη σκηνή και στην ορχήστρα της Επιδαύρου*. Εκδόσεις Ergo: Αθήνα 2004.

- FLASHAR, H.: *Inzenierung der Antike – Das griechische Drama auf der Bühne der Neuzeit 1585-1990*, C. H. Beck: München 1991. Στα ελληνικά: Χ. ΦΛΑΣΚΑΡ: *Η αρχαιότητα επί σκηνής. Το αρχαίο ελληνικό δράμα στο θέατρο από την πρώιμη νεωτερικότητα ως τις μέρες μας* (μτφ. Ι. Μεϊτάνη, επιμ.: Γ. Διαμαντής), MIET, Αθήνα 2022.
- HALL, E., MACKINTOSH, F., TAPLIN, O. (eds): *Medea in Performance 1500-2000*, Oxford Legenda – European Humanities Research Centre University of Oxford 2000.
- HALL, E. & F. MACKINTOSH (eds): *Greek Tragedy and the British Stage 1660-1914*, Oxford 2004.
- HALL, E. & MACINTOSH, F. (eds): *Dionysus since 69: Greek Tragedy at the Dawn of the Third Millennium*, Oxford University Press, Oxford 2004.
- HALL, E., & WRIGLEY, A.: *Aristophanes in Performance 421 BC to AD 2007: Peace, Birds and Frogs*, Legenda, Oxford 2007.
- HARDWICK, Laura, *Πρόσληψη. Ερευνητικές προσεγγίσεις* (μτφ. Ι. Καραμάνου), Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012.
- HARTIGAN, K. V.: *Greek Tragedy on the American Stage: Ancient Drama in the Commercial Theatre, 1882-1994*, Westport CT /Greenwood Press, London 1995.
- HOLZ, K., PIKULIK, L., PLATZ, N., WOHRLE, G. (eds): *Antike Dramen – neu gelesen, neu gesehen. Beiträge zur Antikenrezeption in der Gegenwart*, Frankfurt, M. etc. Peter Lang 1998.
- KOTZAMANI, M.: «Lysistrata Joins the Soviet Revolution: Aristophanes as Engaged Theatre», στον τόμο J. DILLON – S. WILMER (eds.), *Rebel Women. Staging Ancient Greek Drama Today*. Methuen, London, 2005, σσ. 78-111.
- : «Lysistrata on Broadway», στον τόμο S. D. OLSON (ed.), *Ancient Comedy and Reception. Essays in Honor of Jeffrey Henderson*, Walter de Gruyter, Berlin – Boston, 2014, σσ. 807-823.
- LAMBROPOULOS, V.: «Classics in performance», *Journal of Modern Greek Studies*, 20/2 (2002), σσ. 191-213.
- MAYPOΛEΩN, Άννα: *Περί αναβίωσης. Από τους αρχαίους μύθους στους μύθους της θεατρικής ιστορίας*, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016.
- ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΧΩΛΣ, ΑΛ. «Αναβίωση: Ελλάδα», στον τόμο J. M. WALTON: *Το αρχαίο ελληνικό δράμα επί σκηνής. Εγχειρίδιο για τις παραστάσεις του αρχαίου δράματος στην κλασική εποχή και στους νεότερους χρόνους* (μτφρ. Κ. Αρβανίτη, Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2007, 381-428.
- ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ, ΠΛ. (επιμ.): *Παραστάσεις αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους*, Γ' Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση / Κέρκυρα, 4, 5, 6 Απριλίου 1997, Καστανιώτης, Αθήνα, 1999.
- : «Αρχαίο ελληνικό δράμα στη νέα σκηνή: το ζήτημα του χώρου / Ancient greek drama on the modern Greek stage: the question of theatrical space», στο Κ. ΜΠΟΛΕΤΗΣ & Μ. ΠΙΤΕΝΗΣ (επιμ.): *Μια σκηνή για το Διόνυσο: θεατρικός χώρος και αρχαίο δράμα / A Stage for Dionysos: Theatrical Space and Ancient Drama*, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 177-197.
- : «Συγγένειες εκλεκτικές και μη: η σκηνοθεσία αρχαίου δράματος κατά τη δεκαετία του 1930», στον τόμο *Πρακτικά Β' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου. Σχέσεις του*

- Νεοελληνικού Θεάτρου με το Ευρωπαϊκό, ΤΘΣ Παν/ου Αθηνών – Ergo, Αθήνα, 2004, 291-298.
- McDONALD, M.: *Αρχαίος ήλιος, νέο φως – Το αρχαίο ελληνικό δράμα στη σύγχρονη σκηνή* (μετ. Παύλος Μάτεσις), Εστία, Αθήνα, 1993.
- MACINTOSH, F.: «Η τραγωδία επί σκηνής: θεατρικές παραστάσεις τον δέκατο ένατο και τον εικοστό αιώνα», στο P. EASTERLING (επιμ.): *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία Από το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ* (μτφ. Κ. Βαλάκας, Λ. Ρόζη), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2007, 429-482.
- MACINTOSH, F, MICHELAKIS, P. & HALL, E. (eds): *Agamemnon in Performance 458 BC to AD 2004*, Oxford University Press: Oxford 2005.
- ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ, Π.: «Η θεατρική πρόσληψη της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας», στο Α. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ – Χ. ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ (επιμ.): *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία. Θεωρία και πράξη*, Gutenberg, Αθήνα, 2008, 609-635.
- ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, ΕΛ.: «Between Texts and Contexts: Moderns Against Ancients in the Reception of Ancient Tragedy in Greece (1900–1933)», στον τόμο D. TZIOVAS (επιμ.), *Re-imagining the Past: Antiquity and Modern Greek Culture*, Oxford University Press, Oxford, 2014.
- : *Το πρόσωπο του πένθους. Η Ηλέκτρα του Σοφοκλή ανάμεσα στο κείμενο και την παράσταση*, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2014.
- PAPALEXIOU, ΕΙ.: *La tragédie grecque sur la scène contemporaine*, ANRT, Lille, 2005
- : «Σύγχρονη Σκηνή και Αρχαία Τραγωδία», *Επιστημονική Επιθεώρηση Τεχνών του Θεάματος*, τχ. 1 (2009), 225-244.
- PATSALIDIS, S. & SAKKELARIDOU, ΕΙ. (eds): *(Dis)placing Classical Greek Theatre*, University Studio Press: Θεσσαλονίκη 1999.
- PATSALIDIS, S. & Th. GRAMMATAS (eds): *Struggling with the Classics: About Locality and Globality*, ειδικό αφιέρωμα του περιοδικού *Gramma / Γράμμα*, Vol. 22/1 (2014).
- PAVIS, P.: *La mise en scène contemporaine*, Armand Colin, Paris, 2009.
- ΠΟΥΧΝΕΡ, Β.: *Συνοχές και ρήγματα. Κριτική της θεατρικής ιστοριογραφίας*, Πολύτροπον: Αθήνα 2005, κεφ. «Αρχαιότητα και αναβίωση του αρχαίου δράματος», 53-175.
- : *Κερκίδες και Διαζώματα. Μελέτες για το αρχαίο θέατρο και την πρόσληψή του*, Ηρόδοτος, Αθήνα, 2016.
- RODOSTHENOUS, G. (ed.): *Contemporary Adaptations of Greek Tragedy: Auteurship and Directorial Visions*, Methuen Bloomsbury, London, 2017.
- ROILOU, Ι.: «Performances of ancient Greek tragedy on the Greek Stage of the twentieth century: an intercultural and sociological approach», στον τόμο S. PATSALIDIS – Ε. SAKELARIDOU (eds): *(Dis)placing Classical Greek Theatre*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1999, 191-202.
- SAMPATAKAKIS, G.: «Dionysus Restitutus: Terzopoulos' *Bakchen*», στον τόμο F. M. RADDATZ (Hsg.), *Reise mit Dionysos: Das Theater des Theodoros Terzopoulos*, Theater der Zeit, Berlin 2006, 90-102.
- : «Gestus or Gesture? Greek Theatre Performance and Beyond», στον τόμο J. NELIS (ed.): *Receptions of Antiquity*, Academia Press: Ghent 2011, 103-115.

- ΣΙΔΕΡΗΣ, Γ.: *Το αρχαίο θέατρο στη νέα ελληνική σκηνή 1817-1932*, Ίκαρος, Αθήνα, 1976.
- SIDIROPOULOU, A.: *Staging 21st Century Tragedies. Theatre, Politics, and Global Crisis*, Routledge, London, 2022.
- SIPOVA, P. N. & SARKISSIAN, A. (eds): *Staging of Classical Drama around 2000*, Cambridge Scholars, Newcastle, 2007.
- ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ, Δ.: *Δυτικό ηγεμονικό «παράδειγμα» και διαπολιτισμικό θέατρο. Για την πρόσληψη του αρχαιοελληνικού δράματος στην ελληνική και μη δυτική σκηνή*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2017.
- VAN STEEN, G. A. H.: *Venom in Verse. Aristophanes in Modern Greece*. Princeton University Press: Princeton & New Jersey, 2000.
- : «Trying (on) Gender: Modern Greek Productions of Aristophanes' *Thesmophoriazousae*», *AJPh* 123/3 (2002), 407-427.
- : «From Scandal to Success Story: Aristophanes' *Birds* as Staged by Karolos Koun», στον τόμο E. HALL – A. WRIGLEY (eds), *Aristophanes in Performance 421 BC-AD 2007: Peace, Birds, and Frogs*. Legenda, London, 2007, 155-178.
- : «'You unleash the tempest of tragedy: The 1903 Athenian production of Aeschylus' *Oresteia*», στον τόμο L. HARDWICK – C. STRAY (eds.), *A Companion to Classical Reception*, Blackwell Publishing, Malden – Oxford, 2008, 360-372.
- VASSEUR-LEGANGNEUX, P.: *Les tragédies grecques sur la scène moderne. Une utopie théâtrale*, Presses Universitaires du Septentrion, Paris, 2004.
- WALTON, M. J.: *Το αρχαίο ελληνικό θέατρο επί σκηνής. Εγχειρίδιο για τις παραστάσεις του αρχαίου δράματος στην κλασική εποχή και στους νεότερους χρόνους* (μτφ. Κ. Αρβανίτη, Β. Μαντέλη), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2006.
- ZYL SMIT, B. van: *A Handbook to the Reception of Greek Drama*, Wiley Blackwell, West Sussex, 2016.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (19^{ΟΣ}-20^{ΟΣ} ΑΙΩΝΑΣ)

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ606	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ' Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας (19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Γενικών Γνώσεων		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με ανάθεση εργασίας στην ελληνική, την αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE282/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι: Κατανόηση της ιστορικότητας και του σύνθετου χαρακτήρα του λογοτεχνικού φαινομένου. Μύηση στις μεθόδους προσέγγισης των κειμένων. Καλλιέργεια της κριτικής και αναγνωστικής ικανότητας των φοιτητών/-τριών. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτητές/-τριες να είναι σε θέση: • Να προσδιορίζουν τις βασικές ιστορικές φάσεις της ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας. • Να γνωρίζουν σχηματικά την ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας έως τα τέλη του 20ού αιώνα. • Να αναγνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά των κυριότερων τάσεων, ρευμάτων και σχολών στα λογοτεχνικά κείμενα. • Να συσχετίζουν τα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας με τα πολιτισμικά, ειδολογικά και ιστορικά τους συμφραζόμενα. • Να αναφέρουν τους βασικούς εκπροσώπους κάθε περιόδου και τα έργα τους. • Να προσδιορίζουν τις διαφοροποιήσεις μιας περιόδου της νεοελληνικής λογοτεχνίας σε σχέση με την προηγούμενη λογοτεχνική παράδοση. • Να αναλύουν και να συγκρίνουν σημαντικά έργα της νεοελληνικής λογοτεχνίας που έχουν διδαχθεί.
Γενικές Ικανότητες
Κατανόηση βασικών εννοιών για την προσέγγιση του παρελθόντος Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Καλλιέργεια της αυτενέργειας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γραμματολογική επισκόπηση της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από το 1821 έως τα τέλη του 20^{ου} αιώνα. Εξετάζονται οι γραμματολογικές περίοδοι της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, οι σημαντικότεροι συγγραφείς (ποιητές και πεζογράφοι), αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά έργα, αισθητικά και πνευματικά ρεύματα. Παράλληλα, μελετώνται ενδεικτικά αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα της ποιητικής και της πεζογραφικής παραγωγής της περιόδου.

Οι παραδόσεις διαρθρώνονται σύμφωνα με τις εξής ενότητες:

1. Οι Ιστορίες Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και η έννοια του «λογοτεχνικού κανόνα»
2. Συνοπτική επισκόπηση των αρχών της νεοελληνικής λογοτεχνίας Ι. Το δημοτικό τραγούδι.
3. Οι δεκαετίες πριν από την Επανάσταση. Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαράς.
4. Διονύσιος Σολωμός και Ανδρέας Κάλβος. Η Επτανησιακή Σχολή και ο Α. Βαλαωρίτης.
5. Οι Φαναριώτες και η Αθηναϊκή Σχολή. Ελληνικός Ρομαντισμός.
6. Η γενιά του 1880. Νέα Αθηναϊκή Σχολή.
7. Κωστής Παλαμάς.
8. Η πεζογραφία μετά το 1880. Το ηθογραφικό διήγημα. Το γλωσσικό ζήτημα και ο Ψυχάρης.
9. Κ.Π. Καβάφης. Ά. Σικελιανός.
10. Η ποίηση ως το 1930. Βάρναλης, Ουράνης, Καρυωτάκης, Πολυδούρη κ.ά.
11. Η γενιά του 1930. Ποίηση. Υπερρεαλισμός.
12. Η γενιά του 1930. Πεζογραφία.
13. Γενική θεώρηση, συμπεράσματα, ανακεφαλαίωση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις της διδάσκουσας, παρουσιάσεις και συζήτηση θεμάτων, εργασιών και ασκήσεων στην αίθουσα διδασκαλίας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/-τριες, χρήσιμοι σύνδεσμοι. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία: Προβολή σημειώσεων σε power point, βιντεοδιαλέξεις-παραδόσεις των μαθημάτων αναρτημένες στο Youtube.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση κειμένων και βιβλιογραφίας	32,5
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	41
	Σύνολο Μαθήματος	112,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος - Τελική αξιολόγηση: 100% Μορφή εξέτασης: - Ερωτήσεις κλειστού τύπου: αντιστοίχισης - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης - Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων /Ανάλυση επιλεγμένων κειμένων διδασκόμενων ή αδίδακτων Δίνεται η δυνατότητα επιλογής μεταξύ ισοτίμων ερωτήσεων Ανάρτηση παραδείγματος κριτηρίου αξιολόγησης- άσκησης στο eclass του μαθήματος. Προφορική εξέταση φοιτητών/-τριών ΑΜΕΑ/με βεβαιωμένη δυσλεξία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γενική, ενδεικτική βιβλιογραφία:

Πολίτης, Λίνος (1980) *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ. (Εύδοξος)

Beaton, Roderick (1996) *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία. Ποίηση και πεζογραφία, 1821- 1992*, μτφρ. Ε. Ζούργου-Μ. Σπανάκη, Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη. (Εύδοξος)

Βελουδής, Γιώργος (2007), *Γραμματολογία. Θεωρία λογοτεχνίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Τζιόβας, Δημήτρης (1987) *Μετά την αισθητική*, Αθήνα: Γνώση.

Πολίτης, Λίνος (1976²) *Ποιητική Ανθολογία Ε' [Σολωμός, Κάλβος]*, Αθήνα: Δωδώνη.

Πολίτης, Λίνος (1977²) *Ποιητική Ανθολογία ΣΤ' [Παλαμάς]*, Αθήνα: Δωδώνη.

Vitti, Mario (2003²) *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα: Οδυσσεάς

Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία (1989), τ. Β', επιμ. Μ.Γ. Μερακλής, Αθήνα: Εκδόσεις Σοκόλη.

Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία (1990³), τ. Γ', επιμ. Κ. Στεργιόπουλου,

Αθήνα: Εκδόσεις Σοκόλη.

Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία (1990³), τ. Δ΄, επιμ. Α. Αργυρίου, Αθήνα:
Εκδόσεις Σοκόλη.

Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία (1990³), τ. Ε΄, επιμ. Α. Αργυρίου, Αθήνα:
Εκδόσεις Σοκόλη.

Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία (1990³), τ. ΣΤ΄, επιμ. Κ. Παπαγεωργίου,
Αθήνα: Εκδόσεις Σοκόλη.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ514	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και θεωρία της μετάφρασης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου - Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας στην ελληνική, αγγλική, γαλλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE599/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση: ➤ να συζητούν τη διαχρονική σημασία της μετάφρασης για την ενδοπολιτισμική και διαπολιτισμική επικοινωνία ➤ να ορίζουν από διαφορετικές σκοπιές τη μετάφραση στη σχέση της με την επικοινωνία και τον πολιτισμό ➤ να κατανοούν την ιστορική ματιά στη μετάφραση, με αναφορά στις βασικές αρχές της ιστοριογραφίας ➤ να αναγνωρίζουν τα βασικά στάδια στη διαδρομή της μετάφρασης στον χρόνο, τα γεγονότα και τις θεωρητικές τους προεκτάσεις ➤ να περιγράφουν τον λόγο σχετικά με τη μετάφραση στον χρόνο ➤ να διασαφηνίζουν τη σχέση ιστορίας και θεωρίας της μετάφρασης ➤ να συζητούν τη μετάφραση ως Ιστορία ➤ να συζητούν τις πιο σημαντικές σύγχρονες προσεγγίσεις της μετάφρασης ως διαδικασίας και φαινομένου ➤ να ορίζουν τη μετάφραση ως μεταγραφή σε διαφορετικά θεωρητικά συμφραζόμενα

- να περιγράφουν την ιδιαιτερότητα της λογοτεχνικής μετάφρασης, με αναφορά στην ιστορία και τη θεωρία της μετάφρασης
- να περιγράφουν την ιδιαιτερότητα της θεατρικής μετάφρασης, με αναφορά στην πολυπλοκότητα του θεάτρου ως τέχνης

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Ανάπτυξη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εβδομάδα 1

Εισαγωγή στην έννοια της μετάφρασης και των μεταφραστικών σπουδών. Τυπολογίες της μετάφρασης.

Εβδομάδα 2

Μετάφραση-γραφή-επικοινωνία: Επισκόπηση της πρώιμης μεταφραστικής δραστηριότητας. Γραφείς, μεταφραστές και πρώιμα τεκμήρια. Η μετάφραση ως μνήμη και η μνήμη στη μετάφραση.

Εβδομάδα 3

Ο λόγος περί μετάφρασης στον χρόνο I: διαγλωσσική και ενδογλωσσική μετάφραση στην ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα, τον δυτικό Μεσαίωνα και τις απαρχές της Αναγέννησης. Μεταφράσεις, μεταφραστές, σχήματα και θεωρίες.

Εβδομάδα 4

Ο λόγος περί μετάφρασης στον χρόνο II: οι μεταφραστές και οι μεταφράστριες στην Ιστορία και ο λόγος τους στους νέους χρόνους. Αναγέννηση-Διαφωτισμός-Ρομαντισμός-20^{ος} αιώνας.

Εβδομάδα 5

Η μετάφραση στον ελληνόφωνο χώρο: μετάφραση, έργα και μεταφραστές από τον Διαφωτισμό ως τον 20^ο αιώνα.

Εβδομάδα 6

Η μετάφραση ως ιστορία: διεπιστημονικές προσεγγίσεις της μετάφρασης με αναφορά στη συνεισφορά της μελέτης της μετάφρασης στον φωτισμό ιστορικών πτυχών σε διαφορετικά πεδία και εποχές.

Εβδομάδα 7

Το πεδίο της μεταφρασεολογίας και η εξέλιξή του: από τον παραδοσιακό στον θεωρητικό λόγο και από τους πρωτεργάτες επιστήμονες της δεκαετίας του '60 στη συγκρότηση και ανάπτυξη του διεπιστημονικού πεδίου των Μεταφραστικών Σπουδών από τη δεκαετία του '70 και εξής.

Εβδομάδα 8

Ζητήματα της σύγχρονης έρευνας: σύγχρονες οπτικές του φαινομένου και της διαδικασίας της μετάφρασης και θεωρητικές αναθεωρήσεις. Η ανασημασιοδότηση της ισοδυναμίας, η υποβάθμιση του δίπολου πιστή-ελεύθερη μετάφραση, πολιτισμικές, κοινωνιολογικές, ψυχολογικές προσεγγίσεις. Η στροφή της μεταφρασεολογίας προς τα έξω, προς τη μελέτη της μετάφρασης, ως κομβικής πολιτισμικής πρακτικής, σε διαφορετικά γνωστικά πεδία και διάφορους χώρους (Outward Turn), μετάφραση και τεχνολογία.

Εβδομάδα 9

Λογοτεχνική μετάφραση: η ιδιαιτερότητα της λογοτεχνικής μετάφρασης με αναφορά στην ιστορικά προσδιορισμένη έννοια της λογοτεχνικότητας. Ιστορική και θεωρητική προσέγγιση. Πολιτισμικό στοιχείο, ύφος, στρατηγικές και τεχνικές, η μετάφραση ως μεταγραφή.

Εβδομάδα 10

Σύγχρονες προσεγγίσεις της λογοτεχνικής μετάφρασης: συστημικές προσεγγίσεις (Θεωρία Πολυσυστημάτων, Σχολή της Χειραγώγησης, Κοινωνιολογική προσέγγιση του Bourdieu) και η ερμηνευτική προσέγγιση του Lawrence Venuti.

Εβδομάδα 11

Θεατρική μετάφραση: η συζήτηση για τη θεατρική μετάφραση στις μεταφραστικές και τις θεατρικές σπουδές. Η πολυσημειωτικότητα του θεάτρου και ο αντίκτυπός της στη μετάφραση του δραματικού κειμένου.

Εβδομάδα 12

Βασικά μοντέλα και σχήματα της θεατρικής μετάφρασης στις μεταφραστικές και της θεατρικές σπουδές. Το συνεχές της θεατρικής μετάφρασης, μετάφραση και διασκευή. Η μετάφραση ως θέατρο και το θέατρο ως μετάφραση.

Εβδομάδα 13

Σύγχρονες προσεγγίσεις της θεατρικής μετάφρασης: σύγχρονες διεπιστημονικές προσεγγίσεις της σχέσης θεάτρου και μετάφρασης. Διαμεσικότητα, επιτελεστικότητα, μεταγραφή.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Δεκατρείς (13) τριώρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις power point, αξιοποίηση του διαδικτύου, προβολή βίντεο. Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Συστηματική χρήση του Eclass στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές, επικοινωνία μέσω Email.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40
	Μελέτη και εκπόνηση ασκήσεων	28
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	40
	Τελική εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Μέθοδος αξιολόγησης - Συνεχής αξιολόγηση (30% του συνολικού βαθμού): συμμετοχή των φοιτητών και φοιτητριών στη συζήτηση στο μάθημα (10%)· ασκήσεις (20%) που βαθμολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: ποιότητα ιδεών (50%), δομή (20%), βιβλιογραφική έρευνα (20%), μορφή (10%). - Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (70% του τελικού βαθμού). Η εξέταση γίνεται με ερωτήσεις: α) πολλαπλής επιλογής (10%) β) σύντομης απάντησης (20%)	

	β) ανάπτυξης (20%) γ) κρίσεως (50%). Στην τελική εικόνα υπολογίζεται η συνολική εικόνα του φοιτητή ή της φοιτήτριας στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος συνολικά και των εβδομαδιαίων ασκήσεων ειδικότερα αναφέρονται ρητά στην πρώτη ενότητα του μαθήματος στο eclass.
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)

Τιτίκα Δημητρούλια (2021). *Μετάφραση και μνήμη. Η μετάφραση ως μνήμη και η μνήμη στη μετάφραση*. Αθήνα: Γκοβόστης.

Βασική βιβλιογραφία

Baker, M. & Saldanha, G. (eds). (2008), *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, London/New York: Routledge [μέρος δεύτερο, History and Traditions].

Baker, M. & Saldanha, G. (eds). (2020), *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*.

Delisle, J., Lee-Jahnke, H. & Cormier, M. (2008 [1999]). *Ορολογία της Μετάφρασης* (πρόλ.-μτφρ. Γ. Φλώρος). Αθήνα: Μεσόγειος.

Delisle, J., Woodsworth, J., and International Federation of Translators (2012). *Translators through history* (Revised ed.). Amsterdam/Philadelphia: Benjamins.

Munday, Jeremy. (2004), *Μεταφραστικές σπουδές. Θεωρίες και εφαρμογές* (μτφρ. Ά. Φιλιππάτος). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Robinson, D. (1997). *Western translation theory from Herodotus to Nietzsche*. Manchester: St. Jerome.

Γραμμενίδης, Σ., Δημητρούλια, Τ., Κουρδής, Ε., Λουπάκη, Ε. & Φλώρος Γ. (2015). *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της μετάφρασης*. Αθήνα: Κάλλιπος, <http://hdl.handle.net/11419/3901>.

Δημητρούλια, Ξ. & Κεντρωτής, Γ. (2015). *Λογοτεχνική μετάφραση. Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Κάλλιπος, <http://hdl.handle.net/11419/5252>.

Συμπληρωματική προαιρετική βιβλιογραφία

Baker, M. (2022 [2018]). *Με άλλα λόγια* (μτφρ. Τ. Δημητρούλια & Ε. Ρέντα, επιστ. επιμ. Τ. Δημητρούλια). Αθήνα: Δίαυλος.

- Bassnett, S. & Johnston, D. (eds) (2019). *The Outward Turn*. Special Issue of *The Translator*, 25 (3).
- Bassnett, S. (2002). *Translation Studies*. London & New York: Routledge.
- Bassnett, S. (2013). *Translation*. London: Routledge
- Benjamin, W. (2014 [1923]). *Η αποστολή του μεταφραστή* (μτφρ. Γ. Σαγκριώτης). Αθήνα: Πατάκης.
- Berman, A. (1984). *L'épreuve de l'étranger*. Paris : Gallimard.
- Berman, A. (1997 [1989]). «Η μετάφραση και οι λόγοι της» (μτφρ. Β. Μπιτσώρης). *Ποίηση* 10, 226-244.
- Bermann, S. & Porter, C. (eds) (2014). *A Companion to Translation Studies*. Malden/Oxford: Wiley Blackwell.
- Eco, U., (2003). *Εμπειρίες μετάφρασης* (μτφρ. Έφη Καλλιφατίδη). Αθήνα: Ελληνικά γράμματα.
- Elam K. (2001). *Η σημειωτική θεάτρου και δράματος* (μτφρ. Κ. Διαμαντάκου). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Gambier, Y. & Stecconi, U. (2022). *A World Atlas of Translation*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Gambier, Y. & van Doorslaer, L. (eds) (2010-2021). *Handbook of Translation Studies* (5 vol.). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Gentzler, E. (2017). *Translation and Rewriting in the Age of Post-Translation Studies*. London/New York: Routledge.
- Hermans, T. (ed.). (1985). *The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translation*. London/Sydney: Croom Helm.
- Hermans, T. (2022). *Translation and History. A Textbook*. London/New York: Routledge.
- Jakobson, R. (1959). On Linguistic Aspects of Translation. In Achilles Fang et al., *On Translation*. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 232–239.
- Ladmiral, J.-R. (2007 [1994]). *Θεωρήματα για τη μετάφραση* (μτφρ.Κ. Κολέτ, Ά.-Μ. Αναστασιάδη). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Lefevere, A. (1992). *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*. London & New York: Routledge.
- Lefevere, A. (ed.) (1992). *Translation /History/Culture. A Sourcebook*. London & New York: Routledge.
- Morini, M. (2022). *Theatre Translation. Theory and Practice*. London: Bloomsbury.
- Pillière, L. & Berk Albachten, Ö. (eds) (2024). *The Routledge Handbook of Intralingual Translation*. London: Routledge.
- Pym, A. (2014 [1998]). *Method in Translation History*. London/New York: Routledge.
- Raw, L. (2012). *Translation, adaptation and transformation*. London: Continuum.
- Rundle, C. (ed.) (2022). *The Routledge Handbook of Translation History*. London : Routledge.
- Steiner, G. (2004 [1975]). *Μετά τη Βαβέλ* (μτφρ. Γρ. Κονδύλης-επιμ. Α. Μπερλής). Αθήνα: Scripta.
- Toury, G. (2012). *Descriptive Translation Studies and Beyond* (Revised ed.). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Venuti, L. (1995). *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London/New York: Routledge.

Venuti, L. (2013). *Translation changes everything*. London/New York: Routledge.

Venuti, L. (ed.) (2012). *The Translation Studies Reader* (3rd ed.). London/New York: Routledge.

Venuti, L. (2019) *Contra Instrumentalism. A Translation Polemic*. Lincoln: University of Nebraska Press.

Zanettin, F. & Rundle, C. (2022). *The Routledge Handbook of Translation and Methodology*. London/New York: Routledge.

Κουτσιβίτης, Β. (1995). *Θεωρία της μετάφρασης*. Αθήνα: Ελληνικές Πανεπιστημιακές Εκδόσεις.

Συναφή περιοδικά

- *Across Languages and Cultures* (Budapest: Akadémiai Kiadó)
- *Interpreting* (Amsterdam: John Benjamins)
- *JoSTrans - The Journal of Specialised Translation*
- *Meta : journal des traducteurs / Meta: translators' journal* (Presses de l'Université de Montréal)
- *Perspectives* (London: Routledge)
- *Target* (Amsterdam: John Benjamins)
- *The Translator* (London: Routledge)
- *Translation and Interpreting Studies* (Amsterdam: John Benjamins)
- *Translation studies* (London: Routledge)

Βιβλιογραφικές Βάσεις δεδομένων

- BITRA. *Bibliography of Interpreting and Translation*, ed. by Javier Franco (University of Alicante)
- *Translation Studies Bibliography (TSB)*, ed. by Yves Gambier and Luc van Doorslaer (Amsterdam: John Benjamins)

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ900	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό και Εαρινό
ΣΧΟΛΗ	Σεμινάριο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σεμιναριακές συναντήσεις – συζητήσεις		Εξαρτώνται και οργανώνονται από τον/την κάθε διδάσκοντα/ουσα	12
Σταδιακή παρακολούθηση, διόρθωση και ανατροφοδότηση (feedback) μεταξύ διδάσκοντος και φοιτητή μέχρι την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας			
Επί τόπου παρακολούθηση της «πρακτικής-καλλιτεχνικής» εργασίας κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας της και στην τελική παρουσίασή της			
Τελική αξιολόγηση-συζήτηση των αποτελεσμάτων			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής + Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Συνιστάται να αναλαμβάνεται στο τελευταίο (τέταρτο) έτος σπουδών, ώστε ο/η φοιτητής/τρια να έχει αποκτήσει ευρεία εποπτεία του θεατρολογικού/θεατρικού πεδίου και να γνωρίζει ποια επιμέρους περιοχή θέλει να εξειδικεύσει τις γνώσεις και τις δεξιότητές του.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Ο/Η κάθε διδάσκων/ουσα δημιουργεί τη δική του ηλεκτρονική σελίδα για τους/τις φοιτητές/τριες που αναλαμβάνουν πτυχιακή εργασία μαζί του/της.
---	--

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
Ορίζονται από τον/την κάθε διδάσκοντα/ουσα, σε συνάρτηση με τις γνωστικές, ερευνητικές ή/και καλλιτεχνικές αναζητήσεις του ιδίου και του/της φοιτητή/τριας που αναλαμβάνει πτυχιακή μαζί του. Οι θεωρητικές, επιστημονικές εργασίες πραγματοποιούνται μεμονωμένα, από έναν μόνο φοιτητή/τρια, σε συνεννόηση και διαρκή συνεργασία με τον/τη διδάσκοντα/ουσα. Στην περίπτωση των πρακτικών/καλλιτεχνικών πτυχιακών εργασιών, είναι δυνατόν να συνεργαστούν στο πλαίσιο της πτυχιακής περισσότεροι/ες φοιτητές/τριες, οι οποίοι/ες διαμοιράζονται τις πρακτικές/καλλιτεχνικές αρμοδιότητες, αλλά και διαμοιράζονται τη θεωρητική/θεατρολογική εργασία, που συνοδεύει πάντοτε τις πρακτικές/καλλιτεχνικές παρουσιάσεις. Με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να : - Κατανοεί πώς τίθεται ένα ερευνητικό ερώτημα - Γνωρίζει τη βασική μεθοδολογία για την εκπόνηση μιας εργασίας - Γνωρίζει τις πηγές από όπου μπορεί να αντλήσει επιχειρηματολογία και πρότυπα για την εργασία του - Συγκρίνει τα δικά του πορίσματα με τα πορίσματα των άλλων που εντοπίζει στις πηγές - Εκφράζει την άποψή του με σαφήνεια - Διατυπώνει και υλοποιεί μια ιδέα/καλλιτεχνικό όραμα σε πράξη και θα το παρουσιάζει ενώπιον ενός κοινού
ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία (στην περίπτωση ομαδικών πτυχιακών εργασιών, που οδηγούν σε καλλιτεχνικό αποτέλεσμα). • Παραγωγή νέων ερευνητικών ή καλλιτεχνικών ιδεών • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ορίζεται από τον/την κάθε διδάσκοντα/ουσα, σε συνάρτηση με τις γνωστικές, ερευνητικές ή/και καλλιτεχνικές αναζητήσεις του ιδίου και του/της φοιτητή/τριας που αναλαμβάνει πτυχιακή μαζί του.

Σε κάθε περίπτωση, το περιεχόμενο της πτυχιακής εργασίας συνδέεται με το γνωστικό αντικείμενο ή/και το διδακτικό και ερευνητικό εύρος του έργου του/της κάθε διδάσκοντος/ουσας.

Στην περίπτωση των πρακτικών/καλλιτεχνικών εργασιών, η παρουσίασή τους είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί είτε στην Aula της Φιλοσοφικής Σχολής είτε σε άλλους (θεατρικούς, καλλιτεχνικούς, δημόσιους) χώρους (επαγγελματικά θέατρα, χώροι της τοπικής αυτοδιοίκησης, δημόσια ή ιδιωτικά σχολεία κ.ά.).

Σχηματικά το σεμινάριο μπορεί να διαρθρωθεί στα εξής στάδια:

1. Σύλληψη της ιδέας
2. Διαμόρφωση της ιδέας με τον επόπτη της εργασίας
3. Διατύπωση ενός/πολλών ερευνητικού/ών ερωτήματος/ των ή ενός καλλιτεχνικού οράματος
4. Συγκέντρωση σχετικής βιβλιογραφίας για το θέμα/ σχετικού υλικού χρήσιμου για την παράσταση
5. Μελέτη της βιβλιογραφίας/ μελέτη του υλικού-αποδοχή και απόρριψη
6. Σημειώσεις για το θέμα/ δοκιμές
7. Σύνθεση επιμέρους κεφαλαίων/ δοκιμές σε μεγαλύτερα τμήματα με σκηνικά αντικείμενα
8. Διορθώσεις και ανατροφοδότηση/ διορθώσεις και εφαρμογή
9. Σύνταξη τελικού κειμένου/ προσθήκη φώτων μουσικής κτλ.
10. Τελικές διορθώσεις/ γενική δοκιμή
11. Παρουσίαση της εργασίας/ παράσταση
12. Ανατροφοδότηση και παρατηρήσεις από την επιτροπή υποστήριξης/ Πρόσληψη από το κοινό – επιτροπή υποστήριξης. Βαθμολόγηση.
13. Κατάθεση του τελικού αποτελέσματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Τακτικές διά ζώσης συναντήσεις μεταξύ του/της επιβλέποντος/ουσας και του/της φοιτητή/τριας κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας της πτυχιακής εργασίας και μέχρι την τελική παράδοσή της, είτε πρόκειται για αμιγώς θεωρητική/θεατρολογική εργασία είτε πρόκειται για πρακτική/καλλιτεχνική εργασία (συνοδευόμενη πάντα από μια θεωρητική/θεατρολογική εργασία).
-------------------------	--

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικής τάξης	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμιναριακές συναντήσεις - συζητήσεις	40
	Ηλεκτρονική επικοινωνία με τακτική ανατροφοδότηση/καθοδ ήγηση	25
	Σύνταξη εργασίας	70 (ή 140 σε περίπτωση που η πτυχιακή είναι αμιγώς θεωρητική/θεατρο λογική)
	Πραγματοποίηση καλλιτεχνικού έργου	70
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	60
	Μελέτη και ανάλυση Βιβλιογραφίας	35
	Σύνολο μαθήματος	300
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Οι φοιτητές αξιολογούνται για τη θεωρητική/θεατρολογική πτυχιακή εργασία τους (την κύρια ή τη συνοδευτική του καλλιτεχνικού/πρακτικού έργου τους) καταρχήν βάσει του βαθμού της επιστημονικής πληρότητας, της βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης, του αναλυτικού εύρους και συνθετικού βάθους στην πραγμάτευση του θέματος, της δομικής και εκφραστικής πληρότητας κατά την ανάπτυξή του. Στην περίπτωση των πρακτικών/καλλιτεχνικών εργασιών, η αξιολόγηση εξαρτάται από την ποιότητα της καλλιτεχνικής πρότασης και τη θεωρητική/θεατρολογική	

	τεκμηρίωση/πλαισίωσή της.
ΤΥΠΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	Προτεινόμενη βιβλιογραφία, προσαρμοσμένη στις ειδικές γνωστικές/ερευνητικές ή και καλλιτεχνικές/πρακτικές απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
Η συνιστώμενη βιβλιογραφία διαφοροποιείται ανάλογα με το γνωστικό/ερευνητικό/διδακτικό αντικείμενο του/της διδάσκοντος/ουσας και ανάλογα με τις ειδικές γνωστικές/ερευνητικές ή και καλλιτεχνικές/πρακτικές απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας	

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ999	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία του Θεάτρου και του Δράματος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου - Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE158/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: • διακρίνουν τη γενική φιλοσοφική θεώρηση του θεατρικού φαινομένου από τις επιμέρους θεωρητικές προσεγγίσεις του. • αναλύουν ένα δραματικό κείμενο, μια θεατρική παράσταση ή μια performance με βάση μια φιλοσοφική σκόπευση, ακολουθώντας μια γενική ή πιο ειδική φιλοσοφική θεώρηση. • κατανοούν κάποια από τα φιλοσοφικά έργα που αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στο θεατρικό φαινόμενο εν γένει ή στη θεατρική σχέση. Θα μπορούν, επομένως, να κατανοούν κείμενα του μεταδομισμού, της φαινομενολογίας και του υπαρξισμού, της ψυχαναλυτικής και μαρξιστικής σχολής, της αποδόμησης, της πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας ή της αισθητικής. • ανακαλύπτουν τα βαθύτερα στρώματα νοήματος ενός κειμένου ή μιας παράστασης, συνδέοντας την ειδική θεατρική περίπτωση με τη γενική σκόπευση της ανθρώπινης ζωής και του κόσμου. • συνδυάζουν διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις και να μην εγκλωβίζονται μόνο σε μία. Να διακρίνουν την αξία του επιστημολογικού προβληματισμού και της διεπιστημονικής θεώρησης, καθώς και τη δραστικότητα του φιλοσοφικού ελέγχου,

ο οποίος επιβάλλει πάντα την κριτική σκέψη και την αυτοκριτική.

- περιορίζουν την επιρροή της μόδας και των επικαιρικών συρμών, τόσο στην τέχνη, όσο και στην επιστήμη και να ανοίγονται στους διαχρονικούς προβληματισμούς της φιλοσοφίας.
- αναγνωρίζουν τον θεωρητικό πλουραλισμό, τη δραστικότητα, τη σχετικότητα και τον ρηξικέλευθο χαρακτήρα της φιλοσοφικής σκέψης, την αναγκαιότητά της ακόμα και στον τρόπο δημιουργίας του θεάτρου.
- κατανοούν τη μεγάλη παράδοση που συνδέει ήδη από τα χρόνια της Αρχαίας Αθήνας, το θέατρο με τον φιλοσοφικό στοχασμό
- κατανοούν τον θεωρητικό πλουραλισμό, τη δραστικότητα, τη σχετικότητα και τον ρηξικέλευθο χαρακτήρα της θεωρητικής σκέψης, την αναγκαιότητά της ακόμα και στον τρόπο συγγραφής της ιστορίας του θεάτρου..
- προτείνουν τη δική τους φιλοσοφική ανάγνωση του θεατρικού φαινομένου, ενδεχομένως και μian άλλην εκδοχή του θεάτρου ως ύψιστου πνευματικού αγαθού και όχι μόνο ως μέσου διασκέδασης.
- καταδεικνύουν ότι πολλοί φιλόσοφοι (όπως ο Πλάτων) δεν ήταν εχθροί του θεάτρου, αλλά έμμεσοι δημιουργοί του.
- αναγνωρίζουν ότι το θέατρο μπορεί να λειτουργήσει ως ένα εργαστήριο ιδεών και να προσφέρει μια εμπράγματη δοκιμασία για τα φιλοσοφικά θεωρήματα.
- εντοπίζουν εστίες θεατρικότητας στην περιπέτεια του φιλοσοφικού στοχασμού και ειδικότερα στην προσπάθεια διάνοιξης διαλόγου με την αντίθετη άποψη και αμφισβήτησης των βεβαιότητων.

Γενικές Ικανότητες

- χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ή καλλιτεχνικών ιδεών
- Ανάπτυξη και άσκηση κριτικής σκέψης, αυτοκριτικής και επαγωγικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Οι γενικές κατευθύνσεις της φιλοσοφίας του θεάτρου και της θεατροφιλοσοφίας. Το τρίπτυχο θεάτρου, φιλοσοφίας και δημοκρατίας.
2. Η κεντρική έννοια της σκηνής. Οι έννοιες του θεάματος, του χώρου, της (ανα)παράστασης, της σωματικότητας, της μίμησης, του γεγονότος και του συμβάντος.
3. Διάκριση θεωρίας και φιλοσοφίας του θεάτρου.
4. Οι αισθητικές έρευνες.

5. Η κατηγορία του υψηλού από την καντιανή Τρίτη κριτική έως τις αναπτύξεις του François Lyotard, του Theodor Adorno και του Lacoue-Labarthe.
6. Η εφαρμογή των σύγχρονων φιλοσοφικών εννοιολογικών εργαλείων στην ανάλυση του θεατρικού φαινομένου.
7. Οι φιλόσοφοι του θεάτρου. Οι συγγραφείς και οι σκηνοθέτες που «φιλοσοφούν» μέσω του έργου τους.
8. Από τη φιλοσοφική σκέψη στη δραματική γραφή (Voltaire, Diderot, Sartre, Badiou).
9. Βασικές αρχές της φαινομενολογίας του θεάτρου (αρνητικότητα της συνείδησης, συμμετοχή των θεατών στο παραστασιακό γεγονός, σημαδιακές στιγμές, ενδιάμεσο γίνεσθαι, θέματα, θεματικά πεδία και άκρες, έκκληση και απαντητική διάθεση, διωποκειμενικότητα, η σχέση με τον "άλλον", αποπραγμάτωση (derealisation) και πραγματοποίηση, το είναι και το φαίνεσθαι, οι σχέσεις ηθοποιού και θεατή, "θεατοφιλία" (Theatophilie) και "δηλοφιλία" (Delophilie), από το εγώ στο εμείς).
10. Η τραγική διάσταση της σαρκικής σκέψης. Ο Albert Camus και η τραγωδία. Ο μεταδομισμός και η αποδόμηση σε σχέση με το ζήτημα της αναπαράστασης (Barthes, Foucault, Derrida).
11. Η ετεροτοπία στο θέατρο. Οι διανυσματικές σχέσεις εαυτού, ρόλου και ταυτότητας στη φιλοσοφία και στη μελέτη των δραματικών προσώπων και των ηθοποιών.
12. Πολιτική φιλοσοφία και θέατρο. Η έννοια της καταφατικής κουλτούρας του Herbert Marcuse.
13. Η φιλοσοφική σχέση του Κορνήλιου Καστοριάδη και η αισθητική του θεάτρου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Μία ή δύο εξ αυτών: σεμιναριακή διάλεξη και συζήτηση με έναν συγγραφέα ή σκηνοθέτη ή ειδικό ερευνητή.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις power point, προβολή ταινιών και θεατρικών παραστάσεων, ηλεκτρονικά αρχεία. - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Τακτική χρήση του Eclass και συνεχής επικοινωνία μέσω Email.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	44
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων	17

	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	28
	Παρακολούθηση σεμιναριακής διάλεξης - συζήτηση με προσκεκλημένο	6
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Μέθοδος αξιολόγησης - Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60% του τελικού βαθμού). Η εξέταση γίνεται με ερωτήσεις: α) σχετικά σύντομης απάντησης που προϋποθέτει την απομνημόνευση σημαντικών δεδομένων (20%), β) με συνθετικές ερωτήσεις μεγαλύτερης ανάπτυξης (30%) και γ) με ερωτήσεις κρίσεως (50%) τις οποίες ο φοιτητής μπορεί να απαντήσει συνδυάζοντας γνώσεις, επιχειρηματολογία, προσωπική γνώμη και σκέψη που αναπτύσσεται επί τόπου. - εβδομαδιαίες ασκήσεις (20% του τελικού βαθμού) που βαθμολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: ποιότητα ιδεών (50%), μορφοποίηση κειμένου (15%), δόμηση και συμμετρία του κειμένου (15%) και βιβλιογραφική έρευνα (20%). - Εξετάσεις πολλαπλής επιλογής στο τέλος του εξαμήνου (20% του τελικού βαθμού). Στην τελική εικόνα υπολογίζεται πάντα και η συνολική συμμετοχή και συμπεριφορά του φοιτητή κατά τη διδακτική διαδικασία. Τα κριτήρια της αξιολόγησης των εβδομαδιαίων ασκήσεων, όσο και της συνολικής επίδοσης του/της φοιτητή/τριας αναφέρονται ρητά στην πρώτη ενότητα του μαθήματος στο Eclass. Σημειώσεις των παραδόσεων, σημειώσεις με τη μορφή power-point αναρτημένες στην πλατφόρμα Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα, διδακτικό εγχειρίδιο,	

περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Περιπέτειες της αναπαράστασης. Σκηνές της θεωρίας II*, Παπαζήσης, Αθήνα 2013.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Βάλτερ Πούχνερ: *Θεωρητικά θεάτρου*, Παπαζήσης, Αθήνα 2010.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

Martin Puchner: *The Drama of Ideas. Platonic Provocations in Theatre and Philosophy*, Oxford University Press, Oxford 2010.

Χαρά Μπακονικόλα-Γεωργοπούλου: *Το τραγικό, η τραγωδία και ο φιλόσοφος στον εικοστό αιώνα*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 1997.

Χαρά Μπακονικόλα: *Στιγμές της ελληνικής τραγωδίας*, Ινστιτούτο του Βιβλίου – Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994.

Alain Badiou: *Éloge du théâtre*, Flammarion, Paris 2013.

Alain Badiou: *Beckett. L'incroyable désir*, Hachette, Paris 1995.

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Θιασώτες και φιλόσοφοι. Σκιαγράφηση μιας θεατροφιλοσοφίας*, Παπαζήσης, Αθήνα 2016.

Γιώργος Π. Πεφάνης: *Θεατρικά Bestiaria. Θεατρικές και φιλοσοφικές σκηνές της ζωικότητας*, Παπαζήσης, Αθήνα 2018.

Colin McGinn: *Shakespeare's Philosophy: Discovering the Meaning Behind the Plays*, Harper Perennial (ebook), London & New York 2006.

Σάββας Πατσαλίδης: *Θέατρο και παγκοσμιοποίηση. Αναζητώντας την «χαμένη πραγματικότητα»*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.

Σάββας Πατσαλίδης: *Από την αναπαράσταση στην παράσταση. Σπουδή ορίων και περιθωρίων*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004.

Marvin Carlson: *Theories of the Theatre*, Cornell University Press, Ithaca & London 1996.

Αριστοτέλης: *Περί Ποιητικής*, μετ. Σίμου Μενάρδου, επιμέλεια Ιωάννης Συκουτρή, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1999.

Philipp Auslander: *Theories for Performance Studies*, Routledge, London & New York 2008.

Laura Cull: *Theatres of Immanence: Deleuze and the Ethics of Performance*, Palgrave-Macmillan, Basingstoke & New York 2013.

Charalabopoulos Nikos G.: *Platonic Drama and its Ancient Reception*, Cambridge University Press, Cambridge 2012.

Maurice Merleau-Ponty: *Le visible et l'invisible. Suivi de notes de travail*, Gallimard, Paris 1978.

Κορνήλιος Καστοριάδης: *Η φαντασιακή θέσμιση της κοινωνίας*, Ράππας, Αθήνα 1985.

Στάθης Γουργουρή: *Στοχάζεται η λογοτεχνία; Η λογοτεχνία ως θεωρία σε μια αντιμυθική εποχή*, Νεφέλη, Αθήνα 2006.

Butler Judith: *Antigone's Claim. Kinship Between Life and Death*, Columbia University Press, New York 2000.

Philippe Lacoue-Labarthe: *Hölderlin. Antigone de Sophocle*, Christian Bourgois, Paris 1998.

Friedrich Nietzsche: *Η γένεση της τραγωδίας ή ελληνισμός και απαισιοδοξία*, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 2009.

S.E. Wilmer-Audronė Žukauskaitė (eds): *Interrogating Antigone in Postmodern Philosophy and Criticism*, Oxford University Press, Oxford 2010.

Walter Benjamin: *Essais sur Brecht*, Fabrique, Paris 2003.

Daniel Koczy: Beckett, *Deleuze and Performance: A Thousand Failures and A Thousand Inventions*, Palgrave Macmillan, London 2018.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ47	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία του σύγχρονου ευρωπαϊκού και του αμερικάνικου θεάτρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Είναι σκόπιμο (αλλά όχι αναγκαίο) να έχουν ολοκληρώσει οι σπουδαστές τα σεμινάρια της Ιστορίας του Ευρωπαϊκού Θεάτρου Α' –Δ', που προσφέρονται από το Τμήμα, προκειμένου να έχουν οι ίδιοι καλύτερη επίγνωση του αντικειμένου του μαθήματος.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE113/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: ✓ να γνωρίζει τις σημαντικότερες στιγμές του μεταπολεμικού παγκόσμιου θεάτρου. ✓ να κατανοεί την εξέλιξη του θεάτρου ως ένα δυναμικό πεδίο στο οποίο συμμετέχουν ισότιμα διάφοροι φορείς του πολιτισμικού γίνεσθαι και της πολιτικής, όπου ενυπάρχουν οι κοινωνικές δομές, και όπου το καλλιτεχνικό κριτήριο συνδιαλέγεται με τις ανάγκες της εκάστοτε εποχής ✓ να κατανοεί επιμέρους πεδία και ζητήματα του γνωστικού αντικειμένου, εφόσον θα έχει τη γενική βάση εργασίας και έρευνας. ✓ να συγκρίνει και αντιπαραβάλλει τις ντόπιες με τις ξένες εκδηλώσεις της πρωτοπορίας. ✓ να εφαρμόζει την ξένη βιβλιογραφία. ✓ να ερμηνεύει τις σύγχρονες τάσεις και να προτείνει καινοφανή ερευνητικά πεδία

διαλόγου.

Στις δεξιότητες που πρόκειται να αναπτύξει δια μέσω του μαθήματος περιλαμβάνονται η κρίση, η γόνιμη αντιπαράθεση, ο διάλογος με τους άλλους συναδέλφους του, η ερευνητική διάθεση, η τάση για το συγκεκριμένο, η διασαφήνιση των στόχων, η τεκμηρίωση του υλικού και ο τελικός έλεγχος των αξιωματών του.

Γενικές Ικανότητες

Το σεμινάριο προάγει μεταξύ άλλων τις εξής ικανότητες των φοιτητών:

1. Την χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Την αυτόνομη εργασία του φοιτητή με βάση το αντικείμενο
3. Την ομαδική εργασία μέσω ανταλλαγής ιδεών και διαλόγου
4. Την εργασία σε διεθνές περιβάλλον και ξένη βιβλιογραφία
5. Την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών σχετικά με το παγκόσμιο θέατρο
6. Τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, ακολουθώντας τα πρότυπα της ελεύθερης καλλιτεχνικής παραγωγής.
7. Την άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής μέσω της εργασίας
8. Την προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του σπουδαστή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρακολουθεί βασικούς σταθμούς της μεταπολεμικής ευρωπαϊκής και αμερικανικής θεατρικής ιστορίας, εστιάζοντας σε σημαντικούς καλλιτέχνες, δραματουργούς θιάσους και κινήματα. Το μάθημα δομείται σε 13 ενότητες ως εξής:

Ενότητα 1 (ΜΕΡΟΣ Α΄: 1945-1968)

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

- Αναδιοργάνωση Κρατικών Θεάτρων
- Θεατρική αποκέντρωση, Φεστιβάλ
- Μπαρώ και Βιλάρ
- Ζαν Βιλάρ – Φεστιβάλ Αβινιόν
- Δραματουργικές αναζητήσεις

Υπαρξισμός

- Ζαν-Πωλ Σαρτρ (1905-1980)
- Αλμπέρ Καμύ

Θέατρο του Παραλόγου

- Σάμιουελ Μπέκετ
- Ευγένιος Ιονέσκο
- Ζαν Ζενέ

Ενότητα 2

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΣΤΗΝ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ, 1940-1968

- Γιόζεφ Σβόμποντα (1920-2002).

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑ

- Μπερλίνερ Ανσάμπλ

- Το «θέατρο-ντοκουμέντο»

Ενότητα 3

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

- Ούγκο Μπέττι (1892-1953)
- Ντιέγκο Φάμπρι (1911-1980)
- Εντουάρντο ντε Φιλίππο (1900-1984)
- Πίκκολο Τεάτρο, Τζόρτζιο Στρέλερ (1921-1997), Πάολο Γκράσσι (1919-1981)

Ενότητα 4

ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑ

- Τέρενς Ράτιγκαν (1911-1977)
- Ίνγκλις Στέητς Κόμπανι
- Θήατερ Γουέρκσοπ, Τζόαν Λίτλγουντ (1914-2002)
- Πήτερ Σάφερ (1926 -),
- Χάρολντ Πίντερ (1930-2008)
- Ρόιαλ Σαίξπηρ Κόμπανι
- Νάσιοναλ Θήατερ

Ενότητα 5

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

- Άκτορς Στούντιο
- Οφ – Μπρόντγουεϊ
- Σερκλ ιν δη Σκουέαρ
- Φήνιξ Θήατερ

Ενότητα 6

Δεκαετία του 1960

- Λίβινγκ Θήατερ
- ΛαΜάμα Εξπεριμένταλ Θήατερ Κλαμπ

Νέα αμερικανική δραματουργία

- Μάξγουελ Άντερσον
- Κλίφορντ Όντετς
- Γουίλιαμ Σαρόγιαν
- Λίλιαν Χέλμαν
- Θόρντον Γουάιλντερ
- Τενεσή Γουίλιαμς (1911 – 1983)
- Άρθουρ Μίλερ (1915 -2005)

Ενότητα 7 (ΜΕΡΟΣ Β΄: ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ)

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1990

- Γιέρζυ Γκροτόφσκι (1933-1999),
Akropolis (1962),
Ο πιστός πρίγκιπας (1965)

Apocalypsis cum Figuris (1968)

- Ταντέους Καντόρ (1915-1990)
Η νεκρή τάξη (1975)
Wielopole Wielopole (1980)
Δεν θα γυρίσω ποτέ (1988)

Ενότητα 8

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1990

- Έντεν φον Χόρβατ (1901-1938),
- Φραντς Ξάβερ Κρόετς (1946-),
- Χάινερ Μύλερ (1929-1995),
- Πέτερ Στάιν (1937-)
- Πίνα Μπάους (1940-2009),

Ενότητα 9

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ Η ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1990

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1990

- Θέατρο του Ήλιου, Αριάν Μνουσκίν (1940-).
Οι Ατρείδες
- Φεστιβάλ της Αβινιόν

Ενότητα 10

ΤΟ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1990

Ενότητα 11

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ 1968

- *Hair!*
- *Τσε!*
- *Ω, Καλκούτα*
- Άντριου Λόιντ Γουέμπερ (1948-)

Ενότητα 12

- «Μεταμοντερνισμός»
- Αποδόμηση
- «χάπενινγκς», Άλαν Κάπρου (1927-2006),
- *Περιβαλλοντικό θέατρο*, Ρίτσαρντ Σέκνερ (1934-),
- Περφόρμανς Γκρουπ
Dionysus in 69
Commune (1970)
- Γούστερ Γκρουπ
- Ρόμπερτ Γουίλσον (1942-)

Ενότητα 13 Ανακεφαλαίωση μαθημάτων, επανάληψη βασικών σημείων, τελικός απολογισμός εργασιών και συμπεράσματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στο αμφιθέατρο
-------------------------	--------------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διαλέξεις στηρίζονται στη χρήση διαφανειών μέσω power point, στην προβολή αποσπασμάτων από κινηματογραφημένες και μαγνητοφωνημένες παραστάσεις, και σε κάθε ηλεκτρονικό υλικό υπάρχει στη διάθεσή του διδάσκοντας. Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται στην πλατφόρμα της e-class, με ανταλλαγή υλικού και πληροφοριών, όπως και με την συχνή ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	26
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη Μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση με επιλογή.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Erika Fischer-Lichte, *Ιστορία του θεατρικού δράματος 1. Από την αρχαιότητα έως τον γερμανικό κλασικισμό*, εκδ. Πλέθρον, Αθήνα, 2012
- Erika Fischer-Lichte, *Ιστορία του θεατρικού δράματος 2. Από τον ρομαντισμό έως σήμερα*, εκδ. Πλέθρον, Αθήνα 2012
- Ελένη Χαβιαρά – Κεχαΐδου, *Αμερικάνικο θέατρο: κοινωνικο-πολιτιστική διαλεκτική στο Ρεαλισμό του 20ου αιώνα*, Διδακτορική διατριβή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1987
- Σάββας Πατσαλίδης, *Θέατρο, κοινωνία, έθνος : από την «Αμερική» στις Ηνωμένες Πολιτείες*, 2 τόμ., τόμ.1. 1620-1960, τόμ. 2. 1960-2009, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2010.
- Oida , Yoshi, *Ο ακυβέρνητος ηθοποιός*, ΚΟΑΝ, Αθήνα, 2001
- Oida , Yoshi, *Ο αόρατος ηθοποιός*, ΚΟΑΝ, Αθήνα, 2003
- Grotowski , Jerzy , *Για ένα φτωχό θέατρο*, Αρίων, Θεσσαλονίκη, 1971
- Στεφανοπούλου , Μαρία, *Το θέατρο των πηγών και η νοσταλγία της καταγωγής : Γέρζυ Γκροτόφσκι - Εουτζένιο Μπάρμπα : στο δρόμο της ουτοπίας*, Εστία, Αθήνα, 2011
- Novarina , Valere, *Γράμμα στους ηθοποιούς ; Υπέρ Λουί ντε Φυνές, Άγρα*, Αθήνα, 2003

- *Py, Olivier, Επιστολή στους νέους ηθοποιούς δια να αποδοθεί ο λόγος τω λόγω*, Νεφέλη, Αθήνα, 2008
- *Vassiliev, Anatoli, Επτά ή οκτώ μαθήματα θεάτρου*, Αθήνα : ΚΟΑΝ, 2010
- *Adler, Stella, Η τέχνη του ηθοποιού*, Ίνδικτος, Αθήνα, 2007
- *Pudovkin, Vsevolod Illarionovich, Η τέχνη του ηθοποιού στο θέατρο & τον κινηματογράφο*, Δαμιανός, Αθήνα, α.χ.
- *Lecoq, Jacques, Το ποιητικό σώμα : μια διδασκαλία της θεατρικής πράξης*, ΚΟΑΝ, Αθήνα, 2005

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΧΩΡΟ, ΤΗ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ018	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στον Θεατρικό Χώρο, τη Σκηνογραφία και Ενδυματολογία Α΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κορμού υποχρεωτικό – Επιστημονικής Περιοχής Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE518/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: Γνωρίζει και κατανοεί τις βασικές μορφολογικές, αισθητικές και ιδεολογικές αρχές των σκηνογραφικών προτάσεων κατά την περίοδο του μοντέρνου και σύγχρονου θεάτρου.

- Έχει εξοικειωθεί με τις ποικίλες προσεγγίσεις στη μοντέρνα σκηνογραφία στην περίοδο του πρώτου μισού του 20ού αιώνα, και ενδεικτικά με ρεύματα όπως: ρεαλισμός, νατουραλισμός, αφαίρεση, εκπρεσιονισμός, κυβο-φουτουρισμός, κονστρουκτιβισμός, κ.ά.
- Γνωρίζει και κατανοεί τις ανάλογες εξελίξεις κατά τη μεταπολεμική περίοδο, ενδεικτικά: επικό θέατρο, 'φτωχό θέατρο', 'άδειος χώρος', περιβαλλοντική σκηνογραφία, μεταμοντέρνα σκηνογραφία, site-specific θέατρο, τεχνολογική σκηνή, διευρυμένη σκηνογραφία, κ.ά.
- Αναγνωρίζει και αξιολογεί βασικά έργα από επιδραστικούς σκηνοθέτες και σκηνογράφους όπως οι Edward Gordon Craig, Adolph Appia, Meyerhold & Liubov Popova, Erwin Piscator, Oscar Schlemmer, Bertold Brecht & Karl von Appen, Josef Svoboda, Jerzy Grotowski & Jerzy Gurawski, Peter Brook & Sally Jacobs, Richard Schechner, Bob Wilson, κ.ά.
- Είναι σε θέση να αναλύει επιλεγμένα παραδείγματα σκηνογραφικού σχεδιασμού παραστάσεων της μοντέρνας και σύγχρονης περιόδου σύμφωνα με τις αρχές των ρευμάτων στα οποία ανήκουν, αλλά και τις ιδιαιτερότητες των δημιουργών τους.
- Γνωρίζει και ερμηνεύει κριτικά τις σημαντικότερες εξελίξεις στο θέατρο κατά τον 20^ο και 21^ο αιώνα σε σχέση με τη μορφή και την τυπολογία των θεατρικών κτιρίων, τη διαμόρφωση του παραστασιακού και σκηνικού χώρου και τη σκηνογραφία, καθώς και τα στοιχεία σκηνικής τεχνολογίας, φωτισμού και ενδυματολογίας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αισθητική-καλλιτεχνική καλλιέργεια
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Καλλιτεχνική δημιουργικότητα- παραγωγή νέων ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη ευαισθησίας σε ζητήματα φύλου και άλλα κοινωνικά ζητήματα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται σε 13 διδακτικές ενότητες. Ενδεικτικό περιεχόμενο των θεματικών:

1. Εισαγωγικό πλαίσιο και βασικές έννοιες για τη μοντέρνα και σύγχρονη σκηνογραφία και τέχνη. Προσεγγίζοντας το δοκίμιο οπτικής ανάλυσης.
2. Η επανάσταση της μοντέρνας σκηνής και σκηνογραφίας. Όροι των βασικών μετασχηματισμών της μοντέρνας θεατρικής αρχιτεκτονικής και σκηνογραφίας. Πλουραλιστικές τυπολογίες της σύγχρονης σκηνής.
3. Τα πρωτοποριακά εικαστικά ρεύματα του μοντερνισμού. Πρωτομοντερνισμός- Πριμιτιβισμός- Κυβισμός- Αφαίρεση.
4. Οι πρωτοπόροι της αφαιρετικής σκηνογραφίας Adolphe Appia και Edward Gordon Craig. Στυλιζαρισμένος ρεαλισμός. Αρχιτεκτονικός φορμαλισμός
5. Σκηνικός Εξπρεσιονισμός. Φουτουρισμός, Dada και Σουρεαλισμός. Antonin Artaud.
6. Ρωσική και Σοβιετική πρωτοπορία. Ρωσικός Κονστρουκτιβισμός.
7. Γερμανικός Κονστρουκτιβισμός - Μπάουχαουζ. Η σκηνή του πολιτικού θεάτρου: Piscator- Brecht.
8. Η μεταπολεμική περίοδος. Η πολυσιδής καινοτόμος συμβολή του Josef Svoboda.
9. Σκηνή και σκηνογραφία στο φτωχό θέατρο του Jerzy Grotowski και η συμβολή των συνεργατών σκηνογράφων του. Ο άδειος χώρος του Peter Brook και η συμβολή των συνεργατών σκηνογράφων του.
10. Μεταπολεμικές νεοπρωτοπορίες. Επιτελεστική και χωρική στροφή. Richard Schechner και περιβαλλοντικό θέατρο.
11. Μεταμοντερνισμός στο θέατρο και την τέχνη. Το θέατρο εικόνων του Robert Wilson.
12. 20ός- 21ος αιώνας. Διευρυμένη σκηνογραφία και νέες χωρικές μορφές θεάτρου, site-specific.
13. 20ός- 21ος αιώνας. Τεχνολογική σκηνή και σκηνογραφία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας – Επικοινωνία μέσω e-class.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	-Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία - χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint και υλικό από διαδικτυακές πηγές, καθώς και προβολές οπτικοακουστικών τεκμηρίων και παραδειγμάτων σχετικών με τις διδασκόμενες θεματικές. -Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω του e-class με οπτικοακουστικό υλικό, συνδέσμους, φωτογραφίες, κά. -Χρήση Τ.Π.Ε. κατά την επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές.

	-Χρήση οπτικοακουστικών ψηφιακών μέσων στην συγγραφή και παρουσίαση των εργασιών.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες τρίωρες διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Συγγραφή εργασίας	35
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	26
	Σύνολο Μαθήματος	125 ΩΡΕΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μέθοδος αξιολόγησης Ατομική γραπτή εργασία (20%) Γραπτή τελική εξέταση (80%) με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις εκτενέστερης ανάπτυξης (δοκιμίου).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βασική βιβλιογραφία: Κονομή Μαρία, <i>Μοντέρνα και σύγχρονη σκηνογραφία: ορόσημα και εξελίξεις. Μια σύντομη επισκόπηση</i>, εκδ. Κάπα, Αθήνα 2021. Αθανασόπουλος, Χρήστος, <i>Προβλήματα στις εξελίξεις του σύγχρονου θεάτρου</i>, εκδ. Σιδέρης, Αθήνα 1976. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Bablet, Denis, <i>Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας 1887-1914</i>, α' τόμ., μτφρ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2008. Βακαλό, Γιώργος, <i>Σύντομη ιστορία της σκηνογραφίας</i>, Κέδρος, Αθήνα 1979. Γκροτόφκσι, Γιέρζι, <i>Για ένα φτωχό θέατρο</i>, μτφρ. Φώντας Κονδύλης-Μαίρη Γαϊτή Βορρέ, Θεωρία, Αθήνα 1982. Howard, Pamela, <i>Τι είναι σκηνογραφία;</i> Μτφρ. Ευαγγελία Κιρκινέ, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2002.

- Jomaron, Jacqueline, *Ιστορία σύγχρονης σκηνοθεσίας 1914-1940*, β' τόμ., μτφρ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009.
- Καραϊσκού, Βίκυ, *Εικαστικές και σκηνικές πρωτοπορίες στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα*, Παπασωτηρίου, Αθήνα 2009.
- Κόκκος, Γιάννης, *Ο σκηνογράφος και ο ερωδιός. Αισθητικά δοκίμια*, μτφρ. Ειρήνη Λεβίδη, επιμ. Ζωρζ Μπανύ, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 1998.
- Κοντογιώργη, Αναστασία, *Η σκηνογραφία του ελληνικού θεάτρου 1930-1960*, University Studio Press, Θεσ/νίκη 2000.
- Μανωλεδάκη, Ιωάννα, *Το κοστούμι. Στοιχείο συνερμηνείας στην ανάγνωση του θεατρικού λόγου*, Εκδόσεις Ρώμη, Θεσσαλονίκη 2021.
- Μαρτινίδης, Πέτρος, *Μεταμορφώσεις του θεατρικού χώρου. Τυπικές φάσεις κατά την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής των θεάτρων στη Δύση*, Νεφέλη, Αθήνα 1999.
- Μπρουκ, Πήτερ, *Η σκηνή χωρίς όρια*, εκδ. Εγνατία, Θεσ/νίκη 1976.
- Πατρικαλάκης, Φαίδων, *Ιστορία της σκηνογραφίας, 15ος-19ος αιώνας*, Αιγόκερως, Αθήνα 1984.
- Πάτσας, Γιώργος, *Ο ήχος του άδειου χώρου*, ERGO, Αθήνα 2007.
- Ursini Ursic, Giorgio (επιμ.), *Διονύσης Φωτόπουλος. Σκηνογράφος*, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2005.
- Φεσσά-Εμμανουήλ, Ελένη, (επιμ.), *Έλληνες σκηνογράφοι-ενδυματολόγοι και αρχαίο δράμα, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών*, Υπουργείο Πολιτισμού, Αθήνα 1999.
- Φεσσά-Εμμανουήλ, Ελένη, «Αρχιτεκτονική Θεάτρου», *Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, τόμ. 28, *Θέατρο, Κινηματογράφος, Μουσική, Χορός*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1999, σ. 40-46.
- Φεσσά-Εμμανουήλ, Ελένη, «Ενδυματολογία», *Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, τόμ. 28, *Θέατρο, Κινηματογράφος, Μουσική, Χορός*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1999, σ. 127-134.
- Φεσσά-Εμμανουήλ, Ελένη, «Σκηνογραφία», *Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, τόμ. 28, *Θέατρο, Κινηματογράφος, Μουσική, Χορός*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1999, σ. 364-372.
- Φωτόπουλος, Διονύσης, *Σκηνογραφία στο ελληνικό θέατρο*, Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1987.
- Φωτόπουλος, Διονύσης, *Ενδυματολογία στο ελληνικό θέατρο*, Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1986.
- Χαρατσίδης, Σάββας, *Η σκηνή και η γραφή*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 1992.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Aronson, Arnold (επιμ.), *The Routledge Companion to Scenography*, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2020.
- Balme, Christopher, *The Cambridge Introduction to Theatre Studies*, Cambridge University Press, Κάιμπριτζ 2008.
- Barbieri Donatella, *Costume in Performance. Materiality, Culture and the Body*, Bloomsbury, Λονδίνο 2017.
- Baugh, Christopher, *Theatre Performance and Technology*, Palgrave Macmillan, 2005.

- Brocket, Oscar G., *History of Theatre*, Allyn and Bacon, 1998 (8^η έκδ.).
- Brockett, Oscar G., Mitchell, Margaret, Hardberger, Linda, *Making the Scene-A History of Stage Design and Technology in Europe and the United States*, Tobin Theatre Arts Fund, San Antonio Texas 2010.
- Brook, Peter, *The empty space*, McGibbon & Kee, Λονδίνο 1968.
- Brook, Peter, «Unified Space», στο Gaelle Breton, *Theatres*, Princeton Architectural Press, N.Y. 1989, σ. 18-19.
- Burian, Jarka (επιμ.), *The Secret of Theatrical Space, The Memoirs of Josef Svoboda*, Applause, New York- Kent 1993.
- Carlson, Marvin, *Places of Performance, Semiotics of Theatre Architecture*, Cornell University Press, Ithaca and London 1993.
- Collins, Jane – Nisbet, Andrew (επιμ.), *Theatre and Performance Design: A Reader in Scenography*, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2010.
- Di Benedetto, Stephen, *An Introduction to Theatre Design*, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2012.
- Gage, John, *Colour and Meaning*, Thames and Hudson, 2000.
- Gropius, Walter – Wensinger, Arthur. S. (επιμ.), *The Theater of the Bauhaus*, Oskar Schlemmer, Wesleyan University Press, 2014 [1961].
- Hannah, Dorita – Harsløf, Olav (επιμ.), *Performance Design*, Museum Tusculanum Press, Κοπεγχάγη 2008.
- Hann, Rachel, *Beyond Scenography*, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2019.
- Holmberg, Arthur, *The Theatre of Robert Wilson*, Cambridge University Press, Κάιμπριτζ 1996.
- Keir, Elan, *The Semiotics of Theatre and Drama*, Methuen & Co Ltd, 2002.
- McKinney, Joslin – Butterworth, Philip, *The Cambridge Introduction to Scenography*, Cambridge University Press, Κάιμπριτζ 2009.
- McKinney, Joslin – Palmer, Scott (επιμ.), *Scenography Expanded: An Introduction to Contemporary Performance Design*, Bloomsbury Methuen Drama, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2017.
- O' Dwyer, Neill, *Digital Scenography*, Bloomsbury, 2021.
- Schechner, Richard, *Environmental Theater*, Applause, Νέα Υόρκη 1994.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ600	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρία της λογοτεχνίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική, αγγλική ή γαλλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE300/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με το αντικείμενο, τους στόχους και τις βασικές αρχές της Θεωρίας της Λογοτεχνίας καθώς και με τις δυνατότητες αξιοποίησης των αρχών και των μεθόδων συγκεκριμένων θεωριών τόσο σε λογοτεχνικά όσο και σε θεατρικά κείμενα. Επιδιώκεται να ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές/-τριες σε σχέση με το λογοτεχνικό κείμενο και τη λογοτεχνικότητα, αποκτώντας τα εφόδια ενός κριτικού και επαρκούς αναγνώστη. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/-τριες θα πρέπει να είναι σε θέση: • Να κατανοούν το αντικείμενο, τις βασικές αρχές και τους στόχους της σύγχρονης λογοτεχνικής θεωρίας. • Να συνοψίζουν και να αντιπαραβάλλουν τις αρχές, τις επιδιώξεις και τις μεθόδους των κυριότερων θεωριών του 20ού και του 21ου αι. • Να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν τους όρους και τους παράγοντες της λογοτεχνικής επικοινωνίας. • Να αναθεωρούν παραδοχές και διαδεδομένες αντιλήψεις για τη λογοτεχνικότητα των κειμένων. • Να αναλύουν συστηματικά τα λογοτεχνικά κείμενα, διακρίνοντας τις τεχνικές και τη

δομή του κειμένου και αξιοποιώντας τα θεωρητικά τους εργαλεία στην ανάγνωση-ερμηνεία.

- Να προσεγγίζουν κριτικά τον θεωρητικό λόγο περί λογοτεχνίας.

Γενικές Ικανότητες

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Καλλιέργεια της αυτενέργειας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας, φύση και λειτουργία της λογοτεχνίας, ρωσικός φορμαλισμός, γλωσσολογία και λογοτεχνία, Νέα Κριτική, θεωρία της πρόσληψης, δομισμός, μεταδομισμός και αποδόμηση, αφηγηματική τυπολογία G. Genette, ψυχανάλυση και λογοτεχνία, αναγνωστικές θεωρίες, φεμινιστική θεωρία, πολιτισμικές σπουδές κ.ά. Εφαρμογές σε επιλεγμένα κείμενα της ελληνικής ή ξένης λογοτεχνίας. Ενότητες:

1. Εισαγωγή: Τι είναι λογοτεχνία; Η έννοια της λογοτεχνικότητας. Τι είναι η θεωρία της λογοτεχνίας;
2. Βασικές αρχές και στόχοι της θεωρίας. Τι είναι η θεωρία της λογοτεχνίας;
3. Λογοτεχνία και γλωσσολογία: γλώσσα, νόημα και ερμηνεία· ποιητική και ερμηνευτική.
4. Ρωσικός φορμαλισμός.
5. Εφαρμογές φορμαλιστικής ανάγνωσης σε λογοτεχνικά κείμενα.
6. Δομισμός, μεταδομισμός, σημειωτική, αποδόμηση.
7. Εφαρμογές δομιστικής ανάγνωσης σε λογοτεχνικά κείμενα.
8. Αφηγηματολογία. Ανάλυση της αφήγησης· ορισμοί και λειτουργίες της αφήγησης.
9. Αναλύσεις αφηγηματικών κειμένων. Συνεργατική αφηγηματολογία.
10. Νέα Κριτική.
11. Ψυχανάλυση. Εφαρμογές ψυχαναλυτικής ανάγνωσης σε λογοτεχνικά/θεατρικά κείμενα.
12. Αναγνωστικές θεωρίες - Θεωρία της πρόσληψης.
Περίληπτικά: Άλλες θεωρητικές σχολές και κινήματα: μαρξισμός, φεμινιστική θεωρία, μετααποικιακή θεωρία, μειονοτικός λόγος.
13. Συμπεράσματα, ανακεφαλαίωση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις της διδάσκουσας, παρουσιάσεις και συζήτηση θεμάτων, εργασιών και ασκήσεων στην αίθουσα διδασκαλίας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/-τριες, χρήσιμοι σύνδεσμοι. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία: Προβολή σημειώσεων σε power point, βιντεοδιαλέξεις-παραδόσεις των μαθημάτων αναρτημένες στο Youtube.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση κειμένων και βιβλιογραφίας	26
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος - Τελική αξιολόγηση: 100% Μορφή εξέτασης: - Ερωτήσεις κλειστού τύπου: αντιστοίχισης - Ερωτήσεις κλειστού τύπου: Σωστό-Λάθος - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης - Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων / Ανάλυση επιλεγμένων κειμένων διδαγμένων ή αδίδακτων Δίνεται η δυνατότητα επιλογής μεταξύ ισότιμων ερωτήσεων - Ανάρτηση παραδείγματος κριτηρίου αξιολόγησης- άσκησης στο eclass του μαθήματος Προφορική εξέταση φοιτητών/-τριών ΑΜΕΑ/με βεβαιωμένη δυσλεξία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γενική, ενδεικτική βιβλιογραφία:

Barry, Peter (2013), *Γνωριμία με τη θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία*, μτφρ. Αν. Νάτσινα, Αθήνα: Εκδόσεις Βιβλιόραμα. (Εύδοξος)

Culler, Jonathan (2003), *Λογοτεχνική Θεωρία. Μια συνοπτική εισαγωγή*, μτφρ. Κ.

Διαμαντάκου, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. (Εύδοξος)

Αρσενίου, Ελισάβετ (2012), *Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Αθήνα: Μεταίχμιο: Μέρος Γ΄: Θεωρία (σσ. 197-372).

Fokkema, D.-Ibsch, E. (1997), *Θεωρίες λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα*, μτφρ. Γ. Παρίσης, επιμ. Ε. Καψωμένος, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Τζιόβας, Δημήτρης (1987), *Μετά την αισθητική*, Αθήνα: Γνώση.

Τζιόβας, Δημήτρης (2017), *Η πολιτισμική ποιητική της ελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Σπανός, Γεώργιος Ι. (1995), *Θέματα διδακτικής μεθοδολογίας. τ. Α΄. Η διδασκαλία του ποιήματος*, Αθήνα: Εκδόσεις Δέσποινα Μαυρομάτη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ975	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σκηνοθεσία Α΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Ασκήσεις Πράξης		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων – Εργαστηριακά		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν έχει προαπαιτούμενα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE112/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στο να φέρει τον φοιτητή κοντά στην τέχνη της σκηνοθεσίας, και να του προσφέρει μια καλλιέργεια που σχετίζεται με την αισθητική και την τεχνική της. Στοχεύει ακόμη να τον καταστήσει ευαίσθητο δέκτη των μηνυμάτων ενός θεατρικού έργου, ώστε αν επιθυμεί στο μέλλον να μπορεί να το αποδώσει μέσω της θεατρικής τέχνης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος συγκεκριμένα, ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση: ✓ να γνωρίζει τη θεωρία και πράξη της σκηνοθεσίας ✓ να εφαρμόζει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν καλλιτεχνικές δράσεις σε θέατρα και χώρους πολιτιστικής αναφοράς για διαφορετικές ομάδες κοινού. ✓ να αξιολογεί συνοδευτικά υλικά στο πλαίσιο δράσεων θεατρικού χαρακτήρα. ✓ να αναπτύσσει προσωπικές πολλαπλές δημιουργικές δεξιότητες, ακολουθώντας ομαδοσυνεργατικές διαδικασίες εργασίας. ✓ να κατανοεί εμπειρικά τη δυναμική της ερμηνείας ενός θεατρικού κειμένου, και ειδικότερα ενός κειμένου του αρχαίου και νεότερου ελληνικού θεάτρου. ✓ να συγκρίνει και αντιπαραβάλλει διαφορετικά θέατρα και σκηνοθετικές προσεγγίσεις. ✓ να κατανοεί την πολλαπλότητα και συνθετότητα του θεατρικού φαινομένου. ✓ να εφαρμόζει ποικιλία διδακτικών μεθόδων προς ενίσχυση της συμμετοχικής και βιωματικής δράσης.
Γενικές Ικανότητες

Το σεμινάριο προάγει μεταξύ άλλων τις ικανότητες των φοιτητών για:

1. Την αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
2. Την αυτόνομη εργασία του φοιτητή με βάση το αντικείμενο
3. Την ομαδική εργασία μέσω ανταλλαγής ιδεών και διαλόγου
4. Την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών σχετικά με το παγκόσμιο θέατρο
6. Τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, ακολουθώντας τα πρότυπα της ελεύθερης καλλιτεχνικής παραγωγής
7. Την άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής μέσω της εργασίας
8. Την προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του σπουδαστή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται στις θεμελιώδεις αρχές της σκηνοθεσίας. Μέσα από μια συλλογή πρακτικών ασκήσεων μελετώνται οι βασικές λειτουργίες της σκηνοθεσίας, η σκηνική ερμηνεία του κειμένου και οι παράγοντες της μεταφοράς ενός κειμένου στο θέατρο: στόχος, διάλογος, σιωπή, μουσική, φωτισμός, σκηνογραφικά και ενδυματολογικά στοιχεία.

Το μάθημα επικεντρώνεται επίσης σε θέματα που σχετίζονται με τη σχέση μεταξύ του σκηνοθέτη και του ηθοποιού, του σκηνοθέτη και του συγγραφέα, του ηθοποιού και του κειμένου, του ηθοποιού και του κοινού. Διδάσκονται παράλληλα τεχνικές και ορολογία που προέρχονται από διαφορετικά συστήματα σκηνοθεσίας.

Οι μαθητές, τέλος, εργάζονται για να παίζουν και/ή να σκηνοθετούν αποσπάσματα από την αρχαία και σύγχρονη παγκόσμια δραματογραφία.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Ο κόσμος της σκηνής είναι ένας άλλος κόσμος.
2. Η σχέση ανάμεσα στο κείμενο, στον ηθοποιό και τον σκηνοθέτη: Ένα κυλιόμενο τρίγωνο.
3. Απαρχές του θεατρικού κειμένου.
4. Ο δρων λόγος.
5. Ανάγνωση κειμένου.
6. Δραματοουργία.
7. Υπο-κείμενο-μορφές κειμένου, μορφές ανάγνωσης κειμένου.
8. Η ηθική της σκηνοθεσίας.
9. Δημιουργία σκηνικής πράξης.
10. Πρόσωπα στο θέατρο, σχέσεις, θεατρικός χώρος, θεατρικός χρόνος.
11. Ρυθμός και μέρη της παράστασης.
12. Δημιουργία παράστασης Α' Μέρος. Τετράδιο σκηνοθεσίας.
13. Παραδείγματα μέσα από επινοημένο κείμενο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, εργαστήρια
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Οι διαλέξεις περιλαμβάνουν την προβολή αποσπασμάτων από κινηματογραφημένες και μαγνητοφωνημένες παραστάσεις,.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται στην πλατφόρμα της e-class, με ανταλλαγή υλικού και πληροφοριών, όπως και με την συχνή ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39
	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	26
	Καλλιτεχνική δημιουργία	35
	<i>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</i>	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορική εξέταση, δημόσια παρουσίαση, καλλιτεχνική ερμηνεία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Peter Brook, *Ο άδειος χώρος*, μτφ. Μαρία Πασχαλίδου, ΚΟΑΝ, Δεκέμβριος 2016.
2. Peter Brook, *Ένας άλλος κόσμος*, μτφ. Ελένη Καραμπέτσου, Εστία, 2009.
3. Κωνσταντίνος Αν. Θεμελής, *Ενεστώς διαρκείας. Συνάντηση με τον Γιέρζυ Γκροτόφσκι*, Αθήνα: Ίνδικτος, 2001.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ114	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Δραματοθεραπεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3 ΩΡΕΣ	4
ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE259/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά αποτελέσματα
• Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • Γνωρίζουν το κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο στο οποίο αναπτύχθηκε η Δραματοθεραπεία μετά τον Β Παγκόσμιο Πόλεμο. • Κατανοήσουν την εξάπλωση της Δραματοθεραπείας στην Ευρώπη και στην Ελλάδα ειδικότερα. • Έρθουν σε επαφή με τα πλαίσια και τους πληθυσμούς στους οποίους εφαρμόζεται η Δραματοθεραπεία.

- Αποκτήσουν γνώσεις για το θεωρητικό υπόβαθρο και τις τεχνικές της δραματοθεραπευτικής μεθόδου.
- Αναγνωρίζουν τις εκλεκτικές συγγένειες και επιδράσεις ανάμεσα στους αρχιτέκτονες του θεάτρου του 20^{ου} αιώνα και τους πρωτοπόρους Δραματοθεραπευτές.
- Αποκτήσουν επαφή με τα αποτελέσματα και τη χρησιμότητα του «Εφαρμοσμένου θεάτρου» ανάλογα με την εκάστοτε στοχοθεσία.
- Γνωρίσουν μια καινούργια επαγγελματική διέξοδο. Την προοπτική να εκπαιδευτούν στη Δραματοθεραπεία και να εξελιχθούν σε επαγγελματίες δραματοθεραπευτές.
- Γνωρίσουν τα διαφορετικά μοντέλα Δραματοθεραπείας, όπως του Robert Landy, του Mooli Lahad, της Sue Jennings, της Anna Seymour, του David Read Johnson, Sesame κ.α.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ενδυνάμωση της φαντασίας
- Απόκτηση καλύτερης σχέσης με το σώμα
- Απόκτηση αφηγηματικής δεινότητας
- Έκφραση συναισθημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη θεωρία και στην πρακτική της μεθόδου

Η Δραματοθεραπεία είναι εκείνη η θεραπευτική μέθοδος, που αξιοποιεί τη δύναμη της θεατρικής μεταφοράς στην ανάδειξη αλλά και στην επίλυση των θεραπευτικών αιτημάτων μέσω συγκεκριμένων τεχνικών του θεάτρου.

Η δραματοθεραπεία δεν είναι μόνο μία μορφή ψυχοθεραπείας, είναι ένα θεατρικό γεγονός που έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει και μία μέθοδο διερεύνησης της ανθρώπινης

προσωπικότητας, συμπεριφοράς και επικοινωνίας, όπως εμφανίζονται στις καθημερινές σχέσεις, κοινωνικές, εργασιακές, εκπαιδευτικές και προσωπικές.

Οι εφαρμογές της είναι πολλαπλές και τα αποτελέσματα της αξιοποιούνται στον ευρύτερο κοινωνικό και εκπαιδευτικό χώρο. Φαίνεται ότι ταιριάζει ιδιαίτερα στον άνθρωπο της μεταμοντέρνας εποχής, όπου παράλληλα με τη γλώσσα σημαντικό ρόλο στην κατανόηση του Εαυτού αλλά και του Άλλου, του έργου τέχνης αλλά και του δημιουργού του παίζει η εικόνα και το σώμα.

Το συγκεκριμένο μάθημα θα αποτελέσει ένα ταξίδι γνωριμίας στον χώρο της Δραματοθεραπείας.

Περιγραφή μαθημάτων:

1. Εισαγωγή στη Δραματοθεραπεία, Ορισμός-Ιστορική αναδρομή
2. Πρωτεργάτες και μοντέλα δραματοθεραπείας (Sue Jennings, Robert Landy κ.α.)
3. Θεατρικό μοντέλο-Αφηγηματικό μοντέλο-Η μέθοδος του ρόλου-Βιωματικό εργαστήριο, ώστε να κατανοηθούν τα μοντέλα με σωματικό τρόπο, συγγραφή ιστοριών.
4. Βιωματικό εργαστήριο-Χρήση αντικειμένου και μοίρασμα των ιστοριών τους
5. Βιωματικό εργαστήριο-Σωματικά αγάλματα και tableaux vivant. Σκηνική αναπαράσταση της ιστορίας (Roling-Deroling).
6. Βιωματικό εργαστήριο-Ρόλοι στη ζωή και ρόλοι στο θέατρο (Τύποι και χαρακτήρες ρόλων)-Σκηνικές αναπαραστάσεις.
7. Το θέατρο ως τρόπος ζωής και θεραπείας- Το θέατρο της καθημερινότητας- Συνδέσεις των επινοημένων ρόλων με τους πραγματικούς ρόλους ζωής.
8. Θέατρο-Μύθοι-Τελετουργία. Θεατρικές και ανθρωπολογικές διαστάσεις της Δραματοθεραπείας.
9. Βασικές δραματοθεραπευτικές έννοιες και επεξεργασία στον σκηνικό χώρο. Θέατρο-Μεταφορά- Αισθητική-Δραματική απόσταση
10. Βιωματικό σεμινάριο με την εικόνα του σώματος. Δημιουργία δράσεων και βαθύτερη κατανόηση της υποκειμενικής εικόνας σώματος.
11. Βιωματικό σεμινάριο «Το ταξίδι του ήρωα»
12. Μέθοδοι έρευνας και σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα. Μέθοδοι αξιολόγησης.
13. Εκλεκτικές συγγένειες και επιδράσεις με το σύγχρονο θέατρο (Antonin Artaud, Berthold Brecht, Gersie Grotowski, Augusto Boal, Eugenio Barba, Devised Theatre κ.ά.)

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή σχεδιαγραμμάτων μαθημάτων σε power point, προβολή μαγνητοσκοπημένων παραστάσεων με τη χρήση DVD	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	7 διαλέξεις του διδάσκοντος	30
	6 Βιωματικά σεμινάρια	18
	Μελέτη βιβλιογραφίας	26
	Σύνολο Μαθήματος	110
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος, στο τέλος του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Εισαγωγή στη Δραματοθεραπεία Dorothy Langley
- Εισαγωγή στη Δραματοθεραπεία Sue Jennings
- Ήταν κάποτε... Δραματοθεραπεία και αφήγηση Μαρία Σούμπερτ
- Δραματοθεραπεία Θεωρία, Πρακτική και έρευνα Phil Jones

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ987	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιθεώρηση στον 20ό αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο, γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, ανάθεση εργασίας στην αγγλική γλώσσα		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE208/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τους σημαντικότερους σταθμούς και την πορεία της ελληνικής επιθεώρησης
- Γνωρίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τη δομή τη επιθεώρησης στις διάφορες περιόδους.
- Γνωρίζει τους θιάσους και τους σημαντικότερους ηθοποιούς του 20^{ου} αιώνα που ασχολήθηκαν με το είδος της επιθεώρησης και να διακρίνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.
- Κατανοεί τον τρόπο που τα ιστορικά γεγονότα, οι κρίσεις της κοινωνικής και εθνικής ζωής επέδρασαν στην πορεία της επιθεώρησης.

- Κατανοεί τον τρόπο επίδρασης της λογοκρισίας στην πορεία της.
- Ερμηνεύει τις ρήξεις και συνέχειες της ελληνικής επιθεώρησης σε σχέση με σημαντικά θεατρικά γεγονότα, τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής ζωής, το κοινό.
- Εφαρμόζει συγκεκριμένη μέθοδο στην ανάλυση των παραστάσεων επιθεώρησης, αναγνωρίζοντας τα χαρακτηριστικά του είδους και τις τεχνικές της.
- Συγκρίνει και να εξάγει συμπεράσματα για τη σχέση της επιθεώρησης με το βαριετέ, την κωμωδία, την οπερέτα, το μιούζικαλ, τον Καραγκιόζη .
- Συγκρίνει και να εξάγει συμπεράσματα για τις σχέσεις της ελληνικής επιθεώρησης με αντίστοιχα ευρωπαϊκά είδη
- Γνωρίζει και χρησιμοποιεί τη βασική βιβλιογραφία, αρθρογραφία και τις αρχειακές πηγές για την επιθεώρηση στον 20^ο αιώνα

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται σε 13 ενότητες:

1. Α΄ περίοδος (1894-1922). Οι απαρχές. Εξετάζονται οι επιρροές από ευρωπαϊκά θεατρικά είδη, όπως η ισπανική zarzuela και η γαλλική revue à grand spectacle. Πρώτες Ελληνικές Απόπειρες: *Λίγο απ' όλα*, *Έπεσε*, *Υπαίθριοι Αθήναι*. Τα κείμενα και η υποδοχή των παραστάσεων. Αντιδράσεις, μαξιλάρωμα
2. Χαρακτηριστικά του είδους. Δομή της επιθεώρησης. Επιθεωρησιακοί Τύποι. Εξετάζεται η σχέση της με άλλα ελληνικά θεατρικά είδη, όπως το κωμειδύλλιο, το θέατρο σκιών.
3. Επιθεώρηση και κοινό. Παρακολουθείται η θέση της στο θεατρικό τοπίο της ελληνικής πρωτεύουσας, η επιρροή της πολιτικής, κοινωνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας στα κείμενά της και την υποδοχή της από τους θεατές, το αστικό κοινό του 19ου ως το λαϊκό κοινό του 20ού αιώνα.

4. Ετήσιες Επιθεωρήσεις (*Παναθήναια, Κινηματογράφος, Πανόραμα, Παπαγάλος*) και συνοικιακές επιθεωρήσεις της πρώτης εικοσαετίας. Το υπερθεαματικό *Ξιφίρ Φαλέρ* (1916). Εξελίξεις στη σκηνογραφία. Η επίδραση του εθνικού διχασμού στα κείμενα. Η μικρασιατική καταστροφή και το τέλος της πρώτης επιτυχούς παρουσίας στην αθηναϊκή σκηνή.
5. Δεύτερη περίοδος (1922-1940). Η στροφή στο υπερθέαμα για να παρακαμφθούν οι λογοκριτικές παρεμβάσεις της πολιτικής εξουσίας στον Μεσοπόλεμο, η επανάκαμψη του είδους (νέοι ηθοποιοί και επιθεωρησιακοί θίασοι). Νέες τάσεις. Αλλαγές στη δομή της επιθεώρησης. Στροφή στη φαντασμαγορία. *Βαθυλωνία*. Ντιζέζ και χορευτές.
6. Τρίτη περίοδος (1940-1950). Γίνεται αναφορά στον καθοριστικό ρόλο της στην εμψύχωση του κοινού στην έναρξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου και κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Πολεμικές επιθεωρήσεις. Η επιθεώρηση στο βουνό. Η προσπάθεια εθνικής συμφιλίωσης μέσα από τα νούμερα. Η επιθεώρηση στα χέρια της εξουσίας και της Αριστεράς (εμφυλιοπολεμικές επιθεωρήσεις). Η παραβίαση του κανόνα των ίσων αποστάσεων. Αλλαγή στις μουσικές επιλογές και ανάδυση του αρχοντορεμπέτικου στην επιθεώρηση *Άνθρωποι... Άνθρωποι...*
7. Τέταρτη περίοδος (1950-1974). Η επιθεώρηση του γυμνού και του θεάματος (δεκαετία του '50). Ο εξωτισμός στην επιθεώρηση. Ο καθοριστικός ρόλος της όψης της παράστασης μέσω των σκηνογράφων Μάριου Αγγελόπουλου και Γιώργου Ανεμογιάννη
8. Γίνεται αναφορά στην ανάδυση νέων τάσεων στη δεκαετία του 60 (*Οδός ονείρων, Όμορφη Πόλη*). Η προσπάθεια του Μάνου Χατζιδάκι και του Μίκη Θεοδωράκη να ανανεώσουν το είδος
9. Η επιθεώρηση στα χρόνια της δικτατορίας. Γίνεται αναφορά στην ανάδυση νέων θεατρικών σχημάτων αλλά και πολλών νέων ηθοποιών, που ασχολούνται συστηματικά με το είδος (Ελεύθερο Θέατρο).
10. Γίνεται αναφορά στη μετεπιθεώρηση του Λάκη Λαζόπουλου, καθώς και στις σύγχρονες παραδοσιακές και εναλλακτικές προτάσεις που συμπληρώνουν το πάζλ του ιδιαίτερου αυτού θεατρικού είδους. Χάρρυ Κλυν, Θεσσαλικό Θέατρο.
11. Αναφορά στην παρακμή του είδους. Σύγχρονες προτάσεις ανανέωσης. Από τη νομιμοποίηση του είδους (Εθνικό Θέατρο, *Βίρα τις Άγκυρες*) στη νομιμοποίηση του Μάρκου Σεφερλή. Η επιθεώρηση στις κρατικές σκηνές.
12. Η αμφισβήτηση στη στροφή του αιώνα. Αδυναμία προσαρμογής στις απαιτήσεις των καιρών. Ο 21ος αιώνας.
13. Ολοκλήρωση του μαθήματος. Παρουσίαση εργασιών. Συμπεράσματα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διά ζώσης διαλέξεις
-------------------	---------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται μέσω του e-class, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύνδεσης zoom ή διά ζώσης. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας Ηλεκτρονική Τάξη (e-class). Το υλικό των εικόνων καθώς και τα κύρια σημεία κάθε παράδοσης παρουσιάζονται με power-point. Επιλεγμένοι on-line σύνδεσμοι που επιτρέπουν τη μελέτη και την έρευνα. Προβάλλονται επίσης βιντεοσκοπημένες θεατρικές παραστάσεις και υλικό από σχετικές ακαδημαϊκές ιστοσελίδες.										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και κειμένων.</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>100</td></tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και κειμένων.	35	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης	26	Σύνολο Μαθήματος	100
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και κειμένων.	35										
Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης	26										
Σύνολο Μαθήματος	100										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Ατομική γραπτή εργασία (προαιρετική) (50%) II. Γραπτή τελική εξέταση (50% ή 100%, αν δεν εκπονηθεί γραπτή εργασία) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης. Η εξέταση γίνεται στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση φοιτητών Erasmus η εξέταση γίνεται με τη σύνθεση μιας γραπτής εργασίας στην αγγλική γλώσσα ή με ερωτήσεις στην αγγλική ή γερμανική ή γαλλική γλώσσα.										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<u>Εύδοξος:</u> Χατζηπανταζής, Θόδωρος και Λ. Μαράκα (επιμ.) <i>Η αθηναϊκή επιθεώρηση</i> (Α' τόμος), Ερμής Αθήνα, 1977. Γεωργακάκη, Κωνσταντζά. <i>Βίος και πολιτεία μιας γηραιάς κυρίας στην επταετία. Επιθεώρηση και δικτατορία (1967-1974)</i>. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη 2015. <u>Προτεινόμενη βιβλιογραφία</u> Ανεμογιάννης, Γιώργος. <i>Θεατρική περιπέτεια</i>, Αθήνα 1990.
--

—, *Μαρίκα Κοτοπούλη. Η φλόγα*. ΜΚΜΕΘ, Αθήνα 1994.

Bara Olivier, Piana Romain, Yon Jean-Claude [επιμ.], « En revenant à la revue. La revue de fin d'année au XIXe siècle », *Revue d'Histoire du Théâtre*, n° 266, avril-juin 2015-II.

Βασιλείου, Αρετή, «'Οι φτέρνες που μιλούν': η πρώτη γνωριμία της αθηναϊκής μουσικής σκηνής με τους αμερικανικούς χορούς». *Παράθλασις*, Επιστημονικό δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. 6. Ergo, Αθήνα 2005, σ. 43-56.

Γεωργοπούλου, Βαρβάρα, «1940-47», στο Χ. Σταματοπούλου-Βασιλάκου (επιμ.), *Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών. Ογδόντα χρόνια. 1917-1997*, Σμπίλιας, Αθήνα, 1999, σ. 285-324.

Γεωργακάκη, Κωνσταντζα, *Η εφήμερη γοητεία της επιθεώρησης*, Polaris, Αθήνα 2013.

—, «Από τη 'Διονυσιακή' Λίντα Άλμα στην 'αγαλματώδη' Χρυσούλα Ζώκα. Το μπαλέτο στην αθηναϊκή επιθεώρηση τη δεκαετία του 1950». *Παράθλασις*, Επιστημονικό δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. 6., Ergo, Αθήνα 2005, σ. 57-94.

Δελβερούδη, Ε. Α. (2002). «Εκ των στυλοβατών του καταστήματος»: ο Χρήστος Γιαννακόπουλος, ο Αλέκος Σακελλάριος και η μεταπολεμική κωμωδία», Στο Ι. Βιβιάκης (επιμ.), *Το νεοελληνικό θέατρο από τον 17ο στον 20ο αιώνα*. Πρακτικά Α' πανελληνίου θεατρολογικού συνεδρίου, ERGO, Αθήνα 2002, σ. 369-377.

—, «Θέατρο». Στο Χ. Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, 1922-1940. Ο Μεσοπόλεμος*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2003, σ. 378-399.

Καγγελάρη, Δηώ, *Ελληνική σκηνή και θέατρο της ιστορίας. 1936-1944*. Οι θεσμοί και οι μορφές. Διδακτορική διατριβή. Τμήμα Θεάτρου, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2003.

—, «Η θεατρική σκηνή 1941-1953». Στο Χ. Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, τ. Γ2: Β' Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 – Κατοχή – Αντίσταση*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007, σ. 335-336.

Καλαϊτζή, Γλυκερία, *Ελληνικό θέατρο και ιστορία. Από την Κατοχή στον Εμφύλιο. 1940-1950*, Δημοσίευτη Διδακτορική διατριβή. Θεσσαλονίκη, Τμήμα Θεάτρου, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2001.

Καρασαββίδης, Κώστας, (2015). «Αλέκου Σακελλάριου-Χρήστου Γιαννακόπουλου, *Η ζωή συνεχίζεται* (1941): Μια επιθεώρηση από την εποχή της Κατοχής», *Παράθλασις*, Επιστημονικό δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. 13, Ergo, Αθήνα 2015, σ. 477-562.

—, «Ένα 'χαμένο' επιθεωρησιακό νούμερο από την Κατοχή για τη δικτατορία της 4ης Αυγούστου». στο Α. Αλτουβά & Κ. Διαμαντάκου (επιμ.), Πρακτικά του Ε' πανελληνίου θεατρολογικού συνεδρίου: *Θέατρο και δημοκρατία*, ΕΚΠΑ, Αθήνα 2018, σ. 635-644.

Καρρά, Κατερίνα, «Φανός των Συντακτών 1942 και 1943: Δείκτες αισιοδοξίας στην καρδιά της Κατοχής», στο Μ. Σειραγάκης και Κ. Κωνσταντίνου (επιμ.), *121 Χρόνια Ελληνική Θεατρική Επιθεώρηση*. Πρακτικά του Θεατρολογικού Συνεδρίου του Πανεπιστημίου

Κρήτης, (υπό έκδοση).

Κωνσταντινάκου, Παναγιώτα, «Κέντρο-Περιφέρεια: η διαλεκτική του χώρου στην Αθηναϊκή Επιθεώρηση (1894-1922)». Στα Πρακτικά Α΄ θεατρολογικού συνεδρίου: *Το θέατρο στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα: από το θέατρο των Ιδεών στο μεταμοντέρνο*. ΠΕΣΥΘ & Ergo, Αθήνα 2011, σ. 153-166.

Μαράκα, Λίλα, «Επιθεώρηση: Είδος υπό εξαφάνισιν;», *Επίλογος 1997*, Γαλαίος, Αθήνα 1998, σ. 147-159.

—, «Η ελληνική θεατρική επιθεώρηση ως πολιτικό θέατρο». *Παράβασις*. Επιστημονικό δελτίο τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. 6. Ergo, Αθήνα 2005, σ. 107-121.

—, «Ο χορός στην ελληνική θεατρική Επιθεώρηση: Συστατικό, δομικό και λειτουργικό στοιχείο του επιθεωρησιακού θεατρικού θεάματος». *Παράβασις*. Επιστημονικό δελτίο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. 7, Ergo, Αθήνα 2006, σ. 79-88.

—, *Ελληνική θεατρική επιθεώρηση 1894-1926. Τέσσερα κείμενα* (2 τόμοι), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2000.

Μιχαηλίδης, Λάκης, *Έτσι γράφεται η Επιθεώρηση ή Η επιθεώρηση άνευ διδασκάλου*. Σιδέρης, Αθήνα 2005.

Piana, Romain, *La revue théâtrale de fin d'année en France au XIXe siècle*, Hermann, 2024.

Πούλιος, Αποστόλης, «Στον ρυθμό της τζαζ: Μια μουσικοθεατρική μόδα της Κατοχής», *Νέα Εστία*, 1845 (2011), σ. 1125-1140.

—, «Από τη σκηνή στα βίντεο-κλαμπ: Οι μαγνητοσκοπημένες επιθεωρήσεις της δεκαετίας του '80 ως υλικό θεατρολογικής έρευνας». Στο Αλεξία Αλτουβά (επιμ.) *Πηγές της Έρευνας στη Σύγχρονη Θεατρολογία. Πρακτικά Επετειακού Συνεδρίου για τα 20 Χρόνια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών*, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2021, σ. 377-386.

Σειραγάκης, Μανώλης, «Η 4η Αυγούστου και το θέατρο», *Νέα Εστία* 1769 (2004), σ. 168-170.

—, «Σχέσεις του θεάτρου Σκιών με τα υπόλοιπα είδη θεάτρου: το παράδειγμα του Μεσοπολέμου». *Στέφανος*, Τιμητικός τόμος για τα 60χρονα του καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Ergo, Αθήνα 2008, σ. 1079-1087.

—, «Από το Χόλιγουντ στην Αθήνα: το μιούζικαλ αλλάζει την ελληνική μουσική και θεατρική ζωή», στο Γ. Βλαστός (επιμ.), *Πρακτικά του συνεδρίου Ελληνική μουσική δημιουργία του 20ού αιώνα για το λυρικό θέατρο και άλλες παραστατικές τέχνες*, Αθήνα 2009, σ. 414-420.

—, «Βερολινέζικο καμπαρέ και αθηναϊκή επιθεώρηση», στο Πρόγραμμα για την παράσταση *Το μικρόβιο του έρωτα*, Εθνική Λυρική Σκηνή, Θέατρο Ακροπόλ, Αθήνα

2009, σ. 31-35.

—, «Όμορφες πόλεις μαγικές με Γειτονιές Αγγέλων και Οδούς Ονείρων: η προσπάθεια του Μίκη Θεοδωράκη και του Μάνου Χατζιδάκι να αναμορφώσουν το ελαφρό μουσικό θέατρο του 1960», στο Ι. Πιπινιά, Α. Δημητριάδης και Α. Σταυρακοπούλου (επιμ.) *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο, συνέχειες και ρήξεις*. Διεθνές επιστημονικό συνέδριο αφιερωμένο στον Νικηφόρο Παπανδρέου, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2014, σ. 113-124.

Φωτιάδου, Βιργινία, *Η επιθεώρηση του 1940-41*. Μεταπτυχιακή διατριβή. Τμήμα Φιλολογίας, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 1992.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ197	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο για την τέχνη της προφορικής αφήγησης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου/ ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE501/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα γνωρίζουν: • να αφηγούνται τουλάχιστον ένα λαϊκό παραμύθι • να έχουν ανακαλύψει και “παροξύνει” τον προσωπικό τους τρόπο ν’ αφηγούνται • να διακρίνουν το Παραμύθι της Προφορικής παράδοσης, από άλλα Παραμύθια • να διαμορφώνουν το χώρο της Αφήγησης • να “υπερασπίζονται” το λαϊκό παραμύθι απέναντι στην όλο και αυξανόμενη πουριτανική νοοτροπία, που διαβρώνει και την Εκπαίδευση • να διακρίνουν και να αναλύουν γιατί και πώς η Προφορική Αφήγηση είναι μια ολοκληρωμένη Τέχνη

Γενικές Ικανότητες
• Αυτόνομη Εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, • Σεβασμός στο περιβάλλον, Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων, • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη περιγραφή:

Εργαστηριακό μάθημα για την Τέχνη της Αφήγησης Παραμυθιών της Προφορικής Παράδοσης. Περιλαμβάνει Ασκήσεις [για την Σύνδεση των μελών της Ομάδας, για την χαλαρή εγρήγορση του σώματος, για τον έλεγχο και την “ανάπτυξη” της φωνής, για την φαντασία, τη μεταμόρφωση και άλλα κύρια χαρακτηριστικά του λαϊκού παραμυθιού]

Επανανακάλυψη του Πολιτισμού της Προφορικότητας και των τρόπων του σε όλες τις εκδηλώσεις, βαθμίδες, κατώφλια της ζωής.

Αφηγήσεις από τους Φοιτητές–τριες, για να γνωρίσουν και αναπτύξουν τον προσωπικό τους τρόπο να κατανοούν, να οικειοποιούνται και ν’ αφηγούνται ένα Παραμύθι.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

1. Ασκήσεις γνωριμίας -σύνδεσης των μελών του Εργαστηρίου· μικρές Αφηγήσεις απ’ όλους τους φοιτητές-τριες με δοσμένη αφορμή.
2. Ενημέρωση στο περιεχόμενο - τρόπους του Εργαστηρίου. Χαρακτηριστικά του λαϊκού Παραμυθιού.
3. Ασκήσεις / Πολιτισμός της Προφορικότητας [είδη προφορικής λογοτεχνίας, νοοτροπία, χαρακτηριστικά]
4. Ασκήσεις/ Αφηγήσεις / Μνήμη μύθων, τελετουργιών στο νεοελληνικό Παραμύθι.
5. Ασκήσεις / Αφηγήσεις/ Διάκριση προφορικού και γραπτού λόγου
6. Ασκήσεις / Αφηγήσεις / Μελοποίηση – τραγούδι στην Αφήγηση, ο ρόλος της Μουσικής, Συνεργασία με μουσικό.
7. Ασκήσεις / Αφηγήσεις / Παιχνίδια εμπλοκής [με κίνηση, φωνή] των μαθητών Δημοτικού Σχολείου.
8. Ασκήσεις/ Αφηγήσεις / Πώς συνθέτουμε ένα ρεπερτόριο για έναν ή περισσότερους Αφηγητές σε μια Παράσταση – Αφήγηση.
9. Ασκήσεις/ Αφηγήσεις/ Προετοιμασία χώρου, “στήσιμο” Αφήγησης σε σχολικό ή άλλο χώρο [διάταξη καθισμάτων, φως, φόντο].
10. Δική μας παρουσία [ρούχα, αντικείμενα που χρησιμοποιούμε]
11. 1η παρουσίαση σε Δημόσιο Δημοτικό Σχολείο
12. 2η παρουσίαση σε Δημόσιο Δημοτικό Σχολείο
13. Αξιολόγηση – Συμπεράσματα - Προεκτάσεις, ολοκλήρωση της εμπειρίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης εκπαίδευση
------------------	----------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις / Εργαστήρια</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές Επισκέψεις</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Άσκηση στην προφορική παρουσίαση</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>100</td></tr> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις / Εργαστήρια	39	Εκπαιδευτικές Επισκέψεις	6	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Άσκηση στην προφορική παρουσίαση	35	Σύνολο Μαθήματος	100
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις / Εργαστήρια	39												
Εκπαιδευτικές Επισκέψεις	6												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20												
Άσκηση στην προφορική παρουσίαση	35												
Σύνολο Μαθήματος	100												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ακολουθείται η διαμορφωτική αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας με οδηγό τα παρακάτω κριτήρια: ☐ συμμετοχή στο μάθημα και στις πρακτικές ασκήσεις (80%) ☐ τελική παρουσίαση παραμυθιού (20%) Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι αναρτημένα στην η-τάξη του μαθήματος.												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1.	Γιώργου Ιωάννου, <i>Παραμύθια του λαού μας</i> , ζωγραφιές Ράλλη Κοψίδη, Εκδόσεις Ερμής.
2.	Άννα Αγγελοπούλου, <i>Οι Παραμυθοκόρες</i> , εκδ. της ΕΣΤΙΑΣ
3.	Κώστα Καφαντάρη, <i>Ελληνικά λαϊκά Παραμύθια</i> , 2 Τόμοι, εκδ. ΠΟΤΑΜΟΣ
4.	Χρυσούλα Χατζητάκη – Καψωμένου, <i>Το νεοελληνικό Παραμύθι</i> , εκδ. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
5.	Αγνή Στρουμπούλη, <i>Το κουντουνάκι: Παραμύθια Ελληνικά για μικρά μικρά παιδιά</i> , εκδ. ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ
6.	Αγνή Στρουμπούλη, <i>Παραμύθια με Ανεξιχνίαστες γριές</i> , εκδ. ΑΠΟΠΕΙΡΑ
7.	Γεωργίου Μέγα, <i>Ελληνικά Παραμύθια</i> , 2 Τόμοι εκδ. ΕΣΤΙΑ
8.	Μαριάνθη Καπλάνογλου, <i>Παραμύθι και αφήγηση στην Ελλάδα: Μια παλιά τέχνη σε μια νέα εποχή</i> , εκδ. Πατάκη
9.	Joseph Campbell, <i>Η Δύναμη του Μύθου</i> , εκδ. Ιάμβλιχος
10.	Μπρούνο Μπετελχάιμ, <i>Η γοητεία των παραμυθιών: Μια ψυχαναλυτική</i>

προσέγγιση, Εκδ. Γλάρος

11. Ευάγγελος Αυδίκος, *Το λαϊκό παραμύθι: Θεωρητικές Προσεγγίσεις*, εκδ.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ

12. Μιχαήλ Μερακλή, *Τα παραμύθια μας*

13. 13. Louis-Jean Calvet, *Η Προφορική Παράδοση*, εκδ. Καρδαμίτσα

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ143	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο Κουκλοθεάτρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστηριακό ανάπτυξης δεξιοτήτων και ειδικού υπόβαθρου γύρω από την τέχνη της θεατρικής κούκλας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE448/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: - Να κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά του κουκλοθεάτρου που το καθιστούν ανεξάρτητη παραστατική τέχνη - Να κατανοούν την έννοια «κούκλα» και την ευρύτητα των εκδοχών της - Να κατανοούν την ευρύτητα επιλογών των διαφόρων ειδών κούκλας, τόσο σε αισθητικό, όσο και σε κινησιολογικό, μηχανικό, σκηνογραφικό κλπ πλαίσιο - Να κατανοούν και να είναι ικανός να κάνει σύνδεση αιτίας-αποτελέσματος μεταξύ τεχνικών επιλογών και δραματοουργίας με στόχο την πιο δυναμική επιλογή - Να κατανοούν την έννοια της «εμπύχωσης» και τις βασικές προϋποθέσεις επίτευξής της. - Να είναι ικανοί/-ες να επεξεργαστούν και διερευνήσουν έτοιμες κούκλες και αντικείμενα

προκειμένου να επιλέξουν τις ιδιότητες και ικανότητές τους

- Να είναι ικανοί/-ες να χρησιμοποιούν τουλάχιστον τα βασικά εργαλεία επεξεργασίας υλικών προκειμένου να τα μορφοποιήσουν κατά το δοκούν
- Να είναι ικανοί/-ες να κατασκευάσουν ποικιλία ειδών κούκλας που διδάσκονται στο μάθημα (επιτραπέζιες, γαντόκουκλες, μαρότες, μαριονέτες, αντικείμενα, σκιές), έστω σε βασικό επίπεδο τεχνολογίας και υλικών
- Να είναι ικανοί/-ες να χειριστούν αυτές και τις κούκλες με όποιο μέσο απαιτούν (χειριστήριο), ώστε να υποδηλώσουν και υποστηρίξουν την «ζωή» αυτών.
- Να είναι ικανοί/-ες να προσδώσουν «χαρακτήρα» και «συναισθήματα» καθώς και «σκέψη» και «απόφαση» στις κούκλες που παίζει, προκειμένου να αναδειχθούν σε αυτόνομα υποκείμενα.
- Να είναι ικανοί/-ες να διακρίνουν την καλή ή κακή λειτουργία μιας κούκλας επι σκηνής, ως θεατές άλλων κουκλοπαιχτών/-τριών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση στην αναλυτική καθημερινή παρατήρηση της φύσης και των πλασμάτων γύρω μας με στόχο την κατανόηση του «γιατί» τους
- Επίγνωση κανόνων ασφαλείας και λειτουργικής συνεργασίας με τους/τις συναδέλφους σε περιβάλλον εργαστηρίου (χρήση εργαλείων κλπ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Γενική εισαγωγή στο τι είναι «κουκλοθέατρο», εισαγωγή στις έννοιες «κούκλα», «εμπύχωση», «ζωή», «ενσωμάτωση» και στα βασικά θεατρικά εργαλεία (βλέμμα, παύση, ρυθμός). Ασκήσεις με επιτραπέζιες κούκλες γύρω από αυτά.
2. Συνέχεια της συζήτησης περί εργαλείων σε σχέση με το «δράμα» και τις ιδιαιτερότητες της κούκλας ως θεατρικό εργαλείο, αντικείμενο-υποκείμενο κα. Κατασκευή κεφαλιών γαντόκουκλας και ασκήσεις με αυτά.

3. Εισαγωγή στην έννοια της δραματοουργίας του ρυθμού, συνέχεια ασκήσεων με τις γαντόκουκλες πάνω σε όλα τα προηγούμενα. Εισαγωγή στη χρήση άναρθρου και έναρθρου λόγου από την κούκλα
4. Παρουσίαση και ανοικτή συζήτηση, μέσω slideshow, γύρω από την ιστορία της θεατρικής κούκλας στον ανθρώπινο πολιτισμό. (το περιεχόμενο δίδεται στους φοιτητές υπό τη μορφή μπροσούρας)
5. Κατασκευή «μαρότας» (κούκλας που τη χειριζόμαστε με βέργες από κάτω. Κατασκευή ξύλινου σκελετού, κεφαλιού και χεριών από χαρτοπολτό. Εκπαίδευση στη χρήση βασικών εργαλείων και υλικών.
6. Συνέχεια και ολοκλήρωση του προηγούμενου και αυτοσχεδιασμοί με τις κούκλες.
7. Σύντομη εισαγωγή στη μαριονέτα (χειρισμός με νήματα από ψηλά). Κατασκευή μαριονέτας από ύφασμα. Αυτοσχεδιασμοί με αυτές τις κούκλες.
8. Δημιουργία σύντομων ολοκληρωμένων δραματικών ιστοριών με τις μαριονέτες της προηγούμενης συνάντησης, με χρήση μουσικής και σκηνικού χώρου.
9. Εισαγωγή στο θέατρο σκιών. Κατασκευή φιγούρων από χαρτόνι και PVC, δημιουργία «ζωντανών εικόνων» σε μικρή οθόνη, με δεδομένες θεματικές, επιλογής των φοιτητών
10. Κατασκευή “muppet” (κούκλα από αφρολέξ με κινούμενο στόμα). Ασκήσεις με αυτές τις κούκλες και στη χρήση του έναρθρου λόγου (ενσωμάτωση, άρθρωση, παγίδες)
11. Επίσκεψη στο εργαστήριο του Κουκλοθέατρου Αγίουσαγια!, επαγγελματικού θιάσου της Αθήνας, στην Ακαδημία Πλάτωνα, ξενάγηση και παίξιμο με κούκλες από παραγωγές του θιάσου.
12. Εισαγωγή στο θέατρο του αντικειμένου με κλασικό τρόπο εμφύχωσης. Επιλογή έτοιμων αντικειμένων και συνδυασμών τους για σχηματισμό χαρακτήρων και αυτοσχεδιασμοί με αυτά. Θέατρο αντικειμένων με εμφύχωση μέσω της παράθεσης. Το αντικείμενο ως σύμβολο. Τρεις τρόποι σχέσης του χειριστή με την κούκλα. Ασκήσεις πάνω σε αυτό.
13. Παίξιμο με μεγάλες επιτραπέζιες κούκλες με τρεις χειριστές έκαστη (τύπου Bunraku), ασκήσεις και αυτοσχεδιασμοί με αυτές.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Δεκατρείς (13) τρίωρες εργαστηριακές συναντήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Μία εξ αυτών: επίσκεψη, ξενάγηση και εργασία σε επαγγελματικό εργαστήριο Αθηναϊκού κουκλο-θιάσου, συνάντηση με τα μέλη του θιάσου και επιτόπου εργασία με κούκλες του θιάσου.
-------------------------	--

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Σε μία εκ των δεκατριών συναντήσεων του εργαστηρίου γίνεται χρήση βιντεο-προτζέκτορα και υπολογιστή για μια αναδρομή στην ιστορία της κούκλας στον ανθρώπινο πολιτισμό	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	33
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	6
	Καλλιτεχνική δημιουργία	58
	Διαλέξεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Μέθοδος αξιολόγησης - Δημόσια παρουσίαση στο τέλος του εξαμήνου και σε χώρο της Σχολής, σύντομων ατομικών παραστάσεων με διάφορα είδη κούκλας (60% του τελικού βαθμού). - Δημόσια παρουσίαση στο τέλος του εξαμήνου και σε χώρο της Σχολής, σύντομων ομαδικών παραστάσεων με διάφορα είδη κούκλας (40% του τελικού βαθμού). Στην τελική εικόνα υπολογίζεται πάντα και η συνολική συμμετοχή και συμπεριφορά του φοιτητή κατά τη διδακτική διαδικασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναστασόπουλος, Χρήστος. *Κουκλοθεατρικά - και όχι μόνο!:* (Ένα εγχειρίδιο για νηπιαγωγούς, δασκάλους - και μελλοντικούς κουκλοπαίχτες). Πάτρα: Αχαϊκές Εκδόσεις, 1991.

Αργυριάδη, Μαρία. *Η Κούκλα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα*. Προλ. Άγγελος Δεληβοριάς. 2η εκδ. Αθήνα: Λούση Μπρατζιώτη, 1991.

Αυδίκος, Ευάγγελος. *Από το παραμύθι στα κόμικς: Παράδοση και νεωτερικότητα*. Εισ. Μ.Γ. Μερακλής. Αθήνα: Οδυσσέας, 1996.

Βαλάση, Ζωή. Το κουκλοθέατρο-παιχνίδι σε 4 διαστάσεις. Στο: *Το παιδικό θέαμα: Εισηγήσεις στο Α' πανελλήνιο συνέδριο*. Αθήνα: Καστανιώτης, 1989, σσ. 54-61.

Βελλιώτη, Μαρία. *Οι κούκλες του Χρήστου Κονιτσιώτη στη συλλογή του Πελοποννησιακού λαογραφικού ιδρύματος*. Ναύπλιο: Πελοποννησιακό Λαογραφικό ίδρυμα, 1979-1980. (Ανάτυπο από το περιοδικό *Εθνογραφικά*, τομ.Β', σσ. 47-56).

Βιγγόπουλος, Ηλίας, Κούκλες κουκλοθέατρου, σσ. 16-17. Στο: *Η Τέχνη στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό σχολείο: Πρακτικές εφαρμογές και τεχνικές οδηγίες*, Αθήνα: Δίπτυχο, 1983.

Γιαλουράκη, Σοφία. *Έργα και χειροτεχνίες για κάθε γιορτή*. Αθήνα: Ντουντούμης [1991].

Γιάνναρης, Γιώργος. *Θεατρική αγωγή και παιχνίδι*. Αθήνα: Γρηγόρης, 1995.

Γραμματάς, Θεόδωρος. Είδη και μορφές θεάτρου και θεάματος για κοινό ανηλίκων: μαριονέτες-κουκλοθέατρο. Κεφ.1 σσ. 62-72 Στο: *Fantasyland: Θέατρο για παιδικό και νεανικό κοινό*. Αθήνα: Τυπωθήτω, Γιώργος Δαρδανός, 1996.

Δαράκη, Πέπη. *Ομαδικά παιχνίδια των παιδιών μας*, Αθήνα: Gutenberg, 1994.

Δαράκη, Πέπη, *Κουκλοθέατρο: διασκεδάζει και διαπαιδαγωγεί: Η ιστορία του τρόπου καταγραφής, πέντε αυτοτελή έργα*. Αθήνα: Gutenberg, 1992.

Delpeux, Henri, *Κούκλες και μαριονέτες*, μετ. Αγνή Στρουμπούλη, Αθήνα: Gutenberg, 1987.

Δημητράτου, Βίβιαν. *Ο Μαγικός κόσμος του κουκλοθέατρου: κούκλες & έργα*. Αθήνα: Πατάκης, 2005.

Δημητράτου, Βίβιαν. *Τα παιδιά δημιουργούν και εκφράζονται : για εκπαιδευτικούς και γονείς*. Αθήνα: Πατάκη 2003.

Duiggins, William Addison. *Μαριονέτα σε κίνηση*. Μετ. Στάθης Μαρκόπουλος. Αθήνα: Κουκλοθέατρο Αγίουσαγιά, 1995.

Εξαρχοπούλου-Σκόρδου, Μίνα. *Κουκλοπαιχνιδίσματα*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 1996.

Θεοχάρη-Περάκη, Ελένη, *Κουκλοθέατρο: τέχνη και τεχνική*, Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας, 1994.

Κανατσούλη, Μέννη. Κουκλοθέατρο. Στο: *Εισαγωγή στη θεωρία και κριτική της παιδικής λογοτεχνίας: σχολικής και προσχολικής ηλικίας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2002.

Καρακώστας, Στέργιος. *Θέαμα και παιδί*. Σέρρες: Πλαίσιο, 1993.

Κόφφας, Αλέξανδρος. *Δραστηριότητες αισθητικής αγωγής στο νηπιαγωγείο: θεωρία και πράξη*. Αθήνα: [χ.ε.] 1993.

Kleist, Heinrich von. *Οι μαριονέτες: Και μία μελέτη του Bernard Dort*. Μετ. Τζένη Μαστοράκη. Επιμ. Ε.Χ. Γονατάς. Αθήνα: Άγρα, 1986.

Κορμανός, Αλέξανδρος-Σάββας. *Μαριονέττες: Η τεχνική της κινούμενης κούκλας*. Αθήνα, Εργάνη, 2003.

Κοντογιάννη, Άλκηστις. *Κουκλοθέατρο σκιών*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1997.

Κουλουμπή - Πάλμου Βίκυ - Χατόγλου, Φρόσω. *Με τις κούκλες πίσω απ' τη σκηνή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1996.

Κουτσουβάνου, Ευγενία. *Μορφές και τρόποι εργασίας στο νηπιαγωγείο*. Αθήνα: Οδυσσέας 1990.

Μαγουλιώτης, Απόστολος Ν. *Θέατρο: Κουκλοθέατρο, κατασκευή κούκλας για κουκλοθέατρο, χρήση χαρτιών. Στο Κατασκευές: Για Κολλάζ, Αρχιτεκτονική, Θέατρο: Δραματοποίηση, Θέατρο αντικειμένων, Θέατρο σκιών και κουκλοθέατρο*. Τομ. Β. Αθήνα: Gutenberg, 1995. σσ.97-144.

Μαγουλιώτης, Απόστολος, *Κουκλοθέατρο Ι: Πώς στήνεται ένα έργο: (Τρόποι, είδη, πατρόν)*. Αθήνα: Καστανιώτης, 1994.

Μαρκόπουλος, Στάθης. *Σκίτσα για το κουκλοθέατρο*. Αθήνα: Κουκλοθέατρο Αγιούσαγια, 1999.

Ματθαίου, Σεβαστή - Οικούτα, Ελευθερία/Βολανάκη, Τατιάνα, *Όταν οι κούκλες ζωντανεύουν: Παίζω, μαθαίνω, δημιουργώ μέσα από το κουκλοθέατρο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1996.

Meschke Michael (επιμ.). *Κουκλοθέατρο Αθηνών ο Μπάρμπα Μυτούσης, Ηθική και Αισθητική*. Μετ. Στάθης Μαρκόπουλος. Αθήνα: Ελληνικό Κέντρο Θεάτρου Κούκλας και Καραγκιόζη, 1996.

Meschke, Michael. *Το θέατρο στ' ακροδάχτυλα*. Μετ. Μαργαρίτα Κουλεντιανού, Πρόλογος Ζακ Λανγκ, εισαγωγή- επίμετρο- επιμέλεια Αντιγόνη Παρούση. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2004.

Μπάρτσαϊ, Γιένε. *Ανατομία για καλλιτέχνες*. Μετ. Αλεξάνδρα Φιάδα. Αθήνα: Κίνητρο, 1996.

Mytousis. Πρόλογος του Δημητρίου Παπαστάμου και της Ελένης Θεοχάρη-Περάκη. Αθήνα: Εθνική Πινακοθήκη, 1979.

Παπανικολάου, Ρούλα - Τσιλιμένη, Τασούλα, *Η παιδική λογοτεχνία στο νηπιαγωγείο: θεωρία και πράξη*, Αθήνα: Καστανιώτη 1992.

Παρούση, Αντιγόνη. *Κούκλες κουκλοθέατρου*. Αθήνα: Δελφίνι, 1995.

Πλούταρχος/Kleist, Heinrich von/ Baudelaire, Charles/Chesterton, G. K./ Rilke, Rainer Maria/ Benjamin, Walter/Eco, Umberto.

Κούκλες και παιχνίδια. Αθήνα: Άγρα, 1996.

Πούχνερ, Βάλτερ. Το εξελιγμένο λαϊκό θέατρο.1) Το κουκλοθέατρο. σσ. 157-165. Στο: *Λαϊκό Θέατρο στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια: Συγκριτική μελέτη*. Αθήνα: Πατάκη, 1989.

Πούχνερ, Βάλτερ. Είδωλα και η ταφή τους στη Βαλκανική Χερσόνησο. Για την προϊστορία του κουκλοθεάτρου. Κεφ.8, σ. 289-304. Στο: *Βαλκανική Θεατρολογία. Δέκα μελετήματα για το θέατρο στην Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες*. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 1994.

Πούχνερ, Βάλτερ. Το λαϊκό παραδοσιακό κουκλοθέατρο στη Νοτιανατολική Ευρώπη Κεφ 9., σ. 305-310. Στο: *Βαλκανική Θεατρολογία. Δέκα μελετήματα για το θέατρο στην Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες*. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 1994.

Πούχνερ, Βάλτερ. Φασουλής. Στο: *Το Νεότερο Θέατρο Μέχρι τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο: Νεοελληνικό Θέατρο (1600-1940)- Κινηματογράφος*. Πάτρα: ΕΑΠ, 2002.

Σακελλαρίου, Χάρης, *Το παιδικό θέατρο: Το κουκλοθέατρο*. σσ. 318-322. Στο: *Ιστορία της παιδικής λογοτεχνίας: ελληνική και παγκόσμια: από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας*. Αθήνα: Φιλιππότης, 1985.

Σακκέτος, Άγγελος. Κουκλοθέατρο. Στο: *Φάκελος Ελληνικό Θέατρο*. Τομ. Α΄. Αθήνα: [χ.ε.], 1980.

Schumann, Peter, *Η ριζοσπαστικότητα του κουκλοθεάτρου*. Μετ. Μαρκόπουλος, Στάθης, Αθήνα: Κουκλοθέατρο Αγιούσαγια, 1993.

Segel, Harold B. *Pinocchio's progency: Puppets, Marionettes, Automaton and Robots in Modernist and Avant-Garde Drama*. Baltimore and London: Johns Hopkins University Press, 1995.

Σταρομπίνσκι, Ζαν. *Το πορτραίτο του καλλιτέχνη ως σαλτιμπάγκου*. Μετ. Χαρά Μπακονικόλα Γεωργοπούλου. Αθήνα: Εξάντας, 1991.

Φακίνου, Ευγενία. Η σύγχρονη πραγματικότητα, το κουκλοθέατρο και ο Καραγκιόζης. Στο: *Η παιδική λογοτεχνία και το μικρό παιδί: Εισηγήσεις στο Β σεμινάριο του Ελληνικού παιδικού βιβλίου* (Καρδίτσα 16-16 Νοεμβρίου 1986), Αθήνα: Καστανιώτης, 1988, σσ. 141-144.

Φωτιάδης, Αθανάσιος. Το κουκλοθέατρο Αθηνών « Ο Μπαρμπά Μυτούσης». Στο: *Καραγκιόζης ο Πρόσφυγας: Ελληνικό Θέατρο Σκιών: Εθνογραφική έρευνα*, Αθήνα: Gutenberg, 1977.

Winn, Mary Porcher - Παπαθανασιάδη, Νένα. *Ένας παιδότοπος στο σπίτι σας: The playgroup book: Πώς να απασχολείσετε δημιουργικά μια παιδική συντροφιά*. Αθήνα: Μετόπη, 1980.

Waszkiel, Marek. *Σύγχρονες τάσεις στην έρευνα του παγκόσμιου κουκλοθεάτρου: συλλογή κειμένων*. Μετ. Ερμιόνη Κοντογούλα - Στάθης Μαρκόπουλος. Αθήνα: Ελληνικό Κέντρο Κουκλοθεάτρου και Καραγκιόζη UNIMA-ΕΛΛΑΣ, 1999.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

-Περιοδικό *ΝΗΜΑ*, έκδοση του Ελληνικού Κέντρου της Διεθνούς Ένωσης Κουκλοθεάτρου (UNIMA-ΕΛΛΑΣ)

- Περιοδικό *PUCK*, έκδοση του Institute Internationale de la Marionnette, Charleville Mezieres, Γαλλία (εκδίδεται και στην Αγγλική και Ισπανική γλώσσα)

- Περιοδικό *Puppetry International*, έκδοση του Αμερικανικού Κέντρου της Διεθνούς Ένωσης Κουκλοθεάτρου (UNIMA-USA)

ΝΕΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ198	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νέες χωρικές μορφές θεάτρου και διευρυμένη σκηνογραφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής - Ειδίκευσης γενικών γνώσεων - Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE500/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει και κατανοεί τις πιο σημαντικές συνθετικές αρχές και τους βασικούς μετασχηματισμούς της σύγχρονης διευρυμένης σκηνογραφίας
- Συσχετίζει την παραπάνω γνώση με τους διάφορους τύπους εναλλακτικών παραστασιακών χώρων και με τους διευρυμένους τρόπους σκηνογραφικής απόδοσης.
- Κατανοεί και αξιολογεί τον πυρηνικό χωρικό και αισθητικό προβληματισμό των νέων χωρικών μορφών θεάτρου, σε συνάρτηση με τους ριζικούς μετασχηματισμούς

παραγωγής και πρόσληψης του θεατρικού και του παραστασιακού χώρου, αλλά και της σκηνογραφίας στο διευρυμένο πεδίο.

- Αναλάβει δημιουργικές πρωτοβουλίες με κριτική σκέψη είτε ατομικά είτε σε συνεργασία για να δημιουργήσει και να παρουσιάσει ένα σύντομο πρότζεκτ περφόρμανς.
- Έχει γνώση μεθόδων και τεχνικών της διαχείρισης ενός καλλιτεχνικού πρότζεκτ και να τις εφαρμόσει με στόχο την επιτυχή ολοκλήρωση ενός πρότζεκτ περφόρμανς.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αισθητική-καλλιτεχνική καλλιέργεια
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Καλλιτεχνική δημιουργικότητα- παραγωγή νέων ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη ευαισθησίας σε ζητήματα φύλου και άλλα κοινωνικά ζητήματα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δεκατρείς διδακτικές ενότητες. Προτείνονται ενδεικτικά οι παρακάτω θεματικές:

1. Αναλυτικές έννοιες και πολυσυλλεκτικές προσεγγίσεις στο χώρο. Χώρος και Τόπος.
2. Εισαγωγή στις έννοιες 'χωρική στροφή' και 'διευρυμένη σκηνογραφία'
3. Μεταπολεμικές νεοπρωτοπορίες. Επιτελεστική και χωρική στροφή στις τέχνες και το θέατρο.
4. Μορφές εικαστικής επιτέλεσης και χωρικό πλαίσιο. Παραστασιακά Δρώμενα Happenings, Acts, κ.ά. Περιβαλλοντικό Θέατρο.
5. Γενεαλογίες της εικαστικής body art και της performance art. Κριτικές προσεγγίσεις.
6. Site-specific θέατρο και περφόρμανς.
7. Βιωματικό ομαδικό εργαστήριο: συσχετισμός σώματος-χώρου.
8. Βιωματικό ομαδικό εργαστήριο: περιπατητική διαδρομή.
9. Εργαστήριο με θεματικούς κύκλους.
10. Εργαστήριο με θεματικούς κύκλους.

11. Βιωματικό ομαδικό εργαστήριο στον δημόσιο χώρο.
12. Βιωματικό ομαδικό εργαστήριο στον δημόσιο χώρο.
13. Παρουσίαση εργασίας, ανατροφοδότηση, κριτικός αναστοχασμός.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας και σε εξωτερικούς χώρους – Επικοινωνία μέσω e-class													
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	-Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία- χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint και υλικού από διαδικτυακές πηγές, καθώς και προβολές οπτικοακουστικών τεκμηρίων και παραδειγμάτων. -Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω e-class με παροχή οπτικοακουστικού υλικού, συνδέσμων, φωτογραφιών, κά. -Χρήση Τ.Π.Ε. κατά την επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές. -Χρήση στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση- χρήση οπτικοακουστικών ψηφιακών μέσων στη δημιουργία και παρουσίαση των εργασιών/ πρότζεκτ και τη συγγραφή των γραπτών εργασιών.													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>15</td></tr><tr><td>Εργαστηριακές πρακτικές καλλιτεχνικές ασκήσεις</td><td>15</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης -project πεδίου - Καλλιτεχνική δημιουργία – συγγραφή εργασίας</td><td>50</td></tr><tr><td>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>20</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>100</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	15	Εργαστηριακές πρακτικές καλλιτεχνικές ασκήσεις	15	Εκπόνηση μελέτης -project πεδίου - Καλλιτεχνική δημιουργία – συγγραφή εργασίας	50	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	20	Σύνολο Μαθήματος	100
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	15													
Εργαστηριακές πρακτικές καλλιτεχνικές ασκήσεις	15													
Εκπόνηση μελέτης -project πεδίου - Καλλιτεχνική δημιουργία – συγγραφή εργασίας	50													
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	20													
Σύνολο Μαθήματος	100													
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μέθοδος αξιολόγησης													

	- Υποχρεωτική φυσική παρουσία και συμμετοχή στις συζητήσεις, τις ασκήσεις και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του εργαστηριακού μαθήματος και της e-class 30% - Προφορική εξέταση/ παρουσίαση πρακτικής /καλλιτεχνικής εργασίας (50%). - Εργασία σύντομης τεκμηρίωσης της πρακτικής/καλλιτεχνικής εργασίας (20%).
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αδαμοπούλου, Αρετή, «Εισαγωγή στην ιστορία της Performance» στον τόμο Α. Αδαμοπούλου (επιμ.), *Πρακτικά Δημεριδας, Η Γλώσσα του Σώματος. Σημειώσεις για την Performance*, (Ιωάννινα 7-8 Απριλίου 2014), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Καλών Τεχνών, Ιωάννινα 2014, 11-38.
https://www.academia.edu/8306741/performance_ISBN_978_960_233_213_9
- Αυγητίδου, Αγγελική, «Περφόρμανς στον δημόσιο χώρο» [Κεφάλαιο], στο Αυγητίδου, Α. *Εισαγωγή στην πράξη της περφόρμανς στις εικαστικές τέχνες* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο], Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2023.
<https://hdl.handle.net/11419/11817>
- Αυγητίδου, Αγγελική, *Performance art. The basics. A Beginners' Course Guide*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2020.
- Αυγητίδου, Αγγελική, *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2021. [Εύδοξος 102075401]
- Carlson, Marvin, *Performance. Μια κριτική εισαγωγή*, μτφρ. Ελευθερία Ράπτου, Παπαζήσης, Αθήνα 2014.
- Εμμανουήλ, Μελίτα, *Ιστορία της Τέχνης από το 1945 σε πέντε ενότητες*, εκδ. Καπόν, Αθήνα 2017.
- Κονομή, Μαρία, *Μοντέρνα και σύγχρονη σκηνογραφία: ορόσημα και εξελίξεις. Μια σύντομη επισκόπηση*, εκδ. Κάπα, Αθήνα 2021.
- Κονομή, Μαρία, «Performance, χώρος και φεμινιστική οπτική του φύλου: τρεις σύγχρονες περιπτώσεις μελέτης», στον τόμο Α. Αυγητίδου (επιμ.), *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2021, 201-227.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Birch, Anna and Joanne Tompkins (επιμ.) (2012). *Performing Site-Specific Theatre: Politics, Place, Practice*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan (εισαγωγικό κεφάλαιο "The 'Place' and Practice of Site Specific Theatre and Performance", 1-20).
- Careri, Francesco, *Walkscapes: Walking as an Aesthetic Practice*, Gustavo Gili, Βαρκελώνη 2002.
- Carlson, Marvin, «Streets, squares and strollers: The city as performative space», *Paravasis*, 12/1 (2014), 17-27.
- Kaye, Nick, *Site-Specific Art: Performance, Place and Documentation*, Routledge, Λονδίνο 2000.
- Konomi, Maria, «Theatre and the City: Spatial and Performative Perspectives», *Παράβασις* 12.1 (2014), 29-45.
https://www.academia.edu/7026997/Theatre_and_the_City_Spatial_and_Performative_Perspectives
- Konomi, Maria, «Performing crisis in Greek theatre: scenographic strategies as dramaturgies of crisis», A. Sidiropoulou, E. Gini (επιμ.), *Making Theatre at a Time of Global Crisis, Acotaciones* Vol 1 No. 46 (2021), 45-70
<https://www.resad.com/Acotaciones.new/index.php/ACT/article/view/521/670>
- Konomi, Maria, «Teatime Europe (2014/15): Europe in a 'state of exception'», *Critical Stages*, 13 (June 2016) <https://www.critical-stages.org/13/teatime-europe-201415-%CE%B5urope-in-aconstant-state-of-exception/>
- LeGates, R.T. - Stout, F., (επιμ.) *The City Reader*, 5th έκδ., Routledge, Oxon 2005.
- Mac Auley Gay, «Site-specific performance. Place, memory and the creative agency of the spectator», *Arts: The Journal of the Sydney University Arts Association*, 27 (2005), 27-38.
- Mumford, Lewis, *The City in History*, Mariner Books, London/New York, 1961.
- O'Rourke, Karen, *Walking and Mapping: Artists as Cartographers*, The MIT Press, 2013.
- Solnit, Rebecca, *Wanderlust: A History of Walking*, Penguin, Νέα Υόρκη 2001.
- Turner, Cathy D., «Palimpsest or Potential Space? Finding a Vocabulary for Site-Specific Performance», *New Theatre Quarterly*, 20:4 (2004), 373-390.
- Wilke Fiona, «Mapping the Terrain: A Survey of Site-specific Performance in Britain», *New Theatre Quarterly*, 18:2 (2002), 140-160.

ERASMUS A: CONTEMPORARY GREECE, HISTORY ARTS AND LETTERS

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ33	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Erasmus A: Contemporary Greece, History Arts and Letters		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους		6	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι αποκλειστικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE588/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με την Ιστορία και τον Πολιτισμό της Ελλάδας και συγκεκριμένα με τη Λογοτεχνία, την Τέχνη, το Θέατρο, τη Μουσική και την Ιστορία της Ελλάδας. Πιο συγκεκριμένα μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζουν τα σημαντικότερα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα της ελληνικής ιστορίας. • αναγνωρίζουν διαφορετικές περιόδους της ελληνικής ιστορίας

- να αναλύουν την αλληλεπίδραση της Τέχνης, της Μουσικής και των θεατρικών γεγονότων με τα πολιτισμικά τους συμφραζόμενα
- να κατανοούν τις συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτισμού με τους ξένους πολιτισμούς
- επικοινωνούν τα αποτελέσματα του μαθήματος μέσω της σύνθεσης μιας εργασίας για τον ελληνικό πολιτισμό
- υποστηρίζουν τα συμπεράσματά τους
- αντιπαραβάλλουν τις απόψεις και τα συμπεράσματά τους με α) τις απόψεις και τα συμπεράσματα που υπάρχουν δημοσιευμένα β) τις απόψεις και τα συμπεράσματα των συναδέλφων τους
- ενσωματωθούν και προσαρμοστούν ευκολότερα στο ελληνικό ακαδημαϊκό περιβάλλον και στην ελληνική κοινωνία κατά το διάστημα της φοίτησής του στην Ελλάδα

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Καλλιέργεια της προσαρμοστικότητας σε νέα περιβάλλοντα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα προσφέρεται στην Αγγλική γλώσσα από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών με τη συνεργασία διδασκόντων από άλλα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και του ΕΚΠΑ. Απευθύνεται σε φοιτήτριες/τές που έχουν μετακινηθεί σε σχολές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από ευρωπαϊκά πανεπιστήμια με συμφωνίες Socrates/Erasmus/Civis. Επαναλαμβάνεται με τα ίδια διδακτικά αντικείμενα και το ίδιο περίπου περιεχόμενο αλλά με διαφορετικούς διδάσκοντες των διαφόρων αντικειμένων που προσφέρονται στους εισερχόμενου φοιτητές σε κάθε χειμερινό και εαρινό εξάμηνο. Η εναλλαγή των διδασκόντων εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα του χρόνου τους ανά εξάμηνο. Το μάθημα παρουσιάζει ένα διάγραμμα της ελληνικής ιστορίας και διαφόρων εκφράσεων του νεότερου σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους ως τους μέρες μας.

Τα μαθήματα είναι δεκατέσσερα :

1. Θέατρο
2. Θέατρο
3. Ιστορία
4. Ιστορία
5. Γλώσσα

6. Γλώσσα
7. Κινηματογράφος
8. Κινηματογράφος
9. Λογοτεχνία
10. Λογοτεχνία
11. Μουσική
12. Μουσική
13. Τέχνη
14. Τέχνη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Επτά εξάωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Η τελευταία συμπεριλαμβάνει παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών και ανατροφοδότηση. Προβλέπονται και επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους													
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις powerpoint, προβολή ταινιών και θεατρικών παραστάσεων, ηλεκτρονικά αρχεία. - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Τακτική χρήση του Eclass και συνεχής επικοινωνία μέσω Email.													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Εβδομαδιαίες Διαλέξεις</td><td>42</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr><tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>30</td></tr><tr><td>Επισκέψεις</td><td>18</td></tr><tr><td>Μελέτη, σύνθεση συγγραφή και παρουσίαση τελικών εργασιών</td><td>40</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	42	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	30	Επισκέψεις	18	Μελέτη, σύνθεση συγγραφή και παρουσίαση τελικών εργασιών	40
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	42													
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20													
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	30													
Επισκέψεις	18													
Μελέτη, σύνθεση συγγραφή και παρουσίαση τελικών εργασιών	40													

	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: αγγλική Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές παρουσιάζουν ένα τελικό δοκίμιο (5.000-8.000 λέξεις) σε οποιοδήποτε από τα διδαχθέντα αντικείμενα τους ενδιαφέρει κατόπιν συμφωνίας με τους διδάσκοντες. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι τρόποι εξέτασης, οι όροι συμμετοχής και η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη. Αξιολόγηση Μαθήματος Εθελοντική συμπλήρωση ερωτηματολογίου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης απάντησης προσωπικά από φοιτήτριες και φοιτητές του μαθήματος.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διαφορετική Ειδική Βιβλιογραφία δίνεται από τον κάθε διδάσκοντα για το κάθε γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ Ι

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΠ101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική άσκηση στην εκπαίδευση και στην κοινότητα Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις / βιωματικό εργαστήριο		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιλογής. Ειδικό μάθημα για την απόκτηση διδακτικής και παιδαγωγικής επάρκειας.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE367/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να: -σχεδιάζουν μαθήματα, δρώμενα και παραστάσεις για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση -συγκροτούν ομάδες και να αφομοιώνουν τις ομαδοσυνεργατικές και βιωματικές μεθόδους διδασκαλίας, μάθησης κι έρευνας

-αναγνωρίζουν και να ανιχνεύουν τις τρέχουσες συνθήκες διδασκαλίας και μάθησης της θεατρικής αγωγής στην Ελλάδα και στη διεθνή εκπαιδευτική κοινότητα και να επινοούν νέους, καινοτόμους τρόπους διδακτικής του θεάτρου.

- σχεδιάζουν και να δημιουργούν μαθήματα, δρώμενα και παραστάσεις, στο πλαίσιο εφαρμογής του θεάτρου στην εκπαίδευση και στην κοινότητα και να μπορούν να προσαρμόζουν τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό σε ειδικές θεματικές (ή ειδικούς άξονες)

-γνωρίζουν και να εφαρμόζουν διαθεματικές-διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις των τεχνών στην εκπαίδευση και σε δομές κοινωνικής προστασίας.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα «Διδακτική άσκηση στην εκπαίδευση και στην κοινότητα Ι» στοχεύει στην οικείωση και στην προετοιμασία των φοιτητών για τη διδασκαλία της θεατρικής αγωγής στην τυπική εκπαίδευση, καθώς και σε δομές μη τυπικής εκπαίδευσης. Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στις διδακτικές εφαρμογές της θεατρικής αγωγής για παιδιά, εφήβους και νέους και στην έμπρακτη υλοποίηση πρακτικής/διδακτικής άσκησης σε σχολεία, δομές, και φορείς της εκπαίδευσης και της κοινότητας. Το μάθημα έχει μικτό χαρακτήρα θεωρίας και πράξης, και δίνει έμφαση στην αξιολόγηση της διδακτικής άσκησης, στη διαλεκτική διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης και στην επαφή των φοιτητών/τριών με τις πραγματικές συνθήκες οργάνωσης, σχεδιασμού και εφαρμογής μαθημάτων και δρώμενων θεατρικής αγωγής, μικρής και μεγάλης διάρκειας.

Βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Διδακτική μεθοδολογία, παιδαγωγικές επιρροές και αλληλεπιδράσεις
- Διδακτικές αρχές και θεατρικές συμβάσεις
- Διδακτική και Εφαρμογές του θεάτρου για ευπαθείς/ευάλωτες κοινωνικές ομάδες παιδιών, εφήβων και νέων
- Ο ρόλος και οι «ρόλοι» του θεατρολόγου στην εκπαίδευση
- Η κοινωνικοπολιτική διάσταση του θεάτρου στην εκπαίδευση

Διδακτέα Ύλη ανά Εβδομάδα

1^η εβδομάδα: «Βασικές αρχές διδακτικής του θεάτρου στην εκπαίδευση»

2^η εβδομάδα: «Ο ρόλος του θεατρολόγου ως εμπυχωτή και εκπαιδευτικού θεατρικής αγωγής. Προσωπικές διαδρομές και αναζητήσεις»

3^η εβδομάδα: «Παραμύθι, τελετουργία και αφήγηση. Από τη δραματοποιημένη στην ψηφιακή αφήγηση»

4^η εβδομάδα: «Βασικές αρχές και αξίες της διδακτικής του θεάτρου. Η σύνδεση με το σχολείο»

5^η εβδομάδα: «Η θεατρική αγωγή στην προσχολική εκπαίδευση. Προϋποθέσεις και εφαρμογές»

6^η εβδομάδα: «Κάνοντας θέατρο στο δημοτικό σχολείο. Έρευνα και Δράση»

7^η εβδομάδα: «Η θεατρική αγωγή στο δημοτικό σχολείο. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις»

8^η εβδομάδα: «Η διδασκαλία του θεατρικού έργου στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση»

9^η εβδομάδα: «Ψηφιακές Τεχνολογίες και σχεδιασμός μαθημάτων για τη θεατρική αγωγή για παιδιά και ομάδες 6-12 ετών»

10^η εβδομάδα: «Θεατρικά δρώμενα και σκηνικές παρουσιάσεις για την τυπική και μη τυπική εκπαίδευση»

11^η εβδομάδα: «Θέατρο, Κοινότητα και Ομάδες: ανάγκες, αξίες και εφαρμογές»

12^η εβδομάδα: «Οι ρόλοι του εκπαιδευτικού θεατρικής αγωγής στο σχολείο και στην κοινότητα»

13^η εβδομάδα: «Διδακτική άσκηση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Έρευνα και Αξιολόγηση»

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο Παράλληλη αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τάξης Δειγματικές διδασκαλίες στα σχολεία και σε φορείς τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης Βιωματικά εργαστήρια και σεμινάρια	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (μουσική, βίντεο). Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Μελέτη βιβλιογραφίας	20

	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	20
	Παρατήρηση & Διδασκαλία	25
	Εργασίες (προφορικές & γραπτές)	15
	Καλλιτεχνική δημιουργία	15
	Σεμινάρια	5
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i> Παράδοση εργασίας/portfolio από τη διδακτική άσκηση στα σχολεία το οποίο εμπεριέχει ενδιαμέσες προφορικές και γραπτές μικρές εκθέσεις προόδου, φύλλα αξιολόγησης και την πορεία της έρευνας και της δράσης τους στο σχολείο & συμμετοχή στις δραστηριότητες του μαθήματος [ερευνητικές, θεατροπαιδαγωγικές, διακαλλιτεχνικές]. Συμμετοχή στο μάθημα (εργαστήρια, προφορικές και γραπτές ασκήσεις, κ.ά) 40% Διδακτική άσκηση 60% Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικές με την ύλη του μαθήματος και τη συμμετοχή τους στις πρακτικές δραστηριότητες και ασκήσεις που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Αξιολογούνται οι γνωστικές και ψυχοκινητικές δεξιότητες καθώς και οι συμπεριφορές και στάσεις που αναπτύσσει ο/η φοιτητής/τρια σε όλα τα στάδια εξέλιξης του μαθήματος. Αξιολογείται η εξέλιξη των φοιτητών/τριών στις θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες και η συμμετοχή τους στις ασκήσεις που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Για τον λόγο αυτό εφαρμόζεται συνδυασμός διαμορφωτικής αξιολόγησης, αξιολόγησης της διαδικασίας και του αποτελέσματος. Επικουρικά, προωθείται η αυτοαξιολόγηση και η ομαδική αξιολόγηση σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, με την εφαρμογή τεχνικών του θεάτρου στην εκπαίδευση.		

Διδακτικό πακέτο θεατρικής αγωγής στο δημοτικό σχολείο για τον μαθητή και τον διδάσκοντα:

<http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php?course=DSDIM-G102>

Άλκηστις Κοντογιάννη, *Το βιβλίο της δραματοποίησης*, έκδοση Άλκηστις, Αθήνα 1989.

Άλκηστις Κοντογιάννη, *Μαύρη αγελάδα άσπρη αγελάδα: Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα*, Τόπος, Αθήνα 2008.

Άλκηστις Κοντογιάννη, *Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση*, Πεδίο, Αθήνα 2012.

Αυδή, Α. & Χατζηγεωργίου, Μ., *Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2007.

Αυδή, Α. & Χατζηγεωργίου, Μ., *Όταν ο δάσκαλος μπαίνει σε ρόλο. 50 προτάσεις για θεατρικά εργαστήρια με Δάσκαλο σε Ρόλο*, Μεταίχμιο, Αθήνα

Γκόβας, Ν., *Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2002.

Γραμματάς, Θ., *Η διδακτική του θεάτρου*, Τυπωθήτω, Αθήνα 1999.

Κουρετζής, Λ., *Το θεατρικό παιχνίδι*, Καστανιώτης, Αθήνα 1991.

Κουρετζής, Λ. *Το θεατρικό παιχνίδι και οι διαστάσεις του*, Ταξιδευτής, Αθήνα 2008.

Παπαδόπουλος, Σ. *Παιδαγωγική του θεάτρου*, εκδότης Σ.Π. Παπαδόπουλος, Αθήνα 2010.

Στιβανάκη, Ε. *Στα ίχνη της θεατρικής περιπέτειας*, Ergo, Αθήνα 2009.

Τσιάρας Αστέριος, *Θεωρία και πράξη της διδακτικής της δραματικής τέχνης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*, Παπαζήσης, Αθήνα 2020

Χρηστάκης, Κ. (2002). *Διδακτική προσέγγιση παιδιών και νέων με μέτριες και σοβαρές δυσκολίες μάθησης*, Ατραπός, Αθήνα 2002.

Beauchamp, H., *Τα παιδιά και το δραματικό παιχνίδι*, μτφρ. Ε. Πανίτσκα, Τυπωθήτω, Αθήνα 1998.

Boal, A., *Το θέατρο του καταπιεσμένου*, μτφ. Ελπίδα Μπραουδάκη, Θεωρία, Αθήνα 1981.

Boal, A., *Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και μη ηθοποιούς*, Σοφία, μτφρ. Μ. Παπαδήμα, Θεσσαλονίκη 2013.

Goleman, D., *Η συναισθηματική νοημοσύνη. Γιατί το «EQ» είναι πιο σημαντικό από το «IQ»*, μτφρ. Άννα Παπασταύρου, Πεδίο, Αθήνα 2011.

Faure, G. & Lascar, S., *Το θεατρικό παιχνίδι*, μτφρ. Α. Στρουμπούλη, Gutenberg, Αθήνα 1988.

Hornbrook, D., *Education and Dramatic Art*, Blackwell, Oxford 1989.

Kitson, Neil, Spiby, Ian, *Drama 7-11: Developing Primary Teaching Skills*, Routledge, London, New York 1997.

Neelands, J. & Goode, T., *Structuring Drama Work*, Cambridge United Press, Cambridge 2000.

Somers, John, *Drama in the curriculum*, Cassell, London 1995.

Φανουράκη, Κ., Πεφάνης, Γ.Π. (Επιμ.). (2021). *Εφαρμοσμένο θέατρο: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παραστατικών τεχνών*. Παπαζήσης.

Φανουράκη, Κ., *Το αυτοτελές θεατρικό έργο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Διδασκαλία, παράσταση, θεατρική γραφή*. Εκδόσεις Παπαζήση, 2024.

Woolland B., *Η διδασκαλία του δράματος στο δημοτικό σχολείο*, μτφρ. Ε. Κανηρά, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.

ΧΟΡΟΣ, ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΠ105	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χορός, κίνηση στην εκπαίδευση: πρακτικές εφαρμογές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE577/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Αντικείμενο του μαθήματος είναι η γνωριμία και εξοικείωση των φοιτητών με την τέχνη του χορού, μέσω της κινητικής εμπειρίας, και η εισαγωγή βασικών παιδαγωγικών ιδεών της ενσωμάτωσής της στο σχολικό πλαίσιο. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα πρέπει να: • Να έχουν μια συνολική αντίληψη του σώματος και της κίνησης, πέρα από εκφραστικές ή νοηματικές συνδηλώσεις • Να μπορούν να κατανοήσουν το χορό ως θεωρία και πράξη στη θεατρική του μορφή • Να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες αναγνώρισης, περιγραφής, οργάνωσης, ερμηνείας και αξιολόγησης κινητικών και χορογραφικών δράσεων

- Να έχουν μια εποπτεία ιδεών και εννοιών σχετικών με το χορό στην εκπαίδευση και να έχουν κατανοήσει εκπαιδευτικές αρχές του χορού

Γενικές Ικανότητες

Ταυτόχρονα, το μάθημα επιδιώκει να αναπτύξει τις παρακάτω ικανότητες των φοιτητών:

- Την προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Την προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και την κριτική αυτοπαρατήρηση
- Την αυτόνομη εργασία σε σχέση με τους στόχους και τις διαδικασίες του αντικειμένου
- Την ομαδική εργασία μέσω του διαλόγου και της ανταλλαγής
- Το σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Την επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Την άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να εισάγει και να διερευνήσει βιωματικά βασικές αρχές του χορού (συνείδηση του σώματος, χώρος, δυναμική, άτομο και ομάδα κτλ) αλλά και ζητήματα όπως η χορογραφία και το νόημα. Χρησιμοποιώντας αφ' ενός την κίνηση, την αυτο- και την ετερο-παρατήρηση, τη γραπτή καταγραφή και αφ' ετέρου την κριτική πλαισίωση, και τη θεωρία του χορού θα αναλύσουμε πτυχές του χορού, της κίνησης και της χορογραφίας. Το αντικείμενο θα εξεταστεί ως βιωματική προσέγγιση της κίνησης από τους συμμετέχοντες και ως αντικείμενο οργάνωσης και σχεδιασμού για ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον ως εκπαιδευτικοί. Θα εστιάσει σε δύο διαστάσεις του θέματος: σε ζητήματα και πτυχές του χορού στην εκπαίδευση, της φιλοσοφίας και των στόχων της και σε ευρύτερες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και θεωρίες. Στόχος είναι η δημιουργία μικρών χορευτικών εργασιών από τους φοιτητές. Το μάθημα περιλαμβάνει τήρηση ημερολογίου.

Καλύπτονται οι εξής θεματικές:

1. Βασικές αρχές διδασκαλίας κίνησης στο σχολείο α'
2. Βασικές αρχές διδασκαλίας κίνησης στο σχολείο β'
3. Χορογραφία-ερμηνεία-αποτίμηση α'
4. Χορογραφία-ερμηνεία-αποτίμηση β'
5. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: σώμα α'
6. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: σώμα β'
7. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: χώρος α'
8. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: χώρος β'
9. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: χρόνος α'
10. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: χρόνος β'
11. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: δυναμική
12. Διερεύνηση κινητικών στοιχείων: σχέσεις,

13. Χορογραφία και νόημα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις και Εργαστήρια πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων (ppt παρουσιάσεις) Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (οπτικοακουστικό υλικό) Επιπλέον, υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω του εκπαιδευτικού υλικού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass. Συνεχής επαφή με τους φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας eclass και email.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίο εργαστήριο	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	15
	Αυτόνομη μελέτη	21
	Καλλιτεχνική δημιουργία	25
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μέθοδος αξιολόγησης: Μικρή ατομική χορογραφική σύνθεση (50%) και θεωρητική πλαισίωση (50%)	

(3) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Gough, Marion (2008) *Γνωριμία με το χορό*, Αθήνα: Εκδόσεις Dian

Ζέρβας, Γιάννης (2011) *Εισαγωγή στην κινητική συμπεριφορά*, Αθήνα: εκδόσεις Σάλτο

Πουρκός, Μάριος (επιμ.) (2008) *Ενσώματος νους, πλασιοθετημένη γνώση και εκπαίδευση, Προσεγγίζοντας την ποιητική και τον πολιτισμό του σκεπτόμενου σώματος: διεπιστημονικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Gutenberg

Φανουράκη Κ., Πεφάνης Γ.(Επιμ.) (2021) *Εφαρμοσμένο θέατρο*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση

Leavy, Patricia (2021) Εισαγωγή στην Έρευνα με Βάση την Τέχνη, Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*
Research in Dance Education, Κινησιολογία Ανθρωπιστική Κατεύθυνση, Journal of Dance Education

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΠΕ103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο και σκηνογραφία στην εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE581/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές θα γνωρίζουν: • να εφαρμόζουν τα αισθητικά ζητούμενα του σκηνογραφικού / σκηνοθετικού μοντερνισμού και μεταμοντερνισμού στη σχολική αισθητική με παιδαγωγική / διδακτική αιτιολόγηση, • να εξηγούν τη σημασία της διαχείρισης του χώρου παράστασης και του σκηνικού χώρου σε μία σχολική παράσταση, • να διακρίνουν τα σκηνικά και ενδυματολογικά μέσα που συγκροτούν το αισθητικό ύφος μίας παράστασης, • να διακρίνουν το ιστορικό από το θεατρικό/ χαρακτηριστικό κοστούμι. • να επιλέγουν τις κατάλληλες κατασκευαστικές λύσεις που να ικανοποιούν τόσο την

αισθητική όσο και την παιδαγωγική/διδασκτική στοχοθεσία μίας σχολικής παράστασης, • να χειρίζονται τα βασικά υλικά κατασκευής σκηνικών/κοστούμιών στο σχολικό πλαίσιο. • να δημιουργούν σε ομαδικό πλαίσιο και σε συνεργασία με τους/τις συμφοιτητές και συμφοιτήτριές τους μία σύντομη σκηνή πλήρως σκηνογραφικά και ενδυματολογικά επιμελημένη με απλά και οικονομικά υλικά.
Γενικές Ικανότητες
Σύνθεση δεδομένων, Λήψη αποφάσεων, Ομαδική εργασία, σχεδιασμός και διαχείριση έργων, προαγωγή δημιουργικής σκέψης, προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να προσφέρει μία σφαιρική αντίληψη, ιστορική, θεωρητική και παιδαγωγική, για το τι σημαίνει θέατρο στο σχολικό πλαίσιο, ποιες μορφές μπορεί να πάρει (θεατρική αγωγή, σχολικό δρώμενο, σχολική παράσταση) καθώς και για τον ρόλο της χωρικής-αισθητικής προσέγγισης του θεάτρου στην εκπαίδευση. Καθώς η σχολική σκηνή καθρεφτίζει τη λειτουργία της σχολικής κοινότητας, τις σχέσεις εκπαιδευτικών και μαθητών, την οικονομική και συλλογική οργάνωση μίας εκπαιδευτικής μονάδας, εξετάζεται πως διαμορφώνεται η σκηνογραφική αισθητική στην εκπαίδευση έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι παιδαγωγικοί και διδακτικοί στόχοι του δημοκρατικού σχολείου. Με οδηγό την παράδοση, παιδαγωγική και καλλιτεχνική των πρωτοπόρων του σχολικού/παιδικού θεάτρου και των παιδαγωγών της θεατρικής τέχνης (Β. Ρώτας, Σ. Καραντινός, Σ. Βασιλείου, Κ. Κουν, Ε. Θεοχάρη-Περάκη, Μ. Κοντουράς κ.ά) και σε συνάρτηση με την προσέγγιση του θεατρικού χώρου και της ενδυματολογίας από το μοντέρνο και το μεταμοντέρνο θέατρο και τις αισθητικές νόρμες του Θεάτρου για παιδιά και νέους στην Ελλάδα, οι φοιτητές-τριες μελετούν θεωρητικά και ασκούνται πρακτικά πως εφαρμόζεται μία σύγχρονη σκηνογραφική / ενδυματολογική αισθητική που ικανοποιεί τη σύγχρονη την παιδαγωγική και τη διδακτική του θεάτρου. Όλες οι ενότητες προσεγγίζονται τόσο θεωρητικά όσο και βιωματικά / πρακτικά: 1. Η λειτουργία του χώρου μέσα στο διδακτικό πλαίσιο 2. Μεταμορφώσεις της σκηνογραφίας και η σχέση με την κοινωνική/πολιτική/πολιτισμική/εκπαιδευτική χειραφέτηση. 3. Ο σκηνογραφικός λόγος του μοντερνισμού και η σχέση του με την αγωγή του ηθοποιού / Εργαστήριο για το θεατρικό αντικείμενο 4. Το νεοελληνικό θέατρο του Μεσοπολέμου και η Νέα Αγωγή: σχέσεις καλλιτεχνών με την εκπαιδευτική πρωτοπορία (βίοι παράλληλοι). 5. Το κουκλοθέατρο ως μέσο Αγωγής / Εργαστήριο κατασκευής χαρτόκουκας και θέατρο των αντικειμένων.

6. Ο σχολικός θεατρικός χώρος: η αρχιτεκτονική ως κυρίαρχος παράγοντας διαμόρφωσης της σχολικής σκηνογραφικής / ενδυματολογικής αισθητικής.
7. Αλλάζοντας τα δεδομένα: διαμόρφωση σκηνικού χώρου ως παιδαγωγική / κοινωνική παρέμβαση: Εργαστήριο σχολικής δραματουργίας 1
8. Προετοιμάζοντας τη γιορτή: επιλογή χώρου και συνθηκών επικοινωνίας συντελεστών και κοινού ως παιδαγωγική στρατηγική / Εργαστήριο σχολικής δραματουργίας 2
9. Εργαστήριο κατασκευής σκηνικού περιβάλλοντος
10. Εργαστήριο κατασκευής κοστούμιών από απλά, καθημερινά υλικά.
11. Εργαστήριο χρήσης κοινών φωτιστικών μέσων ως θεατρικών για τη σχολική σκηνή.
12. Εργαστήριο σχολικής θεατρικής παραγωγής
13. Παρουσίαση εργασιών : σκηνές προετοιμασμένες σε επιμέρους ομάδες σε πλήρη σκηνογραφική/ενδυματολογική επιμέλεια. Αξιολόγηση της συγκρότησης του σκηνογραφικού – ενδυματολογικού κώδικα από την Ολομέλεια.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης, βιωματική μάθηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση ψηφιακών προβολών (διαφάνειες, βίντεο) κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. • Χρήση ενημερωτικών, πληροφοριακών βίντεο ως μέρη της βιβλιογραφίας του μαθήματος • Χρήση εκπαιδευτικών βίντεο ειδικά φτιαγμένων για το μάθημα για το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος. • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των ψηφιακών εργαλείων WIKI, ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ, ΓΡΑΜΜΗ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ, ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ και H5P περιεχόμενο της Η-Τάξης.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργαστήρια	20
	Διαλέξεις	16
	Παρουσιάσεις	3
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20

	Καλλιτεχνική δημιουργία	20
	Συγγραφή εργασίας	10
	Ασκήσεις στην η-τάξη	11
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ακολουθείται η διαμορφωτική αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας με οδηγό τα παρακάτω κριτήρια: • ασκήσεις στην η-τάξη (20%), • αναστοχαστική έκθεση 2000 λέξεων στο τέλος του εξαμήνου (30%), • συμμετοχή στα μαθήματα (20%) • παρουσίαση εργαστηριακού πρότζεκτ (30%). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι αναρτημένα στην η-τάξη του μαθήματος.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ίλια Λακίδου, «Σχολική σκηνογραφική αισθητική και δημοκρατική παιδεία», στο Κλαδάκη Μ. – Μαστροθανάσης Κ. (επιμ.), *Θεατροπαιδαγωγική: Επιστήμη και Έρευνα*, Πεδίο, Αθήνα 2024, σ. 117-129.
2. Ίλια Λακίδου, «Η σκηνογραφία στο έργο του Άγγελου Τερζάκη: η ανάγκη και το πρόβλημα της μεγάλης παραγωγής» στο: Θ.Αλεξιάδου, Μιχ.Αντωνίου (επιμ.), *Άγγελος Τερζάκης: αγωνιών και άγρυπνος: πρακτικά επιστημονικής ημερίδας*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα, 2021, σ. 235-247.
3. Ίλια Λακίδου, «Σκηνογράφοι στο θέατρο και στον κινηματογράφο την πρώτη και δεύτερη μεταπολεμική περίοδο (1949-1967 και 1968-1989)» στο: Γ. Π. Πεφάνης, Ι.Αθανασάτου (επιμ.), *Σκηνές, εικόνες, βλέμματα: διασταυρώσεις του θεάτρου και του κινηματογράφου*, Εκδόσεις ΕΑΠ, Αθήνα, 2021, σ. 149-159.
4. Μαρία Κονομή, *Μοντέρνα και σύγχρονη σκηνογραφία: ορόσημα και εξελίξεις. Μία σύντομη επισκόπηση*, Κάπα, 2021
5. Ίλια Λακίδου, «Ο σχολικός θεατρικός χώρος ως πεδίο ανάδειξης και διάχυσης της πολιτιστικής δράσης του σχολείου: πραγματικότητα και προοπτικές», στο: Γιώτα Παπαδημητρίου, Χριστόφορος Κωσταρής (επιμ.), *4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα: σχολείο και πολιτισμός»*, ΕΚΕΔΙΣΥ, Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, Κολλέγιο Αθηνών, 10-12/05/2019, *Πρακτικά Συνεδρίου*, τόμος Β', σ.514-525.
6. Βασίλης Ρώτας, *Οδηγός για θεατρικές παραστάσεις*, Αθήνα, 1930.
7. Ann Surgers, *Σταθμοί της σκηνογραφίας του Δυτικού θεάτρου*, Εισαγωγή, Μτφ, Επίμετρο Ίλια Λακίδου Αιγόκερως, 2014
8. Oscar G. Brockett, Margaret A. Mitchell, and Linda Hardberger "Making the Scene A History of Stage Design and Technology in Europe and the United States", 2010
9. Καραϊσκού, Βίκυ, *Εικαστικές και σκηνικές πρωτοπορίες το πρώτο μισό του 20ού αιώνα*, Παπασωτηρίου, 2009.

10. Freydefont, Marcel. *Petit traité de scénographie: Représentation de lieu / Lieu de représentation*. Nantes: Maison de la Culture de Loire- Atlantique / Éditions joca seria, 2007.
11. Carlson, Marvin. *Places for performances: The Semiotics of Theatre Architecture*. Usa: Cornell University Press, 1993.
12. Howard, Pamela. *Τι είναι η σκηνογραφία*; Θεσσαλονίκη: 2005.
13. Landa & Landa, *Το θέατρο και τα παιδιά: παιχνίδια, έργα, κοστούμια και σκηνικά*, Μτφ. Πίτσα Μπουρνόζου, Βασιλείου, 1998
14. Ελένη Θεοχάρη-Περάκη, *Κουκλοθέατρο: τέχνη και τεχνική*, Εστία, 1994.
15. James Hull Miller, *Self-supporting scenery*, Meriwether Publishing Ltd, 1993.
16. Ελένη Φεσσά-Εμμανουήλ, *Έλληνες Σκηνογράφοι – Ενδυματολόγοι και Αρχαίο Δράμα*. Επιστημονική επιμέλεια. Έκδοση ΤΘΣ–ΕΚΠΑ, Αθήνα 1999, σελ.301.
17. Διονύσης Φωτόπουλος, *Σκηνογραφία στο ελληνικό θέατρο*, Εμπορική Τράπεζα, Αθήνα, 1987
18. Διονύσης Φωτόπουλος, *Ενδυματολογία στο ελληνικό θέατρο*, Εμπορική Τράπεζα, Αθήνα, 1986
19. Διονύσης Φωτόπουλος, *Σκηνικά-κοστούμια* (υπάρχουν τρεις διακριτοί τόμοι με το έργο του)
20. Διονύσης Φωτόπουλος, *Ο κόσμος του Διονύση Φωτόπουλου*, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα, 2005
21. Γιώργος Πάτσας, *Ο ήχος του άδειου χώρου*, Ergo, Αθήνα, 2006
22. Κυριάκος Κατζουράκης, *Τάξη στο χάος: ζωγραφική, θέατρο, κινηματογράφος*, Αθήνα, 2013
23. Γιώργος Ανεμογιάννης, *Διαδρομή στο χρώμα και το όνειρο: προθεσεις, επιτεύξεις, αποτιμήσεις*, Αθήνα, 1998
24. Έφη Ανδρεάδη, Γιάννης Μόραλης, Γιάννης Τσαρούχης, Νίκος Χατζηκυριάκος - Γκίκας: *ζωγραφική για το θέατρο*, Αθήνα, 1998
25. Έφη Ανδρεάδη, Σπύρος Βασιλείου, Νίκος Εγγονόπουλος, Νίκος Νικολάου: *ζωγραφική για το θέατρο*, Αθήνα, 2000

Ειδικά για το κοστούμι:

1. Ευαγγελία Γεωργιτισογιάννη, Σοφία Παντουβάκη
Ιστορία της Ενδυμασίας: ο Δυτικός Κόσμος και η Ελλάδα από τους προϊστορικούς χρόνους έως την Αναγέννηση
Εκδόσεις Διάδραση
2. Blance Payne / Geitel Winakor / Jane Farrell-Beck. *Ενδυματολογία: Ιστορία της ενδυμασίας*. Μετάφραση: Ρούντυ Μαγίδα. Αθήνα: Ίων, 2004. 656σ., εικ., βιβλ. (δίδεται ως σύγγραμμα)
3. Νέλλη Λαγάκου. *Η ενδυμασία δια μέσου των αιώνων*. Αθήνα: Δωδώνη, 1998. 299σ., εικ, βιβλ. (δίδεται ως σύγγραμμα)
4. *Ιστορία της Ενδυμασίας*. Αθήνα: Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Εκδόσεις, 1995. 45σ., εικ. (Βιβλιοθήκη Ενδυματολογικού Σχεδιαστή Μόδας)
5. Carl Köhler. *A History of Costume: with over 600 patterns and illustrations*. New York: Dover, 1963
<https://goo.gl/TPZNna>
6. James Laver. *Costume and Fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1982. 288p., images. (World of Art)

7. John Peacock. *The chronicle of western costume: from the ancient world to the late twentieth century*. London: Thames and Hudson, 1990. 224p., images.
8. Fyllis G. Tortora/ Keith Eubank. *Survey of Historic Costume*. New York: Fairchild Books, 2010. 679p.
<https://goo.gl/XwBG51>
9. Judith Lynn Sebesta / Larissa Bonfante. *The world of Roman Costume*. Madison, Wis : University of Wisconsin Press, 1994.
<https://goo.gl/qS5EoB>
10. Katell Le Bourthis. *The Age of Napoleon: the costume from revolution to empire 1789-1815*. New York: The Metropolitan Museum of Art, 1989. 276p. (θα το βρείτε στα αρχεία της ηλεκτρονικής τάξης)
http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Western_fashion

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΠ106	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψηφιακές τεχνολογίες και θεωρίες μάθησης στη Θεατρική Αγωγή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιλογής, παιδαγωγικού χαρακτήρα		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE595/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: Γνώση: • αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές και λειτουργίες των ψηφιακών τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται στη θεατρική εκπαίδευση • περιγράφουν τις παιδαγωγικές θεωρίες όπως ο συμπεριφορισμός, ο εποικοδομισμός και η θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης Κατανόηση: • εξηγούν πώς οι ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να ενισχύσουν τη μαθησιακή

διαδικασία στη θεατρική εκπαίδευση • συζητούν τις στρατηγικές που ενσωματώνουν τις θεωρίες μάθησης στη χρήση ψηφιακών εργαλείων για το θέατρο Εφαρμογή: • εφαρμόζουν τις γνώσεις τους για τη δημιουργία διδακτικών προσεγγίσεων που ενσωματώνουν ψηφιακές τεχνολογίες στη θεατρική εκπαίδευση • αναπτύσσουν εκπαιδευτικά προγράμματα χρησιμοποιώντας ψηφιακές πλατφόρμες και εργαλεία, όπως διαδραστικές ψηφιακές πλατφόρμες και τεχνητή νοημοσύνη Ανάλυση: • αναλύουν την αποτελεσματικότητα της ενσωμάτωσης των ψηφιακών εργαλείων στη μαθησιακή εμπειρία των μαθητών • συγκρίνουν διαφορετικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις στη θεατρική εκπαίδευση και να αξιολογούν τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών Σύνθεση: • συνδυάζουν τις παιδαγωγικές θεωρίες με την τεχνολογία για τη δημιουργία καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων στη θεατρική εκπαίδευση • δημιουργούν διαδραστικές εμπειρίες μάθησης μέσω της χρήσης ψηφιακών εργαλείων, προάγοντας τη συνεργασία και τη δημιουργικότητα Αξιολόγηση: • αξιολογούν την επιτυχία και τη χρησιμότητα των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτική του θεάτρου, υποστηρίζοντας τις απόψεις τους με τεκμηριωμένα επιχειρήματα • κρίνουν τα οφέλη και τις προκλήσεις της ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων στην εκπαιδευτική διαδικασία
Γενικές Ικανότητες • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο μάθημα, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και τους τρόπους αξιολόγησης

- Στο πλαίσιο αυτής της πρώτης εβδομάδας διαλέξεων, παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες και οι αρχές του μαθήματος, καθώς και οι μεθοδολογίες που θα ακολουθηθούν. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στις διαδικασίες αξιολόγησης του μαθήματος..
2. Ψηφιακή εκπαίδευση: έννοια, ορισμοί και πρακτικές εφαρμογές
- Εμβάθυνση στην έννοια της ψηφιακής εκπαίδευσης και στην εξερεύνηση των διάφορων τρόπων που μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη. Καλύπτει θεωρητικές πτυχές, όπως η ιστορική εξέλιξη της ψηφιακής εκπαίδευσης, αναφορά στα κυρίαρχα μοντέλα και τις παιδαγωγικές θεωρίες που υποστηρίζουν την ψηφιακή μάθηση, το ρόλο του/της δασκάλου/ας, καθώς και την εφαρμογή τεχνολογικών εργαλείων στην εκπαιδευτική διαδικασία.
3. Θέατρο και ψηφιακές τεχνολογίες στην εκπαίδευση
- Η ενότητα αποσκοπεί στην εξέταση των τρόπων με τους οποίους το θέατρο και οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συνδυαστούν για να ενισχύσουν τις εκπαιδευτικές διαδικασίες και τη μάθηση. Εξετάζει πώς διάφορες ψηφιακές πλατφόρμες και εργαλεία μπορούν να ενσωματωθούν στη διδασκαλία του θεάτρου, προσφέροντας πρωτότυπες και διαδραστικές μορφές μάθησης.
4. Ο σύγχρονος ρόλος της/του εκπαιδευτικού της Θεατρικής Αγωγής
- Η ενότητα αυτή σκιαγραφεί το σύγχρονο ρόλο της/του εκπαιδευτικού της Θεατρικής Αγωγής ο οποίος δεν περιλαμβάνει μόνο τη δική της/του επαγγελματική ανάπτυξη και τους τρόπους ενσωμάτωσης των ψηφιακών μέσων, αλλά επίσης την ανάπτυξη των δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού των μαθητών τους μέσα και από τη θεατρική κουλτούρα και παιδεία.
5. Θεωρίες μάθησης
- Αναφορά στις κυριότερες και κυρίαρχες παιδαγωγικές θεωρίες μάθησης και πως αυτές συνδέονται με τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό.
6. Ηλεκτρονικές θεωρίες μάθησης
- Η ενότητα αυτή εξετάζει τα κυριότερα μοντέλα ηλεκτρονικής μάθησης που έχουν αναπτυχθεί για να υποστηρίξουν τον σχεδιασμό της ηλεκτρονικής μάθησης.
7. Ψηφιακά εργαλεία και θεωρίες μάθησης στη θεατρική εκπαίδευση
- Η ενότητα εστιάζει στην εξερεύνηση και χρήση διάφορων ψηφιακών τεχνολογιών που μπορούν να ενσωματωθούν στη διδασκαλία του θεάτρου. Αναλύει πώς τα ψηφιακά εργαλεία, όπως λογισμικά, εφαρμογές, και πλατφόρμες για την ανάλυση και ερμηνεία θεατρικών έργων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να βελτιώσουν τη μάθηση και να κάνουν την εκπαίδευση πιο διαδραστική και προσβάσιμη.
8. Τα ιστολόγια (blogs) στη Θεατρική Αγωγή
- Τα χαρακτηριστικά, η χρήση και οι τρόποι αξιοποίησης ενός δημοφιλούς ψηφιακού εργαλείου όπως το ιστολόγιο (blog) για το θέατρο στην εκπαίδευση.
9. Το διαδραστικό βίντεο στη Θεατρική Αγωγή

- Παρουσίαση των ποιοτικών κριτηρίων του διαδραστικού και δημιουργικού βίντεο, τα οποία και θα πρέπει να εξετάσει ο/η εκπαιδευτικός προκειμένου να αποφασίσει ή όχι να εντάξει ένα συγκεκριμένο βίντεο στη θεατρική εκπαίδευση.
10. Ψηφιακή αφήγηση και επαυξημένη πραγματικότητα στη Θεατρική Αγωγή
- Μέσω της χρήσης τεχνολογιών, όπως η επαυξημένη πραγματικότητα και η διαδραστική αφήγηση, οι φοιτητές/τριες θα κατανοήσουν το πώς μπορούν να αναλύουν και να ερμηνεύουν θεατρικά κείμενα, να αναπτύσσουν τις υποκριτικές τους δεξιότητες και να δημιουργούν δικές τους παραστάσεις.
11. Ψηφιακά συνεργατικά εργαλεία μάθησης για το θέατρο στην εκπαίδευση
- Στην ενότητα αυτή αναφέρονται τα ψηφιακά συνεργατικά εργαλεία, τα χαρακτηριστικά τους και πως μπορούν να έχουν ποικίλες εφαρμογές στη διδακτική του Θεάτρου.
12. Τα ψηφιακά παιχνίδια για το θέατρο στην εκπαίδευση
- Αναφορά στα ψηφιακά εκπαιδευτικά παιχνίδια και στους τρόπους αξιοποίησής τους με σκοπό να δημιουργήσουν ελκυστικές και ενδιαφέρουσες μαθησιακές εμπειρίες στους μαθητές, για την επίτευξη συγκεκριμένων μαθησιακών στόχων και αποτελεσμάτων στο μάθημα της Θεατρικής Αγωγής.
13. Γενική ανασκόπηση του μαθήματος
- Στόχος της τελευταίας αυτής εβδομάδας διαλέξεων είναι να βοηθήσει τους/τις φοιτητές/τριες να εδραιώσουν τις γνώσεις τους, να κατανοήσουν βαθύτερα τα κύρια θέματα και να διασφαλίσουν την ολοκληρωμένη κατανόηση όλων των κεντρικών εννοιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις σε αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Εκπαιδευτικό υλικό σε μορφή pptx. • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας και επικοινωνίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-Class και της δημιουργίας ηλεκτρονικής τάξης. • Επίδειξη και χρήση συγκεκριμένων ψηφιακών εργαλείων και λογισμικών, όπως συνεργατικά ψηφιακά εργαλεία, ψηφιακή αφήγηση, εικονική πραγματικότητα, τεχνητή νοημοσύνη και διαδραστικές ψηφιακές πλατφόρμες, για τη δημιουργία πιο εμπλουτισμένων και ελκυστικών μαθησιακών εμπειριών, παρέχοντας συμβουλές για την αποτελεσματική επιλογή και εφαρμογή των ψηφιακών μέσων, αλλά και το θεωρητικό

	υπόβαθρο για την πρακτική εφαρμογή τους σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. (π.χ. Google Docs, Oculus Rift, QLab, Padlet, h5p, Quizziz κλπ.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	10
	Πρακτικές ασκήσεις	20
	Ατομική ή ομαδική εργασία	30
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	3. Παράδοση ατομικής ή ομαδικής εργασίας ή γραπτή τελική εξέταση κατά περίπτωση. 4. Υποχρεωτική παρακολούθηση των διαλέξεων και συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: • Φανουράκη, Κλειώ: Το θέατρο στην εκπαίδευση με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2016. • Ζακόπουλος, Βασίλης: Οι ψηφιακές τεχνολογίες για το θέατρο/δράμα στην εκπαίδευση. Ο υποστηρικτικός ρόλος των ψηφιακών μέσων στην έρευνα και στην πράξη. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2023. • Φανουράκη, Κλειώ: Βασισμένες στην τέχνη του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση ψηφιακές μεθοδολογίες: Η περίπτωση της Web 2.0 εφαρμογής Padlet. Στο Φανουράκη, Κλειώ και Πεφάνης, Γιώργος Π. (Επιμ.) Εφαρμοσμένο Θέατρο: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παραστατικών τεχνών, (σσ. 333 – 351). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση 2021. ISBN 978-960-02-3722-1. • Φανουράκη, Κλειώ – Λυμπέρης, Γιώργος: Μια ψηφιακή θεατροπαιδαγωγική δράση για εκπαιδευτικούς και μαθητές με αφορμή τη Λυσιστράτη. Στο Κλαδάκη, Μαρία - Μαστροθανάσης, Κωνσταντίνος (Επιμ.) Αναδυόμενες τεχνολογίες στο εφαρμοσμένο θέατρο και το εκπαιδευτικό δράμα, (σσ. 205 – 224). Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2023. ISBN 978-960-01-2431-6.

- Ζακόπουλος, Βασίλης: «Συνεργατικά ψηφιακά εργαλεία μάθησης και Θεατρική Αγωγή». Στο Κλαδάκη, Μαρία - Μαστροθανάσης, Κωνσταντίνος (Επιμ.) Αναδυόμενες τεχνολογίες στο εφαρμοσμένο θέατρο και το εκπαιδευτικό δράμα, (σσ. 89 – 101). Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2023. ISBN 978-960-01-2431-6.
- Zakopoulos, Vassilis – Makri, Agoritsa – Ntanos, Stamatios – Tampakis, Stilianos: Drama/Theatre Performance in Education through the Use of Digital Technologies for Enhancing Students' Sustainability Awareness: A Literature Review. Sustainability 2023, 15, 13387. <https://doi.org/10.3390/su151813387>
- Bower, M. and Torrington, J. (2020), Typology of Free Web-based Learning Technologies, Educause, (April), 15. Retrieved from <https://library.educase.edu/resources/2020/4/typology-of-free-web-based-learning-technologies>
- Anderson, Michael - Carroll, John - Cameron, David (eds.): Drama education with digital technology. Continuum International Publishing Group, London 2009.
- Bates, A.W. (Tony): Technology, E-Learning and Distance Education. Routledge, London 2005.
- Berge, Zane: e-Moderating: the key to teaching and learning online. Distance Education, 34(3), (2013), pp. 391–405.
- Cameron, David - Anderson, Michael: Potential to reality: Drama, technology and education. In Anderson, Michael, - Carroll, John - Cameron, David (eds.), Drama Education with Digital Technology (pp. 6-20). London: Continuum International Publishing Group, London 2009.
- Παπαδόπουλος, Σίμος: Παιδαγωγική του Θεάτρου. Αυτοέκδοση 2010.
- Τζιμογιάννης, Αθανάσιος: Ηλεκτρονική Μάθηση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2017.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ159	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγική και Διδακτική του Θεάτρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα ελεύθερης επιλογής παιδαγωγικής & διδακτικής επάρκειας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE330/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν την έννοια του δράματος και του θεάτρου στην εκπαίδευση.
- Διασαφηνίζουν τις θεωρίες μάθησης μέσω του θεάτρου και του δράματος.
- Κατηγοριοποιούν και να αφομοιώνουν τις μορφές του θεάτρου και του δράματος ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.
- Οικειοποιούνται μεθόδους, τεχνικές δημιουργίας και ενδυνάμωσης ομάδας, αναστοχασμού και αξιολόγησης.
- Ερμηνεύουν τις επιρροές που δέχεται το θέατρο στην εκπαίδευση από το ίδιο το θέατρο και το δράμα.
- Αξιολογούν τις διεπιστημονικές παραμέτρους της εφαρμογής του θεάτρου στην τυπική και στη μη τυπική εκπαίδευση.
- Εφαρμόζουν διαφορετικές μορφές και μεθόδους διδασκαλίας του θεάτρου με κριτήριο την εκάστοτε σχολική βαθμίδα και το είδος του σχολείου ή της δομής φιλοξενίας παιδιών και νέων.
- Επινοούν και να διαχειρίζονται ιστορίες και αφηγήσεις, εντός και εκτός ρόλου.

· Συνεργάζονται σε μικρές και μεγάλες ομάδες και ταυτόχρονα να συνθέτουν το προσωπικό τους προφίλ ως θεατρολόγοι στην εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Διαδρομή αυτογνωσίας και ετερογνωσίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Ευαισθησία κοινωνική
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη θεωρία και την πράξη της παιδαγωγικής και διδακτικής του θεάτρου. Μελετώνται τα είδη, οι μορφές και οι τεχνικές του θεάτρου, με άξονα τη διδακτική τους μεθοδολογία, την παιδαγωγική και διεπιστημονική τους διάσταση. Διερευνάται η δημιουργική εισαγωγή της θεατρολογίας στον σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων και μαθημάτων θεατρικής αγωγής για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να γνωρίζουν το αντικείμενο και τις μεθόδους διδασκαλίας του δράματος και του θεάτρου για παιδιά, εφήβους και νέους, στην τυπική και στη μη τυπική εκπαίδευση, να κατανοούν τις διαφορετικές μορφές και διαστάσεις του, να αντιλαμβάνονται τις ομοιότητες και τις διαφορές εφαρμογής του ανά σχολική βαθμίδα και αναπτυξιακή ηλικία, να μπορούν να σχεδιάζουν, να επιτελούν και να αξιολογούν, μέσα από τη θεωρία και την πράξη, δρώμενα, θεατρικές δράσεις, μαθήματα, θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα και παραστάσεις, στο πλαίσιο της θεατρικής αγωγής. Το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα. Στο πλαίσιο του μαθήματος υλοποιούνται δειγματικές διδασκαλίες σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και σε δομές φιλοξενίας ευπαθών ομάδων.

Βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Θεωρίες μάθησης και διδασκαλίας του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση
- Μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση
- Διδακτική μεθοδολογία, παιδαγωγικές επιρροές και αλληλεπιδράσεις
- Διδακτικές αρχές και θεατρικές συμβάσεις
- Εφαρμογές και τεχνικές ανάπτυξης της θεατρικής ομάδας
- Πρόληψη και διαχείριση κρίσεων μέσω του θεάτρου στην εκπαίδευση
- Ψυχοκινητικές και κοινωνικές δεξιότητες στη θεατρική αγωγή
- Θέατρο στην εκπαίδευση και αξιολόγηση
- Το θέατρο και οι τέχνες στην εκπαίδευση: διαθεματικές προσεγγίσεις
- Το θέατρο στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: θεωρία και πράξη
- Το θέατρο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: θεωρία και πράξη
- Διδακτική και Εφαρμογές του θεάτρου σε δομές μη τυπικής εκπαίδευσης
- Διδακτική και Εφαρμογές του θεάτρου για ευπαθείς/ευάλωτες κοινωνικές ομάδες παιδιών, εφήβων και νέων
- Ο ρόλος και οι «ρόλοι» του θεατρολόγου στην εκπαίδευση
- Η κοινωνικοπολιτική διάσταση του θεάτρου στην εκπαίδευση

Διδακτέα Ύλη ανά Εβδομάδα:

1^η εβδομάδα: «Βασικές αρχές σταδίου γνωριμίας και εφαρμογές στη θεατροπαιδαγωγική πράξη»

2^η εβδομάδα: «Μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση. Εργαστηριακές προσεγγίσεις»

3^η εβδομάδα: «Θεατρική αγωγή στην προσχολική εκπαίδευση και θέατρο για πολύ νεαρούς θεατές»

4^η εβδομάδα: «Δημιουργική και θεατρική γραφή στο πλαίσιο εργαστηρίων θεατρικής αγωγής»

5^η εβδομάδα: «Από τον αυτοσχεδιασμό στην παράσταση. Η περίπτωση των σχολικών γιορτών»

6^η εβδομάδα: «Θέατρο και παιδική ηλικία. Διαθεματικές και ψυχοκοινωνικές προσεγγίσεις»

7^η εβδομάδα: «Η θεατρική αγωγή στο δημοτικό σχολείο. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις»

8^η εβδομάδα: «Δραματοποίηση κειμένου. Από τη θεωρία στην πράξη»

9^η εβδομάδα: «Ψηφιακές Τεχνολογίες και σκηνική πράξη. Διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις»

10^η εβδομάδα: «Θέατρο και εφηβεία. Εκφάνσεις του κοινωνικού θεάτρου στην εκπαίδευση»

11^η εβδομάδα: «Θεατρική και Ειδική Αγωγή. Αγωγή υγείας και πολιτιστικά προγράμματα»

12^η εβδομάδα: «Θεατρική αγωγή και εκπαίδευση. Σχεδιασμός και Αξιολόγηση»

13^η εβδομάδα: «Θέατρο στην εκπαίδευση. Έρευνα και πράξη»

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο Παράλληλη αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τάξης Δειγματικές διδασκαλίες στα σχολεία και σε φορείς τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην εργαστηριακή εκπαίδευση, στη δημιουργία θεατρικών δρώμενων και παραστάσεων και στην επικοινωνία με τους φοιτητές (αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τάξης, ψηφιακών προγραμμάτων και εφαρμογών εύρεσης και προβολής ερευνητικού και διδακτικού υλικού, χρήση του προτζέκτορα ως διδακτικού και καλλιτεχνικού μέσου κ.ά.).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας και προετοιμασία πρακτικών δραστηριοτήτων	21
	Επιτόπιες ασκήσεις	10
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	100

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση & Συμμετοχή στις δραστηριότητες μαθήματος Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικές με την ύλη του μαθήματος και τη συμμετοχή τους στις πρακτικές δραστηριότητες και ασκήσεις που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Αξιολογούνται οι γνωστικές και ψυχοκινητικές δεξιότητες καθώς και οι συμπεριφορές και στάσεις που αναπτύσσει ο/η φοιτητής/τρια σε όλα τα στάδια εξέλιξης του μαθήματος. Αξιολογείται η εξέλιξη των φοιτητών/τριών στις θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες και η συμμετοχή τους στις ασκήσεις που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Για τον λόγο αυτό εφαρμόζεται συνδυασμός διαμορφωτικής αξιολόγησης, αξιολόγησης της διαδικασίας και του αποτελέσματος. Επικουρικά, προωθείται η αυτοαξιολόγηση και η ομαδική αξιολόγηση σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, με την εφαρμογή τεχνικών του θεάτρου στην εκπαίδευση.
----------------------------	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Boal, Augusto, 2013: *Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και μη ηθοποιούς*, μτφρ. Παπαδήμα Μαρία, Αθήνα: Εκδόσεις Σοφία.
- Γραμματάς, Θόδωρος, 2017: *Θεατρική αγωγή και παιδεία*, Αθήνα: Διάδραση.
- Fleming, Mike, 2001: *Teaching Drama in Primary and Secondary Schools*, London: David Fulton Publishers.
- Gardner, Howard, 2004: *Frames of Mind. The Theory of Multiple Intelligences*, 2η έκδοση, New York: Basic Books.
- Goleman, Daniel, 2011: *Η συναισθηματική νοημοσύνη. Γιατί το «EQ» είναι πιο σημαντικό από το «IQ»*, μτφ. Άννα Παπασταύρου, Αθήνα: Πεδίο.
- Heathcote, Dorothy, 1985: *Drama as a learning medium*, Washington, DC: National Educational Association.
- Κοντογιάννη, Άλκηστις, 2000: *Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κοντογιάννη, Άλκηστις, 1998: *Το βιβλίο της δραματοποίησης*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κουρετζής, Λάκης, 2008: *Το θεατρικό παιχνίδι και οι διαστάσεις του. Παραρτήματα: Το θεατρικό παιχνίδι στο πρόγραμμα “Μελίνα”, Σχέδια δράσης (project)*, Αθήνα: Ταξιδευτής.
- Λενακάκης, Αντώνης – Παρούση Αντιγόνη, 2019: *Η τέχνη του κουκλοθέατρου στην εκπαίδευση. Παιχνίδι συγκλίσεων και αποκλίσεων*, Αθήνα: Gutenberg.
- Μουδατσάκης, Τηλέμαχος, 2008: *Το θέατρο ως πρακτική τέχνη στην εκπαίδευση. Από τον Stanislavski, τον Brecht και τον Grotowski στο σκηνικό δοκίμιο*, Αθήνα: Εξάντας.
- Neelands, Jonothan, 2004: *Beginning Drama: 11-14*, Oxon, New York: Routledge.
- Winston Joe, Tandy Miles, 2009: *Beginning Drama: 4-11*, 3η έκδοση, Oxon, New York: Routledge.
- Παπαδόπουλος, Σίμος, 2010: *Παιδαγωγική του θεάτρου*, Αθήνα: Σ.Π Παπαδόπουλος.
- Τσιάρας, Αστέριος, 2016: *Η αυτοσχέδια θεατρική έκφραση στη σχολική τάξη*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Τσιάρας, Αστέριος, 2007: *Η θεατρική αγωγή στο δημοτικό σχολείο. Μια Ψυχοκοινωνιολογική προσέγγιση*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης.
- Wagner, Betty Jane, 1999: *Dorothy Heathcote: Drama as a learning medium*, Portsmouth Heinemann.
- Φανουράκη, Κλειώ, 2016: *Το θέατρο στην εκπαίδευση με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης.
- Φανουράκη, Κλειώ–Πεφάνης, Γιώργος (επιμ.), 2021: *Εφαρμοσμένο θέατρο: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παραστατικών τεχνών*. Αθήνα: Παπαζήσης.

ΞΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ953	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ξενότητα και ετερότητα στη μεταπολεμική και σύγχρονη ελληνική δραματουργία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα ή με ανάθεση εργασίας στην ελληνική, αγγλική ή γαλλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE643/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • κατανοεί τις έννοιες της «ξενότητας» και της «ετερότητας», • να ερμηνεύει τις διαφορετικές εκφάνσεις του «Άλλου» σε έργα της μεταπολεμικής και σύγχρονης ελληνικής δραματουργίας, • αξιολογεί τη στάση των Ελλήνων δραματουργών της περιόδου απέναντι στους μηχανισμούς ταυτοποίησης και διαμόρφωσης κοινωνικών στερεοτύπων, • αξιοποιεί διεπιστημονικά εργαλεία για τη δραματολογική ανάλυση, • συγκρίνει και να αντιπαραβάλλει τα δραματικά κείμενα μεταξύ τους.
Γενικές Ικανότητες
• Ανάπτυξη κριτικής σκέψης και κοινωνικού προβληματισμού. • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Επίδειξη σεβασμού απέναντι στη διαφορετικότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες καλούνται να διερευνήσουν τις διαφορετικές εκφάνσεις του «Άλλου», του «διαφορετικού», του «ξένου», μέσα από παραδείγματα της μεταπολεμικής και σύγχρονης ελληνικής δραματουργίας. Στο επίκεντρο μελέτης τίθεται η έννοια της «ξενότητας» κατά τον φιλόσοφο Bernhard Waldenfels, ενώ εξετάζεται η σύνθετη νοηματική συγκρότηση του όρου «ξένος», η σημασία του κατά τη νεωτερική και μετανεωτερική εποχή και ο ρόλος του στη διαδικασία της ταυτοποίησης. Μεταξύ άλλων, εξετάζεται το ευρύ φάσμα της ετερότητας (έμφυλη, πολιτική, εθνική, σωματική) μέσα από τα έργα των Ιάκωβου Καμπανέλλη, Λούλας Αναγνωστάκη, Μάριου Ποντίκα, Παύλου Μάτεσι, Παναγιώτη Μέντη κ.ά.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δεκατρείς διδακτικές ενότητες.

1. Επισκόπηση μαθήματος. Εισαγωγή στις έννοιες της ξενότητας και της ετερότητας. Σημασιολογική ανάλυση του ξένου. Ο ξένος και ο Άλλος. Τα παράδοξα του ξένου.
2. Ο ξένος και η πολιτική της ταυτότητας. Ξένος και νεωτερικότητα. Ξένος και μετανεωτερικότητα.
3. Ο εθνικός και πολιτισμικός Άλλος. Ο μετανάστης. Ο πρόσφυγας. Ο τουρίστας. Π. Μέντης, *Ξένοι*. Χ. Σπηλιώτη, *Φωτιά και νερό*. Λ. Κιτσοπούλου, *Άουστρας ή Η αγριάδα*.
4. Πτυχές έμφυλης ετερότητας Ι. Η πόρνη. Γ. Τσίρος, *Αόρατη Όλγα & Αξύριστα πηγούνια*.
5. Πτυχές έμφυλης ετερότητας ΙΙ. Η υπηρέτρια. Το βιασμένο σώμα. Γ. Σεβαστίκογλου, *Αγγέλα*. Μάριος Ποντίκας, *Ο γάμος*.
6. Η ετερότητα του σώματος Ι. Ο δύσμορφος. Ο ερμαφρόδιτος. Β. Pomerance, *Ο άνθρωπος ελέφαντας*. Βασίλης Ζιώγας, *Το μποζό*.
7. Η ετερότητα του σώματος ΙΙ. Το παιδί αιμομιξίας. Το άτομο με αναπηρία. Μ. Ποντίκας, *Η γυναίκα του Λωτ*. Έ. Πέγκα, *Τα δηλητήρια της θάλασσας*.
8. Η πολιτική ετερότητα. Ο «Αριστερός». Ο «Φασίστας». Π. Μάτεσις, *Εξορία*. Λ. Αναγνωστάκη, *Η κασέτα*.
9. Η ξενότητα εντός της οικειότητας. Ο εαυτός. Η οικογένεια. Το έθνος. Π. Μάτεσις, *Ενοικιάζεται φύλακας άγγελος*. Β. Κατσικονούρης, *Το γάλα*.
10. Η ξενότητα των φαντασματικών μορφών. Ι. Καμπανέλλης, *Ο δείπνος*. Π. Μάτεσις, *Προς Ελευσίνα*.
11. Ανασκόπηση μαθήματος.
12. Παρουσιάσεις εργασιών Ι.
13. Παρουσιάσεις εργασιών ΙΙ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διά ζώσης στην αίθουσα.
-------------------------	-------------------------

	Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Μία ή δύο εξ αυτών μέσω παρουσίασης ατομικών εργασιών.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: • Παρουσιάσεις power point με χρήση προτζέκτορα. • Προβολή αποσπασμάτων ή ολόκληρων παραστάσεων μέσω διαδικτυακών συνδέσμων. • Διάθεση ηλεκτρονικών αρχείων. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές: • Τακτική χρήση του e-class και συχνή επικοινωνία μέσω e-mail.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	33
	Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων	15
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	10
	Ατομική εργασία	16
	Παρουσιάσεις εργασιών	6
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Συμμετοχή σε γραπτή ή προφορική εξέταση (50%) • Ατομική γραπτή εργασία και παρουσίαση (30%) • Τακτικές ομαδικές εργασίες και ασκήσεις εντός αίθουσας (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bauman Zygmunt, <i>Η μετανεωτερικότητα και τα δεινά της</i> (μετ. Γιώργος-Ίκαρος Μπαμπασάκης), Ψυχογιός, Αθήνα 2002. Βελιώτη-Γεωργοπούλου Μαρία – Γεωργοπούλου Βαρβάρα – Καραμάνου Ιωάννα – Κοτζαμάνη Μαρίνα – Μπλέσιος Θανάσης – Τσιάρας Αστέριος (επιμ.), «Θέατρο και ετερότητα. Θεωρία, δραματουργία και θεατρική πρακτική», τόμ. Β΄, Πρακτικά ΣΤ΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου, Ναύπλιο 17-20 Μαΐου 2017.
--

- Derrida Jacques, *Πέραν του Κοσμοπολιτισμού* (μετ. Βαγγέλης Μπιτσώρης), Κριτική, Αθήνα 2003.
- Freud Sigmund, *Το ανοίκειο* (μετ. Έμη Βαϊκούση), Πλέθρον, Αθήνα 2009.
- Grigoriou Rea, «The Notion of the “Foreigner” in Contemporary Greek Drama: “We” through the Faces of the “Others”», *The Historical Review/La Revue Historique* 16 (2019), σ. 73-88.
- Καράογλου Τόνια – Αλιφέρης Νικήτας (επιμ.), *Μετανάστες και πρόσφυγες στη σύγχρονη δραματουργία και τη σκηνική πράξη*, Ευρασία, Αθήνα 2021.
- Κατσού Ναταλία, «Οι φαντασματικές μορφές στη σύγχρονη ελληνική δραματουργία από τη Μεταπολίτευση έως το 2020», διδακτορική διατριβή, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Αθήνα 2023.
- Kearney Richard, *Ξένοι, θεοί και τέρατα* (μετ. Νίκος Κουφάκης), Ίνδικτος, Αθήνα 2006.
- Kristeva Julia, *Ξένοι μέσα στον εαυτό μας* (μετ. Βασίλειος Πατσογιάννης), Scripta, Αθήνα 2004.
- Μπακονικόλα Χαρά, *Κάτοπτρα του χρόνου*, Αιγόκερως, Αθήνα 2010.
- Νεοφύτου-Γεωργίου Σταματία Γ., «Το τερατώδες στην ευρωπαϊκή δραματουργία του 20ού αιώνα», διδακτορική διατριβή, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Αθήνα 2013.
- Πεφάνης Γιώργος Π., «Ο χώρος και ο χρόνος του φαντάσματος. Μια φαινομενολογική προσέγγιση της ξενότητας στη σύγχρονη ελληνική δραματουργία», *Παράβασις* 11, 2013, σ. 189-204.
- , *Φαντάσματα του θεάτρου. Σκηνές της θεωρίας III*, Παπαζήσης, Αθήνα 2013.
- , *Η άμμος του κειμένου. Αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
- , *Θέματα του μεταπολεμικού και σύγχρονου θεάτρου*, Κέδρος, Αθήνα 2001.
- , *Ιάκωβος Καμπανέλλης. Ανιχνεύσεις και προσεγγίσεις στο θεατρικό του έργο*, Κέδρος, Αθήνα 2000.
- Πούχνερ Βάλτερ, *Ο μαγικός κόσμος του υπερλογικού στα θεατρικά έργα του Παύλου Μάτεσι*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003.
- Σολδάτου Μαριαλένη, *Φιλοξενία και ξενοφοβία. Η αναπαράσταση του ξένου στο ελληνικό θέατρο του 21ου αιώνα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2024.
- , «Αόρατοι και αμίλητοι Άλλοι στο έργο του Μάριου Ποντίκα», *Voices. Περιοδική έκδοση για τη σύγχρονη δραματουργία* 3 (2024), σ. 113-119.
- Todorov Tzvetan, *Ο φόβος των βαρβάρων. Πέρα από τη σύγκρουση των πολιτισμών* (μετ. Γιώργος Θ. Καραμπέλας), Πόλις, Αθήνα 2009.
- Φελοπούλου Σοφία, «L’immigré dans la dramaturgie grecque contemporaine», *L’Annuaire théâtral* 48 (2010), σ. 27-39.
- Waldenfels Bernhard, *Phenomenology of the Alien. Basic Concepts*, Northwestern University Press, 2011.
- , *Topographie de l'étranger. Études pour une phénoménologie de l'étranger I*, Van Dieren, Paris 2009.
- , *The Question of the Other*, The Chinese University Press, Hong Kong 2007.

Θεατρικά έργα

- Αναγνωστάκη Λούλα, *Η κασέτα*, Κάπα εκδοτική, Αθήνα 2024.
- Ζιώγας Βασίλης, *Το μποζό*, Ερμής, Αθήνα 2002.
- Καμπανέλλης Ιάκωβος, «Ο δειπνος», *Θέατρο*, τόμ. ΣΤ', Κέδρος, Αθήνα 1994, σ. 37-68.

- Κατσικονούρης Βασίλης, *Το γάλα*, Κέδρος, Αθήνα 2011.
- Κιτσοπούλου Λένα, *Λουστρος ή Η αγριάδα*, Εθνικό Θέατρο, Αθήνα 2011 (ανέκδοτο).
- Μάτεσις Παύλος, *Ενοικιάζεται φύλακας άγγελος*, Εστία, Αθήνα 2002.
- , *Προς Ελευσίνα*, Εστία, Αθήνα 1995.
- , *Εξορία*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1982.
- Μέντης Παναγιώτης, «Ξένοι», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Γ, Αιγόκερως, Αθήνα 2008, σ. 77-168.
- Πέγκα Έλενα, «Τα δηλητήρια της θάλασσας», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Α, Αιγόκερως, Αθήνα 2023, σ. 53-69.
- Pomerance Bernard, *Ο άνθρωπος ελέφαντας* (μετ. Μαρλένα Γεωργιάδη), Αιγόκερως, Αθήνα 2019.
- Ποντίκας Μάριος, *Ο γάμος*, Αιγόκερως, Αθήνα 2024.
- , «Η γυναίκα του Λωτ», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Β, Αιγόκερως, Αθήνα 2007, σ. 171-236.
- Σεβαστίκογλου Γιώργος, *Αγγέλα*, Γαβριηλίδης, Αθήνα 2014.
- Σπηλιώτη Χρύσα, *Φωτιά και νερό*, Σοκόλη, Αθήνα 2007.
- Τσίρος Γιάννης, *Αόρατη Όλγα*, Εθνικό Θέατρο, Αθήνα 2011 (ανέκδοτο).
- , *Αξύριστα πηγούνια*, Θεατρική Εταιρία Στοά, Αθήνα 2006.

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΗΞΕΙΣ ΕΜΦΥΛΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ211	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναπαραστάσεις και ρήξεις έμφυλων σχέσεων στη νεοελληνική δραματουργία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα ή με ανάθεση εργασίας στην ελληνική, αγγλική ή γαλλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE644/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • κατανοεί τις έννοιες του «κοινωνικού» και «βιολογικού» φύλου, • να ερμηνεύει τους τρόπους αναπαράστασης των έμφυλων ρόλων και ταυτοτήτων στη νεοελληνική δραματουργία, • αξιολογεί τη στάση των Ελλήνων δραματουργών απέναντι σε ζητήματα φύλου, • αξιοποιεί διεπιστημονικά εργαλεία για τη δραματολογική ανάλυση, • συγκρίνει και να αντιπαραβάλλει τα δραματικά κείμενα μεταξύ τους.
Γενικές Ικανότητες
• Ανάπτυξη κριτικής σκέψης και κοινωνικού προβληματισμού. • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. • Αυτόνομη εργασία.

- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Επίδειξη ευαισθητοποίησης σε ζητήματα φύλου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές/τριες καλούνται να στοχαστούν κριτικά σε ερωτήματα που θέτει η φεμινιστική σκέψη γύρω από το κοινωνικό και βιολογικό φύλο, θεωρητικών όπως η Simone de Beauvoir και Judith Butler, ενώ, με αφορμή το δραματουργικό έργο της Beauvoir, διερευνώνται νεοελληνικά θεατρικά έργα –δραματουργών όπως οι Ζωή Καρέλλη, Γιάννης Τσίρος, Κώστας Μουρσελάς, Μάριος Ποντίκας κ.ά.– τα οποία θέτουν στο επίκεντρο ενδιαφέροντός τους το ζήτημα της πατριαρχίας και της γυναικείας χειραφέτησης, των κοινωνικά κατασκευασμένων γυναικείων ρόλων και ταυτοτήτων, της έμφυλης βίας και της συζυγικής αποξένωσης και «ανθρωποφαγίας».

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δεκατρείς διδακτικές ενότητες.

14. Επισκόπηση μαθήματος. Εισαγωγή στις έννοιες του «κοινωνικού» και «βιολογικού» φύλου. Simone de Beauvoir. Judith Butler. S. de Beauvoir, *Τα άχρηστα στόματα*.
15. Ελληνικό γυναικείο (φεμινιστικό) θέατρο. Ιστορική αναδρομή. Γυναικεία γραφή. Μ. Λυμπεράκη, *Οι Δαναΐδες*.
16. Από την πατριαρχία στη γυναικεία χειραφέτηση Ι. Γ. Ξενόπουλος, *Στέλλα Βιολάντη*. Ζ. Καρέλλη, *Σιμωνίς, Βασιλόπαις του Βυζαντίου*.
17. Από την πατριαρχία στη γυναικεία χειραφέτηση ΙΙ. Ι. Καμπανέλλης, *Η Στέλλα με τα κόκκινα γάντια*. Χ. Σπηλιώτη, *Ποιος ανακάλυψε την Αμερική;*.
18. Κοινωνικοί γυναικείοι ρόλοι και ταυτότητες Ι. Η μητέρα. Η κόρη/νύφη. Π. Μάτεσις, *Προς Ελευσίνα*. Γ. Διαλεγμένος, *Μάνα, μητέρα, μαμά*.
19. Κοινωνικοί γυναικείοι ρόλοι και ταυτότητες ΙΙ. Η σύζυγος. Η ερωμένη. Μ. Ποντίκας, *Ο γάμος*, Γ. Τσίρος, *Αξύριστα πηγούνια*.
20. Έμφυλη βία Ι. Ο βιασμός. Η γυναικοκτονία. Λ. Βιτάλη, *Το γεύμα*. Έ. Βενιανάκη, *Γυναίκες στην άκρη της νύχτας*.
21. Έμφυλη βία ΙΙ. Το sex trafficking. Η απαγωγή και η αιχμαλωσία. Γ. Τσίρος, *Αόρατη Όλγα*. Γ. Μαυριτσάκης, *Wolfgang*.
22. Ανθρωποφαγικές συζυγικές σχέσεις Ι. Κ. Μουρσελάς, *Το αυτί του Αλέξανδρου & Μαχαίρι στο κόκκαλο*.
23. Ανθρωποφαγικές συζυγικές σχέσεις ΙΙ. Π. Μάτεσις, *Το φάντασμα του κυρίου Ραμόν Νοβάρο*. Π. Μέντης, *Άννα, είπα!*.
24. Ανασκόπηση μαθήματος.
25. Παρουσιάσεις εργασιών Ι.
26. Παρουσιάσεις εργασιών ΙΙ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Διά ζώσης στην αίθουσα.

	Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Μία ή δύο εξ αυτών μέσω παρουσίασης ατομικών εργασιών.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: • Παρουσιάσεις power point με χρήση προτζέκτορα. • Προβολή αποσπασμάτων ή ολόκληρων παραστάσεων μέσω διαδικτυακών συνδέσμων. • Διάθεση ηλεκτρονικών αρχείων. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές: • Τακτική χρήση του e-class και συχνή επικοινωνία μέσω e-mail.	
	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις		33
Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας		20
Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων		15
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη		10
Ατομική εργασία		16
Παρουσιάσεις εργασιών		6
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Συμμετοχή σε γραπτή ή προφορική εξέταση (50%) • Ατομική γραπτή εργασία και παρουσίαση (30%) • Τακτικές ομαδικές εργασίες και ασκήσεις εντός αίθουσας (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Beauvoir Simone de, *Το δεύτερο φύλο* (μετ. Τζέννη Κωνσταντίνου), Μεταίχμιο, Αθήνα 2009.
—, *Για μια ηθική της αμφισβήτησης* (μετ. Κ. Λάμπρα), Γλάρος, Αθήνα 1984.
Butler Judith, *Αναταραχή φύλου* (μετ. Γιώργος Καραμπέλας), Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2009.
—, *Σώματα με σημασία: οριοθετήσεις του «φύλου» στο λόγο* (μετ. Πελαγία Μαρκέτου), Εκκρεμές, Αθήνα 2008.

- Μέργου Μαρίνα, «Η αναπαράσταση του φύλου στη σύγχρονη γυναικεία δραματουργία στην Ελλάδα: πολιτικές και ιδεολογικές διαστάσεις», διδακτορική διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Αθήνα 2014.
- Μουντράκη Ειρήνη, *Εντός, εκτός και επί τα αυτά. Κείμενα για τη νεοελληνική, την παγκόσμια δραματουργία και τη σκηνική πράξη*, Αιγόκερως, Αθήνα 2020.
- Μπιλάλη Κατερίνα, *Η ανάδυση έμφυλων ζητημάτων μέσα από τη γυναικεία γραφή στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο μετά τη δεκαετία του 1990*, Αιγόκερως, Αθήνα 2025.
- Πατσαλίδης Σάββας, «Ελληνικό γυναικείο (φεμινιστικό;) θέατρο: μια πρώτη προσέγγιση», *Μεταθεατρικά (1985-1995)*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1995, σ. 98-136.
- Πετράκου Κυριακή, *Η εικόνα της γυναίκας στο νεοελληνικό θέατρο. Από το Κρητικό Θέατρο έως σήμερα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2021.
- , «Η εμφάνιση του φεμινισμού στο νεοελληνικό θέατρο», Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007, τόμ. Γ, σ. 169-178, Πρακτικά του Τρίτου Ευρωπαϊκού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, Βουκουρέστι, 2-4 Ιουνίου 2006.
- Πεφάνης Γιώργος Π., «Παραστάσεις της έμφυλης ετερότητας στο θέατρο», *Φαντάσματα του θεάτρου. Σκηνές της θεωρίας III*, Παπαζήσης, Αθήνα 2013, σ. 305-337.
- , *Η άμμος του κειμένου. Αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
- , *Θέματα του μεταπολεμικού και σύγχρονου θεάτρου*, Κέδρος, Αθήνα 2001.
- Πούχνερ Βάλτερ, *Ο μαγικός κόσμος του υπερλογικού στα θεατρικά έργα του Παύλου Μάτεσι*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003.
- Σακελλαρίδου Έλση, *Σύγχρονο γυναικείο θέατρο. Από τη μετα/μπρεχτική στη μετα/φεμινιστική αναπαράσταση*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Σολδάτου Μαριαλένη, «Αόρατοι και αμίλητοι Άλλοι στο έργο του Μάριου Ποντίκα», *Voices. Περιοδική έκδοση για τη σύγχρονη δραματουργία* 3 (2024), σ. 113-119.

Θεατρικά έργα

- Beauvoir Simone de, *Τα άχρηστα στόματα* (μετ. Αθηνά Γιόκαρη), Ερμείας, Αθήνα 1970.
- Βενιανάκη Έφη, *Γυναίκες στην άκρη της νύχτας*, Διεθνές Φεστιβάλ Αναλόγιο, Αθήνα 2023 (ανέκδοτο).
- Βιτάλη Λεία, «Το γεύμα», *Άπαντα τα θεατρικά*, τομ. Α, Αθήνα 2008, σ. 217-262.
- Διαλεγμένος Γιώργος, «Μάνα, μητέρα, μαμά», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Α, Αιγόκερως, Αθήνα 2007, σ. 85-164.
- Καμπανέλλης Ιάκωβος, «Η Στέλλα με τα κόκκινα γάντια», *Θέατρο*, τόμ. Ε, Κέδρος, Αθήνα 1978, σ. 19-92.
- Καρέλλη Ζωή, *Σιμωνίς, Βασιλόπαις του Βυζαντίου*, Οι εκδόσεις των φίλων, Αθήνα 1965.
- Λυμπεράκη Μαργαρίτα, *Η γυναίκα του Κανδαύλη, Οι Δαναΐδες, Το μυστικό κρεβάτι*, Ερμής, Αθήνα 1980.
- Μάτεσις Παύλος, *Το φάντασμα του κυρίου Ραμόν Νοβάρο*, Εστία, Αθήνα 2002.
- , *Προς Ελευσίνα*, Εστία, Αθήνα 1995.
- Μαυριτσάκης Γιάννης, *Wolfgang*, Σοκόλης, Αθήνα 2016.
- Μέντης Παναγιώτης, «Άννα, είπα!», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Α, Αιγόκερως, Αθήνα 2007, σ. 35-127.
- Μουρσελάς Κώστας, *Το αυτί του Αλέξανδρου*, Κέδρος, Αθήνα 1975.

—, *Μαχαίρι στο κόκαλο*, Κέδρος, Αθήνα 1988.

Ξενόπουλος Γρηγόριος, *Στέλλα Βιολάντη*, Ψυχογιός, Αθήνα 2023.

Ποντίκας Μάριος, *Ο γάμος*, Αιγόκερως, Αθήνα 2024.

Σπηλιώτη Χρύσα, *Ποιος ανακάλυψε την Αμερική;*, Σοκόλη, Αθήνα 2009.

Τσίρος Γιάννης, *Αόρατη Όλγα*, Εθνικό Θέατρο, Αθήνα 2011 (ανέκδοτο).

—, *Αξύριστα πηγούνια*, Θεατρική Εταιρία Στοά, Αθήνα 2006.

ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ130	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό (1 ^ο -8 ^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο σκιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική γλώσσα ή ανάθεση εργασίας στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE649/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει τους σταθμούς της παγκόσμιας και κυρίως πανελλήνιας πορείας του θεάτρου σκιών, τις τεχνικές του, τους βασικούς εκπροσώπους και τη συμβολή τους, το δραματολόγιο, την απήχσή του στην ελληνική κοινωνία, ενώ θα μπορούν να κατατάσσουν και να αποτιμούν τη σχετική βιβλιογραφία, δραματοουργία, παραστασιογραφία. Επιπλέον, θα είναι σε θέση να: • αξιοποιούν διεπιστημονικά «εργαλεία». • εντοπίζουν και να αξιολογούν βιβλιογραφία και δικτυογραφία. • γνωρίζουν και να επιλέγουν με ευθυκρισία τα κυριότερα μεθοδολογικά «εργαλεία» έρευνας του επιλεγμένου αντικείμενου. • αξιολογούν βιβλιογραφικά κενά και να εκπονούν πρωτότυπες εργασίες για το αντικείμενο.
Γενικές Ικανότητες
• Διεπιστημονική θεώρηση. • Σχεδιασμός, διαχείριση και προώθηση έργου. • Άσκηση εποικοδομητικής (αυτό)κριτικής.

- Διάδραση – Αντίληψη συνεργασίας.
- Υπευθυνότητα και αξιοπιστία.
- Επιστημονική δεοντολογία.
- Χρήση απαραίτητων τεχνολογιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με αφετηρία την παγκόσμια ιστορία θεάτρου σκιών και κομβικές εκφάνσεις της στην ανατολική Μεσόγειο, τη χερσόνησο του Αίμου, την κεντρική και δυτική Ευρώπη, το μάθημα επικεντρώνεται κατά βάση στο ελληνικό θέατρο σκιών (Καραγκιόζης), ενώ εξετάζει και τη σχέση του με το οθωμανικό και τουρκικό αντίστοιχό του. Στην εξέτασή του συν-αξιοποιούνται ποικίλα μεθοδολογικά εργαλεία (ιστορία, λαογραφία, κοινωνιολογία, ανθρωπολογία, προφορικός πολιτισμός, παιδαγωγικά). Το μάθημα συνθέτουν δεκατρία επιμέρους μαθήματα με τις κάτωθι ενότητες/θεματικές:

1. Εισαγωγή στην έννοια και την ορολογία του θεάτρου σκιών. Όψεις του παγκόσμιου θεάτρου σκιών με έμφαση στην ανατολική Μεσόγειο.
2. Από το αραβικό στο οθωμανικό θέατρο σκιών. Το θέατρο σκιών στις επαρχίες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Θέματα ταυτότητας εμπνυχωτών στην οθωμανική Κωνσταντινούπολη. Πτυχές τουρκικού θεάτρου σκιών Καραγκιόζ (Karagöz).
3. Θεωρίες προέλευσης ελληνικού θεάτρου σκιών. Εξελληνισμός του θεάματος. Οι «σχολές». Οι πρώτες μαρτυρίες.
4. Οι τύποι του ελληνικού θεάτρου σκιών. Οι μουσικές του ελληνικού μπερντέ.
5. Προφορικότητα και εγγραμματοσύνη. Το ακροατήριο. Εξελληνισμός του δραματολογίου.
6. Το δραματολόγιο: Ηρωικά, ληστρικά και μυθολογικά έργα.
7. Το δραματολόγιο: Κωμωδίες επαγγελματιών, έργα επικαιρότητας. Σύνδεση με τη λογοτεχνία, τη σάτιρα, το θέατρο, τη λαογραφία, το λαϊκό παραμύθι.
8. Υλικά – Τεχνικές. Σημαντικοί καραγκιοζοπαίκτες και η συμβολή τους.
9. Διάχυση του θεάτρου σκιών 1: έντυπο θέατρο σκιών.
10. Διάχυση του θεάτρου σκιών 2: στρατιωτικό θέατρο σκιών, δισκογραφία, ραδιόφωνο, τηλεόραση, εικαστικά. Το θέατρο σκιών του μείζονος ελληνισμού και της Κύπρου.
11. Θέατρο σκιών & θέατρο & κινηματογράφος.
12. Παιδαγωγική διάσταση του θεάτρου σκιών.
13. Εκσυγχρονισμός και μέλλον (;) του θεάτρου σκιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης (διαλέξεις)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στη διδασκαλία: - Χρήση διαφανειών Power Point. - Παρουσίαση επιλεγμένου υλικού (παραστάσεων, συνεντεύξεων, αρχειοθηκών κ.ά.) μέσω διαδικτύου. - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής τάξης (e-class). Στην επικοινωνία: τηλεφωνική, ηλεκτρονική

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	21
	Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη	20
	Επισκέψεις	6
	Προετοιμασία τελικής εξέτασης ή εναλλακτικά, εκπόνηση απαλλακτικής εργασίας	14
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου και πολλαπλής επιλογής (+ Προφορική εξέταση για ειδικές κατηγορίες). • Εναλλακτικά, κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα, εκπόνηση εργασίας. • Παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βασικό εγχειρίδιο – Εύδοξος:

Πούχνερ Β. – Χοτζάκογλου Α. Γ. (2022), *Χίλια χρόνια θέατρο σκιών στην ανατολική Μεσόγειο και στη χερσόνησο του Αίμου: Από τον αραβικό στον ελληνικό Καραγκιόζη*, Ηρόδοτος, Αθήνα.

2. Επιπλέον βιβλιογραφία:

Αναγνωστόπουλος Β. (επιμ.) (2003), *Θέατρο σκιών και εκπαίδευση*, Καστανιώτης, Αθήνα.

Βιβιλάκης Ι. – Δαμασκηνός Μ. (επιμ.) (2022), *Πρακτικά συνεδρίου «Το πατριωτικό δράμα του θεάτρου σκιών»*, Αθήνα 23/12/2021, Οθόνιον, Αθήνα.

Γεωργιάδη Κ. (επιμ.) (2015), *Για μια επιστημονική προσέγγιση του Καραγκιόζη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο.

Γιαγιάννος Απ. – Γιαγιάννος Αρ. – Δίγκλης Ι. (1976-1977), *Ο κόσμος του Καραγκιόζη*, 2τ., Ερμής, Αθήνα.

Δημητρίου-Πρωτοπαπά Μ. (2004), *Το θέατρο σκιών στην Κύπρο*, Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, Λευκωσία.

Ιερωνυμίδης Μ. (2003), *Ο αθηναϊκός Καραγκιόζης του Αντώνη Μόλλα*, Χρ. Ε. Δαρδανός, Αθήνα.

Καϊμη Τζ. (1990), *Καραγκιόζης ή η αρχαία κωμωδία στην ψυχή του θεάτρου σκιών*, Γαβριηλίδης, Αθήνα.

Κιουρτσάκης Γ. (1983), *Προφορική παράδοση και ομαδική δημιουργία*, Κέδρος, Αθήνα.

Μορφακίδης Μ. – Παπαδοπούλου Π. (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου «Ελληνικό θέατρο Σκιών – Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (Προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ)»* Αθήνα 27-28/11/2015, Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών, Granada.

Μπίρης Κ. Η. (1952), *Καραγκιόζης: Ελληνικό λαϊκό θέατρο*, Αθήνα.

Μυστακίδου Κ. (1998), *Οι μεταμορφώσεις του Καραγκιόζη*, Εξάντας, Αθήνα.

Νίτσος Κ. (επιμ.) (1963), *Θέατρο* 10.

- Πούχνερ Β. (2001), «Καραγκιόζης και καθαρεύουσα», «Ο γλωσσικός άτλαντας του Θεάτρου Σκιών», στο *Η γλωσσική σάτιρα στην ελληνική κωμωδία του 19^{ου} αιώνα: γλωσσοκεντρικές στρατηγικές του γέλιου από τα «Κορακιστικά» ως τον Καραγκιόζη*, Πατάκης, Αθήνα, 186-202, 377-389.
- . (2003), «Ο Δραπέτης του Λευτέρη Ξανθόπουλου: Καραγκιόζης και κινηματογράφος», στο Φ. Τομαή-Κωνσταντοπούλου (επιμ.), *Πραγματικότητα και μύθος στο έργο του Λ. Ξανθόπουλου*, Παπαζήσης, Αθήνα, 115-120.
- . (2015), *Μελέτες για το θέατρο σκιών στη Μεσόγειο και τα Βαλκάνια*, Centro de Estudios Byzantinos, Neogriegos y Chipriotas, Granada.
- . (2021). «Το θέατρο των σκιών και οι πατριωτικές παραστάσεις», στο *Το 1821 και το θέατρο: Από τη μυθοποίηση στην απομυθοποίηση*, Όταν, Αθήνα, 397-428.
- Σειραγάκης Μ. (2007), «Σχέσεις του θεάτρου σκιών με τα υπόλοιπα είδη θεάτρου», *Στέφανος: Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ*, Ergo, Αθήνα, 1079-1088.
- Σπαθάρης Ευγ. (επιμ.) [1980-1981], *Εικονογραφημένος Καραγκιόζης*, (επιμ. Γ. Σολδάτος), Αθήνα.
- Σταυρακοπούλου Α. (2004), «Μολιέρος και Καραγκιόζης: Ο Γιατρός με το στανιό και η τύχη του στο ελληνικό θέατρο σκιών», *Παράβασις Μελετήματα* 3 (2004), 281-289.
- Χοτζάκογλου Α. Γ. (2002), «Το θεματολόγιο του κυπριακού Θεάτρου Σκιών και η παρουσία της Κύπρου στα έργα Ελλαδιτών καραγκιοζοπαικτών», *Κυπριακά Σπουδαί ΞΣΤ'*, 213-46.
- (2013), «Βυζαντινές πηγές της Λαογραφίας: Το παράδειγμα της “μετάγγισης” του μύθου της τύφλωσης του στρατηγού Βελισάριου στο Θέατρο Σκιών», στο Γ. Βοζίκας (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Αθήνα 08-12/12/2010) «Λαϊκός πολιτισμός και έντεχνος λόγος (Ποίηση – Πεζογραφία – Θέατρο)*, τ. 3, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα, 586-608, 718.
- . (2016), «Θέατρο και Θέατρο Σκιών (Καραγκιόζης). Επιβιώσεις της Αυτοσχέδιας / Νούτικης Κωμωδίας ηθοποιών στο Θέατρο Σκιών: μια πρώτη προσέγγιση». Στο Μ. Μορφακίδης – Π. Παπαδοπούλου (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου «Ελληνικό θέατρο Σκιών – Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (Προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ)» Αθήνα 27-28/11/2015*, Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών, Granada.
- . (2017), «Επιβιώσεις του μύθου του Οιδίποδα στο Ελληνικό Θέατρο Σκιών (Καραγκιόζης): Η γέννηση του Κολλητήρη ή Το πεπρωμένο φυγείν αδύνατον», *Λογείον* 7, 314-342. <https://logeion.upatras.gr/node/198>
- . (2021), «Ο Καραγκιόζης νικητής ψευδολογίας: μία ακατάγραφη συνδιάλεξη του Ελληνικού Θεάτρου Σκιών με το Παραμύθι μέσα από το παράδειγμα επιβίωσης των παραμυθιακών τύπων Aarne – Thompson – Uther 852, 1920 και 1960D/G σε παραστάσεις Καραγκιόζη», στο Μ. Βελιώτη-Γεωργοπούλου – Β. Γεωργοπούλου – Ι. Καραμάνου – Μ. Κοτζαμάνη – Θ. Μπλέσιος – Αστ. Τσιάρας (επιμ.), *Πρακτικά Στ' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου «Θέατρο και Ετερότητα: Θεωρία, Δραματουργία και Θεατρική Πρακτική» Ναύπλιο 17-20/5/2017*, 3 τ., Αθήνα, 313-333 (τ. Β'). https://ts-old.uop.gr/images/files/praktika/TOMOS_Bcolor.pdf
- . (2024), *Ο καραγκιοζοπαίκτης Λ. Καραδήμας. Όψεις του θεάτρου σκιών στην Πελοπόννησο*, Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας, Αθήνα.
- ., *Θέατρο σκιών και κούκλας στις ελληνικές κοινότητες Κωνσταντινούπολης, Σμύρνης και στην Κύπρο*, Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα (υπό έκδ.).
- And M. (1979), *Karagöz: Turkish Shadow Theatre*, Dost Yayınları, Ankara.
- Efe P. (2025), “Le Médecin malgré lui in the Context of Karagöz and Karagiozis”, *PIR* 2, 1-26.
- Fan Pen Chen (2003), “Shadow Theatres of the World”, *Asian Folklore Studies* 1, 25-64.

- Öztürk S. (2006), "Karagöz Co-opted: Turkish shadow theatre in the early Republic (1923-1945)", *Asian Theatre Journal* 23/2, 292-313.
- Papageorgiou I. (2014), "The mountain bandits of the Hellenic Shadow Theatre of Karaghiozis. Criminals or Heroes?", *Popular Entertainment Studies*, 5/2, 79-102.
- . (2015), "Traditional oral theatre meets popular middle-class melodrama: The Greek shadow-theatre puppeteer Vasilaros", *Byzantine and Modern Greek Studies* 39/1 (March), 117-132.

ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ & ΚΟΥΚΛΑΣ 2: «ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ»

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ224	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό (1 ^ο -8 ^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο σκιών & Κούκλας 2: «Συναντήσεις»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι (Ενθαρρύνεται ωστόσο η παράλληλη παρακολούθηση του μαθήματος Θέατρο σκιών 68ΘΕ130)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με ανάθεση εργασίας στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE650/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει τη σχετική ορολογία, τους τρόπους προεργασίας και συλλογής προφορικών μαρτυριών και δημοσίευσής τους, καθώς και τις ατραπούς της έρευνας πεδίου και της χρήσης αφηγήσεων ζωής ως μεθοδολογικών «εργαλείων» έρευνας του μικροθεάτρου. Έχοντας «συναντήσει» καλλιτέχνες κι επιστήμονες σχετικούς με τις επιμέρους ενότητες των μαθημάτων, θα είναι σε θέση να εφαρμόσει τα παραπάνω, • επιλέγοντας και αξιοποιώντας τα κατάλληλα «εργαλεία» αναλόγως των στόχων. • δημιουργώντας (συν)εργασίες σε επίπεδο διεπιστημονικό, διαθεματικό και διαπολιτισμικό. • αποτιμώντας την αξία συλλογών μικροθεάτρου και εμπλεκόμενοι στην έκθεσή της. • αξιοποιώντας συλλογές πληροφοριακού υλικού.
Γενικές Ικανότητες
• Διεπιστημονική, διαπολιτισμική, διαθεματική θεώρηση. • Σχεδιασμός, διαχείριση και προώθηση έργου. • Άσκηση επικοινωνιακής (αυτό)κριτικής.

- Διάδραση – Αντίληψη συνεργασίας – Εξωστρέφεια.
- Παραγωγή δημιουργικών ιδεών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Υπευθυνότητα και αξιοπιστία.
- Επιστημονική δεοντολογία.
- Χρήση απαραίτητων τεχνολογιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με αφετηρία εμπρόθετες «συναντήσεις» με καλλιτέχνες κι επιστήμονες, επισκέψεις σε σχετικούς χώρους και κριτικές «αναγνώσεις» σχετικών έργων και λόγων, αξιοποιούνται ποικίλα διεπιστημονικά μεθοδολογικά εργαλεία με εφαρμογή στο θέατρο, την εκπαίδευση και την έρευνα πεδίου, συνδέοντας ολιστικά τη διαδικασία της μάθησης με το βίωμα. Το μάθημα συνθέτουν δεκατρία επιμέρους μαθήματα με τις κάτωθι ενότητες/θεματικές:

1. Ζητήματα ορολογίας, πηγών, έρευνας, δεοντολογίας, μεθοδολογίας, αξιολόγησης. Παραδοσιακές και ηλεκτρονικές πηγές κι εργαλεία έρευνας.
2. Συνέντευξη – Προφορική αφήγηση ζωής. Καλλιτέχνης / Ερευνητής.
3. Βιογραφία – Αυτοβιογραφία – Ημερολόγιο – Αλληλογραφία – Λογοτεχνικό κείμενο. Επιμελητής / συγγραφέας.
4. Προφορική & Δημόσια ιστορία. Καλλιτέχνης / Επιστήμονας.
5. Συλλογική μνήμη – Τεκμηρίωση. Λαογραφία & Ανθρωπολογία. Μουσείο.
6. Διάσωση αρχείων – Ομιλούντα εκθέματα. Άυλη πολιτιστική κληρονομιά.
7. Επαρχιακές συλλογές μικροθεάτρου – Σύνδεση με την τοπική κοινότητα. Έκθεση, φύλαξη, συντήρηση. Επιστήμονας του πεδίου.
8. Έντυπα / ψηφιακά οπτικοακουστικά αρχεία & συλλογές μικροθεάτρου. Φορείς αρχείων. Επιστήμονας του πεδίου.
9. Δημιουργία / διασκευή σεναρίου. Έντεχνο μικροθέατρο και συνεργασίες. Καλλιτέχνης.
10. Η ύλη του μικροθεάτρου. Εργαστήριο καλλιτέχνη.
11. Διαπολιτισμική εκπαίδευση – Ετερότητα. Καλλιτέχνης / Θεατρικός παραγωγός / Επιστήμονας του πεδίου.
12. Παιδαγωγικές προεκτάσεις. Θέατρο, Ακροατηρίου. Επιστήμονας του πεδίου.
13. Παρουσίαση εργασιών – Ανατροφοδότηση – (Αυτό/Αλληλο)αξιολόγηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης (διαλέξεις)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στη διδασκαλία: - Χρήση διαφανειών Power Point. - Παρουσίαση επιλεγμένου υλικού (παραστάσεων, συνεντεύξεων, κ.ά.) μέσω διαδικτύου. - Επικοινωνία με καλλιτέχνες / επιστήμονες κ.λπ. μέσω ψηφιακής συνθήκης.

	- Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής τάξης (e-class). Στην επικοινωνία: τηλεφωνική, ηλεκτρονική	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη	16
	Επισκέψεις	12
	Προετοιμασία συναντήσεων και εργασιών	13
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Σύντομη γραπτή πρόοδος 60'. (Αξιολόγηση από διδάσκουσα, έως 2). • Εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας, κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα. Αξιολόγηση ομαδική (έως 2) + διδάσκουσας (έως 4). • Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα (έως 2).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

3. Βασικά εγχειρίδια – Εύδοξος: Κοντογιάννη Άλκ. (2011), <i>Κουκλο-θέατρο σκιών</i>, Πεδίο, Αθήνα. Παπαγεωργίου Ι. (2025), <i>Προφορική παράδοση και νεοτερισμός</i>, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο. Χατζηπανταζής Θ. (2002), <i>Από του Νείλου μέχρι του Δουνάβεως 1876-1897</i>, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο. –. (2021), <i>Το παραδοσιακό δραματολόγιο του Καραγκιόζη</i>, τ. Β1, Β2, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο. 4. Επιπλέον βιβλιογραφία: Αναγνωστόπουλος Β. (επιμ.)(2003), <i>Θέατρο σκιών και εκπαίδευση</i>, Καστανιώτης, Αθήνα. Βελιώτη Μ. (2007), «Το Κουκλοθέατρο στην Ελλάδα μέσα από τις συλλογές των μουσείων: μικρό σημείωμα για ένα μικροθέατρο», <i>Ναύδετο</i> 5 (Ιούλιος – Οκτώβριος), 98-103. Βελιώτη-Γεωργοπούλου Μ. (2012), «Οι “ξένοι” στο ελληνικό κουκλοθέατρο. Οπτικές απεικόνισης των αλλοεθνών στις κουκλοθεατρικές συλλογές», στο Μ. Βελιώτη-Γεωργοπούλου (επιμ.), <i>Κουκλοθέατρο, το θέατρο της εμπύχωσης. Διεπιστημονικές αναγνώσεις – Καλλιτεχνικές συναντήσεις</i>, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Παν/μίου Πελοποννήσου – Αιγόκερως, Αθήνα, 33-52. Βερβενιώτη Τ. et al. (2010), <i>Προφορικές ιστορίες: Ένας οδηγός προφορικής ιστορίας για την εκπαίδευση και την κοινότητα</i>, Νομαρχία Χανίων – ΑΠΘ, Χανιά. https://epi.uth.gr/wp-content/uploads/2021/05/Εκδοση-Προφορική-Ιστορία--Σχολείο.pdf

- Βογιατζής Φ. (1995), *Το θέατρο σκιών στη Θεσσαλία*, Αθήνα.
- Γιαγκουλλής Κ. Γ. (2009). *Το θέατρο σκιών της Κύπρου. Το κουκλοθέατρο και η ταχυδακτυλουργία μέσα από τα κείμενα και τις αφηγήσεις των καλλιτεχνών και τον Τύπο της εποχής (1894-2009)*. Theopress, Λευκωσία.
- Halbachs M. (2013), *Η συλλογική μνήμη*, Παπαζήσης, Αθήνα.
- Hobsbawm E. – Ranger T. (επιμ.) (2004), *Η επινόηση της παράδοσης*, Θεμέλιο, Αθήνα.
- Κακάμπουρα Ρ. (2011), «Γραπτή αυτοβιογραφία και προφορικές αφηγήσεις ζωής: Το πρόβλημα της «αλήθειας»». Στο Συλλογικό, *Ιστορίας μέριμνα: Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Γ. Λεοντίνη*, ΕΚΠΑ, Αθήνα, 463-470.
- Μαγουλιώτης Απ., *Ιστορία του Νεοελληνικού Κουκλοθεάτρου 1870-1938*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.
- Μηλιώνης Α. (2001), *Σκιές στο φως των κεριών*, Περί Τεχνών, Πάτρα.
- Παπαγεωργίου Ι. (2015), «Ο караγκιοζοπαίκτης Βασίλαρος και η “συγγραφική” δραστηριότητά του», στο Κ. Γεωργιάδη (επιμ.), *Για μια επιστημονική προσέγγιση του Καραγκιόζη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 11-147.
- Πούχνερ Β. (2017), *Το λαϊκό παραδοσιακό θέατρο στην Ελλάδα και στη Βαλκανική*, Αρμός, Αθήνα.
- Πούχνερ Β. – Χοτζάκογλου Α. Γ. (2022), *Χίλια χρόνια θέατρο σκιών στην ανατολική Μεσόγειο και στη χερσόνησο του Αίμου: Από τον αραβικό στον ελληνικό Καραγκιόζη*, Ηρόδοτος, Αθήνα.
- Σπαθάρης Σ. (2020), *Τ' απομνημονεύματά μου*, (επιμ. Γ. Κόκκωνας), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο.
- Τσίπηρας Κ. Στ. (2001), *Ο ήχος του Καραγκιόζη*, Νέα Σύνορα-Λιβάνης, Αθήνα.
- Φωτιάδης Αθ. (1977), *Καραγκιόζης ο πρόσφυγας: Ελληνικό Θέατρο Σκιών*, Gutenberg, Αθήνα.
- Χοτζάκογλου Α. Γ. (2013), «Βυζαντινές πηγές της Λαογραφίας: Το παράδειγμα της “μετάγγισης” του μύθου της τύφλωσης του στρατηγού Βελισάριου στο Θέατρο Σκιών», στο Γ. Βοζίκας (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Αθήνα 08-12/12/2010) «Λαϊκός πολιτισμός και έντεχνος λόγος (Ποίηση – Πεζογραφία – Θέατρο)*, τ. 3, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα, 586-608, 718.
- . (2018), «Από τη Φιλόσοργο μητέρα στο Ναυάγιο της πτωχής Μαρίας του Δημοσθένη Μαριδάκη: από τη σκηνή στον μπερντέ», *Παράβασις* 16, 261-308.
- . (2024), *Ο караγκιοζοπαίκτης Α. Καραδήμας. Όψεις του θεάτρου σκιών στην Πελοπόννησο*, Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας, Αθήνα.
- ., *Θέατρο σκιών και κούκλας στις ελληνικές κοινότητες Κωνσταντινούπολης, Σμύρνης και στην Κύπρο*, Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα (υπό έκδ.).
- Χριστόπουλος Β. (1999), *Ορέστης: Ο πατρινός караγκιοζοπαίκτης Ανέστης Βακάλογλου*, Αχαϊκές εκδόσεις, Πάτρα.
- Efe P. (2016), “Looking at Karagiozis and Karagöz through the Memoirs of Sotiris Spatharis and Hayrettin Altıok”, στο Μ. Μορφακίδης – Π. Παπαδοπούλου (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «Ελληνικό θέατρο Σκιών – Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (Προς τιμήν του Β. Πούχνερ)»*, Αθήνα, 27-29/11/2015, Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών, Granada 2016, 115-122.

5. Ενδεικτική δικτυογραφία:

<https://mpc.chs.harvard.edu/whitman-rinvolucris-collection/> The Whitman-Rinvolucris Greek
Shadow Theatre Collection
<https://epi.uth.gr>

ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ24	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επιλεγόμενο (X)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία του Βιβλίου, 19ος-20ος αι.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE155/		

(4) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
•
Στόχοι Το μάθημα εξετάζει το έντυπο βιβλίο από τον Γουτεμβέργιο ως τις σύγχρονες εξελίξεις στην παγκόσμια και την ελληνική αγορά. Το βιβλίο αναλύεται από την τεχνολογική σκοπιά και ως προς την οικονομική του λειτουργία, ως υλικό αντικείμενο παραγωγής και εμπορίου σε μια δυναμική διαδικασία όπου η μορφή αλληλεπιδρά με το περιεχόμενο. Μας απασχολεί ιδιαίτερα ο ρόλος του εκδότη ως διαμεσολαβητή μεταξύ συγγραφέα-δημιουργού και αναγνώστη-καταναλωτή καθώς και οι ανατροπές που φέρνει το ψηφιακό βιβλίο, η ανακατάταξη της αγοράς του βιβλίου στο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό περιβάλλον και,

ειδικότερα, η περίπτωση του ελληνικού βιβλίου σε συνθήκες κρίσης.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζουν και να περιγράφουν την ιστορική εξέλιξη του βιβλίου από την εφεύρεση της τυπογραφίας μέχρι τις σύγχρονες εξελίξεις.
2. Αναλύουν τις τεχνολογικές και οικονομικές πτυχές της παραγωγής και διανομής των βιβλίων.
3. Κατανοούν τη δυναμική σχέση μεταξύ της μορφής και του περιεχομένου των βιβλίων.
4. Εξετάζουν τη σχέση του βιβλίου με την εξουσία και τον ρόλο του στην προώθηση του εκδημοκρατισμού των κοινωνιών.
5. Αναλύουν τις τάσεις και τις προκλήσεις της παγκοσμιοποιημένης αγοράς βιβλίου.
6. Ερμηνεύουν τον ρόλο του εκδότη ως διαμεσολαβητή μεταξύ συγγραφέα και αναγνώστη.
7. Εκτιμούν τις επιπτώσεις του ψηφιακού βιβλίου στην αγορά και την παραγωγή βιβλίων.
8. Αναλύουν τις ιδιαιτερότητες και τις προκλήσεις της ελληνικής αγοράς βιβλίου.
9. Αναπτύσσουν κριτική σκέψη για τις μεταβολές και τις προοπτικές της αγοράς του βιβλίου στο σύγχρονο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον.
10. Σχεδιάζουν και να προτείνουν στρατηγικές για την προσαρμογή και την ανάπτυξη του εκδοτικού τομέα στις νέες συνθήκες της αγοράς.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Διάλογος και επικοινωνιακή διάδραση διδάσκοντος-διδασκόμενου
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διδασκαλία δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Προβολή διαφανειών (Power-point) • Πλατφόρμα e-class • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	15
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	10
	Προετοιμασία Προόδων	36
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Για τους φοιτητές Erasmus δίνονται εργασίες στην αγγλική γλώσσα. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου. Η αξιολόγηση γίνεται με απαλλακτικές εργασίες ή με προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Προϋπόθεση για την εξέταση με απαλλακτική εργασία είναι η συστηματική παρακολούθηση του μαθήματος και η προφορική παρουσίασή της στην αίθουσα.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενα εγχειρίδια μέσω Εύδοξου:

Frédéric Barbier , *Ιστορία του βιβλίου*, Μεταίχμιο, 2001

Άννα Καρακατσούλη, «*Το ξίφος του πνεύματος*»: Βιβλίο, πολιτισμική ηγεμονία και άκρα δεξιά στην Ελλάδα μετά το 1974, Gutenberg, 2024

- Πρόσθετη βιβλιογραφία:

Αξελός Λουκάς, *Εκδοτική δραστηριότητα και κίνηση των ιδεών στην Ελλάδα. Μια κριτική προσέγγιση της εκδοτικής δραστηριότητας στα χρόνια 1960-1981*, Στοχαστής, 2η εκδ. συμπληρωμένη, 2008

Cavallo Guglielmo, Roger Chartier (επιμ.), *Ιστορία της ανάγνωσης στον δυτικό κόσμο*, Μεταίχμιο, 2006

Δρούλια Λουκία, *Η ιστορία του ελληνικού βιβλίου. Προσεγγίσεις και σύγχρονες κατευθύνσεις της έρευνας. Βιβλιογραφία των ελληνικών εργασιών*, Κότινος, 2001

Eisenstein Elizabeth, *Η τυπογραφική επανάσταση στις απαρχές της νεότερης Ευρώπης*, Θεσσαλονίκη, Τυποφιλία, 2004

Μπάνου Χριστίνα, *Μέσα από τον καθρέφτη: Οι ελληνικοί εκδοτικοί οίκοι σε κρίσιμη καμπή*, Παπαζήσης, 2022

Σιφρίν Αντρέ, *Εκδόσεις χωρίς εκδότες*, Αιώρα, 2012

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ210	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE611/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση: • να συζητούν κριτικά την ψηφιακή συνθήκη • να περιγράφουν τις βασικές αρχές της ψηφιοποίησης, τα πρότυπα και τις καλές πρακτικές • να κατανοούν τις βασικές αρχές οργάνωσης των δεδομένων • να ορίζουν την έννοια των μεταδεδομένων και να περιγράφουν τα βασικά πρότυπά τους • να επεξεργάζονται δεδομένα με ψηφιακά εργαλεία πρόσφορα για το κάθε φορά

ερευνητικό ζητούμενο τους • να χρησιμοποιούν τις ψηφιακές πλατφόρμες και τις ψηφιακές υποδομές, • να γνωρίζουν τις καλές πρακτικές για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και διατήρησης των ψηφιακών έργων • να γνωρίζουν τα κύρια ηθικά ζητήματα που θέτει η ψηφιακότητα.
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εβδομάδα 1 -Τι είναι οι Ψηφιακές Ανθρωπιστικές (ΨΑΕ): ορισμοί, maniφέστα, ιστορία
Εβδομάδα 2- Μέθοδοι στις ΨΑΕ
Εβδομάδα 3 - Βασικές αρχές δημιουργίας έργων στις ΨΑΕ
Εβδομάδα 4 - Δεδομένα: τύποι δεδομένων, κατασκευή. Βασικές αρχές ψηφιοποίησης
Εβδομάδα 5- Δόμηση δεδομένων. Μοντελοποίηση
Εβδομάδα 6 - Γλώσσες σήμανσης I. HTML
Εβδομάδα 7-Γλώσσες σήμανσης II. XML και Text Encoding Initiative
Εβδομάδα 8- Βάσεις δεδομένων
Εβδομάδα 9 -Τεκμηρίωση-Μεταδεδομένα
Εβδομάδα 10- Οπτικοποίηση δεδομένων
Εβδομάδα 11- Εξόρυξη δεδομένων
Εβδομάδα 12 - Ανάλυση κειμένου
Εβδομάδα 13 -Παρουσίαση και βιωσιμότητα έργων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας.															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις power point, αξιοποίηση του διαδικτύου, επίδειξη εργαλείων, πλατφορμών και πρακτική εξάσκηση των φοιτητών και φοιτητριών σε αυτά, εντός αίθουσας αν είναι εφικτό (σε φορητές υπολογιστές τους) ή κατ' οίκον Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Συστηματική χρήση του Eclass στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές, επικοινωνία μέσω Email.															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>23</td></tr><tr><td>Μελέτη και εκπόνηση ασκήσεων</td><td>20</td></tr><tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>15</td></tr><tr><td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>100</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	23	Μελέτη και εκπόνηση ασκήσεων	20	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	15	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	100
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	39															
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	23															
Μελέτη και εκπόνηση ασκήσεων	20															
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	15															
Εξετάσεις	3															
Σύνολο Μαθήματος	100															
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το μάθημα αξιολογείται ως ακολούθως: Συνεχής αξιολόγηση (30% του συνολικού βαθμού): συμμετοχή των φοιτητών και φοιτητριών στη συζήτηση στο μάθημα (10%)· πρακτικές ασκήσεις εφαρμογής της μεθοδολογίας και χρήσης των εργαλείων, που βαθμολογούνται ως εξής: χρήση της βιβλιογραφίας (20%), κατανόηση των															

	μεθόδων και διαδικασιών (40%), εξοικείωση με τα εργαλεία (40%) • Τελική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (70% του τελικού βαθμού). Η εξέταση περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (10%) β) σύντομης ανάπτυξης (20%) γ) μελέτη περίπτωσης (40%) Στην τελική εικόνα υπολογίζεται η συνολική εικόνα του φοιτητή ή της φοιτήτριας στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος συνολικά και των εβδομαδιαίων ασκήσεων ειδικότερα αναφέρονται ρητά στην πρώτη ενότητα του μαθήματος στο eclass.
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία μαθήματος (Εύδοξος)

Δημητρούλια,Τ., Γούτσος, Δ. & Φραγκάκη, Γ. (2024). *Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Ένας πρακτικός οδηγός* (2^η έκδ.). Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου-Καρδαμίτσα.

Βασική βιβλιογραφία

Schreibman, S., Siemens, R. & Unsworth, J. (Eds) (2016). *A New Companion to Digital Humanities*. Malden / Oxford: Wiley- Blackwell [και α έκδοση (2004), ελεύθερα διαθέσιμη: <https://companions.digitalhumanities.org/DH>]

Δημητρούλια, Ξ. & Τικτοπούλου Αι. (2015). *Ψηφιακές λογοτεχνικές σπουδές*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. <http://hdl.handle.net/11419/5827>

Πετρίδης, Π. (επιμ.) (2023). *Ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες στην Ελλάδα: Προβληματισμοί και προκλήσεις*. Αθήνα: Κέντρο Έρευνας για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, 2023. <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/praktika/issue/view/digital-humanities-greece>

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Drucker, J. (2021). *The Digital Humanities Coursebook. An Introduction to Digital Methods for Research and Scholarship*. London/New York: Routledge.

Drucker, J. (2014). *Graphesis: Visual Forms of Knowledge Production*. Cambridge: Harvard University Press.

- Flanders, J. & F. Jannidis, 2019. *The shape of data in Digital Humanities. Modeling texts and text-based resources*. London/New York: Routledge.
- Gold, M. & Klein, L.F. (eds) (2019). *Debates in Digital Humanities*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
- Jones, Steven E. (2014). *The Emergence of Humanities Computing*. London/New York: Routledge.
- Liu, A. (2015). Map of Digital Humanities, <https://prezi.com/hjkj8ztj-clv/map-of-digital-humanities>.
- Manifesto for the Digital Humanities (2010). <https://tcp.hypotheses.org/411>.
- McCarty, W. (2005). *Humanities Computing*. Basingstoke: Palgrave MacMillan.
- McCarty, W. & Short, H. (2002). A rough intellectual map for humanities computing. In *Mapping the field: A report to the ALLC* [Association for Literary and Linguistic Computing].
- Nyhan, Julianne & Andrew Flinn (2016). *Computation and the Humanities. Towards an Oral History of Digital Humanities*. Cham: Springer Nature/Springer Open.
- Parry, Dave (2012). The digital humanities or digital humanism. In Matthew K. Gold (ed.), *Debates in the Digital Humanities*. Minneapolis/London: University of Minnesota Press, <https://dhdebates.gc.cuny.edu/read/untitled-88c11800-9446-469b-a3be-3fdb36bfbfd1e/section/c3127960-92ee-4b32-8b69-38f87aa2d9c5#ch24>
- Ramsay, Stephen & Geoffrey Rockwell (2012). Developing Things: Notes toward an Epistemology of Building in the Digital Humanities. In Matthew K. Gold (ed.), *Debates in the Digital Humanities*. Minneapolis/London: University of Minnesota Press, <https://dhdebates.gc.cuny.edu/read/40de72d8-f153-43fa-836b-a41d241e949c/section/c733786e-5787-454e-8f12-e1b7a85cac72#ch05>
- Rockwell Geoffrey & Stefan Sinclair (2016). *Hermeneutica. Computer-Assisted Interpretation in the Humanities*. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Schuster, K. & Dunn, S. (2021). *Routledge International Handbook of Research Methods in Digital Humanities*. London/New York: Routledge.
- Short, Harold (2020). Twitter post. <https://twitter.com/haroldshort/status/1269303507624046592>.
- Siemens, Ray (2016). Communities of practice, the methodological commons, and digital self-determination in the Humanities. *Digital Studies/le Champ Numérique*, 5, 3. DOI: <https://doi.org/10.16995/dscn.31>.
- The Digital Humanities Manifesto 2.0 (2009). https://www.humanitiesblast.com/manifesto/Manifesto_V2.pdf.
- Unsworth, John (2000). Scholarly Primitives: what methods do humanities researchers have in common, and how might our tools reflect this? <https://people.brandeis.edu/~unsworth/Kings.5-00/primitives.html>

- Warwick, C., M. Terras & J. Nyhan (2012). *Digital Humanities in Practice*. London: Facet.
- Wymer, K. (2021). *Introduction to Digital Humanities. Enhancing Scholarship with the Use of Technology*. London / New York: Routledge.
- Δημητρούλια, Ξανθίππη & Αικατερίνη Τικτοπούλου (2015). *Ψηφιακές λογοτεχνικές σπουδές*. Αθήνα: Κάλλιπος. <https://hdl.handle.net/11419/5827>.
- Δημητρούλια, Τιτίκα (2023). Ηλεκτρονικά υποστηριζόμενη ανάλυση κειμένου: Νέες ερμηνευτικές προοπτικές. Στο
DOI: <https://doi.org/10.12681/praktika.521>.
- Λαλιώτη, Β. (επιμ.). (2022). *Ψηφιακές τεχνολογίες και τέχνες*. Θεσσαλονίκη: Ροπή
- Πατηνιώτης, Μ. (επιμ.). (2020). *Εισαγωγή στις Ψηφιακές Σπουδές*. Θεσσαλονίκη: Ροπή.
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**
- Digital humanities quarterly DHQ*. Association for Computers and the Humanities (ACH) and the Alliance of Digital Humanities Organizations (ADHO),
<https://www.digitalhumanities.org/dhq>
- Digital Scholarship in the Humanities*. Oxford University Press,
<https://academic.oup.com/dsh>
- Digital Studies / Le champ numérique*. Alliance of Digital Humanities Organisations under the direction of the Canadian Society for Digital Humanities/Société canadienne des humanités numériques (CSDH/SCHN) by the Open Library of the Humanities,
<https://www.digitalstudies.org>
- Interdisciplinary Digital Engagement in Arts & Humanities (IDEAH)*, Canadian Social Knowledge Institute, <https://ideah.pubpub.org>
- International Journal of Digital Humanities*. Springer,
<https://www.springer.com/journal/42803>
- Zeitschrift für digitale Geisteswissenschaften (ZfdG)*, <https://www.zfdg.de/information>

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	8ΘΕ120	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονες σκηνοθετικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου - επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικός στόχος του μαθήματος για τις φοιτήτριες και τους φοιτητές είναι να α) διακρίνουν και να αναλύουν τη σκηνοθετική διάσταση του παραστασιακού γεγονότος β) να καλλιεργήσουν δεξιότητες παρατήρησης και ανάλυσης παράστασης β) να εξοικειωθούν με τη δραματουργία του Μπέρτολτ Μπρεχτ και την αισθητική του Επικού Θεάτρου. Πιο συγκεκριμένα θα είναι σε θέση να: • διακρίνουν τα χαρακτηριστικά της δραματουργίας του Μπέρτολτ Μπρεχτ • κατανοούν τις αρχές του Επικού Θεάτρου • περιγράφουν την πρόσληψη του Μπέρτολτ Μπρεχτ στην Ελλάδα • διακρίνουν διαφορετικές σκηνοθετικές πρακτικές • αναλύουν τη σκηνοθετική διάσταση ενός παραστασιακού γεγονότος

- αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των θεατρικών λύσεων
- καλλιεργήσουν το αισθητικό τους κριτήριο
- κατανοούν την αλληλεπίδραση των παραστάσεων με τα πολιτισμικά τους συμφραζόμενα
- αναπτύσσουν διάλογο με σύγχρονους ανθρώπους του θεάτρου
- κατανοούν τη σύγχρονη θεατρική πραγματικότητα
- εφαρμόζουν μία αναλυτική προσέγγιση παραστάσεων
- συνθέτουν τα αποτελέσματα της έρευνας
- επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνας μέσω γραπτών κειμένων και προφορικών παρουσιάσεων
- υποστηρίζουν τα συμπεράσματά τους
- αντιπαραβάλλουν τις απόψεις και τα συμπεράσματά τους με α) τις απόψεις και τα συμπεράσματα που υπάρχουν δημοσιευμένα β) τις απόψεις και τα συμπεράσματα των συναδέλφων τους

Γενικές Ικανότητες

- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη της έρευνας
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Ανάπτυξη διαλόγου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με αφορμή δύο παραστάσεις καθιερωμένων έργων του Μπέρτολτ Μπρεχτ (*Μάνα Κουράγιο*, Εθνικό Θέατρο, σκην. Στάθη Λιβαθινού και *Η άνοδος του Αρτούρο Ούι*, επανάληψη στο θέατρο Αρκ, σκην. Άρη Μπινιάρη) θα συζητηθεί η δραματουργία του Μπέρτολτ Μπρεχτ, το Επικό Θέατρο και η ιστορία της υποδοχής του στην Ελλάδα. Μετά την παρακολούθηση των παραστάσεων θα συζητηθούν οι συγκεκριμένες σκηνικές εκδοχές και τα χαρακτηριστικά τους στοιχεία ως προς την σκηνοθετική αισθητική, τα ευρήματα και τις λύσεις, τη σκηνογραφία και τη χρήση μέσων, τους υποκριτικούς κώδικες κ.α.

1. Εισαγωγή στη δομή και τη μεθοδολογία του μαθήματος. Ορισμοί και ειδικότερα ζητήματα μεθόδου ανάλυσης των παραστάσεων
2. Εισαγωγή στη δραματουργία του Μπέρτολτ Μπρεχτ (Ιστορικά και καλλιτεχνικά συμφραζόμενα, Έργα)
3. Εισαγωγή στο Επικό Θέατρο: Αρχές του Επικού Θεάτρου. Πρόσληψη του Μπρεχτ
4. Μάνα Κουράγιο Ανάλυση του έργου I
5. Μάνα Κουράγιο Ανάλυση του έργου II
6. Μάνα Κουράγιο Παραστασιογραφική ιστορία
7. Δομημένη συζήτηση μετά την παρακολούθηση της παράστασης με βάση συγκεκριμένα ζητήματα και σημειώσεις. Συζήτηση με συντελεστές
8. Η άνοδος του Αρτούρο Ούι Ανάλυση του έργου I
9. Η άνοδος του Αρτούρο Ούι Ανάλυση του έργου II
10. Η άνοδος του Αρτούρο Ούι Παραστασιογραφική ιστορία
11. Δομημένη συζήτηση μετά την παρακολούθηση της παράστασης με βάση συγκεκριμένα ζητήματα και σημειώσεις. Συζήτηση με συντελεστές
12. Παρουσίαση εργασιών για την παράσταση *Μάνα Κουράγιο* και ανατροφοδότηση
13. Παρουσίαση εργασιών για την παράσταση *Η άνοδος του Αρτούρο Ούι* και ανατροφοδότηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο. Σεμινάρια. Παρακολούθηση παραστάσεων Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Παρακολούθηση 2 παραστάσεων. Συζήτηση με συντελεστές. Οι δύο τελευταίες διαλέξεις συμπεριλαμβάνουν παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών και ανατροφοδότηση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις powerpoint, προβολή ταινιών και θεατρικών παραστάσεων, ηλεκτρονικά αρχεία. - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Τακτική χρήση του Eclass και συνεχής επικοινωνία μέσω Email.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	

	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	33
	Παρακολούθηση παραστάσεων	4
	Παρακολούθηση σεμιναριακής διάλεξης - συζήτηση με προσκεκλημένο	6
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	18
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	19
	Μελέτη, σύνθεση και παρουσίαση τελικών εργασιών	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική, αγγλική Μέθοδος αξιολόγησης: 2 γραπτές εργασίες 50% η κάθε μία. Αναλυτικά: Γραπτή εργασία (35%) και παρουσίαση (15%) συνολικά 50% Σημειώσεις των παραδόσεων, σημειώσεις με τη μορφή power-point αναρτημένες στο e-class, περαιτέρω προτεινόμενη βιβλιογραφία, σχετικοί ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (Εύδοξος)

Banu Georges, *Μπέρτολτ Μπρεχτ, ή, Το μικρό ενάντια στο μεγάλο*, μτφ. Τάσος Αγγελόπουλος, σοφία, Θεσσαλονίκη 2022

Brecht Bertolt, *Η μάνα κουράγιο και τα παιδιά της*, μτφ. Γιώργος Δεπάστας, Κάπα, Αθήνα 2016, 126 σ.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

- Banu Georges και Τάσος Αγγελόπουλος, *Μπέρτολτ Μπρεχτ, ή, Το μικρό ενάντια στο μεγάλο*, σοφία, Θεσσαλονίκη 2022
- Benjamin Walter, *Δοκίμια για τον Μπρεχτ*, Πύλη, Αθήνα 1972
- Brecht Bertolt, *Η Μάνα Κουράγιο και τα Παιδιά της*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2016
- *Η μετ' εμποδίων άνοδος του Αρτούρο Ούι*, Ηριδανός, Αθήνα 2018
- *Μικρό όργανο για το θέατρο*, μτφ. Παναγιώτης Σκούφης, Θεμέλιο, Αθήνα 2015, 87 σ.
- Dort Bernard, *Ανάγνωση του Μπρεχτ*, 2η έκδ. Θεατρικές δοκιμές / Κέδρος, Κέδρος, Αθήνα 1981
- Esslin Martin, *Μπρεχτ: ο άνθρωπος και το έργο του*. Μελέτες για το θέατρο, Δωδώνη, Αθήνα 2013
- Fischer-Lichte Erika, «Ενσάρκωση. Από το χαρτί στη σκηνή. Η θεατρική μορφή», *Σκηνή*, τχ. 3 (2011), σ. 1–12 <doi:[10.26262/skene.v0i3.500](https://doi.org/10.26262/skene.v0i3.500)>.
- Kesting Marianne και Μαρία Αγγελίδου, *Bertolt Brecht. Πρόσωπα και ιδέες*. Λογοτεχνία 6, Πλέθρον, Αθήνα 1985
- Pavis Patrice, *Λεξικό του θεάτρου*, μτφ. Αγνή Στρουμπούλη, Εύα Γεωργουσοπούλου, Κώστας Γεωργουσόπουλος, Έλσα Ανδριανού, και Νατάσα Σιουζουλή. Αρχείο θεωρητικής παιδείας 11, Gutenberg, Αθήνα 2006.
- Romanska Magda, «Introduction», στο: *The Routledge Companion to Dramaturgy*, Routledge, Taylor & Francis Group, Oxon, New York χ.χ., σ. 1–16.
- Sauter Willmar, *The theatrical event: dynamics of performance and perception*. Studies in theater history and culture, University of Iowa Press, Iowa City 2000
- Thoss Michael και Patrick Boussignac, *Ο Μπρεχτ για αρχάριους*, μτφ. Γιώργος Παπαπαναγιώτου, Θύραθεν/Επιλογή, Θεσσαλονίκη 2008, 188 σ.
- Βαλαβάνη Νάντια, Αποστόλης Οικονόμου, Δημήτρης Μαράκας και Μαρία Χαραλάμπη (επιμ.), *Μπέρτολτ Μπρεχτ: κριτικές προσεγγίσεις*, Πολύτροπον, Αθήνα 2004
- Βαροπούλου Ελένη, *Το θέατρο στην Ελλάδα: η παράδοση του καινούργιου, 1974-2006*, τμ. 2, Άγγρα, Αθήνα 2011.
- Βατσέλλα Ίρις, *Προσεγγίσεις στο επικό θέατρο του Μπρεχτ*, Παρισιάνος, Αθήνα 2009
- Προύσαλη Εύη (επιμ.), *Παραστατικές Τέχνες στον 21ο αιώνα Σύγχρονες Πρακτικές και Νέες Προοπτικές. Ελληνική Ένωση Κριτικών Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών*, Εκδόσεις Ευρασία 2023.
- Σιδηροπούλου Αύρα, «Δέκα εντολές για το θέατρο τού 21ού αιώνα. Μεγάλες προσδοκίες και μικρά παράπονα ενός 'υποψιασμένου' θεατή», στο: Εύη Προύσαλη (επιμ.), *Παραστατικές Τέχνες στον 21ο αιώνα Σύγχρονες Πρακτικές και Νέες Προοπτικές. Ελληνική Ένωση Κριτικών Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών*, Εκδόσεις Ευρασία 2023, σ. 48–53

ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΟΛΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τοπική Ιστορία Θεάτρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (ανάθεση εργασίας, στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE407/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να ερμηνεύει τους σύγχρονους μεθοδολογικούς και επιστημολογικούς προβληματισμούς της ιστοριογραφίας και της δραματολογίας του θεάτρου στην περιφέρεια από τον 19^ο στον 21^ο αιώνα, να κατανοεί το ιστορικό, κοινωνικό και αισθητικό πλαίσιο που συνέβαλε στην ανάπτυξη του θεάτρου στην περιφέρεια, να έχει αποκτήσει γενικές γνώσεις τοπικής ιστορίας θεάτρου και να έχει αποκτήσει μια κατά το δυνατόν πλήρη και, κυρίως, σαφή εικόνα του νεοελληνικού θεάτρου ως ιστορικού φαινομένου σε εξέλιξη στην περιφέρεια. Στόχος είναι επίσης να είναι σε θέση να κατανοεί ποιοι θεσμοί της πολιτείας συνέδραμαν στην άνθηση του θεάτρου στην περιφέρεια, να κρίνει τους παράγοντες που συνέβαλαν και συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας πλούσιας θεατρικής ζωής σε περιφερειακά κέντρα, να οργανώνει έναν θεατρικό θεσμό στην περιφέρεια λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την ιστορία κάθε τόπου.
Γενικές Ικανότητες
Χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών

- Μύηση στην ερευνητική διαδικασία με την ανάληψη ατομικής ή ομαδικής εργασίας
- Εισαγωγή στη διεπιστημονική προσέγγιση των φαινομένων, εν προκειμένω στις κοινωνικές και πολιτισμικές οσμώσεις που οδήγησαν στο φαινόμενο άνθησης του θεάτρου στην περιφέρεια
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

27. Εισαγωγή στην έννοια της τοπικής ιστορίας θεάτρου. Γνωριμία με την υπάρχουσα βιβλιογραφία. Κενά της Έρευνας. Μεθοδολογικά εργαλεία. Εργασία με εφημερίδες και τοπικά δημόσια και ιδιωτικά αρχεία / συνεντεύξεις.
28. Παραδείγματα τοπικών θεάτρων στο εξωτερικό. Το θέατρο στην Περιφέρεια στη Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Αμερική.
29. Πολιτειακοί θεσμοί που ενίσχυσαν το θέατρο στην περιφέρεια στην Ελλάδα. Άρμα Θέσπιδος, ΔΗΠΕΘΕ, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Ημικρατικά θέατρα, επιχορηγήσεις σε θιάσους στην περιφέρεια.
30. Θεατρικά Τοπικά Φεστιβάλ (Καλαμάτας, Ιθάκης, Μονεμβασιάς κ.α.)
31. Περιοδεύοντες θίασοι στην επαρχία μέχρι το α' μισό του 20^{ου} αιώνα. Από του Νείλου μέχρι του Δουνάβεως, από την Κρήτη και τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου μέχρι την Ήπειρο και τα Ιόνια νησιά. Μπουλούκια vs. Περιοδεύοντες θίασοι.
32. Η δραματουργία από την/ για την περιφέρεια (Τοπικοί δραματουργοί, θέματα που σχετίζονται με τη ζωή στην περιφέρεια). Τοπικά περιοδικά που ενισχύουν τη θεατρική ζωή.
33. Ερασιτεχνικό, Σχολικό, Παιδικό Θέατρο στην περιφέρεια. Λαϊκά Θεάματα και μουσικοθεατρικές εκδηλώσεις.
34. Η περίπτωση της Θεσσαλονίκης. Από το Κρατικό Θέατρο Θεσσαλονίκης στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. Τοπικά σχήματα στη Μεταπολίτευση.
35. Περιφέρειες Κεντρικής, Ανατολικής Μακεδονίας, Θράκης, Θεσσαλίας. Εκτεταμένη αναφορά στα ΔΗΠΕΘΕ Σερρών, Βέροιας, Λάρισας, Βόλου, Κομοτηνής, Καβάλας.
36. Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων νήσων και Δυτικής Μακεδονίας. Εκτεταμένη αναφορά στα ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων, Κοζάνης, Κέρκυρας, Ρούμελης.
37. Περιφέρειες Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος. Εκτεταμένη αναφορά στα ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας, Καλαμάτας, Αργινίου.
38. Περιφέρειες Κρήτης, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου. Εκτεταμένη αναφορά στο ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης. Στα κλειστά ΔΗΠΕΘΕ Βορείου Αιγαίου (Χίος) και Νοτίου Αιγαίου (Ρόδος). Το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά. Η περίπτωση της Κύπρου.
39. Παρουσίαση εργασιών. Κλείσιμο του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Διαλέξεις / συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση οπτικοακουστικού υλικού

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικών εποπτικών εργαλείων (power point παρουσιάσεις) και πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass. Συστηματική επαφή με τους φοιτητές/τριες μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Χρήση ψηφιοποιημένων αρχείων και εφημερίδων.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Επισκέψεις	6
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων (βιβλιογραφίας)	18
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	17
	Συγγραφή και παρουσίαση ερευνητικής γραπτής εργασίας	20
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ο τελικός βαθμός του κάθε φοιτητή/τριας θα προκύψει ως εξής : Εργασία (αξιολόγηση από την καθηγήτρια - έως 5 μονάδες) Παρουσίαση εργασίας (αξιολόγηση από τους συναδέλφους- έως 2 μονάδες και αξιολόγηση από την καθηγήτρια -έως 1 μονάδα) Σύντομη γραπτή πρόοδος 60 λεπτών (αξιολόγηση από την καθηγήτρια - έως 2 μονάδες)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Bullinger M., *Kunstförderung zwischen Monarchie und Republik: Entwicklungen der Kunstförderung in Württemberg zwischen 1900 und 1933 am Beispiel der Theater in Stuttgart, Ulm und Heilbronn*, Neue Wissenschaft, Frankfurt a.M., 1997.
2. Meyer John W. and Brian Rowan, «Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony», *The American Journal of Sociology* 83, no. 2 (1977), p. 340-363.
3. Ulmon Jeffrey, *The Past, Present and Future of American Regional Theatre. The Regional Ten*, Palgrave Macmillan, 2024.
4. Vilar Jean, *Le Théâtre Service Public et Autres Textes*, Gallimard, Paris, 1974 [1953].
5. Βαγενά Άννα, *Το Θεσσαλικό μου θέατρο*, Κέδρος 2006.

6. Βερβενιώτη Τασούλα et al. (2010), *Προφορικές ιστορίες: Ένας οδηγός προφορικής ιστορίας για την εκπαίδευση και την κοινότητα*, Νομαρχία Χανίων – ΑΠΘ, Χανιά. <https://epi.uth.gr/wp-content/uploads/2021/05/Εκδοση-Προφορική-Ιστορία--Σχολείο.pdf>
7. Βογιατζής Ν. Φώτης, *Το θέατρο σκιών στη Θεσσαλία*, Αθήνα 1995.
8. Βογιατζής Ν. Φώτης, *Το θέατρο στο Βελεστίνο : και οι θεατρικές παραστάσεις για τον Ρήγα Φεραίο στην Θεσσαλία (1881 - 1993) /* πρόλογος Βάλτερ Πούχγερ, Αθήνα: Βελεστίνο : Σύλλογος Βελεστινιωτών Αθηνών, 1996
9. Γερασιμίδου Ελ., «Θεατρικό Εργαστήρι Θεσσαλονίκης», στο ένθετο «Επτα Ημέρες», *Η Καθημερινή*, 21.9.1997, σ. 32.
10. Γεωργοπούλου Βαρβάρα, *Ο Διόνυσος στο Ιόνιο: Το θέατρο στην Κεφαλλονιά 1900-1953*, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Αθήνα 2010.
11. *Για τη Μαρίκα Κοτοπούλη και το θέατρο στην Ερμούπολη : πρακτικά συμποσίου, Ερμούπολη Σύρου - Αύγουστος 1994 /* συνεργάζονται Γιώργος Ανεμογιάννης ... [κ.ά.] εκδοτικό σημείωμα Βασίλης Παναγιωτόπουλος. Αθήνα : Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Ε.Ι.Ε., 1996
12. Γλυτζουρή Αντώνης, «Λαϊκό θέατρο και κρατισμός στην ελληνική σκηνή του Μεσοπολέμου. Η περίπτωση του Άρματος Θέσπιδος», *Ο Πολίτης* 105 (Νοέμβριος 2002), σ. 29-39.
13. Γρηγοράκης Νίκος, *Μαλλιανοπούλειο Θέατρο*, Υάκινθος, Αθήνα 1980
14. Ελευθερίου Μάνος, *Το θέατρο στην Ερμούπολη τον εικοστό αιώνα : θέατρο - μουσική - παιδεία - κοινωνική ζωή*, Δήμος Ερμούπολης 1995
15. Ζορμπά Μ., *Πολιτική του Πολιτισμού*, Πατάκης, 2014.
16. *Η πρώτη τριετία 1988-1991* Πάτρα : Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο, [χ.χ.]
17. «Θέατρο και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Πρακτικά Συνεδρίου Σ.Ε.Η., περ. *Τοπική Αυτοδιοίκηση* τ. 3, 1981, σ. 37-43.
18. *Το θέατρο στη Θεσσαλονίκη : 50 χρόνια, 1953-2003*. Θεσσαλονίκη, Οι φίλοι του Ιδρύματος Μελίνα Μερκούρη 2003
19. *Συνάντηση εργασίας με θέμα: ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. – 20 χρόνια πορεία*, Ιωάννινα, 2004, ΚΕΔΚΕ, 2004.
20. Θεοδωράνου Ελισσάβετ, *Η κληρονομιά της Μεταπολίτευσης: Θεατρικά σχήματα έρευνας στη Θεσσαλονίκη, 1975-2000*, διδ. διατριβή, Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2019.
21. Θεοδωράνου Ελισσάβετ, «Γιορτές Ανοιχτού Θεάτρου, 1982. Το ξεκίνημα ενός θεσμού της θεατρικής Θεσσαλονίκης», *Σκηνή*, τχ. 5 (2013), σ. 143-158.
22. Κακουριώτης, Σπύρος, «Το αίτημα για θεατρική αποκέντρωση και η ίδρυση των ΔΗΠΕΘΕ», *Μνήμων* 36, Αθήνα 2018-2028, σ. 351-377.
23. Καπαδόχος Χ. Δημήτρης, *Το θέατρο της Κέρκυρας στα μέσα του ΙΘ' αιώνα : (Σύμφωνα με ανέκδοτα έγγραφα του Ιστορικού Αρχείου Κέρκυρας)* Αθήνα, Έκδοση Συλλόγου των εν Αθήναις Κάτω-Γαρουνιατών, Επιμέλεια: Εκδόσεις "Τήνος", 1991.
24. Καρτάκης Δημήτρης Ν., *Εταιρεία Θεάτρου Κρήτης (ΕΘΕΚ) Ίδρυση δράση μετεξέλιξη*, ΕΘΕΚ, Χανιά 2009 .
25. Κεφαλά Χρ. Β., *Η επίδραση των μπουλουκιών στην ελληνική κοινωνία*, Παπαζήσης, Αθήνα 2009.
26. Κιουρτσάκης Γ, *Προφορική παράδοση και ομαδική δημιουργία*, Κέδρος Αθήνα 1983.
27. Κιουρτσάκης Γ., *Καρναβάλι και Καραγκιόζης: Οι ρίζες και οι μεταμορφώσεις του λαϊκού γέλιου*, Κέδρος, Αθήνα 1985.

28. Κοκκίνης Σπύρος, *Το θέατρο στη Χαλκίδα (1866-1939) : Μια έρευνα σε επαρχιακές πηγές για τα χρόνια 1866 έως 1939 με αναφορές σε θέατρα, θιάσους, ηθοποιούς, έργα , παραστάσεις, κριτικές, με παράρτημα για τα θεατρικά παρασκήνια της εποχής, φωτογραφικά ντοκουμέντα και ευρετήρια*, Προοδευτική Εύβοια, Αθήνα 1988.
29. Κόνσολα Ντ., *Πολιτιστική Ανάπτυξη και Πολιτική*, Παπαζήσης. 2006.
30. Κοντομίχης Πανταζής, *Το νεοελληνικό θέατρο στη Λευκάδα (1890-1990)*, Αθήνα, Νεφέλη 2003, 2^η εκδ. συμπληρωμένη
31. Μαράκα Λ., «Ο θεσμός των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων. Στόχοι, προβλήματα, προοπτικές», περ. *Εκκύκλημα*, αρ.11, Απρ-Ιουν. 1986, σ. 14-17.
32. Μουσμώτης Δ., *Το θέατρο στη Ζάκυνθο τον 20^ο αιώνα (1900-1953): Μουσική ζωή, κοινωνική ζωή και λαϊκά θεάματα*, εκδ. Πλέσσα, Ζάκυνθος 2023.
33. Μπιτσάνη Ευγ., *Πολιτισμική διαχείριση και Περιφερειακή Ανάπτυξη*, Διόνικος, 2004.
34. Παπανδρέου Ν., «Η θεατρική ζωή της Θεσσαλονίκης», στο *Τοις Αγαθοίς Βασιλεύουσα Θεσσαλονίκη*, Ιστορία και Πολιτισμός, τ. Β΄, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1997, σ. 117-121.
35. Παπανδρέου Ν., «Το θέατρο στη μεταπολεμική Θεσσαλονίκη. Μια πρώτη καταγραφή», περ. *Αντί*, τχ. 324, Αύγουστος 1996, σ. 56-59.
36. Παπανδρέου Ν., «Ζητούμενα της έρευνας για τη θεατρική ιστορία της Θεσσαλονίκης», στο: Βιβιλάκης Ι. (επιμ.) *Το ελληνικό θέατρο από τον 17^ο στον 20^ο αιώνα*. Πρακτικά Α΄ Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου (17-20 Δεκεμβρίου 1998), Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, Ergo, Αθήνα 2002, σ. 245-252.
37. Πούχνερ Β., «Το θέατρο στην ελληνική επαρχία», *Το θέατρο στην Ελλάδα. Μορφολογικές Επισημάνσεις*, εκδ. Παϊρίδη, Αθήνα 1992, σ. 331-371.
38. Πούχνερ Β., *Εφαρμοσμένη λαογραφία: Ο λαϊκός πολιτισμός σε επιστήμες και τέχνες*, Αρμός, Αθήνα 2014.
39. Πούχνερ Β., *Το παραδοσιακό λαϊκό θέατρο στην Ελλάδα και τη Βαλκανική*, Αρμός, Αθήνα 2017.
40. Σειραγάκης, Μ., «Αντί προλόγου» στο Νίκος Σκεπετζής, *Άντε γεια. Το καφενείο Η Ελλάς*. Εκδ. Ναυτίλος, Θεσσαλονίκη 2017, σ. 5-24.
41. Τζανιδάκη, Α., *Το θέατρο στο Ρέθυμνο τον 20^ο αιώνα*, Κάπα Εκδοτική, 2024.
42. Χατζηπανταζής Θ., *Από τον Νείλου μέχρι του Δουνάβεως*, τ. Β1 & Β2, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2012.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ERASMUS B: CONTEMPORARY GREECE, HISTORY ARTS AND LETTERS

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ41	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Erasmus B: Contemporary Greece, History Arts and Letters		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις – επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους		6	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι αποκλειστικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE304/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με την ιστορία και τον πολιτισμό της Ελλάδας και συγκεκριμένα με τη Λογοτεχνία, την Τέχνη, το Θέατρο, τη Μουσική και την Ιστορία της Ελλάδας.

Πιο συγκεκριμένα μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τα σημαντικότερα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα της ελληνικής ιστορίας.
- αναγνωρίζουν διαφορετικές περιόδους της ελληνικής ιστορίας
- να αναλύουν την αλληλεπίδραση της Τέχνης, της Μουσικής και των θεατρικών γεγονότων με τα πολιτισμικά τους συμφραζόμενα

- να κατανοούν τις συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτισμού με τους ξένους πολιτισμούς
- επικοινωνούν τα αποτελέσματα του μαθήματος μέσω της σύνθεσης μιας εργασίας για τον ελληνικό πολιτισμό
- υποστηρίζουν τα συμπεράσματά τους
- αντιπαραβάλλουν τις απόψεις και τα συμπεράσματά τους με α) τις απόψεις και τα συμπεράσματα που υπάρχουν δημοσιευμένα β) τις απόψεις και τα συμπεράσματα των συναδέλφων τους
- ενσωματωθούν πιο εύκολα στην ελληνική κοινωνία και να προσαρμοστούν ευκολότερα στο ελληνικό ακαδημαϊκό περιβάλλον κατά το διάστημα της φοίτησής του εδώ

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Καλλιέργεια της προσαρμοστικότητας σε νέα περιβάλλοντα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα προσφέρεται στην Αγγλική γλώσσα από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών με τη συνεργασία διδασκόντων από άλλα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και του ΕΚΠΑ. Απευθύνεται σε φοιτήτριες/τές που έχουν μετακινηθεί σε σχολές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από ευρωπαϊκά πανεπιστήμια με συμφωνίες Socrates/Erasmus/Civis. Επαναλαμβάνεται με τα ίδια διδακτικά αντικείμενα και το ίδιο περίπου περιεχόμενο αλλά με διαφορετικούς διδάσκοντες των διαφόρων αντικειμένων που προσφέρονται στους εισερχόμενου φοιτητές σε κάθε χειμερινό και εαρινό εξάμηνο. Η εναλλαγή των διδασκόντων εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα του χρόνου τους ανά εξάμηνο. Το μάθημα παρουσιάζει ένα διάγραμμα της ελληνικής ιστορίας και διαφόρων εκφράσεων του νεότερου σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους ως τους μέρες τους.

Τα μαθήματα είναι δεκατέσσερα :

1. Θέατρο
2. Θέατρο
3. Ιστορία
4. Ιστορία
5. Γλώσσα
6. Γλώσσα
7. Κινηματογράφος

8. Κινηματογράφος
9. Λογοτεχνία
10. Λογοτεχνία
11. Μουσική
12. Μουσική
13. Τέχνη
14. Τέχνη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Επτά εξάωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Η τελευταία συμπεριλαμβάνει παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών και ανατροφοδότηση. Προβλέπονται και επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: παρουσιάσεις powerpoint, προβολή ταινιών και θεατρικών παραστάσεων, ηλεκτρονικά αρχεία. - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: Τακτική χρήση του Eclass και συνεχής επικοινωνία μέσω Email.															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Εβδομαδιαίες Διαλέξεις</td><td>42</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr><tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>30</td></tr><tr><td>Επισκέψεις</td><td>18</td></tr><tr><td>Μελέτη, σύνθεση συγγραφή και παρουσίαση τελικών εργασιών</td><td>40</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>150</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	42	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	30	Επισκέψεις	18	Μελέτη, σύνθεση συγγραφή και παρουσίαση τελικών εργασιών	40	Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	42															
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20															
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	30															
Επισκέψεις	18															
Μελέτη, σύνθεση συγγραφή και παρουσίαση τελικών εργασιών	40															
Σύνολο Μαθήματος	150															

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: αγγλική Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές παρουσιάζουν ένα τελικό δοκίμιο (5.000-8.000 λέξεις) σε οποιοδήποτε από τα διδαχθέντα αντικείμενα τους ενδιαφέρει κατόπιν συμφωνίας με τους διδάσκοντες. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι τρόποι εξέτασης, οι όροι συμμετοχής και η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη. Αξιολόγηση Μαθήματος Εθελοντική συμπλήρωση ερωτηματολογίου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης απάντησης προσωπικά από φοιτήτριες και φοιτητές του μαθήματος.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διαφορετική Ειδική Βιβλιογραφία δίνεται από τον κάθε διδάσκοντα για το κάθε γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ Β΄

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ970	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σκηνοθεσία Β΄		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE562/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • κατανοεί και να αναλύει το θεατρικό κείμενο • επεξεργαστεί το παραστάσιμο κείμενο από τη θέση του σκηνοθέτη, του βοηθού σκηνοθέτη και του δραματολόγου • αναπτύσσει τις απαιτούμενες ικανότητες για να εισηγηθεί μια σκηνοθετική πρόταση • παρακολουθεί όλα τα στάδια προετοιμασίας μιας θεατρικής παράστασης • να προσδιορίζει τα ιδεολογικά, υφολογικά και αισθητικά στοιχεία κάθε θεατρικού κειμένου •
Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως στόχο να συστήσει στον φοιτητή την τέχνη της σκηνοθεσίας, να τον εξοικειώσει με τις βασικές αρχές της, να του προσφέρει μια καλλιέργεια που σχετίζεται με την αισθητική και την τεχνική της. Στοχεύει ακόμη να τον καταστήσει ευαίσθητο δέκτη των μηνυμάτων ενός θεατρικού έργου, ώστε αν επιθυμεί στο μέλλον να ασχοληθεί με την ιδιότητα του αναλυτή, δραματολόγου, βοηθού σκηνοθέτη, ακόμα και σκηνοθέτη, να έχει εξοικειωθεί με τη σκηνική διαδικασία ανεβασματός του. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, συγκεκριμένα, οι φοιτητές θα έχουν εξοικειωθεί με τη θεωρία και πράξη της σκηνοθεσίας, θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν συνοδευτικά υλικά στο πλαίσιο δράσεων θεατρικού χαρακτήρα, θα έχουν κατανοήσει εμπειρικά τη δυναμική της ερμηνείας ενός θεατρικού κειμένου, θα είναι σε θέση να παρακολουθούν διαφορετικά είδη θεάτρου και σκηνοθετικές προσεγγίσεις, θα έχουν κατανοήσει την πολλαπλότητα και τη συνθετότητα του θεατρικού φαινομένου, θα κατέχουν ένα επιπλέον εργαλείο ώστε να συνδυάζουν ποικιλία διδακτικών μεθόδων προς ενίσχυση της συμμετοχικής και βιωματικής δράσης. Θα επικεντρωθούμε στην τραγωδία *Βάκχες* του Ευριπίδη. Το μάθημα στηρίζεται εν πολλοίς στη διαδραστική και βιωματική προσέγγιση ενός θεατρικού κειμένου.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα:

1ο: Εισαγωγή στην τραγωδία *Βάκχες* του Ευριπίδη.

2ο: Μελέτη ανά ενότητες.

3ο: Μελέτη ανά ενότητες.

4ο: Συγκρουσιακές σχέσεις.

5ο: Μελέτη γυναικείων χαρακτήρων.

6ο: Μελέτη ανδρικών χαρακτήρων.

7ο: Μελέτη βοηθητικών προσώπων.

8ο: Μελέτη απόντων χαρακτήρων.

9ο: Ο χώρος του έργου.

10: Ο χρόνος του έργου.

11ο: Διαδικασία εν δυνάμει ανεβασματος ενότητας η οποία επιλέγεται από τους διδασκόμενους. Α' μέρος.

12ο: Διαδικασία εν δυνάμει ανεβάσματος ενότητας η οποία επιλέγεται από τους διδασκόμενους. Β' μέρος.

13ο: Διαδικασία εν δυνάμει ανεβάσματος ενότητας η οποία επιλέγεται από τους διδασκόμενους. Β' μέρος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας – Επικοινωνία μέσω της η-Ταξης												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint, ακουστικά τεκμήρια και προβολές ενδεικτικών αποσπασμάτων από παραστάσεις. Η μαθησιακή διαδικασία υποστηρίζεται μέσω αναρτήσεων στην η-τάξη.												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Εβδομαδιαίες Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>28</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>21</td></tr> <tr> <td>Συνεργασία με διδάσκοντα</td><td>12</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>100</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	39	Εργαστηριακή Άσκηση	28	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	21	Συνεργασία με διδάσκοντα	12	Σύνολο Μαθήματος	100
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Εβδομαδιαίες Διαλέξεις	39												
Εργαστηριακή Άσκηση	28												
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	21												
Συνεργασία με διδάσκοντα	12												
Σύνολο Μαθήματος	100												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα - Γραπτή εργασία - Εργαστηριακή εργασία												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ευριπίδη *Βάκχες*, μετάφραση Γιώργος Χειμωνάς, Καστανιώτης, Αθήνα 2000
- Ευριπίδη *Βάκχες*, μετάφραση Πάνος Κυπαρίσσης, Λωτός, Αθήνα 1991

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ113	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστήριο δημιουργικής γραφής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο, γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE569/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αυτό αποτελεί εργαστηριακό μάθημα ειδίκευσης του ΠΜΣ και προσανατολίζεται στη δημιουργία χαρακτήρων και αποτύπωσης στιγμών τους, μονολογικών ή διαλογικών σκηνών τους, θέτοντας τα θεμέλια τα οποία ορίζουν μια ενδιαφέρουσα θεατρική πράξη, την αντίθεση και τη σύγκρουση. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτητές/-τριες να είναι σε θέση: • Να προσεγγίζουν χαρακτήρες και γεγονότα με έναν διαφορετικό τρόπο προσέγγισης και κατ' επέκταση συγγραφής.

- Να κατασκευάζουν το προσωπικό του σταυροδρόμι του ήρωα, που αποτελεί ορόσημο για τη ζωή του.
- Να δίνουν στον ήρωα πραγματική υπόσταση ανακαλύπτοντας τόσο τις φωτεινές όσο και τις σκοτεινές του πτυχές.
- Να δημιουργούν τον κόσμο του χαρακτήρα, χτίζοντας με απόλυτη ακρίβεια και λεπτομέρεια το περιβάλλον στο οποίο ζει το σπίτι του, τον πλέον προσωπικό του χώρο.
- Να εμπλουτίζουν τον χαρακτήρα προσδίδοντάς του βάθος και πολυπλοκότητα και βρίσκοντας τη μέγιστη αδυναμία του, αυτή που αντιβαίνει πλήρως με τις αξίες του (τοτέμ).
- Να κατασκευάζουν μια ακόμα διάσταση του ήρωα, που αφορά τη διάδρασή του με άλλα πρόσωπα.
- Να συγγράφουν μονόλογο ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει μια ουσιώδη αντίθεση του ήρωα πίσω από την οποία κρύβεται η πλέον ενδιαφέρουσα θεατρική σκηνική συνθήκη, αυτή της σύγκρουσης.
- Να απελευθερωθούν από έναν περιγραφικό και δοκιμακό τρόπο γραφής των γεγονότων.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, επαγωγικής και παραγωγικής σκέψης
- Λήψη αποφάσεων
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στη θεωρία και τη μέθοδο που θα ακολουθηθεί.
2. «Ο χάρτης της ζωής» (άντληση υλικού από το βιογραφικό του/της κάθε φοιτητή/τριας)
3. «Φωτεινό αντικείμενο»: η θετική φιλοσοφία του ήρωα.
4. «Σκοτεινό αντικείμενο»: το πάθος του ήρωα.
5. Η κατοικία του ήρωα, ο προσωπικός του χώρος.
6. Ελεύθερος αυτοσχεδιασμός (ή αφήνουμε τον ήρωα να μιλήσει ελεύθερα).
7. Μονόλογος alter ego.
8. Συνέντευξη alter ego.
9. Διαλογική σκηνή αξιοποιώντας τα στοιχεία τα οποία δομούν τον χαρακτήρα και τον κόσμο του.
10. Προσδιορισμός ενός θέματος που αποτελεί τον πυρήνα του κειμένου που θα παραχθεί.
11. Αναγνώσεις των παραχθέντων κειμένων και ανατροφοδότηση (1).
12. Αναγνώσεις των παραχθέντων κειμένων και ανατροφοδότηση (2).
13. Τελικές διορθώσεις – συζήτηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις, παρουσιάσεις και συζήτηση εργασιών και ασκήσεων στην αίθουσα διδασκαλίας.												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/-τριες, χρήσιμοι σύνδεσμοι. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία: Εξειδικευμένο λογισμικό διαχείρισης έργων												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Ασκήσεις- Εφαρμογή μεθόδων</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη-εργασία</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>100</td></tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	5	Ασκήσεις- Εφαρμογή μεθόδων	20	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη-εργασία	25	Συγγραφή εργασίας	50	Σύνολο Μαθήματος	100
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	5												
Ασκήσεις- Εφαρμογή μεθόδων	20												
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη-εργασία	25												
Συγγραφή εργασίας	50												
Σύνολο Μαθήματος	100												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: Ενδιάμεση αξιολόγηση: I. Τέσσερις ατομικές γραπτές εργασίες για τον κάθε φοιτητή II. Τελική ατομική γραπτή εργασία												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Πίτερ Μπρουκ, *Η ανοιχτή πόρτα*, μτφρ. Μαρία Φραγκουλάκη, εκδόσεις ΚΟΑΝ, Αθήνα 2007.
- Γιόσι Όιντα, *Ο αόρατος ηθοποιός*, μτφρ. Θεόδωρος Τσαπακίδης, Εκδόσεις ΚΟΑΝ, Αθήνα 2007.
- Nick Moseley, *Meisner in Practice*, Nick Hern Books, 2013.

- Ζοέλ Πομερά, *Η επανένωση της Βόρειας και της Νότιας Κορέας*, μτφρ. Μαριάννα Κάλμπαρη (δεν έχει εκδοθεί)
- Ζοζέπ Μαρία Μιρό, *Η Αρχή του Αρχιμήδη*, μτφρ. Μαρία Χατζηεμμανουήλ, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2019.
- Γκιγέμ Κλούα, *Το Χελιδони*, μτφρ. Μαρία Χατζηεμμανουήλ, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2017.
- Γιασμίν Ρεζά, *Art*, μτφρ. Γιώργος Αρχιμανδρίτης, Εστία, Αθήνα 2022.
- Εστεβέ Σολέρ, *Κόντρα στην πρόοδο, Κόντρα στον έρωτα, Κόντρα στη δημοκρατία*, μτφρ. Μαρία Χατζηεμμανουήλ, Δημήτρης Ψαρράς, Γιάννης Μαντάς, University Studio Press, Αθήνα 2012.
- Μάρτιν ΜακΝτόνα, *Η τριλογία του Λίνεϊν*, μτφρ. Ερρίκος Μπελιές, Ηριδανός, Αθήνα 2010.
- Κρίστοφερ Ντουράνγκ, *Beyond Therapy*, Samuel French, London, New York, 1963.
- Μάικ Μπάρτλετ, *Όροι συμβολαίου*, μτφρ. Χριστίνα Μπάμπου-Μπακουρέλη, εκδόσεις Λαγουδέρα, Αθήνα 2010.
- Μάρτιν Κριμπ, *Στην εξοχή*, μτφρ. Άσπα Τομπούλη, εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 2002.

ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ16	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποκριτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, πρακτικές ασκήσεις (αυτοσχεδιασμοί, σπουδές κ.ά.), παρακολούθηση παραστάσεων, συζητήσεις με ηθοποιούς και σκηνοθέτες		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο, ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, με εξέταση στην αγγλική γλώσσα		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE297/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες/φοιτητές: – Να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με το σώμα και τη φωνή τους. – Να κατανοήσουν τη σχέση του σώματός τους και της φωνής τους μέσα στο χώρο και με το χώρο. – Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές του αυτοσχεδιασμού και των σπουδών (études). – Να εργαστούν σε ομάδες και να συνεργαστούν δημιουργικά με τους συμφοιτητές τους προς έναν κοινό στόχο. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτήτριες/φοιτητές να είναι σε θέση: – Να γνωρίζουν τι σημαίνει 'συνθήκη' και πώς μπορούν να αναλύσουν τη συνθήκη ενός αυτοσχεδιασμού, σπουδής και/ή σκηνής. – Να μπορούν να κατανοήσουν ποιος είναι ο στόχος ενός αυτοσχεδιασμού, συνθήκης και/ή σκηνής. – Να μπορούν να κατανοήσουν τι είναι ο στόχος/το θέλω ενός δρώντος προσώπου, ρόλου και/ή χαρακτήρα. – Να επικοινωνούν με τους συμφοιτητές/συμπαίκτες τους. – Να γνωρίζουν πώς μπορούν να διεγείρουν τη φαντασία τους ώστε να εμπλουτίζουν

και να εμβαθύνουν στους αυτοσχεδιασμούς και τις σπουδές που εκτελούν. – Να αναγνωρίζουν το 'υπό-κείμενο' σύντομων σκηνών. – Να εντοπίζουν τις δυναμικές των σκηνών. – Να αυτοσχεδιάζουν πάνω σε δεδομένες συνθήκες και/ή σκηνές.
Γενικές Ικανότητες
– Να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται συνθήκες και σπουδές – Να αναλύουν και να συνθέτουν δεδομένα και πληροφορίες – Να καλλιεργούν την ελεύθερη, δημιουργική και επαγωγική τους σκέψη – Να εργάζονται μόνοι αλλά και σε ομάδες – Να λειτουργούν σε διεπιστημονικό περιβάλλον – Να καλλιεργούν την αυτενέργεια και την ενσυναίσθηση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ξεκινώντας από τη φωνή, την άρθρωση, το σώμα, την κίνηση, την σχέση των υποκριτών μεταξύ τους, με το κείμενο και με το κοινό γίνεται μία εισαγωγή στην τέχνη του ηθοποιού και την υποκριτική πράξη. Με αφετηρία αυτοσχεδιασμούς, στοχευμένες δράσεις και études προσεγγίζονται απλές δράσεις. Ανάλογα με τη σύνθεση και τη δυναμική των φοιτητών τίθενται σε σκηνική εφαρμογή αποσπάσματα θεατρικών έργων ή σκηνικές συνθέσεις των φοιτητών, που έχουν προκύψει από σπουδές.

Ενότητες μαθήματος:

1. Κίνηση στο χώρο. Μια πρώτη επαφή με το σώμα και τη φωνή.
2. Σύντομοι ατομικοί αυτοσχεδιασμοί. Στοχευμένες δράσεις.
3. Δημιουργώντας ένα δικό σου πλάσμα – ποιος, πού, πώς, γιατί.
4. Συνάντηση – δύο διαφορετικοί στόχοι συναντιούνται.
5. Συνάντηση – αλληλεπίδραση, μεγαλύτερες δράσεις.
6. Συνάντηση – ο ρυθμός, οι εναλλαγές του.
7. Χρησιμοποιώντας τη φαντασία – ομαδικός αυτοσχεδιασμός.
8. Επιστροφή στο σώμα και τη φωνή – πώς το εκλαμβάνουμε σε αυτό το στάδιο, σύγκριση.
9. Ασκήσεις συγκέντρωσης και προσοχής. Αναπνοές.
10. Αναπνοές. Προσαρμογές.
11. Επιλογή σύντομης σκηνής. Ανάλυσή της.
12. Σπουδή στις επιλεγμένες σκηνές.
13. Εξέλιξη των σπουδών.

Το μάθημα είναι εργαστηριακό και απαιτεί τη φυσική παρουσία των φοιτητών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης eclass (πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους φοιτητές) Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις/Καλλιτεχνικά εργαστήρια</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Σύντομες πρακτικές εργασίες</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>31</td></tr> <tr> <td>Σύνολο μαθήματος</td><td>100</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις/Καλλιτεχνικά εργαστήρια	39	Σύντομες πρακτικές εργασίες	30	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	31	Σύνολο μαθήματος	100
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις/Καλλιτεχνικά εργαστήρια	39										
Σύντομες πρακτικές εργασίες	30										
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	31										
Σύνολο μαθήματος	100										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: Προφορική εξέταση, Καλλιτεχνική ερμηνεία Οι φοιτήτριες/φοιτητές καλούνται να παρουσιάσουν σύντομες σπουδές που έχουν προκύψει από τη διδασκαλία των σεμιναρίων και τη δική τους ερμηνεία.										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενική ενδεικτική βιβλιογραφία: Γκόρτσακοφ, Νικολάι (1997) <i>Βαχτάνγκοφ. Μαθήματα σκηνοθεσίας και υποκριτικής</i>, μτφρ. Ανδρέας Μανωλικάκης, Αθήνα: Μέδουσα Γκροτόφσκι, Γιέρζι (1971) <i>Για ένα φτωχό θέατρο</i>, μτφρ. Φώντας Κονδύλης, Αθήνα: Αρίων Κλάιστ, Χάινριχ φον (1982) <i>Οι μαριονέτες</i>, μτφρ. Τζένη Μαστοράκη, Αθήνα: Άγρα Νοβαρινά, Βαλέρε (2003) <i>Μπροστά στο λόγο</i>, μτφρ. Λουίζα Μητσάκου, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση Ντιντερό, Ντενί (1995) <i>Το παράδοξο με τον ηθοποιό</i>, μτφρ. Αιμίλιος Βέζης, Αθήνα: Πόλις Στανισλάφσκι, Κωνσταντίν (2016) <i>Η δουλειά του ηθοποιού με τον εαυτό του 1. Το βίωμα</i>, μτφρ. Βίκυ Λιακοπούλου, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον

Στανισλάφσκι, Κωνσταντίν (2016) *Η δουλειά του ηθοποιού με τον εαυτό του 2. Η ενσάρκωση*, μτφρ. Χριστιάνα Μύγδαλη – Βασίλης Ντζούνη, επιμ. Βίκυ Λιακοπούλου, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον

Τσέχωφ, Μιχαήλ (1991) *Μαθήματα για έναν επαγγελματία ηθοποιό*, Αθήνα – Γιάννινα: Εκδόσεις Δωδώνη

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑΣ, 19ος -20ος ΑΙΩΝΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΣ15	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Αποικιοκρατίας, 19ος-20ός αι.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE141/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχοι Το μάθημα περιλαμβάνει την επισκόπηση και ανάλυση του φαινομένου της νεώτερης ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας κατά τους 19ο και 20ό αι. Εξετάζονται οι μέθοδοι που ακολουθήθηκαν, οι αποικιακές δυνάμεις που αναπτύχθηκαν, οι στρατηγικές κυριαρχίας και οι συνέπειες στους αποικιοκρατούμενους πληθυσμούς. Δίνεται έμφαση στη νέα αποικιακή θεωρία και ιστορία και παρουσιάζεται η αμφίδρομη σχέση μητρόπολης-αποικίας μέχρι τις μέρες μας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Η Ιστορία της Αποικιοκρατίας είναι ένα σημαντικό και πολυσύνθετο θέμα που επηρεάζει πολλές πτυχές της παγκόσμιας ιστορίας και κοινωνίας. Τα μαθησιακά αποτελέσματα που μπορεί να προκύψουν από τη μελέτη αυτής της ιστορίας περιλαμβάνουν:

1. Κατανόηση Ιστορικών Γεγονότων: Οι μαθητές θα μάθουν τα βασικά γεγονότα και τις χρονικές περιόδους που σχετίζονται με την αποικιοκρατία, καθώς και τις κύριες δυνάμεις που συμμετείχαν.
2. Ανάλυση Επιπτώσεων: Οι μαθητές θα εξετάσουν τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές επιπτώσεις της αποικιοκρατίας, τόσο στις αποικιακές χώρες όσο και στις χώρες που προχώρησαν σε αποικιοκρατικές πολιτικές.
3. Κατανόηση Πολιτισμικών Ανταλλαγών: Θα αποκτήσουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν πώς η αποικιοκρατία επηρεάζει τον πολιτισμό, τις γλώσσες, τη θρησκεία και τις παραδόσεις των λαών.
4. Κριτική Σκέψη: Οι μαθητές θα αναπτύξουν δεξιότητες κριτικής σκέψης μέσα από την ανάλυση πηγών, ιστορικών κειμένων και διαφορετικών προοπτικών σχετικά με την αποικιοκρατία.
5. Εξέταση Σημερινων Συναρτήσεων: Θα κατανοήσουν τις σύγχρονες συνέπειες της αποικιοκρατίας, όπως τον ρατσισμό, τις ανισότητες και τις γεωπολιτικές σχέσεις.
6. Δημιουργία Ιστορικής Συνείδησης: Οι μαθητές θα αναγνωρίσουν τη σημασία της ιστορίας στην κατανόηση της σύγχρονης κοινωνίας και των σχέσεων με το παρελθόν.
7. Εμπλοκή σε Διάλογο: Θα μάθουν να συμμετέχουν σε διάλογο σχετικά με τα αποτελέσματα της αποικιοκρατίας αναπτύσσοντας ενσυναίσθηση και κατανόηση για τις διαφορετικές προοπτικές.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Διάλογος και επικοινωνιακή διάδραση διδάσκοντος-διδασκομένου
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες ενότητες:

1. Θεωρητικό πλαίσιο και σύγκριση με την πρώτη αποικιοκρατία μέχρι το 1763
2. Η δεύτερη εξάπλωση της ευρωπαϊκής κυριαρχίας (1815-1882)

3. Εμφάνιση του Νέου Ιμπεριαλισμού: Θεωρίες και ερμηνευτικές τάσεις
4. Η αρχική φάση της «διανομής επί χάρτου» (1883-1890)
5. Η περίοδος της κατάκτησης και κατοχής (1890-1914)
6. Η κρίση του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου και το καθεστώς των Εντολών στη Μέση Ανατολή
7. Οι μεγάλες αποικιοκρατικές δυνάμεις: Η Βρετανική Αυτοκρατορία
8. Οι μεγάλες αποικιοκρατικές δυνάμεις: Η Γαλλική Αυτοκρατορία
9. Παλαιές δυνάμεις και νέοι διεκδικητές: Πορτογαλία, Ολλανδία, Βέλγιο, Γερμανία, Ιταλία
10. Οι χερσαίες αυτοκρατορίες: Ρωσία και ΗΠΑ
11. Οι συνέπειες του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου
12. Κινήματα ανεξαρτησίας και απο-αποικιοποίηση
13. Μετα-αποικιακή θεωρία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διδασκαλία δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Προβολή διαφανειών (Power-point) • Πλατφόρμα e-class • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	15
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	10
	Προετοιμασία Προόδων	36
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική	
	Για τους φοιτητές Erasmus δίνονται εργασίες στην αγγλική γλώσσα.	
	Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου. Η αξιολόγηση γίνεται με απαλλακτικές εργασίες ή με προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Προϋπόθεση για την εξέταση με	

	απαλλακτική εργασία είναι η συστηματική παρακολούθηση του μαθήματος και η προφορική παρουσίασή της στην αίθουσα.
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενα εγχειρίδια μέσω Εύδοξου:

Jürgen Osterhammel, Jan Jansen, *Αποικιοκρατία: Ιστορία, μορφές, συνέπειες*, ΠΕΚ, 2025

Λάμπρος Φλιτούρης, *Αποικιακές αυτοκρατορίες: Η εξάπλωση της Ευρώπης στον κόσμο, 16ος-20ός αι.*, Ασίνη, 2014

- Πρόσθετη βιβλιογραφία:

Davidson Basil, *Ιστορία της Αφρικής*, Αίολος, 1997

Magdoff Harry, *Αποικιοκρατία: Η ευρωπαϊκή επέκταση μετά το 1763*, Μελάني, 2022

Mommsen Wolfgang J., *Ιμπεριαλισμός: Οι πνευματικές, πολιτικές και οικονομικές ρίζες του*, Πολύτροπον, 2007

Pagden Anthony, *Λαοί και αυτοκρατορίες: Οι Ευρωπαίοι και ο υπόλοιπος κόσμος από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας*, Πατάκης, 2004

Said Edward W., *Οριενταλισμός : Η πιο προκλητική σύγχρονη πολιτισμική μελέτη: Μια έντονη πολεμική της αντιμετώπισης που παραδοσιακά επιφυλάσσει η Δύση στην Ανατολή*, Νεφέλη, 1996

Συριάτου Αθηνά (επιμ.), *Εξουσιάζοντας τα κύματα: Όψεις της ιστορίας και της ιστοριογραφίας της Βρετανικής Αυτοκρατορίας*, Ασίνη, 2018

Young Robert J. C., *Μεταποικιακή θεωρία: Μια ιστορική εισαγωγή*, Πατάκη, 2007

ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ: ΧΩΡΟΙ, ΣΚΗΝΕΣ, ΤΟΠΟΙ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ190	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ: ΧΩΡΟΙ, ΣΚΗΝΕΣ, ΤΟΠΟΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4 ECTS
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ ΜΕ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE467/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: - Κατανοεί της σημασίας της περφόρμανς στη σύγχρονη τέχνη και της μετεξέλιξης της performance art σε ένα διακριτό καλλιτεχνικό και ερευνητικό πεδίο, όπως και της συνακόλουθης διεύρυνσης της περφόρμανς σε πολλαπλές σύγχρονες εφαρμογές και μορφές παραστατικότητας. - Έχει εξοικειωθεί με τα βασικά χαρακτηριστικά των έργων περφόρμανς, τις γενεαλογίες τους και τη σύνδεσή τους με τις γενικότερες στοχεύσεις και τους προβληματισμούς της

μεταπολεμικής και της σύγχρονης τέχνης. • Γνωρίζει βασικούς καλλιτέχνες και εμβληματικά έργα της performance art της μεταπολεμικής και της σύγχρονης περιόδου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. • Διερευνά, αναλύει και να ερμηνεύει κριτικά τα βασικά χαρακτηριστικά των έργων περφόρμανς, καθώς και τη σύνδεση τους με τους καλλιτεχνικούς και πολιτισμικούς όρους της εποχής δημιουργίας και πρόσληψής τους. • Έχει γνώση μεθόδων και τεχνικών της διαχείρισης ενός καλλιτεχνικού πρότζεκτ και να μπορεί να τις χρησιμοποιήσει για να εξασφαλίσει την επιτυχή ολοκλήρωση ενός πρότζεκτ περφόρμανς • Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές/ συμφοιτήτριές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σύντομο πρότζεκτ περφόρμανς
Γενικές Ικανότητες
– Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών – Λήψη αποφάσεων – Ομαδική εργασία – Αυτόνομη εργασία – Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής – Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον – Αισθητική-καλλιτεχνική καλλιέργεια – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης – Καλλιτεχνική δημιουργικότητα- παραγωγή νέων ιδεών – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα – Επίδειξη ευαισθησίας σε ζητήματα φύλου και άλλα κοινωνικά ζητήματα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δεκατρείς διδακτικές ενότητες. Προτείνονται ενδεικτικά οι παρακάτω θεματικές:

1. Γενική Εισαγωγή- Γενεαλογίες- Δημιουργοί & έργα-σταθμοί
2. Event, Happenings, Acts, Aktionen, Body art, κ.ά.
3. Γυναίκες δημιουργοί της περφόρμανς
4. Σύγχρονοι δημιουργοί της περφόρμανς στην Ελλάδα
5. Site-specific περφόρμανς- ιστορία και θεωρία
6. Site-specific περφόρμανς- εργαστήριο
7. Ομαδικό εργαστήριο στον δημόσιο χώρο I
8. Ομαδικό εργαστήριο στον δημόσιο χώρο II
9. Ομαδικό εργαστήριο στον δημόσιο χώρο III
10. Ατομικά πρότζεκτ περφόρμανς I
11. Ατομικά πρότζεκτ περφόρμανς II

12. Παρουσιάσεις πρότζεκτ -ανατροφοδότηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη δια ζώσης, σε επισκέψεις σε μουσεία και εκθέσεις Σε εργαστήρια στον δημόσιο χώρο Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία- χρησιμοποιούνται παρουσιάσεις διαφανειών σε powerpoint και υλικού από διαδικτυακές πηγές, καθώς και προβολές οπτικοακουστικών τεκμηρίων και παραδειγμάτων. -Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω e-class με παροχή οπτικοακουστικού υλικού, συνδέσμων, φωτογραφιών, κά. -Χρήση Τ.Π.Ε. κατά την επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές. -Χρήση στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση- χρήση οπτικοακουστικών ψηφιακών μέσων στη δημιουργία και παρουσίαση των εργασιών/ πρότζεκτ και τη συγγραφή των γραπτών εργασιών.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	15
	Εργαστηριακές- πρακτικές καλλιτεχνικές ασκήσεις	15
	Εκπόνηση μελέτης - project πεδίου - Καλλιτεχνική δημιουργία – συγγραφή εργασίας	50
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Υποχρεωτική φυσική παρουσία και συμμετοχή στις συζητήσεις, τις ασκήσεις και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του εργαστηριακού μαθήματος και της e-class 30% - Προφορική εξέταση/ παρουσίαση πρακτικής /καλλιτεχνικής εργασίας (50%). - Εργασία σύντομης τεκμηρίωσης της πρακτικής/καλλιτεχνικής εργασίας (20%).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αδαμοπούλου Αρετή, «Εισαγωγή στην ιστορία της Performance» στον τόμο *Πρακτικά Δημερίδας, Η Γλώσσα του Σώματος. Σημειώσεις για την Performance*, (Ιωάννινα 7-8 Απριλίου 2014), Αρετή Αδαμοπούλου (επιμ.), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Καλών Τεχνών, Ιωάννινα 2014, 11-38.

Αυγητίδου, Αγγελική, «Περφόρμανς στον δημόσιο χώρο» [Κεφάλαιο], στο Αυγητίδου, Α. *Εισαγωγή στην πράξη της περφόρμανς στις εικαστικές τέχνες* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο], Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2023. <https://hdl.handle.net/11419/11817>

Αυγητίδου, Αγγελική, *Performance art. The basics. A Beginners' Course Guide*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2020.

Αυγητίδου, Αγγελική (επιμ.), *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2021.

Carlson, Marvin, *Performance. Μια κριτική εισαγωγή*, μτφρ. Ελευθερία Ράπτου, Παπαζήσης, Αθήνα 2014.

Εμμανουήλ, Μελίτα, *Ιστορία της Τέχνης από το 1945 σε πέντε ενότητες*, εκδ. Καπόν, Αθήνα 2017.

Κονομή, Μαρία, «Performance, χώρος και φεμινιστική οπτική του φύλου: τρεις σύγχρονες περιπτώσεις μελέτης», Αγγελική Αυγητίδου (επιμ.), *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2021, 201-227.

Κονομή, Μαρία, «*Η Αφροδίτη των κουρελιών σε μετάβαση* (2014): ιδιοτοπικές μετεγκαταστάσεις και κριτικές ανταποκρίσεις», *Mary Zygouri, Venus of the rags*, Ρώμη 2017, 97-103.

Κονομή, Μαρία, «Νέες Χωρικότητες: Ανοιχτός και Υπαίθριος Παραστασιακός Χώρος», *Prague Quadrennial Hellenic Participation*, Ελληνικό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Αθήνα 2015, 26-31 (με τον Θάνο Βόβολη).

Κονομή, Μαρία «Περί γενεαλογιών στις παραστάσεις υπαίθριου χώρου: η κληρονομιά των πειραματικών παραστάσεων τραγωδίας του Γιάννη Τσαρούχη (1977- 1982)», *Prague Quadrennial Hellenic Participation*, Ελληνικό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Αθήνα 2015, 39-57. Τζάκου, Άννα, «Geopoetics: μια παραστατική πρακτική, έρευνας σώματος και τοπίου», *σκηνή 12* (2020), 62-64.

Κονομή Μαρία, *Μοντέρνα και σύγχρονη σκηνογραφία: ορόσημα και εξελίξεις. Μια σύντομη επισκόπηση*, εκδ. Κάπα, Αθήνα 2021.

Τζιρτζιλάκη, Ελένη (επιμ.), *Νομαδική Αρχιτεκτονική, περπατώντας σε ευάλωτα τοπία*, Futura, Αθήνα 2020.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Birch, Anna and Joanne Tompkins (eds.) (2012). *Performing Site-Specific Theatre: Politics, Place, Practice*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan (ιδίως το εισαγωγικό κεφάλαιο "The 'Place' and Practice of Site Specific Theatre and Performance", 1-20).

- Carlson Marvin, «Streets, squares and strollers: The city as performative space», *Paravasis*, 12/1 (2014), 17-27.
- Ferdman, Bertie. *Off-sites. Contemporary Performance beyond Site-Specific*. Southern Illinois University Press, 2018.
- Kaye, Nick. *Site-Specific Art: Performance, Place and Documentation*. London and New York: Routledge, 2000.
- Konomis, Maria, «Theatre and the City: Spatial and Performative Perspectives», *Παράβασις* 12.1 (2014), Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, 29-45. https://www.academia.edu/7026997/Theatre_and_the_City_Spatial_and_Performative_Perspectives
- Konomi, Maria, «Performing crisis in Greek theatre: scenographic strategies as dramaturgies of crisis», A. Sidiropoulou, E. Gini (eds.), *Making Theatre at a Time of Global Crisis, Acotaciones* Vol 1 No. 46 (2021), 45-70
<https://www.resad.com/Acotaciones.new/index.php/ACT/article/view/521/670>
- Konomis, Maria, «Venus of the rags / In transit / Eleusis (2014): site-specific relocations and critical responses», Mary Zygori, *Venus of the rags*, Rome 2017, 6-13.
- Konomis, Maria, «Teatime Europe (2014/15): Europe in a 'state of exception'», *Critical Stages*, 13 (June 2016) <https://www.critical-stages.org/13/teatime-europe-201415-%CE%B5urope-in-a-constant-state-of-exception/>
- LeGates, R.T. - Stout, F., (επιμ.) *The City Reader*, 5th έκδ., Routledge, Oxon 2005.
- Mac Auley Gay, «Site-specific Performance. Place, memory and the creative agency of the spectator», *Arts: The Journal of the Sydney University Arts Association*, 27 (2005), 27-38.
- Pearson, Mike. *Site-Specific Performance*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan Palgrave Macmillan, 2010.
- Rugg, Judith *Exploring Site-specific Art: Issues of Space and Internationalism*, I. B. Tauris, 2010.
- O'Rourke, Karen, *Walking and Mapping: Artists as Cartographers*, The MIT Press, 2013.
- Solnit, Rebecca, *Wanderlust: A History of Walking*, Penguin, Νέα Υόρκη 2001.
- Turner, Cathy D. «Palimpsest or Potential Space? Finding a Vocabulary for Site-Specific Performance». *New Theatre Quarterly*, 20:4 (2004), 373-390.
- Wilke Fiona, «Mapping the terrain: A survey of Site-specific performance in Britain», *New Theatre Quarterly*, 18:2 (2002), 140-160.

ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΤΗΝ ΚΩΜΩΔΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ172	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τάσεις και πρότυπα στην κωμωδιογραφία του 20ού αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
			ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			3
			4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου, Επιλεγόμενο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, ανάθεση εργασίας στην αγγλική γλώσσα		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE374/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τους σημαντικότερους σταθμούς και την πορεία της ελληνικής κωμωδιογραφίας
- Γνωρίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (ιδεολογικά, υφολογικά, αισθητικά) της σάτιρας, φάρσας, παρωδίας, κωμωδίας, μουσικής κωμωδίας.
- Γνωρίζει τους θιάσους και τους σημαντικότερους ηθοποιούς του 20^{ου} αιώνα που ασχολήθηκαν με το είδος της κωμωδίας και να διακρίνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υποκριτικής τους.
- Κατανοεί τον τρόπο που τα ιστορικά γεγονότα, οι κρίσεις της κοινωνικής και εθνικής ζωής επέδρασαν στην πορεία της κωμωδιογραφίας
- Κατανοεί τον τρόπο επίδρασης της λογοκρισίας της περιόδου στην πορεία της.

- Ερμηνεύει τις ρήξεις και συνέχειες της ελληνικής κωμωδιογραφίας σε σχέση με σημαντικά θεατρικά γεγονότα, τάσεις και πρότυπα της θεατρικής και κοινωνικής ζωής
- Εφαρμόζει συγκεκριμένη μέθοδο στην ανάλυση των κειμένων, αναγνωρίζοντας τα χαρακτηριστικά του είδους και τις τεχνικές της κωμωδίας που υπάρχουν σε κάθε κείμενο
- Συγκρίνει και να εξάγει συμπεράσματα για τη σχέση της κωμωδίας με το βαριετέ, την επιθεώρηση, την οπερέτα, το μιούζικαλ, τον Καραγκιόζη
- Συγκρίνει και να εξάγει συμπεράσματα για τις σχέσεις της ελληνικής κωμωδίας με την ευρωπαϊκή και την αμερικάνικη της ίδιας περιόδου
- Κατανοεί τον τρόπο που τα κλασικά πρότυπα επέδρασαν και καθόρισαν την πορεία της κωμωδιογραφίας του 20^{ου} αιώνα
- Γνωρίζει και χρησιμοποιεί τη βασική βιβλιογραφία, αρθρογραφία και τις αρχειακές πηγές για την κωμωδιογραφία της περιόδου

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αναλυτικά σε 13 ενότητες:

1. Εισαγωγή στην κωμωδιογραφία. Μεθοδολογία και περιεχόμενο μαθήματος. Ορισμοί κωμωδίας, φάρσας, παρωδίας, σάτιρας. Τεχνικές του κωμικού. Βιβλιογραφική παρουσίαση.
2. Μετάβαση από τον 19ο στον 20ο αιώνα. Τα ιστορικά όρια της αφήγησής μας. Σύντομη αναδρομή στον 19ο αιώνα. Το θέμα της γλώσσας. Από τις μονόπρακτες στις πολύπρακτες κωμωδίες. Νούτικες κωμωδίες. Η εμφάνιση του Κωμειδυλλίου και η σύνδεσή του με την επιστήμη της Λαογραφίας (Ν. Πολίτης) και με το γαλλικό vaudeville, η εικόνα του ως «γέφυρα» ανάμεσα στα ευρωπαϊκά ιδεολογικά ρεύματα και στους αγωνιστές του '21/εργατικές λαϊκές τάξεις και η παρουσίαση των βασικών εκπροσώπων του (Δ. Κορομηλάς, Δ. Κόκκος), η «κληρονομιά» του. Η πορεία από το κωμειδύλλιο προς την αστική ηθογραφία. Οι αντιδράσεις στο Κωμειδύλλιο που οδηγούν στην ανάπτυξη της ελληνικής

αστικής ηθογραφίας. Βλ. *Η Βεγγέρα* του Ηλία Καπετανάκη. *Μαλλιά Κουβάρια* του Νικόλαου Λάσκαρη.

3. Η γέννηση της Επιθεώρησης. Η πολιτική σάτιρα, τα πρότυπα, οι κομπέρ/κομέρ και οι τύποι της, η τεράστια εισπρακτική επιτυχία/ αποδοχή από το κοινό, η παντοκρατορία της επιθεώρησης κατά τη 2^η δεκαετία του 20^{ου} αιώνα, οι ετήσιες επιθεωρήσεις, η σχέση της με την καθιέρωση του σκηνοθέτη/σκηνογράφου και την ανάπτυξη του θεάματος, με την οπερέτα. Συνοπτική αναφορά στην πορεία της τις επόμενες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα.
4. Το δραματολόγιο του Βασιλικού Θεάτρου και της Νέας Σκηνής του Κ. Χρηστομάνου ως προς την κωμωδία. Οι Αριστοφανικές κωμωδίες και η τάση μίμησής τους. *Η Χειραφέτησις* του Σουρή, *Μαλλιά Κουβάρια* του Νικόλαου Λάσκαρη, *Πρωθυπουργίνα* του Τίμου Μωραϊτίνη.
5. Η δεκαετία του 1910. Χαρακτηριστικά της δεκαετίας. Κυριαρχία του μουσικού θεάτρου (επιθεώρηση και οπερέτα). Καθιέρωση της βουλεβαρδικής φάρσας. Οι βεντετοκρατούμενοι θίασοι Κυβέλης και Κοτοπούλη και οι σκαμπρόζικες, ακατάλληλες ερωτικές κωμωδίες του ρεπερτορίου τους. Το φαρσικό στοιχείο, η ενασχόληση με τη γυναικεία αυτοδιάθεση στα έργα του Ξενόπουλου. Στόχος η διασκέδαση του κοινού. *Πειρασμός, Φοιτητές, Το φιόρο του Λεβάντε*.
6. Η περίοδος του Μεσοπολέμου. Εξετάζονται τα διάφορα είδη της μεσοπολεμικής κωμωδίας μέσω χαρακτηριστικών έργων των Τίμου Μωραϊτίνη, Θόδωρου Συναδινού, Δημήτρη Μπόγρη, Παντελή Χορν, Σπύρου Μελά. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη σύνδεση της μεσοπολεμικής επιθεώρησης και οπερέτας με τη μεσοπολεμική μουσική κωμωδία, φάρσα και πολιτική σάτιρα. Δίπολο πλούσιοι - φτωχοί στους εμβληματικούς *Απάχηδες* (Νίκος Χατζηαποστόλου – Γιάννης Πρινέας). Η μεταξική λογοκρισία και η ίδρυση του Εθνικού θεάτρου ως παράγοντες επίδρασης στην εξέλιξη της κωμωδιογραφίας. Το *Μελτεμάκι* του Παντελή Χορν, *Ο μπαμπάς εκπαιδεύεται* του Σπύρου Μελά, *Φουσκοθαλασσιές* Δημήτρη Μπόγρη, θίασοι κωμωδίας, Βασίλης Λογοθετίδης και Βασίλης Αργυρόπουλος. Αύξηση κοινού, συνοικιακά θέατρα και λαϊκή κωμωδία. Κωμωδία και караγκιόζης.
7. Η περίοδος της Κατοχής. Η κωμωδία στην πρωτοκαθεδρία. Διάφορες τάσεις. 1. Μουσικές κωμωδίες που αντικατέστησαν το είδος της οπερέτας. Θριαμβεύουν συγγραφείς όπως οι Αλέκος Σακελλάριος – Χρήστος Γιαννακόπουλος και εμφανίζονται ηθοποιοί όπως οι Δημήτρης Χορν, Μαίρη Αρώνη,. 2. Κωμωδίες με βάση κλασικά πρότυπα. Σαίξπηρ και άλλοι κλασικοί συγγραφείς αλλά και αξιοποίηση της λαϊκής παράδοσης και του Καραγκιόζη (Βασίλης Ρώτας, Γιώργος Θεοτοκάς). 3. Το είδος της κομεντί. 4. Θέατρο Τέχνης και κωμωδία. 5. Οι κωμωδίες χαρακτήρα του Δημήτρη Ψαθά. *Η Πινακοθήκη των Ηλιθίων* του Νίκου Τσιφόρου. *Κωνσταντίνου και Ελένης* του Γιώργου Σεβαστίκογλου.
8. Μετά την Απελευθέρωση. Η θέση της κωμωδίας στο δραματολόγιο των θιάσων. Οι πολιτικές κωμωδίες των Αλέκου Σακελλάρη – Χρήστου Γιαννακόπουλου. *Οι Γερμανοί ξανάρχονται*. Ο *Φον Δημητράκης* του Δημήτρη Ψαθά. Η τάση για αξιοποίηση των κωμωδιών του Σαίξπηρ, Μαριβώ και της λαϊκής παράδοσης συνεχίζεται και μετά την Απελευθέρωση: *Το παιχνίδι της τρέλας και της φρονιμάδας* του Θεοτοκά.

9. Δεκαετίες 1950-1960: Η κυριαρχία της φαρσοκωμωδίας. Διαχωρισμός θεάτρου αξιώσεων και εύπεπτης ψυχαγωγίας. Χαρακτηριστικά και τύποι της φαρσοκωμωδίας. Οι συγγραφείς: Αλέκος Σακελλάριος- Χρήστος Γιαννακόπουλος, Νίκος Τσιφόρος -Πολύβιος Βασιλειάδης, Δημήτρης Ψαθάς- Γιώργος Ρούσσος, Ασημάκης Γιαλαμάς- Κώστας Πρετεντέρης και η θεματολογία τους. Η στήριξη της κωμωδίας σε μεγάλους ηθοποιούς. Από τη σκηνή στην οθόνη. Η μεταφορά της στον κινηματογράφο. Ιδιαίτερες περιπτώσεις όπως ο Μποστ. Υφολογικά χαρακτηριστικά στη δραματοουργία του Μποστ. *Φαύστα*.
10. Η δεκαετία του 1970. Έντονη πολιτικοποίηση. Η επίδραση του θεάτρου του παραλόγου γύρω από την περίοδο της απριλιανής δικτατορίας (Ιάκωβος Καμπανέλλης, Κώστας Μουρσελάς, Γιώργος Σκούρτης, Βασίλης Ζιώγας). Συρρίκνωση του θεατρικού κοινού. Υποψιασμένο κοινό. Αναβίωση κωμωδιών του 19ου αιώνα. Το μιούζικαλ. Οι πολιτικές κωμωδίες. *Δάφνες και Πικροδάφνες* των Δημήτρη Κεχαΐδη-Ελένης Χαβιαρά. Από το *Μεγάλο μας Τσίρκο* στα *Οδυσσέα γύρισε σπίτι, Ο μπαμπάς ο πόλεμος και Τα τέσσερα πόδια του τραπεζιού* του Ιάκωβου Καμπανέλλη.
11. Δεκαετίες του 1980-1990. Νέες τάσεις στην κωμωδιογραφία. Ο κινηματογράφος και η τηλεόραση το παράδειγμα για τη συγγραφή θεατρικών έργων. Το συγγραφικό δίδυμο Μιχάλη Ρέππας – Θανάσης Παπαθανασίου. *Μπαμπάδες με ρούμι*. Η παράσταση *Με δύναμη από την Κηφισιά* των Δημήτρη Κεχαΐδη-Ελένης Χαβιαρά. Νέες τάσεις και πρότυπα στην κωμωδιογραφία. Νέοι ηθοποιοί που ασχολούνται συστηματικά με το είδος
12. Εξέλιξη της κωμωδιογραφίας στις αρχές του 21ου αιώνα. Η παράδοση της stand-up κωμωδίας. Πρότυπα και τεχνικές. Η κωμωδία στα social media. Αμερικάνικες κωμωδίες ως πρότυπο για τη συγγραφή νέων κωμωδιών. Επανεμφάνιση στη θεατρική σκηνή κωμωδιών του παλιού εμπορικού ελληνικού κινηματογράφου, επίδραση του κινηματογράφου στο θέατρο. Νέοι κωμωδιογράφοι.
13. Ανακεφαλαίωση μαθημάτων. Συμπεράσματα. Παρουσίαση εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διά ζώσης διαλέξεις
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται μέσω του e-class, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύνδεσης zoom ή διά ζώσης. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας Ηλεκτρονική Τάξη (e-class). Το υλικό των εικόνων καθώς και τα κύρια σημεία κάθε παράδοσης παρουσιάζονται με power-point. Στη συνέχεια οι διαφάνειες μετατρέπονται σε αρχεία PDF και αναρτώνται στο e-class απ' όπου οι φοιτητές μπορούν να τις αξιοποιήσουν.

	Επιλεγμένοι on-line σύνδεσμοι που επιτρέπουν τη μελέτη και την έρευνα στη κωμωδιογραφία. Προβάλλονται επίσης βιντεοσκοπημένες θεατρικές παραστάσεις και υλικό από σχετικές ακαδημαϊκές ιστοσελίδες.												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και κειμένων.</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Επισκέψεις</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>100</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και κειμένων.	25	Επισκέψεις	10	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης	26	Σύνολο Μαθήματος	100
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και κειμένων.	25												
Επισκέψεις	10												
Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης	26												
Σύνολο Μαθήματος	100												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Ατομική γραπτή εργασία (προαιρετική) (50%) II. Γραπτή τελική εξέταση (50% ή 100%, αν δεν εκπονηθεί γραπτή εργασία) που περιλαμβάνει δύο ενότητες ερωτήσεων με δυνατότητα επιλογής σε κάθε ενότητα: η πρώτη ενότητα αφορά στην ιστορία της ελληνικής κωμωδιογραφίας του 20ου αιώνα και η δεύτερη ενότητα ερωτήσεις πάνω σε συγκεκριμένα έργα. Η εξέταση γίνεται στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση φοιτητών Erasmus η εξέταση γίνεται με τη σύνθεση μιας γραπτής εργασίας στην αγγλική γλώσσα ή με ερωτήσεις στην αγγλική γλώσσα.												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εύδοξος:

Πατσαλίδης, Σάββας, *Κωμωδίας εγκώμιον. Η σοβαρότητα του γέλιου*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2022.

Πούχνερ, Βάλτερ, *Τοπία ψυχής και μύθοι πολιτείας*, Παπαζήσης, Αθήνα 2010.

Πεφάνης, Γιώργος Π., Ιωάννα Αθανασάτου (επιμ.), *Σκηνές, εικόνες, βλέμματα*, ΕΑΠ, 2021.

Καραλής, Βρασίδης, *Μια ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου*, Δώμα, Αθήνα 2023.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Βαλούκος, Στάθης, *Η κωμωδία*, Αιγόκερως, 2001.

—, «Η φαρσοκωμωδία και το ελληνικό χιούμορ», περ. *Διαβάζω: Το χιούμορ* (αφιέρωμα), 124 (31.7.1985), 25-32.

- Βασιλείου, Αρετή *Εκσυγχρονισμός ή παράδοση; Το θέατρο πρόζας στην Αθήνα του Μεσοπολέμου*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2005.
- , «Ένα μικρό περιθώριο κωμικής αναρχίας: Η επίδραση του θεάτρου σκιών στις κωμωδίες του Γιώργου Θεοτοκά», *Νέα Εστία*, 1816 (Νοέμβριος 2008), σ. 917-947.
- , «Βασίλης Ρώτας και Ουίλλιαμ Σαίξπηρ: Ο αγώνας μου μ' έναν τιτάνα. Η ιδεολογικοποίηση και ο εκδημοκρατισμός του σαιξπηρικού θεάτρου», στο: *Επί ξυρού ακμής. Ιστορικά Νεοελληνικού Θεάτρου*, Παπαζήσης Αθήνα 2012, σ. 313-374.
- Βαφειάδη, Έφη «Το δίδυμο Νίκου Τσιφόρου – Πολύβιου Βασιλειάδη στο θέατρο και στον κινηματογράφο. Εισαγωγικές παρατηρήσεις», στον τ. *Θέατρο και κινηματογράφος*, Εταιρεία Σπουδών Μωραΐτη, 2010, σ. 111-126.
- Γεωργακάκη, Κωνσταντζα, «Η οικιακή εργασία στη σύγχρονη κωμωδία: το έργο των Θανάση Παπαθανασίου και Μιχάλη Ρέππα», στο Π. Μήνη, Κ. Γεωργιάδη, Ι. Πιτινιά, Α. Σταυρακοπούλου (επιμ.), *Υπηρέτριες και Υπηρέτες*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2020, σ. 281-298.
- Γεωργουσόπουλος, Κώστας, «Η ελληνική μεταπολεμική φαρσοκωμωδία: είδος μεικτό και νόμιμο;», στο Βιβιάκης Ιωσήφ (επιμ.), *Το νεοελληνικό θέατρο από τον 17ο στον 20ο αιώνα*, Πρακτικά Α' Πανελληνίου Θεατρολογικού συνεδρίου, ERGO, Τ.Θ.Σ., Αθήνα 2002, σ. 363-368.
- Δελβερούδη, Ελίζα «“Εκ των στυλοβατών του καταστήματος”: Ο Χρήστος Γιαννακόπουλος, ο Αλέκος Σακελλάριος και η μεταπολεμική κωμωδία», στο Βιβιάκης Ιωσήφ (επιμ.), *Το νεοελληνικό θέατρο από τον 17ο στον 20ο αιώνα*, Πρακτικά Α' Πανελληνίου Θεατρολογικού συνεδρίου, ERGO, Τ.Θ.Σ., Αθήνα 2002, σ. 369-376.
- Καρρά, Κατερίνα, «Η κωμωδιογραφία της περιόδου 1936-1944 ως πεδίο μελέτης πολιτιστικών μεταβολών», στα Πρακτικά του Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1202-2014): οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, τ. Δ', (επιμέλεια Κωνσταντίνος Δημάδης), Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα 2015, σ. 105-114.
- , «Αναζητώντας την ανανέωση της ελληνικής κωμωδιογραφίας: Το ρόδο του Ισπαχάν του Αλέκου Σακελλάριου (1937)», στα Πρακτικά του επιστημονικού συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, 25-27 Ιανουαρίου 2011 «Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής», (επιμ. Γωγώ Βαρζελιώτη), Ergo, 2013, σ. 247- 252.
- , *Ο Σπύρος Μελάς και το θέατρο της εποχής του*, δημοσίευτη διδακτορική διατριβή, ΑΠΘ / Τμήμα Θεάτρου, 2010.
- Κυριακός, Κωνσταντίνος, «Τα έργα του Φεντώ στην ελληνική σκηνή. Από την ελαφρόπετρα της φάρσας στη σπουδή του κωμικού παραλόγου», περ. *Θεατρικά Τετράδια*, τχ. 53, 2009 (Ο Ζωρζ Φεντώ και το έξυπνο πουλί), σ. 12-29.
- Κυριακού, Κωνσταντίνος, *Ο άγνωστος γνωστός Μποστ*, Μωβ Σκίουρος, Μάρτιος 2024.
- Κωστίου, Κατερίνα, *Εισαγωγή στην ποιητική της ανατροπής. Σάτιρα, Ειρωνεία, Παρωδία, χιούμορ*, Νεφέλη, Αθήνα 2005.
- Παναγιώτα Μήνη, Κωνσταντίνα Γεωργιάδη, Ιουλία Πιτινιά, Άννα Σταυρακοπούλου (επιμ.) *Υπηρέτριες και υπηρέτες*, Παπαζήσης, Αθήνα 2020.
- Μπακονικόλα, Χαρά, «Χρώματα του βωντβίλ στον Ξενόπουλο», στο: *Nulla dies sine linea. Προσεγγίσεις στο έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου*, επιμ. Γ.Π. Πεφάνης, Ίδρυμα Κώστα

- & Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2007, σ. 253-272.
- Πετράκου, Κυριακή, «Ο μύθος, η ιστορία και η ανατροπή σε δύο πρώιμα έργα του Καμπανέλλη: *Οδυσσέα γύρισε σπίτι και Ο μπαμπάς ο πόλεμος*» στα Πρακτικά του Συνεδρίου προς τιμήν του Ιάκωβου Καμπανέλλη, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Περί τεχνών, Πάτρα 2006, σ. 225-243.
- , *Ο Θεοτοκάς του θεάτρου: έργα, θεωρία και κριτική, δράση*, Μίλητος, Αθήνα 2017.
- Ρόζη, Λίνα, «Οι δοκιμασίες του αισθήματος και οι δοκιμές του θεάτρου: το θεατρικό έργο του Άκη Δήμου» στο Άκης Δήμου, *Άπαντα τα Θεατρικά*, τόμος Α', Αιγόκερως, Αθήνα 2006, σ. 13 – 56.
- Σειραγάκης, Μανώλης, *Το ελαφρό μουσικό θέατρο στη μεσοπολεμική Αθήνα*, 2 τόμοι, Καστανιώτης, Αθήνα 2009.
- , «Σχέσεις του θεάτρου Σκιών με τα υπόλοιπα είδη θεάτρου: το παράδειγμα του Μεσοπολέμου», *Στέφανος, Τιμητικός τόμος για τα 60χρονα του καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ*, ERGO, Αθήνα 2008, σ. 1079-1087.
- , «Παυσίλυπα Θεάματα, Το θέατρο κι ο Κινηματογράφος στα χρόνια της οικονομικής κρίσης (1929-1931) Η κρατική παρέμβαση», *Παράβασις* 8 (2008), σ. 444-448.
- , «Η 4η Αυγούστου και το θέατρο», *Νέα Εστία* 1769 (2004), σ. 168-170.
- Σπάθης, Δημήτρης, «Το Νεοελληνικό Θέατρο», *Ελλάδα: Ιστορία, Πολιτισμός*, τομ. 10, Μαλλιάρης, Θεσσαλονίκη, 1983, σ. 12-67.
- Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Χρυσόθεμις, «Πολιτικές μονόπρακτες κωμωδίες του 19ου αιώνα. Μία πρώτη προσέγγιση», Πρακτικά Α' Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου *Το ελληνικό θέατρο από τον 17ο στον 20ό αιώνα*, επιμ. Ιωσήφ Βιβιλάκης, Ergo, Αθήνα 2002, σ. 121-132.
- Ταμπάκη, Άννα, «Η ελληνική κωμωδία του 19^{ου} αιώνα και οι ευρωπαϊκές της επιδράσεις» και «Ο Μολιέρος στην Ελλάδα», στο: *Η νεοελληνική δραματουργία και οι δυτικές της επιδράσεις (18ος-19ος αι.)*. Μία συγκριτική προσέγγιση, Αφοί Τολίδη, Αθήνα 1993, σ. 127-164.
- Χατζηπανταζής, Θόδωρος, *Διάγραμμα Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου*, ΠΕΚ, Ηράκλειο 2014.
- , *Η ελληνική κωμωδία και τα πρότυπά της στο 19ο αι.*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, Ηράκλειο 2003.
- , *Το Κωμειδύλλιο*, Ερμής, Αθήνα 1981.

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ175	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Απευθύνεται σε όλα τα έτη κατά το εαρινό εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμοσμένο Θέατρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Ενιαία κατανομή των Πιστωτικών Μονάδων		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE539/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με το πέρας των μαθημάτων τα μαθησιακά αποτελέσματα που προκύπτουν είναι τα εξής: 1) Οι φοιτητές κατανοούν δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με τις θεωρητικές και πρακτικές μεθοδολογίες που αφορούν το Εφαρμοσμένο Θέατρο. 2) Οι φοιτητές ερμηνεύουν ζητήματα και ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με το Εφαρμοσμένο Θέατρο. 3) Οι φοιτητές εφαρμόζουν τεχνικές του θεάτρου σε στοχευμένες κοινωνικές ομάδες.

- 4) Οι φοιτητές διακρίνουν τα συστατικά στοιχεία και τις διαφορετικές εκφάνσεις του εφαρμοσμένου θεάτρου.
- 5) Οι φοιτητές κατασκευάζουν πρωτότυπους σχεδιασμούς εφαρμοσμένου θεάτρου.
- 6) Οι φοιτητές αξιολογούν τους σχεδιασμούς εφαρμοσμένου θεάτρου των συμφοιτητών τους

Γενικές Ικανότητες

-
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1) Εισαγωγή στο Εφαρμοσμένο Θέατρο
- 2) Θέατρο του Καταπιεσμένου
- 3) Θέατρο στη Φυλακή και συνθήκες εγκλεισμού
- 4) Θέατρο σε μονάδες υγείας
- 5) Θέατρο στο Μουσείο
- 6) Το θέατρο των Αναμνήσεων
- 7) Το θέατρο της Εμπλοκής
- 8) Sociodrama
- 9) Από το Applied Drama στο Applied Theatre
- 10) Υλοποίηση σχεδιασμών των φοιτητών, μεθοδολογία
- 11) Διαμοιρασμός και παρουσίαση εργασιών
- 12) Εφαρμογή σχεδιασμών
- 13) Εφαρμογή σχεδιασμών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης εκπαίδευση Διαλέξεις της διδάσκουσας Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση e-class: ανάρτηση σημειώσεων. Επικοινωνία μέσω Webex με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις της διδάσκουσας		39
	Υλοποίηση Εφαρμοσμένου Θεάτρου	σχεδιαγραμμάτων	30
	Σύνταξη τελικής εργασίας		16
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη		15
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)		100
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική I. Ενδιάμεση αξιολόγηση: Συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στα μαθήματα: 40% II. Τελική γραπτή εργασία: 5.000 λέξεις: 60%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

Άλκηστις (2008). *Μαύρη Αγελάδα - Άσπρη Αγελάδα: Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και Διαπολιτισμικότητα*. Αθήνα: Τόπος.

Ackroyd, Judith (2000). "Applied Theatre: Problems and Possibilities". *Applied Theatre Researcher*, no 1.

Banks, Daniel (2006). "Unperforming 'Race': Strategies for Reimagining Identity". *A Boal Companion: Dialogues on Theatre and Cultural Politics*, New York: Routledge.

Boal, Augusto (2009). *A Estética do Oprimido*. Rio de Janeiro: Garamond.

- Boal, Augusto (2006). *The Aesthetics of the Oppressed*. Translated by Adrian Jackson, London: Routledge Press.
- Boal, Augusto (1993). *Theater of the Oppressed*. Translated by Charles A. McBride, Tcg ed. edition, Theatre Communications Group.
- Boal, Augusto (1992). *Games for Actors and Non-Actors*. Translated by Adrian Jackson, London: Routledge Press, 2nd edition: 2002.
- Boal, Augusto (1981). *Το θέατρο των καταπιεσμένων*. Μτφρ. Ε. Μπραουδάκη, Αθήνα: Θεωρία.
- Bourdieu, Pierre & Johnson, Randal (1993). *The Field of Cultural Production*. New York: Columbia University Press.
- Bridal, Tessa (2004). *Exploring Museum Theatre*. Rowman Altamira.
- Brissett, Dennis & Edgley, Charles (Eds.) (1990). *Life as Theater: Dramaturgical Source Book*. 2nd edition, New York: Aldine de Gruyter.
- Brook, Peter (1995). *The Empty Space: A Book About the Theatre: Deadly, Holy, Rough, Immediate*. New York: Touchstone.
- Campbell, Patricia J. (1981). *Passing the Hat: Street Performers in America*. New York: Delacorte Press.
- Carlson, Marvin (2014). *Theatre: A Very Short Introduction*. Oxford University Press.
- Carlson Marvin (2003). *The Haunted Stage: The Theatre as Memory Machine*. University of Michigan Press.
- Cox, Emma (2014). *Theatre and Migration*. New York: Palgrave Macmillan.
- Crimmens, Paula (2006). *Drama Therapy and Storymaking in Special Education*. Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
- Dewey, John. (2005). *Art as Experience*. New York: Tarcher Perigee.
- Diakoumopoulou, K. (2008). "The Greek Theatre in the United States: From the End of the 19th Century to the 21st Century". *Hellenic Studies*, vol. 16, no 2.
- Drozdzowicz, Jarema (2014). *The Symbolic Dimension: Anthropological Studies in Culture, Religion and Education*. Zurich: LIT Verlag.
- Filewod, Alan & Watt David (2001). *Workers' Playtime: Theatre and the Labour Movement since 1970*. Sydney: Currency Press.
- Fischer-Lichte, Erika (2005). *Theatre, Sacrifice, Ritual: Exploring Forms of Political Theatre*. London: Routledge Press.
- Freire, Paulo (1998). *The Paulo Freire Reader*. Freire, A. M.A. & Macedo, D. (Eds). New York: Continuum.
- Freshwater, Helen (2009). *Theatre and Audience*. New York: Palgrave Macmillan.
- Frick, Don M. (2004), Robert K. Greenleaf: *A Life of Servant Leadership*. Oakland, CA: Berrett-Koehler.
- Ζώνιου, Χριστίνα (2003). «Το Θέατρο του Καταπιεσμένου». *Εκπαίδευση & Θέατρο*, τ. 4, Αθήνα.
- Goffman, Erving (1974). *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Goffman, Erving (1959). *The Presentation of Self In Everyday Life*. New York: Doubleday.
- Greene, Maxine (2000). *Releasing the Imagination: Essays on Education, the Arts, and Social Change*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Guterman, Gad (2014). *Performance, Identity, and Immigration Law: A Theatre of Undocumentedness*. New York: Palgrave Macmillan.

- Hayes, S. (2006). *Building Community: a Sociology of Theatre Audiences*. PhD thesis, University of Salford, UK.
- Knowles, Ric (2010). *Theatre and Interculturalism*. New York: Palgrave Macmillan.
- Μποέμη, Νάγια (2010). «Ανιχνεύοντας τη θεατρικότητα: περιγραφικές διαστάσεις του Θεάτρου του Καταπιεσμένου - το παράδειγμα της Βαρκελόνης». *Εκπαίδευση & Θέατρο*, τ. 11, Αθήνα.
- Macionis, John J., Gerber, Linda M. (2010). *Sociology*. 7th edition, Pearson Education Canada.
- Mailloux, Steven (1998). *Reception Histories: Rhetoric, Pragmatism, and American Cultural Politics*. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- Marcuse, Herbert (1980). *The Aesthetic Dimension, Toward A Critique of Marxist Aesthetics*. Boston, MA: Beacon Press.
- Morenne, Benoît (2016). «News of the Attack in Nice, France». *The New York Times*, 16/7/2016.
- Nicholson, Helen (2005). *Applied Drama: The Gift of Theatre*. New York: Palgrave Macmillan.
- Πατσαλίδης, Σαββας (2012). *Θέατρο και παγκοσμιοποίηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Πεφάνης, Γιώργος (1992). *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Διασκέδασης: Το νεομπαρόκ και το τέλος της ιστορίας*. Αθήνα: Πρίσμα.
- Schechner, Richard (1985). *Between Theater and Anthropology*. University of Pennsylvania Press.
- Smith, Mark K. (1999, 2009). "Animateurs, animation and fostering learning and change". *The*
- Taylor, Philip (2003). *Applied Theatre: Creating Transformative Encounters in the Community*. Heinemann Drama.
- Thompson, James (2008). *Applied Theatre: Bewilderment and Beyond*. New York: Peter Lang Ltd.
- Turner, Victor Witter (1982). *From Ritual to Theatre: The Human Seriousness of Play*. Performing Arts Journal Publications.
- Warren, Bernie (2008). *Using the Creative Arts in Therapy and Healthcare: A Practical*

Η ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΓΕΝΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ171	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ποιητική της ετερότητας στην πρώτη μεταπολεμική γενιά		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο, γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE373/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η δημιουργία μιας ερμηνευτικής κοινότητας, η καλλιέργεια της κριτικής και αναγνωστικής ικανότητας των φοιτητών/-τριών, η αισθητική καλλιέργεια και η ανάδειξη, μέσα από τα ποιητικά κείμενα, της ετερότητας ως βασικού στοιχείου μιας σύγχρονης «ηθικής». Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτητές/-τριες να είναι σε θέση: • Να γνωρίζουν τις ιστορικές, πολιτιστικές, κοινωνικές, ιδεολογικές και αισθητικές συνθήκες της μεταπολεμικής περιόδου. • Να κατανοούν τα κυρίαρχα στοιχεία της ποιητικής της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς.

- Να συσχετίζουν τα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας με τα πολιτισμικά, ειδολογικά, αισθητικά και ιστορικά τους συμφραζόμενα.
- Να προσδιορίζουν τις συνέχειες και τις διαφοροποιήσεις σε σχέση με την προηγούμενη λογοτεχνική παράδοση.
- Να γνωρίζουν τους βασικούς εκπροσώπους της περιόδου και το έργο τους.
- Να κατανοούν βασικές πτυχές της έννοιας της ετερότητας.
- Να αναλύουν και να συγκρίνουν σημαντικά έργα της νεοελληνικής λογοτεχνίας υπό το πρίσμα της ετερότητας και των επιμέρους εννοιών της.
- Να αντιλαμβάνονται και να συζητούν με κριτικό τρόπο ζητήματα όπως «η ποίηση της ήττας», «η ποιητική ηθική» και η ποιητική ταυτότητα.

Γενικές Ικανότητες

- Κατανόηση βασικών εννοιών για την προσέγγιση του παρελθόντος
- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Καλλιέργεια της αυτενέργειας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζεται στους ποιητές της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, οι οποίοι δημοσιεύουν τις πρώτες τους συλλογές, κυρίως, κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής.

Εξετάζονται:

1. Οι ιστορικές, πολιτιστικές, κοινωνικές, ιδεολογικές και αισθητικές συνθήκες της μεταπολεμικής περιόδου, η οποία σηματοδοτείται από τον Β' παγκόσμιο πόλεμο και την κατοχή, τον Εμφύλιο (1947-49), την ήττα της Αριστεράς, τη δικτατορία (1967-74). Σε παγκόσμιο επίπεδο, η διεθνής οικονομική κρίση, ο τρόμος του φασισμού, η απειλή ενός πυρηνικού πολέμου, η οικονομική και πολιτική αμερικανική διείσδυση και οι αναταράξεις του κομμουνιστικού κόσμου δεσπόζουν στην μεταπολεμική εποχή.
2. Το ζήτημα των λογοτεχνικών γενεών σε συσχέτισμό με την υπό μελέτη γενιά.
3. Η κριτική υποδοχή των πρώτων φανερωμάτων των ποιητών της γενιάς.
4. Το ζήτημα της «ποίησης της ήττας» και της «ποιητικής ηθικής»

Οι θεματικές περιοχές της πρώτης μεταπολεμικής ποιητικής γενιάς, που φανερώνουν την κοινή μοίρα των ποιητών και την ανταπόκρισή τους στα προβλήματα των καιρών τους.

5. Η θεματική του πολέμου, του κοινού αντιφασιστικού και ανθρωπιστικού οράματος, της ιδεολογική δέσμευσης,
6. Η θεματική της θυσίας και του χρέος απέναντι στους νεκρούς συντρόφους, η προδοσία και η έκπτωση των ιδεολογιών,

7. Η θεματική της μνήμης και της λήθης, η αποτίμηση του παρελθόντος και της ιστορίας, η αποξένωση, η επιθυμία φυγής από την πραγματικότητα, η αμφισβήτηση της ποιητικής ταυτότητας

Αναλύονται, παράλληλα, τα σημαντικότερα συστατικά της μεταπολεμικής ποιητικής υπό το πρίσμα της ετερότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στο ζήτημα της ποιητικής ταυτότητας:

8. Ο κοινωνικός ρόλος του ποιητή και της τέχνης του αλλά και η αμφισβήτηση της δυνατότητας της ποίησης να μεταδώσει τα μηνύματά της.
9. Η ασυμβατότητα μεταξύ ποιητικού λόγου και βιώματος ή πράξης.
10. Η αποξένωση του ποιητικού εγώ και ο περιορισμός του στο περιθώριο του παρόντος, η απουσία σημείων αναφοράς και η προσκόλληση στο παρελθόν. Η θεματική του «αλλού».
11. Η ποίηση ως ετερότητα, ακόμα και για τον ίδιο τον δημιουργό, η τέχνη που βιώνεται ως πόνος ή αρρώστια.
12. Η διαδικασία αναζήτησης του χαμένου κοινωνικού εαυτού και ανασύνθεσης του «διασπασμένου» προσώπου.
13. Τέλος, επιχειρείται ανακεφαλαίωση και σύνθεση, με βάση την παρατήρηση του Δ.Ν. Μαρωνίτη για μια «κοινή τράπεζα θεμάτων και μοτίβων» της πρώτης μεταπολεμικής ποιητικής γενιάς.

Στο μάθημα προσεγγίζεται εκ του σύνεγγυς και διακεκριμένα το έργο ποιητών όπως οι Μ. Αναγνωστάκης, Τ. Σινόπουλος, Τ. Λειβαδίτης, Ν. Καρούζος, Μ. Κατσαρός, Κλ. Κύρου, Τ. Πατρίκιος κ.ά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις της διδάσκουσας, παρουσιάσεις και συζήτηση θεμάτων, εργασιών και ασκήσεων στην αίθουσα διδασκαλίας.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση e-class: πληροφορίες μαθήματος, ανάρτηση σημειώσεων και διδακτικού υλικού, ανάρτηση ασκήσεων, ανακοινώσεις, επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/-τριες, χρήσιμοι σύνδεσμοι. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία: Προβολή σημειώσεων σε power point, βιντεοδιαλέξεις-παραδόσεις των μαθημάτων αναρτημένες στο Youtube.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	

	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση κειμένων και βιβλιογραφίας	26
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: I. Αξιολόγηση προαιρετικών ατομικών εργασιών, συμμετοχή στις συζητήσεις και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, παρουσίαση εργασιών κ.ά. 20% II. Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος – Τελική συμπερασματική αξιολόγηση: 80% (εφόσον έχει γίνει προαιρετική εργασία) / 100% (εφόσον δεν έχει γίνει εργασία) με: • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων / Ανάλυση επιλεγμένων κειμένων διδαγμένων ή αδιδακτων. Ανάρτηση παραδείγματος κριτηρίου αξιολόγησης- άσκησης στο eclass του μαθήματος. Προφορική εξέταση φοιτητών/-τριών ΑΜΕΑ/με βεβαιωμένη δυσλεξία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Αλεξιάδου, Θεοδούλη (2020), <i>Η ποιητική της ετερότητας. Κείμενα για την πρώτη μεταπολεμική γενιά</i>, Αθήνα: Εκάτη. (Εύδοξος) Αργυρίου, Αλέξανδρος (1986), «Η πρώτη μεταπολεμική ποιητική μας γενιά», <i>Αναψηλαφήσεις σε δύσκολους καιρούς</i>, Αθήνα: Κέδρος. <i>Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία (1990³)</i>, τ. Ε', επιμ. Α. Αργυρίου, Αθήνα: Εκδόσεις Σοκόλη. Ιλίνσκαγια, Σόνια (1986⁵) <i>Η μοίρα μιας γενιάς. Συμβολή στη μελέτη της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης στην Ελλάδα</i>, μεταφραστική επιμέλεια Μ. Αλεξανδρόπουλος, Αθήνα: Κέδρος.
--

- Κοκόλης, Ξενοφών (1987), «Ο ξένος εαυτός. Ένα θεματικό συστατικό της πρώτης μεταπολεμικής ποιητικής γενιάς», Πρακτικά Έκτου Συμποσίου Ποίησης, *Νεοελληνική μεταπολεμική ποίηση*, Παν/μιο Πατρών, 4-6 Ιουλίου 1986, Αθήνα: Γνώση.
- Μαρωνίτης, Δ. Ν. (1976) *Ποιητική και πολιτική ηθική. Πρώτη μεταπολεμική γενιά. Αλεξάνδρου-Αναγνωστάκης-Πατρίκιος*, Αθήνα: Κέδρος.
- Μέντη, Δώρα (1995), *Μεταπολεμική πολιτική ποίηση. Ιδεολογία και ποιητική*, Αθήνα: Κέδρος.
- Τζιόβας, Δημήτρης, «*Η Ποιητική της ενοχής και το υλικό σθένος των λέξεων*», Ποίηση, τχ. 3, άνοιξη 1994.
- Τζιόβας, Δημήτρης (2017), *Η πολιτισμική ποιητική της ελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική*, Ηράκλειο: ΠΕΚ.
- Alexiadou, Théodouli (2003), *La notion de l'autre dans la poésie grecque contemporaine. Première génération poétique d'après-guerre*, Thèse de troisième cycle, Université Paris-IV-Sorbonne.
- Beaton, Roderick (1996) *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία. Ποίηση και πεζογραφία, 1821- 1992*, μτφρ. Ε. Ζούργου-Μ. Σπανάκη, Αθήνα: Νεφέλη.
- Freud, Sigmund (1985), «*Das Unheimliche*», 1919. Σε γαλλική μετάφραση, *L'inquiétante étrangeté et autres essais*, μετάφρ. Bertrand Féron, Paris: Gallimard.
- Levinas, Emmanuel (1991⁴), *Le temps et l'autre*, Paris: Quadrige/PUF.
- Rank, Otto (1973), *Don Juan et Le double*, Paris: Payot.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ204	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονες χορογραφικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		39	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE558/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις σύγχρονες έννοιες, ιδέες και πρακτικές της χορογραφίας και του χορού ως παραστατικής τέχνης σε μια εποχή που τα όρια των τεχνών διαχέονται. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: • Να αναγνωρίζουν και να δίνουν παραδείγματα των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του χορού και της έννοιας της χορογραφίας στον 21ο αιώνα • Να κατονομάζουν και να κατανοούν βασικούς προβληματισμούς του σύγχρονου χορού ως πρακτική που επιτελείται σε θεατρικά και μη θεατρικά πλαίσια (δημόσιος χώρος, μουσεία, αρχεία, προγράμματα για την κοινότητα)

- Να διακρίνουν σημαντικά ρεύματα, πρόσωπα και γεγονότα της ιστορίας του χορού στον αιώνα μας.
- Να συσχετίζουν θεωρητικές ιδέες (φιλοσοφικές, κοινωνιολογικές, ανθρωπολογικές κτλ) με συγκεκριμένα παραδείγματα πρακτικών από το χορό.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα προάγει τις εξής ικανότητες των φοιτητών/τριών (στο πλαίσιο του μαθήματος και της εκπόνησης της εργασίας):

- Λήψη αποφάσεων στην επιλογή, σχεδιασμό και ολοκλήρωση της γραπτής εργασίας
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα καθώς οι θεματικές αναλύουν ακριβώς συναφή θέματα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον καθώς οι θεματικές αναλύουν ακριβώς συναφή θέματα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου καθώς οι θεματικές αναλύουν ακριβώς συναφή θέματα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής μέσα από το διάλογο μέσα στην τάξη
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει τη σκιαγράφηση βασικών εξελίξεων στην έννοια και την πρακτική του σύγχρονου χορού στα τέλη του 20ού –αρχές 21ου αιώνα, μέσα από τη μελέτη θεωρητικών κειμένων και επιλεγμένων χορογραφικών παραδειγμάτων. Με γνώμονα ερωτήματα όπως, πώς νοείται η χορογραφία, ποια είναι η λειτουργία της με καλλιτεχνικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς όρους, ποιος είναι ο ρόλος του ερμηνευτή και του κοινού.

Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τις εξής θεματικές:

1. Εισαγωγή. Από τη δεκαετία του 1960 και μετά.
2. Νέες εννοιολογήσεις στη χορογραφία και την κίνηση.
3. Εννοιολογικός χορός (conceptual dance).
4. Διευρυμένη έννοια της χορογραφίας (expanded notion of choreography) και Μεταχορός (postdance).
5. Η χορογραφία εκτός θεατρικού πλαισίου στον 21^ο αιώνα (site specific, social choreography, περιπατητικές κτλ);
6. Μνήμη, σώμα και αρχείο;
7. Χορός και μουσείο;

8. Χορογραφία πέρα από την κίνηση: Ακουστική/προφορική δραματουργία (Aural/Oral Dramaturgies) – γλωσσική χορογραφία (language choreography);
9. Μετα-αποικιακές και γηγενείς προσεγγίσεις (post-colonial and indigenous perspectives); Ταυτότητα και φύλο (Identity and Gender);
10. Μετα-ανθρώπινο (Post-human);
11. Κοινό και νέοι ρόλοι: Συμμετοχικές παραστάσεις και project στην κοινότητα (Participatory and community projects)
12. Παρουσίαση εργασιών των φοιτητών/τριών
13. Απολογισμός μαθημάτων. Συμπεράσματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο Πρόσκληση καλλιτεχνών ή επιστημόνων συναφών με το εκάστοτε θέμα											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων (ppt παρουσιάσεις) Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (οπτικοακουστικό υλικό) Επιπλέον, υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω του εκπαιδευτικού υλικού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass. Συνεχής επαφή με τους φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας eclass και email.											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση κεφαλαίων βιβλίων και άρθρων</td><td>20</td></tr><tr><td>Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών</td><td>26</td></tr><tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>15</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση κεφαλαίων βιβλίων και άρθρων	20	Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών	26	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	15
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις	39											
Μελέτη και ανάλυση κεφαλαίων βιβλίων και άρθρων	20											
Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών	26											
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	15											

	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Συγγραφή και παρουσίαση στην τάξη ερευνητικής εργασίας με παράλληλη χρήση οπτικοακουστικού υλικού. Παρουσίαση 50% της βαθμολογίας Συγγραφή εργασίας 50% της βαθμολογίας	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Carlson, Marvin (2014) *Performance. Μια κριτική εισαγωγή*, Αθήνα: Παπαζήσης

Lepecki, André (2006) *Exhausting Dance: performance and the politics of movement*, London and New York: Routledge

Lepecki, André (2016) *Singularities: dance in the age of performance*, London and New York, Routledge 2016.

Bishop, Claire (2024) *Disorder Attention: How We Look at Art and Performance Today*, London: Verso

Bishop, Claire (2012) *Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship*, London: Verso

Cvejić, Bojana (2015) *Choreographing Problems, Expressive Concepts in Contemporary Dance and Performance*, London: Palgrave Macmillan

Andersson, Daniel, Mette Edvardsen and Marten Spangberg (eds.) (2017) *Post-Dance*, Stockholm: MDT

Ρανσιέρ, Ζακ (2015) *Ο χειραφετημένος θεατής*, Αθήνα: Εκκρεμές

Πεφάνης, Γιώργος (2018) *Θεατρικά Bestiaria. Θεατρικές και Φιλοσοφικές Σκηνές της Ζωικότητας*, Αθήνα: Παπαζήσης

Αυγητίδου Ν. Αγγελική, Βαμβακίδου Σ. Ιφιγένεια *Performance Now 1. Επιτελεστικές Πρακτικές στην Τέχνη και Δράσεις in situ*, Αθήνα: Εκδοτικός οίκος Ιων

Cooper Albright, Ann (2016) *Χορογραφώντας τη διαφορά*, Αθήνα: νήσος

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Performance Research, Critical Stages, Dance Research Journal

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ158	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο και Ψηφιακές Τεχνολογίες στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα ελεύθερης επιλογής παιδαγωγικής & διδακτικής επάρκειας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Παιδαγωγική και Διδακτική του Θεάτρου		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή με ανάθεση εργασίας, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE350/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Επιλέγουν τη διδακτική μεθοδολογία που ενδείκνυται με βάση τον σκοπό του μαθήματος της θεατρικής αγωγής.
- Επαναπροσδιορίζουν τη σχέση θεωρίας και πράξης της διδασκαλίας του θεάτρου ως προς τις βασικές αρχές της παιδαγωγικής και των τεχνολογιών για την εφηβική ηλικία.
- Οργανώνουν τον σχεδιασμό της διδασκαλίας του θεάτρου στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες της ομάδας και να τον εφαρμόζουν στην πράξη.
- Συνθέτουν πρωτότυπα μαθήματα, ασκήσεις, δρώμενα και θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα και να τα εφαρμόζουν στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση για εφήβους και νέους.
- Αξιοποιούν κριτικά τη θεωρία για τον σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων θεάτρου για το Γυμνάσιο και το Λύκειο.
- Δημιουργούν παραστάσεις, δρώμενα και μορφές σύγχρονου θεάτρου, ως διεργασίες τέχνης και έρευνας στην εκπαίδευση.

• Εφαρμόζουν στην πράξη είδη και μεθοδολογίες αξιολόγησης της θεατρικής αγωγής με τη χρήση της τεχνολογίας • Αξιοποιούν τις ψηφιακές τεχνολογίες στη διδασκαλία και στη θεατρική/σκηνική πράξη. • Παράγουν ερευνητικό και καλλιτεχνικό έργο το οποίο να συνθέτει τη θεωρία με τις πρακτικές δραστηριότητες. • Αναγνωρίζουν και να εφαρμόζουν διαθεματικές δραστηριότητες θεατρικής και κινηματογραφικής παιδείας
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος αφορά στην εφαρμογή του θεάτρου και του δράματος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Οι δύο άξονες του μαθήματος, οι οποίοι αφορούν στην ειδική εφαρμογή του θεάτρου στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και στην αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στη Θεατρική Αγωγή, μελετώνται παράλληλα. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να μπορούν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν μαθήματα, δράσεις, αναλυτικά προγράμματα θεάτρου και δράματος για το Γυμνάσιο και το Λύκειο, να δημιουργούν παραστάσεις και δρώμενα για εφήβους και νέους και να δραστηριοποιούνται στο πεδίο της έρευνας με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στο πλαίσιο αυτό, μελετώνται επίσης μορφές του ψηφιακού θεάτρου και δράματος και εφαρμογές των ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών) για τη θεατρική αγωγή στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση, καθώς και μορφές του εφηβικού θεάτρου και του θεάτρου για νέους. Το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα. Στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιούνται πρακτικές ασκήσεις και καλλιτεχνικές δραστηριότητες σε σχολεία, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι: • Εφαρμογές μεθόδων παιδαγωγικής και διδακτικής του θεάτρου στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση • Εφαρμογές μεθόδων θεατρικής αγωγής στο πλαίσιο των κοινωνικών μορφών του θεάτρου στην εκπαίδευση • Παιδαγωγικές αρχές και μορφές διδασκαλίας του θεάτρου για την εφηβική ηλικία • Θεατρική και κινηματογραφική παιδεία: διαθεματικές προσεγγίσεις • Ψηφιακό θέατρο και δράμα: εννοιολόγηση και εφαρμογές • Ψηφιακές Τεχνολογίες και Θέατρο • Ψηφιακές Τεχνολογίες στη Θεατρική Αγωγή

- Δραματοουργία για εφήβους και νέους: περιεχόμενο, επιλογές, διδακτική μεθοδολογία
- Θέατρο για εφήβους και νέους
- Θέατρο και Ευπαθείς/Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες
- Εργαστηριακές προσεγγίσεις του θεάτρου στην εκπαίδευση
- Χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδασκαλία του θεάτρου στην εκπαίδευση
- Ψηφιακές τεχνολογίες, σκηνικά δρώμενα και θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα
- Μορφές και ζητήματα αξιολόγησης

Διδακτέα Ύλη ανά Εβδομάδα

1^η εβδομάδα: «Εισαγωγή στο εφηβικό θέατρο. Η σύνδεση με την εφηβική ζωή»

2^η εβδομάδα: «Μορφές του θεάτρου στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Εργαστηριακές προσεγγίσεις»

3^η εβδομάδα: «Ψηφιακές τεχνολογίες και θέατρο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση»

4^η εβδομάδα: «Δημιουργική και θεατρική γραφή στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση»

5^η εβδομάδα: «Από τον αυτοσχεδιασμό στην παράσταση. Διακειμενικές συνθέσεις»

6^η εβδομάδα: «Το αυτοτελές θεατρικό έργο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση»

7^η εβδομάδα: «Θέατρο και προγράμματα σπουδών για τις ανθρωπιστικές και θετικές επιστήμες»

8^η εβδομάδα: «Δραματοποίηση κειμένου και διασκευές στην εφηβική ηλικία»

9^η εβδομάδα: «Ψηφιακές Τεχνολογίες και σκηνική πράξη. Διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις»

10^η εβδομάδα: «Θέατρο στην κοινότητα για εφήβους και νέους»

11^η εβδομάδα: «Θέατρο και μη τυπική εκπαίδευση. Δοκιμές»

12^η εβδομάδα: «Εφαρμογές εφηβικού θεάτρου σε σχολεία και δομές τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης»

13^η εβδομάδα: «Θέατρο, έρευνα και πράξη. Εφαρμογές και αποτελέσματα»

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Δειγματική διδασκαλία στα σχολεία και σε φορείς/δομές τέχνης, εκπαίδευσης & φιλοξενίας νέων Αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδασκαλία, στην εργαστηριακή εκπαίδευση, στη δημιουργία θεατρικών δρώμενων και παραστάσεων και στην επικοινωνία με τους φοιτητές (χρήση της ηλεκτρονικής τάξης, αξιοποίηση ψηφιακών προγραμμάτων και εφαρμογών εύρεσης και προβολής ερευνητικού και διδακτικού υλικού, χρήση του προτζέκτορα ως διδακτικού και καλλιτεχνικού μέσου κ.ά.).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39

	Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας και προετοιμασία πρακτικών δραστηριοτήτων	14
	Επιτόπιες ασκήσεις	10
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	15
	Εκπόνηση εργασίας	22
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Παράδοση & Παρουσίαση (προφορική εξέταση) εργασίας με θεατροπαιδαγωγικό/ψηφιακό περιεχόμενο & Συμμετοχή στο μάθημα. Προφορική εξέταση με παράδοση εργασίας με θεωρητικό και πρακτικό/καλλιτεχνικό περιεχόμενο. Οι φοιτητές αφενός παρουσιάζουν προφορικά την εργασία τους και αφετέρου εξετάζονται προφορικά σε αυτήν. Επιπροσθέτως, καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικές με την ύλη του μαθήματος και τη συμμετοχή τους στις πρακτικές δραστηριότητες και ασκήσεις που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Αξιολογούνται οι γνωστικές και ψυχοκινητικές δεξιότητες καθώς και οι συμπεριφορές και στάσεις που αναπτύσσει ο/η φοιτητής/τρια σε όλα τα στάδια εξέλιξης του μαθήματος. Αξιολογείται η εξέλιξη των φοιτητών/τριών στις θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες και η συμμετοχή τους στις ασκήσεις που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Για τον λόγο αυτό εφαρμόζεται συνδυασμός διαμορφωτικής αξιολόγησης, αξιολόγησης της διαδικασίας και του αποτελέσματος. Επικουρικά, προωθείται η αυτοαξιολόγηση και η ομαδική αξιολόγηση σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, με τη χρήση και εφαρμογή τεχνικών αξιολόγησης θεάτρου και δράματος στην εκπαίδευση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Depover Christian, Karsenti Thierry, Κόμης Βασίλης, 2010: *Διδασκαλία με τη χρήση της τεχνολογίας: Προώθηση της μάθησης, ανάπτυξη ικανοτήτων*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Fleming, Mike, 2003: *Starting Drama Teaching*, London: David Fulton Publishers.

Kempe Andy, Warner Lionel, 1997: *Starting with Scripts*, Cheltenham: Stanley Thornes.

Κοντογιάννη, Άλκηστις, 2008: *Μαύρη αγελάδα άσπρη αγελάδα. Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα*, Αθήνα: Τόπος.

Μουδατσάκης, Τηλέμαχος, 2008: *Το θέατρο ως πρακτική τέχνη στην εκπαίδευση. Από τον Stanislavski, τον Brecht και τον Grotowski στο σκηνικό δοκίμιο*, Αθήνα: Εξάντας.

- Moore, Alex, 2000: *Teaching and Learning. Pedagogy, Curriculum and Culture*, London and New York: Routledge.
- Patterson Jim, Donna McKenna-Crook, Swick Melissa, 2006: *Theatre in the Secondary School Classroom. Methods and Strategies for the beginner teacher*. Portsmouth: Heinemann.
- Παπαδόπουλος, Σίμος, 2010: *Παιδαγωγική του θεάτρου*, Αθήνα: Σ.Π Παπαδόπουλος.
- Somers, John, 1994: *Drama in the Curriculum*, London and New York: Cassell
- Taylor, Phil, 2000: *The Drama Classroom. Action, reflection, transformation*, London, New York: Routledge.
- Τζιμογιάννης, Αθανάσιος, 2019: *Ψηφιακές Τεχνολογίες και μάθηση του 21ου αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Φανουράκη, Κλειώ, 2016: *Το θέατρο στην εκπαίδευση με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ II

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΠ102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική άσκηση στην εκπαίδευση και στην κοινότητα II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις / βιωματικό εργαστήριο		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιλογής. Ειδικό μάθημα για την απόκτηση διδακτικής και παιδαγωγικής επάρκειας.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Διδακτική άσκηση στην εκπαίδευση και στην κοινότητα I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE367/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να: -σχεδιάζουν, αξιολογούν και εφαρμόζουν μαθήματα θεατρικής αγωγής για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης καθώς και για την εκπαίδευση ενηλίκων και τη δια βίου μάθηση

- Κατανοούν τις διαφορετικές προσεγγίσεις της διδακτικής του θεάτρου στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση
- Αξιολογούν τις θεατρολογικές και θεατροπαιδαγωγικές εφαρμογές στην εκπαίδευση
- Εφαρμόζουν διαφορετικές μορφές και μεθόδους διδασκαλίας του θεάτρου με κριτήριο την εκάστοτε σχολική βαθμίδα και το είδος του σχολείου ή της δομής φιλοξενίας παιδιών και νέων.
- Εστιάζουν στις διδακτικές ανάγκες του θεάτρου στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ερευνούν και αξιοποιούν σύγχρονες μεθοδολογίες διδασκαλίας, με έμφαση στη βιωματική μάθηση.
- Επινόουν και να διαχειρίζονται ιστορίες και αφηγήσεις, εντός και εκτός ρόλου.
- Καλλιεργούν διακαλλιτεχνικές δεξιότητες για τη βελτίωση του ατομικού τους προφίλ στην εκπαίδευση
- Συνεργάζονται σε μικρές και μεγάλες ομάδες και ταυτόχρονα να συνθέτουν το προσωπικό τους προφίλ ως θεατρολόγοι στην εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα «Διδακτική άσκηση στην εκπαίδευση και στην κοινότητα II» στοχεύει στην οικείωση και στην προετοιμασία των φοιτητών για τη διδασκαλία της θεατρικής αγωγής στην τυπική εκπαίδευση, με έμφαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και σε δομές μη τυπικής εκπαίδευσης.

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στις διδακτικές εφαρμογές της θεατρικής αγωγής για παιδιά, εφήβους και νέους και στην έμπρακτη υλοποίηση πρακτικής/διδακτικής άσκησης σε σχολεία, δομές, και φορείς της εκπαίδευσης και της κοινότητας (διαπολιτισμική και θεατρική αγωγή, θεατρική και ειδική αγωγή, θέατρο και νοσοκομεία, θέατρο και τρίτη ηλικία, θέατρο και δομές κοινωνικής προστασίας κ.ά)

Το μάθημα έχει μικτό χαρακτήρα θεωρίας και πράξης, και δίνει έμφαση στην αξιολόγηση της διδακτικής άσκησης, στη διαλεκτική διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης και στην επαφή των φοιτητών/τριών με τις πραγματικές συνθήκες οργάνωσης, σχεδιασμού και εφαρμογής μαθημάτων και δρώμενων θεατρικής αγωγής, μικρής και μεγάλης διάρκειας.

Βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Διδακτική μεθοδολογία, παιδαγωγικές επιρροές και προσεγγίσεις
- Διδακτικές αρχές και θεατρικές συμβάσεις για την εφηβεία
- Θέατρο στο Γυμνάσιο

- Θέατρο στο Λύκειο
- Διδακτική και Εφαρμογές του θεάτρου για ευπαθείς/ευάλωτες κοινωνικές ομάδες εφήβων και νέων
- Ο ρόλος και οι «ρόλοι» του θεατρολόγου στο εφηβικό και νεανικό θέατρο
- Η κοινωνικοπολιτική διάσταση του θεάτρου στην εκπαίδευση και στην κοινότητα

Διδακτέα Ύλη ανά Εβδομάδα

1^η εβδομάδα: «Βασικές αρχές διδακτικής του θεάτρου στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων»

2^η εβδομάδα: «Ο ρόλος του θεατρολόγου ως εμπνευστή και εκπαιδευτικού θεατρικής αγωγής. Η σύνδεση με την εφηβεία»

3^η εβδομάδα: «Εμπύχωση και Διδασκαλία. Αρχές και μεθοδολογία»

4^η εβδομάδα: «Η θεατρική αγωγή για παιδιά 6-8 και 8-12 ετών. Η περίπτωση της πέμπτης και έκτης δημοτικού»

5^η εβδομάδα: «Η θεατρική αγωγή στο Γυμνάσιο»

6^η εβδομάδα: «Η θεατρική αγωγή στο Λύκειο»

7^η εβδομάδα: «Σχεδιασμοί μαθημάτων για εφηβικές ομάδες»

8^η εβδομάδα: «Σχεδιασμοί θεατρικών δρώμενων για παιδιά και νέους»

9^η εβδομάδα: «Από τη διδασκαλία στην παράσταση. Προσεγγίσεις και προεκτάσεις στη σχολική και θεατρική σκηνή»

10^η εβδομάδα: «Θεατρικά δρώμενα και σκηνικές παρουσιάσεις για την τυπική και μη τυπική εκπαίδευση»

11^η εβδομάδα: «Θέατρο, Κοινότητα και Ομάδες: ανάγκες, αξίες και εφαρμογές»

12^η εβδομάδα: «Οι ρόλοι του εκπαιδευτικού θεατρικής αγωγής στο σχολείο και στην κοινότητα»

13^η εβδομάδα: «Θέατρο για εφήβους και νέους: Έρευνα και Αξιολόγηση»

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο Παράλληλη αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τάξης Δειγματικές διδασκαλίες στα σχολεία και σε φορείς τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης Βιωματικά εργαστήρια και σεμινάρια
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (μουσική, βίντεο). Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	

	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	20
	Παρατήρηση & Διδασκαλία	25
	Εργασίες (προφορικές & γραπτές)	15
	Καλλιτεχνική δημιουργία	15
	Σεμινάρια	5
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Παράδοση εργασίας/portfolio (ερευνητικό & καλλιτεχνικό) από τη διδακτική άσκηση στα σχολεία το οποίο εμπεριέχει ενδιάμεσες προφορικές και γραπτές μικρές εκθέσεις προόδου, φύλλα αξιολόγησης και την πορεία της έρευνας και της δράσης τους στο σχολείο & συμμετοχή στις δραστηριότητες του μαθήματος [ερευνητικές, θεατροπαιδαγωγικές, διακαλλιτεχνικές, σκηνικές]. Συμμετοχή στο μάθημα (εργαστήρια, προφορικές και γραπτές ασκήσεις, κ.ά) 40% Διδακτική άσκηση 60% [μαθήματα και θεατρικές παραστάσεις, δρώμενα] Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικές με την ύλη του μαθήματος και τη συμμετοχή τους στις πρακτικές δραστηριότητες και ασκήσεις που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Αξιολογούνται οι γνωστικές και ψυχοκινητικές δεξιότητες καθώς και οι συμπεριφορές και στάσεις που αναπτύσσει ο/η φοιτητής/τρια σε όλα τα στάδια εξέλιξης του μαθήματος. Αξιολογείται η εξέλιξη των φοιτητών/τριών στις θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες και η συμμετοχή τους στις ασκήσεις που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Για τον λόγο αυτό εφαρμόζεται συνδυασμός		

	διαμορφωτικής αξιολόγησης, αξιολόγησης της διαδικασίας και του αποτελέσματος. Επικουρικά, προωθείται η αυτοαξιολόγηση και η ομαδική αξιολόγηση σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, με την εφαρμογή τεχνικών του θεάτρου στην εκπαίδευση.
--	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Διδακτικό πακέτο θεατρικής αγωγής στο δημοτικό σχολείο για τον μαθητή και τον διδάσκοντα: <http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php?course=DSDIM-G102>
- Άλκηστις Κοντογιάννη, *Το βιβλίο της δραματοποίησης*, έκδοση Άλκηστις, Αθήνα 1989.
- Άλκηστις Κοντογιάννη, *Μαύρη αγελάδα άσπρη αγελάδα: Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα*, Τόπος, Αθήνα 2008.
- Άλκηστις Κοντογιάννη, *Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση*, Πεδίο, Αθήνα 2012.
- Αυδή, Α. & Χατζηγεωργίου, Μ., *Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2007.
- Αυδή, Α. & Χατζηγεωργίου, Μ., *Όταν ο δάσκαλος μπαίνει σε ρόλο. 50 προτάσεις για θεατρικά εργαστήρια με Δάσκαλο σε Ρόλο*, Μεταίχμιο, Αθήνα
- Γκόβας, Ν., *Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2002.
- Γραμματάς, Θ., *Η διδακτική του θεάτρου*, Τυπωθήτω, Αθήνα 1999.
- Κουρετζής, Λ. *Το θεατρικό παιχνίδι και οι διαστάσεις του*, Ταξιδευτής, Αθήνα 2008.
- Παπαδόπουλος, Σ. *Παιδαγωγική του θεάτρου*, εκδότης Σ.Π. Παπαδόπουλος, Αθήνα 2010.
- Χρηστάκης, Κ. (2002). *Διδακτική προσέγγιση παιδιών και νέων με μέτριες και σοβαρές δυσκολίες μάθησης*, Ατραπός, Αθήνα 2002.
- Beauchamp, H., *Τα παιδιά και το δραματικό παιχνίδι*, μτφρ. Ε. Πανίτσκα, Τυπωθήτω, Αθήνα 1998.
- Boal, A., *Το θέατρο του καταπιεσμένου*, μτφ. Ελπίδα Μπραουδάκη, Θεωρία, Αθήνα 1981.
- Boal, A., *Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και μη ηθοποιούς*, Σοφία, μτφρ. Μ. Παπαδήμα, Θεσσαλονίκη 2013.
- Goleman, D., *Η συναισθηματική νοημοσύνη. Γιατί το «EQ» είναι πιο σημαντικό από το «IQ»*, Μτφρ. Άννα Παπασταύρου, Πεδίο, Αθήνα 2011.
- Faure, G. & Lascar, S., *Το θεατρικό παιχνίδι*, μτφρ. Α. Στρουμπούλη, Gutenberg, Αθήνα 1988.
- Hornbrook, D., *Education and Dramatic Art*, Blackwell, Oxford 1989.

Kitson , Neil, Spiby , Ian, *Drama 7-11: Developing Primary Teaching Skills*, Routledge, London, New York 1997.

Neelands, J. & Goode, T., *Structuring Drama Work*, Cambridge United Press, Cambridge 2000.

Somers, John, *Drama in the curriculum*, Cassell, London 1995.

Φανουράκη, Κ., Πεφάνης, Γ.Π. (Επιμ.). (2021). *Εφαρμοσμένο θέατρο: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και μάθησης μέσω παραστατικών τεχνών*. Παπαζήσης.

Φανουράκη, Κ., Λακίδου, Ι. (Επιμ.). (2023). *Σύγχρονες εφαρμογές της θεατρικής αγωγής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. Παπαζήσης.

Φανουράκη, Κ., *Το αυτοτελές θεατρικό έργο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Διδασκαλία, παράσταση, θεατρική γραφή*. Παπαζήσης, 2024.

Woolland B., *Η διδασκαλία του δράματος στο δημοτικό σχολείο*, μτφρ. Ε. Κανηρά, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΥ ΒΙΝΤΕΟ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΠ104	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η αξιοποίηση του διαδραστικού και δημιουργικού βίντεο στη Θεατρική Αγωγή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιλογής, παιδαγωγικού χαρακτήρα		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE605/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: Γνώση:

- αναγνωρίζουν τις βασικές τεχνικές παραγωγής και επεξεργασίας βίντεο, όπως το μοντάζ, η επεξεργασία εικόνας και ήχου.
- περιγράφουν τις δυνατότητες των ειδικών λογισμικών για τη δημιουργία διαδραστικών βίντεο στη θεατρική εκπαίδευση.

Κατανόηση:

- εξηγούν πώς η χρήση διαδραστικών βίντεο ενισχύει την εμπειρία μάθησης στο θεατρικό πλαίσιο
- συζητούν την εφαρμογή τεχνολογιών επαυξημένης πραγματικότητας και ψηφιακής αφήγησης στην εκπαιδευτική διαδικασία

Εφαρμογή:

- εφαρμόζουν τεχνικές επεξεργασίας βίντεο για την παραγωγή διαδραστικών εκπαιδευτικών εργαλείων
- αναπτύσσουν διαδραστικά σενάρια που ενσωματώνουν δημιουργικά βίντεο στην εκπαιδευτική διαδικασία
- χρησιμοποιούν ψηφιακές πλατφόρμες και λογισμικά για την παραγωγή και παρουσίαση εκπαιδευτικών βίντεο

Ανάλυση:

- αναλύουν την αποτελεσματικότητα των διαδραστικών βίντεο στη θεατρική εκπαίδευση
- συγκρίνουν διαφορετικές προσεγγίσεις στη δημιουργία διαδραστικών βίντεο για εκπαιδευτικούς σκοπούς

Σύνθεση:

- συνδυάζουν τεχνικές ψηφιακής αφήγησης και επαυξημένης πραγματικότητας για τη δημιουργία πολυδιάστατων εκπαιδευτικών βίντεο
- δημιουργούν ολοκληρωμένα πρότζεκτ που ενσωματώνουν συνεργατικά στοιχεία και καινοτόμες μεθόδους βίντεο στην εκπαίδευση

Αξιολόγηση:

- αξιολογούν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των παραγόμενων βίντεο στην ενίσχυση της μάθησης και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών
- κρίνουν την επιτυχία των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται στη θεατρική εκπαίδευση, υποστηρίζοντας με τεκμηριωμένες απόψεις τη χρήση τους

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στη Θεατρική Αγωγή και Χρήση Βίντεο

- Παρουσίαση της έννοιας του διαδραστικού και δημιουργικού βίντεο και του ρόλου του στην εκπαιδευτική διαδικασία της Θεατρικής Αγωγής.

2. Βασικές Τεχνικές Παραγωγής Βίντεο

- Διδασκαλία των βασικών τεχνικών παραγωγής βίντεο, όπως μοντάζ, επεξεργασία εικόνας και ήχου.

3. Εισαγωγή στα Ειδικά Λογισμικά και Πλατφόρμες

- Επίδειξη και χρήση λογισμικών όπως Adobe Premiere, Final Cut, ή άλλα προγράμματα για την παραγωγή και επεξεργασία βίντεο.

4. Δημιουργία Διαδραστικών Σεναρίων

- Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδραστικών σεναρίων που ενσωματώνουν βίντεο για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

5. Τεχνολογίες Επαυξημένης Πραγματικότητας και Ψηφιακής Αφήγησης

- Εφαρμογή τεχνολογιών επαυξημένης πραγματικότητας και ψηφιακής αφήγησης για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής εμπειρίας.

6. Ανάλυση και Ερμηνεία Θεατρικών Κειμένων μέσω Βίντεο

- Δεξιότητες ανάλυσης θεατρικών κειμένων μέσω της χρήσης δημιουργικών βίντεο και διαδραστικών εργαλείων.

7. Συνεργασία σε Ομαδικά Έργα Βίντεο

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας σε ομαδικά πρότζεκτ με χρήση διαδραστικών βίντεο.

8. Ανάπτυξη Κριτικής Σκέψης μέσω Βίντεο

- Προώθηση της κριτικής σκέψης μέσω της δημιουργίας και ανάλυσης βίντεο για θεατρικά έργα.

9. Καινοτόμες Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση με Βίντεο

- Εισαγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων που συνδυάζουν τεχνολογίες βίντεο στην εκπαιδευτική διαδικασία.
10. Εργαστηριακές Ασκήσεις και Πρακτική Εφαρμογή
- Συμμετοχή σε εργαστηριακές ασκήσεις για τη δημιουργία και επεξεργασία βίντεο με πρακτικά παραδείγματα για τη διδακτική του Θεάτρου.
11. Χρήση Ψηφιακών Εργαλείων για Οπτικοποίηση και Παρουσίαση
- Χρήση ψηφιακών εργαλείων για την οπτικοποίηση και παρουσίαση των ερευνητικών ευρημάτων και των βίντεο.
12. Παρουσίαση Ερευνητικών Έργων και Βίντεο
- Προφορικές παρουσιάσεις έργων και ατομικών βίντεο που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
13. Παρουσίαση ομαδικών Διαδραστικών και Δημιουργικών Βίντεο
- Παρουσιάσεις και αναλύσεις έργων και βίντεο που δημιουργήθηκαν ομαδικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις σε αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Εκπαιδευτικό υλικό σε μορφή pptx. • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας και επικοινωνίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-Class και της δημιουργίας ηλεκτρονικής τάξης. • Επίδειξη και χρήση συγκεκριμένων λογισμικών που χρησιμοποιούνται για την εκμάθηση τεχνικών παραγωγής και επεξεργασίας βίντεο, μοντάζ, επεξεργασίας εικόνας και ήχου, τη χρήση ειδικών λογισμικών και πλατφορμών, καθώς και παραδειγμάτων διαδραστικών εφαρμογών (π.χ. Clipchamp, Shotcut, Openshot, Capcut, h5p, κλπ.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις	40
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	10
	Πρακτικές ασκήσεις	40
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		1. Παράδοση ατομικής ή ομαδικής εργασίας ή γραπτή τελική εξέταση κατά περίπτωση. 2. Υποχρεωτική παρακολούθηση των διαλέξεων και συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Φανουράκη, Κλειώ: Το θέατρο στην εκπαίδευση με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2016.
- Ζακόπουλος, Βασίλης: Οι ψηφιακές τεχνολογίες για το θέατρο/δράμα στην εκπαίδευση. Ο υποστηρικτικός ρόλος των ψηφιακών μέσων στην έρευνα και στην πράξη. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2023.
- Σοφός, Α., & Γιασιράνης, Σ. (2022). Η ταινία και το βίντεο στην εκπαίδευση – Προσεγγίσεις και πρακτικές αξιοποίησης στην τάξη [Μεταπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-58>

- Παπαδημητρίου, Σ. και Σοφός, Α. (2022). Αξιοποίηση οπτικοακουστικών μέσων στο σύγχρονο σχολείο. Οδηγός για εκπαιδευτικούς. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΚΟΜΕ.
- Archer, D., & Finger, G. (2018). Interactive video in education: Opportunities and challenges. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 27(1), 71-92.
- Roussou, M. (2004). Learning by doing and learning through play: An exploration of interactivity in virtual environments for children. *Computers in Entertainment (CIE)*, 2(1), 10-10.
- Crosbie, J. (2006). Interactive video and drama education: Enabling student creativity. *Educational Media International*, 43(3), 213-228.
- Bates, A. W. (2015). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*.
- Sherman, R., & Wootten, A. (2010). Interactive video: A new method for teaching performing arts. *International Journal of Education & the Arts*, 11(6), 1-24.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ208	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Στρατηγική Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο μάθημα ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ναι (Εισαγωγή στη Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE645/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • Συζητά έννοιες που συνδέονται με όρους όπως στρατηγική και στρατηγική διοίκηση στο πλαίσιο και τις ιδιαιτερότητες της πολιτισμικής βιομηχανίας • Αναλύει τη σημασία της στρατηγικής για την επιβίωση και ανάπτυξη των καλλιτεχνικών οργανισμών • Περιγράφει το ρόλο των στελεχών διοίκησης στη διαμόρφωση και υλοποίηση της στρατηγικής του οργανισμού • Εξηγεί τα διαφορετικά στάδια στη διαδικασία της στρατηγικής διοίκησης • Εκτιμά τη σημασία της στοχοθεσίας και αναλύει τις διαφορές ανάμεσα στα διαφορετικά είδη στόχων • Περιγράφει τα βασικά συστατικά στοιχεία του επιχειρησιακού σχεδίου (business plan) • Γνωρίζει πώς να εφαρμόζει τα διαφορετικά μεθοδολογικά εργαλεία που είναι διαθέσιμα στην στρατηγική διοίκηση ενός οργανισμού στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού, και συγκεκριμένα εργαλεία που αφορούν: (α) την ανάλυση του

εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος, (β) την επιλογή και υλοποίηση και (γ) την παρακολούθηση υλοποίησης της στρατηγικής • Αναλύει και συγκρίνει τις διαφορετικές εναλλακτικές επιλογές στρατηγικής • Κατανοεί πώς τα επιμέρους λειτουργικά (functional) σχέδια, όπως για παράδειγμα στο μάρκετινγκ, την ανάπτυξη κοινού (audience development), στην παραγωγή, και στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού εξειδικεύουν και υποστηρίζουν τη συνολική στρατηγική του οργανισμού.
Γενικές Ικανότητες
– Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών – Λήψη αποφάσεων – Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις – Αυτόνομη εργασία – Ομαδική εργασία – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα – Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου – Σχεδιασμός και διαχείριση έργων – Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής – Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εμβαθύνει πάνω στο αντικείμενο της διαχείρισης της πολιτισμικής παραγωγής εστιάζοντας σε ζητήματα στρατηγικής διαχείρισης των θεατρικών οργανισμών. Η στρατηγική αφορά την μακροχρόνια κατεύθυνση και το είδος των δραστηριοτήτων που επιλέγει ένας οργανισμός στην προσπάθεια του να επιτύχει την επιβίωση και την ανάπτυξη του. Εδώ θα εξετάσουμε τις έννοιες και τα διοικητικά εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν για την διαμόρφωση, υλοποίηση και τον έλεγχο/αξιολόγηση της στρατηγικής του οργανισμού. Το μάθημα αναλύεται στις ακόλουθες ενότητες:

1. Εισαγωγή στη θεωρία της στρατηγικής: θεωρητικά μοντέλα και προσεγγίσεις στη στρατηγική διοίκηση
2. Ο ρόλος και η σημασία της στρατηγικής στους οργανισμούς στο χώρο των τεχνών
3. Εισαγωγή στο οικοσύστημα των δημιουργικών και πολιτισμικών τομέων οικονομικής δραστηριότητας: χαρακτηριστικά, τάσεις και ιδιαιτερότητες, «πλατφορμοποίηση» (platformification)
4. Διαμόρφωση στρατηγικής και σχεδιασμός: διαδικασία του σχεδιασμού, καλές πρακτικές στη πολιτισμική βιομηχανία
5. «Επιχειρηματικό μοντέλο» (business model) και ο «καμβάς» της στρατηγικής (business model canvas)

6. Όραμα, αποστολή και αξίες: σημασία της «ταυτότητας» του οργανισμού ως βάση για τη διαμόρφωση στρατηγικής
7. Ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος: ευρύτερο μακρο-περιβάλλον (PEST analysis), μοντέλα και μεθοδολογικά εργαλεία για την ανάλυση της άμεσου (task) περιβάλλοντος
8. Ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος: αλυσίδα αξίας, πόροι και ικανότητες, ανθρώπινο και συμβολικό κεφάλαιο, δημιουργικότητα, οργανωσιακή κουλτούρα
9. Στρατηγικές επιλογές: εναλλακτικές στρατηγικές επιλογές ανασύνταξης, σταθερότητας, και ανάπτυξης
10. Αλλαγή και καινοτομία στους οργανισμούς στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού
11. Υλοποίηση και έλεγχος στρατηγικής: οργανωτικά και μεθοδολογικά εργαλεία για την υλοποίηση και την αξιολόγηση της ακολουθούμενης στρατηγικής
12. Επιχειρηματικά σχέδια: μορφές, διαδικασία ανάπτυξης και περιεχόμενο, σχέση της συνολικής στρατηγικής με τα επιμέρους λειτουργικά σχέδια, παραδείγματα και καλές πρακτικές από το χώρο της πολιτισμικής βιομηχανίας
13. Προφορική παρουσίαση ομαδικών εργασιών

Σημειώνεται πως είναι προ-απαιτούμενη η παρακολούθηση του μαθήματος Εισαγωγή στη Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών (68Θ310)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διαλέξεις στηρίζονται στη χρήση διαφανειών μέσω power point, και σε ηλεκτρονικό υλικό που έχει στη διάθεση του ο διδάσκων (π.χ. συνεντεύξεις και ομιλίες διαθέσιμες στο διαδίκτυο [YouTube] πάνω σε θέματα που συνδέονται με το περιεχόμενο του μαθήματος). Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται (α) στην πλατφόρμα e-class για ανακοινώσεις, και διάθεση χρήσιμου πρόσθετου υλικού (δημοσιεύματα, συνεντεύξεις και αναλύσεις), καθώς και (β) με ηλεκτρονική αλληλογραφία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25

	Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε θεατρικούς οργανισμούς	1
	Παρουσιάσεις από επαγγελματίες του χώρου της πολιτισμικής διαχείρισης	1
	Εκπόνηση και προφορική παρουσίαση υποχρεωτικής εργασίας	24
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	10
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση στην ύλη του μαθήματος <i>Υποχρεωτική</i> ομαδική εργασία σε θέμα που θα <i>Προαιρετική</i> ατομική ή ομαδική (2 – 4 φοιτητές) εργασία σε θέμα που θα συμφωνηθεί με τον διδάσκοντα. <i>Γλώσσα εξέτασης:</i> Ελληνικά <i>Μορφή γραπτής εξέτασης:</i> Συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (small essay-type questions). <i>Υπολογισμός τελικού βαθμού:</i> 70% γραπτή εξέταση 30% εργασία (εφόσον παραδοθεί)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σημειώσεις του διδάσκοντα
Μάνατζμεντ & Στρατηγική στις Τέχνες και τον Πολιτισμό (Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2025)

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ209	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά Θέματα στη διαχείριση πολιτισμικών οργανισμών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο μάθημα ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ναι: Εισαγωγή στη Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών (υποχρεωτικό) Στρατηγική Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών (επιλεγόμενο)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

(1) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • Αναγνωρίζει και αναλύει την πολυπλοκότητα, τα προβλήματα, τις προκλήσεις αλλά και τις ιδιαιτερότητες που ενέχονται στη διαχείριση πολιτισμικών οργανισμών • Ορίζει τα στάδια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων • Αναγνωρίζει και κατηγοριοποιεί τις διαφορετικές προσεγγίσεις που μπορούν να

αξιοποιηθούν κατά τη διαδικασία ανάλυσης προβλημάτων σε ένα πολιτισμικό οργανισμό • Εφαρμόζει συγκεκριμένα μεθοδολογικά εργαλεία και τεχνικές μάλιστα για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων στη διαχείριση ενός πολιτισμικού οργανισμού • Κατανοεί πώς η αποστολή, το όραμα και οι αξίες ενός πολιτισμικού οργανισμού καθορίζουν την στρατηγική και τις δραστηριότητες του • Αναγνωρίζει το κρίσιμο ρόλο των ανθρώπων που ασκούν διοίκηση σε ένα πολιτισμικό οργανισμό • Αναλύει τις παραμέτρους του εξωτερικού περιβάλλοντος (απειλές και ευκαιρίες) και του εσωτερικού περιβάλλοντος (δυνάμεις και αδυναμίες) που παίζουν βαρύνοντα ρόλο στην στρατηγική κατεύθυνση του οργανισμού και στη βιωσιμότητά του • Περιγράφει τις διαφορετικές τακτικές με τις οποίες ένας οργανισμός μπορεί να αναπτύξει τη σύνδεση του με το κοινό στο οποίο απευθύνεται (audience development & engagement) • Αναπτύξει τις ερευνητικές τους δεξιότητες για την εκπόνηση της μελέτης περίπτωσης που θα αναλάβει στο πλαίσιο του μαθήματος
Γενικές Ικανότητες
– Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών – Λήψη αποφάσεων – Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις – Αυτόνομη εργασία – Ομαδική εργασία – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα – Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου – Σχεδιασμός και διαχείριση έργων – Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής – Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα. Γίνεται παρουσίαση, συζήτηση και ανάλυση μελετών περίπτωσης (case studies) πολιτισμικών οργανισμών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητριών/φοιτητών. Οι μελέτες περίπτωσης θα αφορούν οργανισμούς στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού όπως θέατρα, μουσεία, φεστιβάλ, λυρικά θέατρα, ορχήστρες.

Παράλληλα με την συζήτηση υπαρχόντων περιπτώσεων, οι φοιτητές -με την καθοδήγηση του διδάσκοντα- θα σχηματίσουν ομάδες για να συγκεντρώσουν στοιχεία και να εκπονήσουν μελέτη περίπτωσης ενός εγχώριου πολιτισμικού οργανισμού, την οποία και θα υποστηρίξουν προφορικά στο πλαίσιο του μαθήματος.

Το μάθημα αναλύεται στις ακόλουθες ενότητες:

1. Εισαγωγή στη μεθοδολογία της μελέτης περίπτωσης (case study) ως μαθησιακό εργαλείο: σημασία και τρόποι αξιοποίησης για εμβάθυνση σε, και εξοικείωση με, διοικητικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ένας οργανισμός
2. Ερευνητικά εργαλεία και μέθοδοι για την συγγραφή μελέτης περίπτωσης

Στην συνέχεια θα ακολουθήσουν ενότητες όπου θα γίνει *παρουσίαση, ανάλυση και συζήτηση* μελετών περίπτωσης πολιτισμικών και καλλιτεχνικών οργανισμών, που αφορούν:

3. Το πλέγμα αποφάσεων και πρωτοβουλιών που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει ένας πολιτισμικός οργανισμός για την επιβίωση και ανάπτυξη του
4. Την οργάνωση της διαδικασίας του σχεδιασμού και την ανάπτυξη επιχειρησιακών σχεδίων
5. Την διαμόρφωση στρατηγικής με την χρήση της μεθοδολογίας business model canvas
6. Την συμμετοχική διαδικασία ανάπτυξης της δήλωσης αποστολής, οράματος και αξιών
7. Το σχεδιασμό και τις δράσεις υλοποίησης αναπτυξιακής στρατηγικής
8. Την διαμόρφωση συνεργασιών και δικτύων ανάμεσα σε πολιτισμικούς οργανισμούς
9. Το σχεδιασμό και τις δράσεις υλοποίησης πρωτοβουλιών «ανάπτυξης κοινού» (audience development & engagement)
10. Το σχεδιασμό και τις δράσεις υλοποίησης στρατηγικών μάρκετινγκ, με έμφαση στις τακτικές προώθησης & προβολής
11. Το σχεδιασμό και τις δράσεις υλοποίησης καμπάνιας για συγκέντρωσης κεφαλαίων (fund raising)
12. Το ρόλο του ανθρώπινου δυναμικού και της κουλτούρας (organizational culture) του οργανισμού στην βιωσιμότητα και ανάπτυξη του
13. Παρουσίαση και συζήτηση των μελετών περίπτωσης που αναπτύχθηκαν από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του μαθήματος

Σημειώνεται πως για αυτό το μάθημα είναι προ-απαιτούμενη η παρακολούθηση των μαθημάτων: (α) Εισαγωγή στη Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών (68Θ310) και (β) Στρατηγική Διαχείριση Θεατρικών Οργανισμών (68ΘΕ208).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις με έμφαση στη παρουσίαση και συζήτηση μελετών περίπτωσης (case studies)																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διαλέξεις στηρίζονται στη χρήση διαφανειών μέσω power point, και σε ηλεκτρονικό υλικό που έχει στη διάθεση του ο διδάσκων (π.χ. συνεντεύξεις και ομιλίες διαθέσιμες στο διαδίκτυο [YouTube] πάνω σε θέματα που συνδέονται με το περιεχόμενο του μαθήματος). Η επικοινωνία με τους φοιτητές γίνεται (α) στην πλατφόρμα e-class για ανακοινώσεις, και διάθεση χρήσιμου πρόσθετου υλικού (δημοσιεύματα, συνεντεύξεις και αναλύσεις), καθώς και (β) με ηλεκτρονική αλληλογραφία.																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Εβδομαδιαίες διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>15</td></tr><tr><td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε θεατρικούς οργανισμούς</td><td>2</td></tr><tr><td>Παρουσιάσεις από επαγγελματίες του χώρου της πολιτισμικής διαχείρισης</td><td>2</td></tr><tr><td>Εκπόνηση και προφορική παρουσίαση υποχρεωτικής ομαδικής εργασίας</td><td>35</td></tr><tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>7</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)</td><td>100</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15	Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε θεατρικούς οργανισμούς	2	Παρουσιάσεις από επαγγελματίες του χώρου της πολιτισμικής διαχείρισης	2	Εκπόνηση και προφορική παρουσίαση υποχρεωτικής ομαδικής εργασίας	35	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	7	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	100
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39																	
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15																	
Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε θεατρικούς οργανισμούς	2																	
Παρουσιάσεις από επαγγελματίες του χώρου της πολιτισμικής διαχείρισης	2																	
Εκπόνηση και προφορική παρουσίαση υποχρεωτικής ομαδικής εργασίας	35																	
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	7																	
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου ανά πιστωτική μονάδα)	100																	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ																		

	<i>Υποχρεωτική</i> ομαδική εργασία σε θέμα που θα συμφωνηθεί με τον διδάσκοντα. Η εργασία θα εκπονηθεί από ομάδα 2-4 φοιτητριών/των, θα παραδοθεί γραπτά και θα παρουσιαστεί προφορικά. Ελάχιστος αριθμός λέξεων: 5,000 <i>Υπολογισμός τελικού βαθμού:</i> • Συμμετοχή στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των διαλέξεων του μαθήματος: 30% • <i>Προφορική</i> παρουσίαση της υποχρεωτικής ομαδικής εργασίας (μελέτη περίπτωσης): 20% (η αξιολόγηση θα αφορά την <i>ατομική</i> συμβολή του κάθε μέλους στην παρουσίαση της εργασίας). • <i>Γραπτό κείμενο</i> της υποχρεωτικής ομαδικής εργασίας (μελέτη περίπτωσης): 70% (ο βαθμός θα είναι κοινός για όλα τα μέλη της ομάδας)
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σημειώσεις του διδάσκοντα Μάνατζμεντ & Στρατηγική στις Τέχνες και τον Πολιτισμό (Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2025)

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ140	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο και Πολιτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα στοχεύει σε μια διαχρονική παρουσίαση των σχέσεων του θεάτρου και της πολιτικής στην Ελλάδα. Οι φοιτητές για να εξοικειωθούν με επιμέρους ζητήματα και να αποκτήσουν μεγαλύτερη εποπτεία, ενθαρρύνονται να αναλάβουν προαιρετικές προφορικές παρουσιάσεις. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα: – Να προσεγγίσουν της Ιστορία του Ελληνικού Θεάτρου όχι μόνο γραμμικά αλλά και σε σχέση με τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις – Να διαχειρίζονται αποτελεσματικά θέματα θεωρίας και σκηνικής πράξης και ν' ανακαλούν πληροφορίες για το θεατρικό τοπίο κάθε εποχής μέσα στο πλαίσιο της

πολιτικής σκηνής. – Να αναλύσουν και να διακρίνουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την οργάνωση μιας θεατρικής παραγωγής καθώς και τον ρόλο της πολιτείας στην επιλογή του δραματολογίου. – Να συγκρίνουν τις θεατρικές εξελίξεις σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και να καταλήγουν σε δημιουργικές συνθέσεις.
Γενικές Ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης με σεβασμό στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρουσιάζει σφαιρικά και ευσύνοπτα τις επιπτώσεις των ιστορικών γεγονότων και των πολιτειακών κρίσεων στη θεατρική ζωή της χώρας από την ανεξαρτησία του ελληνικού κράτους μέχρι την πρώτη μεταπολίτευση. Ταυτόχρονα, εξετάζονται η ίδρυση και η λειτουργία θεσμών, οι κρατικές σκηνές, τα Φεστιβάλ, τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα, οι επιχορηγήσεις, αλλά και επιμέρους ζητήματα, όπως η άσκηση λογοκρισίας στη θεατρική ζωή από τους κρατικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς. Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα. 1. Οι πολιτικές εξελίξεις και η επιρροή στη θεατρική ζωή της χώρας από το 19ο στον 20ό αιώνα. 2. Η οθωνική περίοδος. Δημιουργία των πρώτων θεάτρων. Οι αυλικές προτιμήσεις προς τους ιταλικούς μελοδραματικούς θιάσους και η περιθωριοποίηση των Ελλήνων ηθοποιών. 3. Οι πρώτες συζητήσεις για τη δημιουργία Εθνικού Θεάτρου (1857), οι αντιδράσεις και η παταγώδης αποτυχία του σχεδίου. 4. Η περίοδος του Γεωργίου Α' και η νέα διαμόρφωση του θεατρικού τοπίου. Συστηματικές συζητήσεις για τη δημιουργία του Εθνικού Θεάτρου με στόχο τη σφυρηλάτηση της εθνικής ταυτότητας για την αντιμετώπιση του εθνικισμού των χωρών της ΝΑ Ευρώπης. 5. Θέατρο, Χορηγοί και τοπική αυτοδιοίκηση: η περίπτωση του Δημοτικού Θεάτρου Αθηνών.
--

6. Βασιλικό Θέατρο (1901-1908) και Δραματική Σχολή. Κοινά σημεία και αποκλίσεις από το μοντέλο των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.
7. Η στάση της πολιτείας απέναντι στους ηθοποιούς. Ο Συνδικαλισμός με τη δημιουργία του ΣΕΗ και οι αντιδράσεις. Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος
8. Λειτουργία του Εθνικού Θεάτρου (1930). Αντιδράσεις και παρεμβάσεις.
9. Η δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου. Λογοκριτικές παρεμβάσεις. Άρμα Θέσπιδος. Αξιοποίηση της πολιτιστικής διπλωματίας από τον Κωστή Μπαστιά.
10. Δημιουργία Φεστιβάλ Επιδαύρου και Αθηνών. Η αξιοποίηση των παραστάσεων αρχαίου δράματος από τον τουρισμό (Φεστιβάλ Φιλίππων-Θάσου, Φεστιβάλ Δωδώνης). Η θεατρική κίνηση εκτός της πρωτεύουσας. Η δημιουργία του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος.
11. Προβλήματα στη λειτουργία των θεάτρων κατά τη διάρκεια της δικτατορίας των συνταγματαρχών.
12. Οι αλλαγές στη μεταπολίτευση. Η επαναλειτουργία του Άρματος Θέσπιδος ως προάγγελος των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων.
13. Ανακεφαλαίωση των σχέσεων θεάτρου - πολιτείας στη διάρκεια ενός αιώνα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: Προβολή σχεδιαγραμμάτων των μαθημάτων σε powerpoint, προβολή μαγνητοσκοπημένων αποσπασμάτων από παραστάσεις, με τη χρήση DVDs ή Διαδικτύου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τρίωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Συγγραφή, παρουσίαση δοκιμίου – εργασίας με παράλληλη χρήση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων	26
	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	15

	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων στην ελληνική γλώσσα. Προφορική εξέταση για φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες. Για τους φοιτητές Erasmus προτείνεται η συγγραφή εργασιών στην αγγλική γλώσσα	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Γεωργακάκη, Κωνσταντζά, *Βίος και πολιτεία μιας γηραιάς κυρίας στην επταετία. Επιθεώρηση και δικτατορία (1967-1974)*, Ζήτη, Θεσσαλονίκη 2015.
- Γεωργοπούλου, Βαρβάρα, *Ιστορία και ιδεολογία στα κάτοπτρα του Διονύσου. Δοκίμια για το Νεοελληνικό Θέατρο 1920-1950*, Παπαζήσης, Αθήνα 2016.
- Γλυτζουρή, Αντώνης «Λαϊκό θέατρο και κρατισμός στην ελληνική σκηνή του Μεσοπολέμου. Η περίπτωση του Άρματος Θέσπιδος», *Ο Πολίτης* 105 (Νοέμβριος 2002), σσ. 29-39.
- Δημάδης, Κωνσταντίνος Α. «Το Βασιλικό Θέατρο τους Αθήνας στη Μεγάλη Βρετανία και τη Γερμανία τους παραμονές του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου», στον τόμο του ίδιου: *Πεζογραφία και εξουσία στη νεότερη Ελλάδα*, Αρμός, Αθήνα 2013, σσ. 154-269.
- Δημάδης, Κωνσταντίνος Α. «Στοιχεία για την ανάλυση τους πολιτιστικής πολιτικής του μεταξικού καθεστώτος (1936-1941)», στον τόμο του ίδιου: *Πεζογραφία και εξουσία στη νεότερη Ελλάδα*, Αρμός, Αθήνα 2013, σσ. 59-154.
- Δημητριάδης, Ανδρέας, «Θέατρο και θέατρα στη Μακρόνησο», στον τόμο: *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο. Συνέχειες και ρήξεις, Διεθνές επιστημονικό συνέδριο αφιερωμένο στον Νικηφόρο Παπανδρέου*, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Θεσσαλονίκη 30.9-3.10.2010, επιμ. Αντρέας Δημητριάδης, Ιουλία Πιτινιά, Άννα Σταυρακοπούλου, εκδόσεις Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2014, σσ. 125-140.
- Ιωαννίδης, Γρηγόρης «Το ελληνικό θέατρο “της ρήξης”»: Οι πρώτες προσπάθειες του νεανικού θεάτρου και του πειραματικού δραματικού λόγου κατά τη διάρκεια της Δικτατορίας και της πρώτης Μεταπολίτευσης (1967-1981)», στον τόμο: Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμέλεια), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, τόμος Δ΄, Πρακτικά Ε΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών τους Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα 2015, σσ. 167-185.
- Ιωαννίδου, Ελευθερία «Το αρχαίο θέατρο τους Επιδάου ως ετεροτοπία και η πρόσληψη του αρχαίου δράματος στη νεώτερη Ελλάδα», στον τόμο: Αντώνης Γλυτζουρή / Κωνσταντίνα Γεωργιάδη (επιμέλεια), *Παράδοση και εκσυγχρονισμός στο νεοελληνικό θέατρο. Από τους απαρχές τους*

τη μεταπολεμική εποχή. Πρακτικά του Γ' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου, Ρέθυμνο 23-26.10.2008, Αφιερωμένο στον Θόδωρο Χατζηπανταζή, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σσ. 457-464.

Μιχαλόπουλος, Παναγιώτης, *Το Εθνικό θέατρο στη δεκαετία 1940-1950*, Κάππα Εκδοτική, Αθήνα, 2018
 Σεχοπούλου, Μαρία, «Ο αντίκτυπος της πολιτικής ζωής στο Εθνικό Θέατρο: Η περίπτωση της Δευτέρας Σκηνής του Αιμίλιου Χουρμούζιου», στο: *Θέατρο και Δημοκρατία. Με αφορμή τη συμπλήρωση 40 χρόνων από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας*, Πρακτικά Ε' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου, αφιερωμένου στον καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Β' τόμος, Αθήνα 5-8 Νοεμβρίου 2014, επιμέλεια: Αλεξία Αλτουβά-Καίτη Διαμαντάκου, Αθήνα 2018, σσ. 515-526, http://www.theatre.uoa.gr/fileadmin/theatre.uoa.gr/uploads/Synedrio_Theatro_kai_Dimokratia/PRAKTIKA_THEATRO_KAI_DIMOKRATIA_-_B_TOMOS.pdf.

Σιουζούλη, Νατάσα «Η παράδοση του Φεστιβάλ Επιδαύρου. Οι συγγένειες με τα φεστιβάλ του Μπαϊρόιτ και του Σάλτσμπουργκ», στον τόμο: Αντώνης Γλυτζουρής / Κωνσταντίνα Γεωργιάδη (επιμέλεια), *Παράδοση και εκσυγχρονισμός στο νεοελληνικό θέατρο. Από τους απαρχές της μεταπολεμικής εποχής. Πρακτικά του Γ' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου*, Ρέθυμνο 23-26.10.2008, Αφιερωμένο στον Θόδωρο Χατζηπανταζή

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Θέατρο (Κ. Νίτσου)

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ110	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα ετερότητας στο θέατρο του Σαίξπηρ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	–		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλία και εξέταση, με δυνατότητα, αντίστοιχα, μετάφρασης και εξέτασης στην αγγλική γλώσσα για τους αλλοδαπούς φοιτητές ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-class: https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE313/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές πλευρές ενός πολυδιάστατου ζητήματος, που αφορά τον προσδιορισμό της ταυτότητας και τον ορισμό της ετερότητας του ατόμου κατά την Αναγέννηση, μέσ' από τη δραματοουργία του Σαίξπηρ αλλά και των συγχρόνων του δραματοουργών, να κατανοούν τη σύνδεση των θεματικών του εκάστοτε έργου με το ιστορικό-κοινωνικό τους πλαίσιο, να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν εξετάζοντας διαχρονικά τα επιμέρους ζητήματα σε σχέση με την ταυτότητα και την ετερότητα.
Γενικές Ικανότητες
Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών να εξετάζουν τα

διάφορα ζητήματα της επιστήμης τους σφαιρικά, καθώς και στην ανάπτυξη της κριτικής και συγκριτικής τους σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικά: Η εποχή της Αναγέννησης. Η Αγγλία την εποχή του Σαίξπηρ: Ελισάβετ Α' και Ιάκωβος Α'. Γουίλλιαμ Σαίξπηρ: η ζωή και το έργο του.
2. Ο ξένος: φυλετική, θρησκευτική, ταξική και πολιτισμική ετερότητα.
3. Ο ευρωπαίος ξένος.
4. Οθέλλος. Ο μαύρος στρατηγός Οθέλλος.
5. Ο έμπορος της Βενετίας. Ο εβραίος τοκογλύφος Σάυλοκ, ο πρίγκιπας του Μαρόκου και οι στερεοτυπικοί ευρωπαίοι μνηστήρες της Πόρσια.
6. Κρίστοφερ Μάρλοου: Ο Εβραίος της Μάλτας. Σύγκριση με τον Έμπορο της Βενετίας του Σαίξπηρ.
7. Μαρκ φον Χέννινγκ: Ο έμπορος του Λας Βέγκας. Σύγκριση με τον Έμπορο της Βενετίας του Σαίξπηρ.
8. Αύγουστος Στρίντμπεργκ: Η χρήση του μονολόγου του Σάυλοκ «Δεν έχει ο Εβραίος μάτια;...» στον Πατέρα. Τέρρυ Πράτσεττ: η χρήση του μονολόγου του Σάυλοκ στα Discworld novels.
9. Η νοθογονία.
10. Η δυσμορφία και η αναπηρία.
11. Η ένδυση ως ένδειξη ταυτότητας και ετερότητας.
12. Η ψυχική ασθένεια.
13. Επανάληψη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο (ή εξ αποστάσεως, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες).	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση powerpoint στο μάθημα. Η ύλη αναρτάται στο e-class. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail, Messenger, Viber, WhatsApp, sms και τηλεφώνου. (Χρήση της πλατφόρμας webex, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39

	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	26
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στο τέλος του εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις. Για τους φοιτητές που αδυνατούν να εξεταστούν γραπτά προβλέπεται προφορική εξέταση. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στα ελληνικά με 4 ερωτήσεις σύντομης απάντησης, από τις οποίες επιλέγουν τις 3. Προβλέπεται και η εξέταση με εργασία στην αγγλική γλώσσα για τους φοιτητές Erasmus.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενο εγχειρίδιο (Εύδοξος):

1. Ξένια Γεωργοπούλου, *Ταυτότητα και ετερότητα στον Σαίξπηρ*, Gutenberg, Αθήνα 2025 (Εύδοξος).

Επιπλέον βιβλιογραφία:

2. Μάριος Πλωρίτης, *Ο πολιτικός Σαίξπηρ. Η τραγωδία της εξουσίας*, Καστανιώτης, Αθήνα 2002.

3. Κατερίνα Στενού, *Εικόνες του Άλλου. Η ετερότητα: Από τον μύθο στην προκατάληψη*, μτφρ. Σάρα Μπενβένιστε - Μαρία Παπαδήμα, Εξάντας - Εκδόσεις Unesco, Αθήνα 1998.

Ο ΣΑΙΞΠΗΡ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΘΟΝΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ150	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο Σαίξπηρ στη σκηνή και την οθόνη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	–		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλία και εξέταση, με δυνατότητα, αντίστοιχα, μετάφρασης και εξέτασης στην αγγλική γλώσσα για τους αλλοδαπούς φοιτητές ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-class: https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE356/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να γνωρίζουν παλαιότερα και νεότερα παραδείγματα σαιξπηρικών μεταφορών και διασκευών για τη σκηνή και την οθόνη, να κατανοούν τη σύνδεση της εκάστοτε παράστασης ή ταινίας με το ιστορικό-κοινωνικό της πλαίσιο, να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις αισθητικές προσεγγίσεις των εκάστοτε σκηνοθετών.
Γενικές Ικανότητες
Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών να εξετάζουν τα διάφορα ζητήματα της επιστήμης τους σφαιρικά, καθώς και στην ανάπτυξη της κριτικής και

συγκριτικής τους σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικά: Η εποχή της Αναγέννησης. Η Αγγλία την εποχή του Σαίξπηρ: Ελισάβετ Α' και Ιάκωβος Α'. Το ελισαβετιανό και ιακωβιανό θέατρο. Ουίλλιαμ Σαίξπηρ: η ζωή και το έργο του.
2. Το θέατρο στα έργα του Σαίξπηρ: αναφορές και οδηγίες χρήσεως. Το θέατρο της εποχής του Σαίξπηρ όπως αποτυπώνεται στην ταινία *Ο ερωτευμένος Σαίξπηρ*.
3. *Οθέλλος*: Ο μαύρος στη σκηνή και την οθόνη.
4. Ο *Τίμων ο Αθηναίος* και η ελληνική οικονομική και ηθική κρίση.
5. Επαναπροσδιορίζοντας το φύλο των σαιξπηρικών ηρώων στην αθηναϊκή σκηνή.
6. Σαίξπηρ και πολιτική στη νεοελληνική σκηνή. Η δεκαετία του '40.
7. Σαίξπηρ και πολιτική στη νεοελληνική σκηνή. Η περίοδος της δικτατορίας (1967-1974). 21^{ος} αιώνας: Η περίοδος της οικονομικής κρίσης.
8. *Tromeo and Juliet*: Το πέρασμα στην ενηλικίωση.
9. *Ρωμαίος και Ιουλιέτα* στον κινηματογράφο.
10. *Ριχάρδος Γ'* στη μικρή και τη μεγάλη οθόνη.
11. *Τρωίλος και Χρυσήδα* στην ελληνική σκηνή του 21^{ου} αιώνα.
12. *This is not Romeo and Juliet* και η συνθήκη του live streaming.
13. Επανάληψη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο (ή εξ αποστάσεως, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες).	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση powerpoint στο μάθημα. Χρήση υλικού απ' ευθείας από το διαδίκτυο. Η ύλη αναρτάται στο e-class. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail, Messenger, Viber, WhatsApp, sms και τηλεφώνου. (Χρήση της πλατφόρμας webex, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	26

	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στο τέλος του εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις. Για τους φοιτητές που αδυνατούν να εξεταστούν γραπτά προβλέπεται προφορική εξέταση. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στα ελληνικά με 4 ερωτήσεις σύντομης απάντησης, από τις οποίες επιλέγουν τις 3. Προβλέπεται και η εξέταση με εργασία στην αγγλική γλώσσα για τους φοιτητές Erasmus.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ξένια Γεωργοπούλου, *Ο Σαίξπηρ οριζοντίως και καθέτως*, Αιγόκερως, Αθήνα 2019 (Εύδοξος).

ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΥΚΛΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ215	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό (2 ^ο -8 ^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κουκλοθέατρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική γλώσσα ή ανάθεση εργασίας στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή (μάθημα εαρινού εξαμήνου)		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει την παγκόσμια και κυρίως την ελληνική πορεία του κουκλοθεάτρου και τους κυριότερους σταθμούς του. Επίσης, θα έχει εξοικειωθεί με την ορολογία και τις τεχνικές του, τους βασικούς εκπροσώπους και τη συμβολή τους, το δραματολόγιο και την απήχυσή του στην ελληνική κοινωνία. Επιπλέον, θα είναι σε θέση να: • αξιοποιούν διεπιστημονικά μεθοδολογικά «εργαλεία», βιβλιογραφία, δικτυογραφία. • Σχεδιάζουν σχετικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα και να αξιοποιούν την κούκλα στην εκπαίδευση. • εντοπίζουν βιβλιογραφικά κενά και να εκπονούν πρωτότυπες εργασίες για το αντικείμενο.
Γενικές Ικανότητες
• Αντίληψη διαθεματικότητας και διαπολιτισμικότητας • Αρχές συμπερίληψης και συνεργασίας • Διεπιστημονική θεώρηση.

- Άσκηση εποικοδομητικής (αυτό)κριτικής.
- Διαδραστικότητα.
- Ομαδικό πνεύμα.
- Υπευθυνότητα και αξιοπιστία.
- Επιστημονική δεοντολογία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται συγκριτικά η παγκόσμια ιστορία της πορείας του κουκλοθεάτρου από την αρχαιότητα έως σήμερα. Κεντρική θέση κατέχει η ενότητα της ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου κούκλας (Φασουλής, Καραγκιόζης, Μαριονέτα) και ειδικότερα οι συνιστώσες της: θεματολογία, δραματολόγιο, προφορικότητα/εγγραμματοσύνη, σύνδεση με λαογραφία/λογοτεχνία/καρναβάλι/σάτιρα, αλληλεπίδραση με άλλες παραστατικές τέχνες, λογοκρισία, παιδαγωγική αξιοποίηση στην ολιστική εκπαίδευση. Η ύλη του μαθήματος επιμερίζεται σε δεκατρία μαθήματα:

1. Εισαγωγή. Ορολογία, λειτουργίες, έννοια θεατρικής κούκλας. Ιστορική αναδρομή.
2. Είδη κούκλας και τεχνικές χειρισμού & εμπνύχωσης.
3. Το κουκλοθέατρο σε Ασία, Ευρώπη, Οθωμανική Αυτοκρατορία.
4. Προφορικότητα – ομαδική δημιουργία. Καρναβάλι. Σάτιρα.
5. Το νεοελληνικό κουκλοθέατρο (Φασουλής). Δραματολόγιο, τυπολογία, εμπνύχωτες.
6. Θέατρο – Θέατρο σκιών – Κουκλοθέατρο. Επιρροές που δέχθηκαν / άσκησαν.
7. Ελληνικό τηλεοπτικό κουκλοθέατρο.
8. Το κουκλοθέατρο των αντικειμένων. Το ελληνικό παράδειγμα της Ντενεκεδούπολης.
9. Λογοκρισία. Το κουκλοθέατρο του Βουνού: Ν. Ακίλογλου.
10. Κουκλοθέατρο και εκπαίδευση (Σχολείο, Μουσείο κ.λπ.).
11. Συζήτηση με καλλιτέχνες / Επίσκεψη.
12. Συντονισμός ομαδικής παράστασης – Σενάριο (επιλογή / διασκευή) – Εμπνύχωση.
13. Παρουσίαση εργασιών – Αξιολόγηση – Ανατροφοδότηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης (Διαλέξεις)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στη διδασκαλία: - Χρήση διαφανειών Power Point. - Παρουσίαση επιλεγμένου υλικού (παραστάσεων, συνεντεύξεων, κ.ά.) μέσω διαδικτύου. - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής τάξης (e-class). Στην επικοινωνία: τηλεφωνική, ηλεκτρονική.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	20

	Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη	23
	Επισκέψεις	3
	Προετοιμασία εργασίας	15
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Σύντομη πρόοδος 60' (Αξιολόγηση από διδάσκουσα, έως 2). • Εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας, κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα. Αξιολόγηση ομαδική (έως 2) + διδάσκουσας (έως 4). • Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα (έως 2).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βιβλιογραφία:

- Άλκηστις, *Κουκλο-θέατρο σκιών*, Αθήνα 1992.
- Βελλιώτη Μ., «Οι κούκλες του Χρήστου Κονιτσιώτη στη Συλλογή του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος», *Εθνογραφικά* 2 (1979-1980), 47-56.
- Βελιώτη-Γεωργοπούλου Μ. – Αλεξάνδρου Ε., *Κουκλοθέατρο: Το θέατρο της εμφύχωσης*, Αιγόκερως – Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Παν/μίου Πελοποννήσου, Αθήνα 2012.
- Γιαγκουλλής Κ. Γ., *Το θέατρο σκιών της Κύπρου, το κουκλοθέατρο και η ταχυδακτυλουργία: Μέσα από τα κείμενα των καλλιτεχνών και τις αφηγήσεις της εποχής (1894-2009)*, Theopress, Λευκωσία 2009.
- Θεοχάρη-Περάκη Ε., *Κουκλοθέατρο: Τέχνη και τεχνική*, Εστία, Αθήνα 1988.
- Λενακάκης Α. – Παρούση Α., *Η τέχνη του κουκλοθέατρου στην εκπαίδευση*, Gutenberg, Αθήνα 2019.
- Μαγουλιώτης Απ., *Ιστορία του νεοελληνικού κουκλοθέατρου 1870-1938*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.
- Μαρκόπουλος Στ., *Η θεατρική κούκλα στον ανθρώπινο πολιτισμό: Συνοπτική αναδρομή στην ιστορία του κουκλοθέατρου*, Τμήμα πολιτισμού Δήμου Κιλκίς, Κιλκίς 2013.
- Meschke M., *Το θέατρο στ' ακροδάχτυλα*, Τυπωθήτω, Αθήνα 2004.
- Πούχνερ Β., *Ανθολογία νεοελληνικής δραματουργίας: Από την Επανάσταση του 1821 ως τη Μικρασιατική Καταστροφή*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2006, τ. Β1-Β2.
- –. «Το παραδοσιακό κουκλοθέατρο στα Βαλκάνια και στην Ελλάδα», στο *Το παραδοσιακό λαϊκό θέατρο στην Ελλάδα και τη Βαλκανική*, Αρμός, Αθήνα 2017, 19-66.
- Φακίνου Ε., *Ντενεκεδούπολη: Πέντε έργα για κουκλοθέατρο*, Καστανιώτης, Αθήνα 2006.
- Χατζηπανταζής Θ. «Το λαϊκό κουκλοθέατρο του Φασουλή», στο *Από τον Νείλον μέχρι τον Δουνάβη*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2012, τ. Β1, 199-213.

- Χοτζάκογλου Α. Γ., *Θέατρο σκιών και κούκλας στις ελληνικές κοινότητες Κωνσταντινούπολης, Σμύρνης και στην Κύπρο*, Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ, (διδ.διατριβή), Αθήνα 2024.
- -. «Συστήνοντας τον διεθνή Σπύρο Μοσχογιάννη, Αιγυπτιώτη καλλιτέχνη των Κουκλοθεάτρων, Θεάτρου Σκιών και Θεάτρου», *Παράβασις* 13/2 (2015), 219-237.
- And M., *A History of Theatre and Popular Entertainment in Turkey*, Forum, Ankara 1963/1964.
- Blumenthal E., *Puppetry: A world history*, Harry N. Abrams, N. York 2005.
- Nguyễn Huy Hồng, *Vietnamese Traditional Water Puppetry*, The Giói publishers, Vietnam 2006.
- Özhan M., *Kukla va Gölge Tiyatrosu / Puppetry and Shadow Play*, Bursa Metropolitan Municipality Library, Bursa 2014.

2. Δικτυογραφία:

- World Encyclopedia of Puppetry Arts: <https://wepa.unima.org/en/>

ΛΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68Θ713	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό (2 ^ο -8 ^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λαϊκό θέατρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική γλώσσα ή ανάθεση εργασίας στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή (διδασκαλία στο εαρινό εξάμηνο)		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει τί συνιστά λαϊκό θέατρο, τα χαρακτηριστικά που το διαφοροποιούν από το έντεχνο, τη σύνδεσή του με τη λαογραφία, την ανθρωπολογία, την ιστορία και τη θεατρολογία, καθώς και τις κυριότερες εκφάνσεις του σε Ευρώπη, Ασία και κυρίως Ελλάδα. Επιπλέον - θα γνωρίζει σε αδρές γραμμές την πορεία από την τελετουργία στις πρωτοβάθμιες μορφές θεάτρου προς το εξελιγμένο λαϊκό θέατρο, τις λαϊκές διασκευές και τις μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις. - θα μπορεί να διακρίνει και να κατατάξει γεωγραφικά, χρονολογικά και μορφολογικά τις σημαντικότερες εκφάνσεις του λαϊκού θεάτρου.
Γενικές Ικανότητες
Διεπιστημονική και δια-τεχνική θεώρηση Σχεδιασμός, διαχείριση, προώθηση έργου Πνεύμα ομαδικής συνεργασίας Αντίληψη, συνδυαστικότητα, συμπερίληψη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αξιοποιεί συγκριτικώς και αθροιστικώς ποικίλα μεθοδολογικά εργαλεία ώστε να συστήσει εκφάνσεις του λαϊκού θεάτρου σε παγκόσμια κλίμακα και ειδικότερα στην

Ανατολική Μεσόγειο, τη χερσόνησο του Αίμου και τον μείζονα ελληνισμό σε μεγάλο εύρος χρόνου. Αναπτύσσεται στις δεκατρείς παρακάτω ενότητες:

1. Έννοια, μορφές, χαρακτηριστικά, μεθοδολογία. Ανθρωπολογική, λαογραφική, θεατρολογική θεώρηση.
2. Προδρομικές μορφές (Αγερμοί και μιμητικές πράξεις) – Όψεις θρησκευτικού θεάτρου.
3. Καρναβάλι σε πόλεις και ύπαιθρο. Θεάματα ποικιλιών.
4. Commedia dell' Arte. Μάσκα και σωματικό θέατρο.
5. Προφορική παράδοση – Ομαδική δημιουργία. Επτανησιακές ομιλίες (θεωρία).
6. Επτανησιακές ομιλίες (κείμενα).
7. Λαϊκό θέατρο κούκλας σε Ασία και Ευρώπη.
8. Ελληνικό λαϊκό θέατρο κούκλας (Φασουλής).
9. Λαϊκό θέατρο σκιών σε Ασία και Οθωμανική Αυτοκρατορία.
10. Ελληνικό λαϊκό θέατρο σκιών (Καραγκιόζης).
11. Παντομίμα και νούτικη κωμωδία.
12. Αφηγήσεις λαϊκού παραμυθιού – Αλληλεπιδράσεις με το λαϊκό θέατρο.
13. Ερασιτεχνικό θέατρο – Θέατρο του Βουνού – Λαϊκές παραστάσεις και διασκευές έντεχνου θεάτρου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης (διαλέξεις)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στη διδασκαλία: - Χρήση διαφανειών Power Point. - Παρουσίαση επιλεγμένου υλικού (παραστάσεων, κ.λπ.) μέσω διαδικτύου. - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής τάξης (e-class). Στην επικοινωνία: τηλεφωνική, ηλεκτρονική	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	21
	Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη	21
	Επισκέψεις	4
	Προετοιμασία τελικής εξέτασης ή εναλλακτικά, εκπόνηση απαλλακτικής εργασίας	15
	Σύνολο μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (+ προφορική εξέταση για ειδικές κατηγορίες). • Εναλλακτικά, κατόπιν συνεννόησης, εκπόνηση εργασίας.	

	• Παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αργυριάδη Μ., *Η κούκλα: Από την αρχαιότητα στην ελληνική ζωή μέχρι σήμερα*, Λούση Μπρατζιώτη, Αθήνα 1991.
- Γαλάνης Β., *Το νεοελληνικό λαϊκό θέατρο: Μορφές, πηγές και κοινωνικές επιδράσεις*, Σταμούλης, Αθήνα 2020.
- Γούλα Ελ., *Το λαϊκό θέατρο στη νεότερη Ελλάδα: Μια βιοματική περιήγηση στον χώρο*, Αθήνα 2020.
- Γραμματάς Θ., *Δρώμενα και λαϊκό θέατρο. Θράκη - Αιγαίο - Κύπρος: Συγκριτική μελέτη*, Υπουργείο Αιγαίου και Νησιώτικης Πολιτικής, Αθήνα 2006.
- Κακούρη Κ. Ι., *Προαισθητικές μορφές θεάτρου*, Οι φίλοι του βιβλίου, Αθήνα [1946;].
- -. *Προϊστορία του θεάτρου από τη σκοπιά της κοινωνικής ανθρωπολογίας*, Υπουργείο Πολιτισμού, Αθήνα 1974.
- Καπλάνογλου Μ., *Παραμύθι και αφήγηση στην Ελλάδα: Μια παλιά τέχνη σε μια νέα εποχή*, Πατάκης, Αθήνα 2002.
- Κεφαλά Χρ. Β., *Η επίδραση των μπουλουκιών στην ελληνική κοινωνία*, Παπαζήσης, Αθήνα 2009.
- Κιουρτσάκης Γ., *Καρναβάλι και Καραγκιόζης: Οι ρίζες και οι μεταμορφώσεις του λαϊκού γέλιου*, Κέδρος, Αθήνα 1985.
- -. *Προφορική παράδοση και ομαδική δημιουργία: Το παράδειγμα του Καραγκιόζη*, Κέδρος, Αθήνα 1983.
- Μαγουλιώτης Απ., *Ιστορία του νεοελληνικού κουκλοθέατρου 1870-1938*, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.
- Μουσμούτης Δ., *Το θέατρο στη Ζάκυνθο τον 20^ο αιώνα (1900-1953): Μουσική ζωή, κοινωνική ζωή και λαϊκά θεάματα*, εκδ. Πλέσσα, Ζάκυνθος 2023.
- Müller W., *Θέατρο του σώματος και Commedia dell' Arte*, (επιμ.-μετ. Δ. Μαυρομούστακου), University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1996.
- Παλαιολόγου Χρ., *Παραμυθιακά στοιχεία και μοτίβα στην ελληνική δραματολογία του 20^{ού} αι. (1890-1980)*, (διδ. διατριβή), ΕΚΠΑ 2012.
- Πατσαλίδης Σ., *Κωμωδίας εγκώμιον: Η σοβαρότητα του γελοίου*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2022.
- Πεφάνης Γ., *Το βασίλειο της Ευγένας: Λογοτεχνικά διακείμενα και ανθρωπολογικά περιεχόμενα*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2005.
- Πολυμέρου-Καμηλάκη Αικ., *Θεατρολογικά μελετήματα για το λαϊκό θέατρο*, Τροχαλία, Αθήνα 1998.
- Πούχνερ Β., *Ανθολογία νεοελληνικής δραματολογίας: Από την Επανάσταση του 1821 ως τη Μικρασιατική Καταστροφή*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2006, τ. Β1-Β2.
- -. *Εφαρμοσμένη λαογραφία: Ο λαϊκός πολιτισμός σε επιστήμες και τέχνες*, Αρμός, Αθήνα 2014.
- -. *Το παραδοσιακό λαϊκό θέατρο στην Ελλάδα και τη Βαλκανική*, Αρμός, Αθήνα 2017.

- Πούχνερ Β. – Χοτζάκογλου Α. Γ., *Χίλια χρόνια θέατρο σκιών στην Ανατολική Μεσόγειο και τη χερσόνησο του Αίμου: Από τον αραβικό στον ελληνικό Καραγκιόζη*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2022.
- Turner V., *Από την τελετουργία στο θέατρο: Η ανθρώπινη βαρύτητα του παιχνιδιού*, (μετ. Φ. Τερζάκης), Ηριδανός, Αθήνα 2015.
- Χατζηπανταζής Θ., «Παντομίμα και αυτοσχέδια κωμωδία», στο *Από του Νείλου μέχρι του Δουνάβηως*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2012, τ. Β1, 183-198.
- Χοτζάκογλου Α. Γ., «Θέατρο και Θέατρο Σκιών (Καραγκιόζης). Επιβιώσεις της Αυτοσχέδιας / Νούτικης Κωμωδίας ηθοποιών στο Θέατρο Σκιών: μια πρώτη προσέγγιση», Μ. Μορφακίδης – Π. Παπαδοπούλου (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου «Ελληνικό θέατρο Σκιών – Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (Προς τιμήν του Β. Πούχνερ)»* Αθήνα 27-28 Νοεμβρίου 2015, Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas, Granada 2016, 231-256.
- –. *Ο καραγκιοζοπαίκτης Λάμπρος Καραδήμας: Όψεις του θεάτρου σκιών στην Πελοπόννησο*, Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας, Αθήνα 2024.
- And M., *A History of Theatre and Popular Entertainment in Turkey*, Forum, Ankara 1963/1964.
- Kaplanoglou M. – Katsadoros G. – Olsen B. – Zafiropoulos Chr. (ed.), *From Homer to Hatzi-Yavrouda: Aspects of oral tradition in the Greek tradition*, Aarhus University Press – The Danish Institute at Athens, Athens 2024.
- Özhan M., *The Traditional Turkish Theatre*, Ministry of Culture, Ankara 1999.

ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ213	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κριτικός ρεαλισμός και ερευνητική δραματουργία στο μεταπολεμικό και σύγχρονο ελληνικό θέατρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα ή με ανάθεση εργασίας στην ελληνική, αγγλική ή γαλλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE653/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • κατανοεί την έννοια του «κριτικού ρεαλισμού» στο θέατρο, • να αναγνωρίζει τις τεχνικές της ερευνητικής δραματουργίας, • αξιολογεί τον ρόλο της δραματουργίας του κριτικού ρεαλισμού και των παραστάσεων του θεάτρου του πραγματικού, • αξιοποιεί διεπιστημονικά εργαλεία για τη δραματολογική και σκηνική ανάλυση, • συγκρίνει και να αντιπαραβάλλει τα δραματικά κείμενα και τις παραστάσεις μεταξύ τους.
Γενικές Ικανότητες
• Ανάπτυξη κριτικής σκέψης και κοινωνικού προβληματισμού. • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. • Αυτόνομη εργασία.

- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να φέρει τους/τις φοιτητές/τριες σε επαφή με τον ανοιχτό διάλογο μεταξύ της θεατρικής παραγωγής και της μεταπολεμικής ελληνικής κοινωνίας. Εξετάζονται ελληνικά θεατρικά έργα του «κριτικού ρεαλισμού», τα οποία ασκούν έντονη κοινωνική κριτική ή σάτιρα απέναντι στις παθογένειες της ελληνικής μετεμφυλιακής και μεταπολιτευτικής κοινωνίας, ενώ παράλληλα αποτυπώνουν την αλλοτρίωση και το αίσθημα αποξένωσης του νεοέλληνα. Η ερευνητική δραματουργία του θεάτρου του πραγματικού εξετάζεται ως επιπλέον έκφραση του αντικατοπτρισμού της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας στη θεατρική παραγωγή. Εντοπίζονται γεγονότα και ζητήματα της επικαιρότητας μέσα από την προβολή και ανάλυση παραστάσεων τεκμηρίωσης Ελλήνων δημιουργών, όπως οι Ανέστης Αζάς, Πρόδρομος Τσινικόρης και Γιολάντα Μαρκοπούλου.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δεκατρείς διδακτικές ενότητες.

1. Επισκόπηση μαθήματος. Το μεταπολεμικό θέατρο και η «δραματουργία της καθημερινής ζωής». Ι. Καμπανέλλης, «Η τριλογία της αυλής».
2. Η δικτατορία και η μεταπολίτευση. Το θέατρο σε πολιτικό ρόλο. Η στρατευμένη δραματουργία. Ι. Καμπανέλλης, *Το μεγάλο μας τσίρκο*.
3. Κριτικός ρεαλισμός Ι. Το παράδειγμα του Μάριου Ποντίκα.
4. Κριτικός ρεαλισμός ΙΙ. Το παράδειγμα του Κώστα Μουρσελά.
5. Θέατρο και πραγματικότητα. Από τον κοινωνικό σχολιασμό στην «ερευνητική δραματουργία». Γ. Τσίρος, *Τα μάτια τέσσερα*, Β. Κατσικονούρης, *Καγκουρό*.
6. Οι σύγχρονες δραματουργίες του πραγματικού. Ιστορική αναδρομή. Από τη γερμανική στην ελληνική θεατρική σκηνή.
7. Το θέατρο τεκμηρίωσης στην Ελλάδα Ι. Το παράδειγμα του Ανέστη Αζά και του Πρόδρομου Τσινικόρη.
8. Το θέατρο τεκμηρίωσης στην Ελλάδα ΙΙ. Το παράδειγμα της Γιολάντας Μαρκοπούλου και των Rimini Protokoll (*Προμηθέας στην Αθήνα*).
9. Το θέατρο του πραγματικού απέναντι στο μεταναστευτικό και προσφυγικό φαινόμενο.
10. Προβολή, συζήτηση και ανάλυση βιντεοσκοπημένης παράστασης του θεάτρου του πραγματικού.
11. Ανασκόπηση μαθήματος.
12. Παρουσιάσεις εργασιών Ι.
13. Παρουσιάσεις εργασιών ΙΙ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διά ζώσης στην αίθουσα. Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας.
-------------------------	--

	Μία εξ αυτών μέσω σεμιναριακής διάλεξης και συζήτησης με άλλη/ον καθηγήτρια/ή, ερευνήτρια/ή ή καλλιτέχνη/η. Μία ή δύο εξ αυτών μέσω παρουσίασης ατομικών εργασιών.																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: • Παρουσιάσεις power point με χρήση προτζέκτορα. • Προβολή αποσπασμάτων ή ολόκληρων παραστάσεων μέσω διαδικτυακών συνδέσμων. • Διάθεση ηλεκτρονικών αρχείων. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές: • Τακτική χρήση του e-class και συχνή επικοινωνία μέσω e-mail.																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>33</td></tr> <tr> <td>Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Ατομική εργασία</td><td>16</td></tr> <tr> <td>Παρουσιάσεις εργασιών</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Σύνολο μαθήματος</td><td>100</td></tr> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	33	Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων	15	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	10	Ατομική εργασία	16	Παρουσιάσεις εργασιών	6	Σύνολο μαθήματος	100
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																
Διαλέξεις	33																
Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας	20																
Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων	15																
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	10																
Ατομική εργασία	16																
Παρουσιάσεις εργασιών	6																
Σύνολο μαθήματος	100																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Συμμετοχή σε γραπτή ή προφορική εξέταση (50%) • Ατομική γραπτή εργασία και παρουσίαση (30%) • Τακτικές ομαδικές εργασίες και ασκήσεις εντός αίθουσας (20%)																

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βερβεροπούλου Ζωή, *Το σύγχρονο θέατρο του πραγματικού. Από τις αληθινές ιστορίες στο θέατρο-ντοκουμέντο και στις ερευνητικές δραματουργίες του 21ου αιώνα*, Παπαζήσης, Αθήνα 2023.

- Burrows Alice – Dusol Joséphine – Gauthier Hélène – Pfau Teresa (επιμ.), *Participatory Theatre: A Casebook*, European Theatre Convention, 2020.
- Ιωαννίδης Γρηγόρης, *Πρωτοπορία και κατεστημένο. Οι θίασοι και το ρεπερτόριο στην επταετία της δικτατορίας (1967-1974)*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2024.
- , «Το Θέατρο-Ντοκουμέντο και οι σχέσεις του με το πρωτοποριακό ρεύμα της μεταπολεμικής ελληνικής σκηνής», Αλεξία Αλτουβά – Καίτη Διαμαντάκου (επιμ.), *Θέατρο και Δημοκρατία*, Πρακτικά Ε' Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου, τόμ. Α', Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Αθήνα 2018, σ. 563-576.
- Μαράκα Λίλα, *Θέατρο και δράμα*, Πολύτροπον, Αθήνα 2005.
- , «Η επίδραση του γερμανικού θεάτρου-ντοκουμέντο της δεκαετίας του '60 στη σύγχρονη ελληνική δραματουργία», *Σύγκριση* 5 (1993), σ. 33-51.
- Μαυρομούστακος Πλάτων, *Το θέατρο στην Ελλάδα 1940-2000. Μια επισκόπηση*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.
- Μιχαηλίδης Γιώργος, *Νέοι Έλληνες θεατρικοί συγγραφείς*, Κάκτος, Αθήνα 1975.
- Πεφάνης Γιώργος Π., *Η άμμος του κειμένου. Αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
- , *Θέματα του μεταπολεμικού και σύγχρονου θεάτρου*, Κέδρος, Αθήνα 2001.
- , *Ιάκωβος Καμπανέλλης. Ανιχνεύσεις και προσεγγίσεις στο θεατρικό του έργο*, Κέδρος, Αθήνα 2000.
- Πεφάνης Γιώργος Π. – Μπουσιοπούλου Θάλεια (επιμ.), *Επιστροφή στον έσω θίασο. Νέες προσεγγίσεις στο έργο του Ιάκωβου Καμπανέλλη*, Αιγόκερως, Αθήνα 2023.
- Πούχνερ Βάλτερ, *Τοπία ψυχής και μύθοι πολιτείας. Το θεατρικό σύμπαν του Ιάκωβου Καμπανέλλη*, Παπαζήσης, Αθήνα 2010.
- , «Το δράμα στη μεταπολεμική Ελλάδα», *Ελληνική Θεατρολογία*, Εταιρεία Θεάτρου Κρήτης, Αθήνα 1988, σ. 419-433.
- Σολδάτου Μαριαλένη, *Φιλοξενία και ξενοφοβία. Η αναπαράσταση του ξένου στο ελληνικό θέατρο του 21ου αιώνα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2024.
- Voices. Περιοδική έκδοση για τη σύγχρονη δραματουργία* 3 (2024), σ. 95-138.

Θεατρικά έργα και παραστάσεις

- Αζάς Ανέστης, *Υπόθεση Φαρμακονήσι ή το Δίκαιο του νερού*, Φεστιβάλ Αθηνών, Θέατρο Τέχνης, Αθήνα 2015.
- Αζάς Ανέστης – Τσινικόρης Πρόδρομος, *Καθαρή πόλη*, Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, Αθήνα 2016.
- , *Τηλέμαχος: should I stay or should I go?*, Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, Αθήνα 2013.
- Καμπανέλλης Ιάκωβος, *Θέατρο*, τόμ. Α, Κέδρος, Αθήνα 1978.
- , «Το μεγάλο μας τσίρκο», *Θέατρο*, τόμ. Η, Κέδρος, Αθήνα 2010, σ. 9-133.
- Κατσικονούρης Βασίλης, *Καγκουρό*, Σοκόλη, Αθήνα 2016.
- Μαρκοπούλου Γιολάντα, *Είμαστε οι Πέρσες!*, Φεστιβάλ Αθηνών, Πειραιώς 260, Αθήνα 2015.
- Μουρσελάς Κώστας, *Εκείνος και εκείνος*, Κέδρος, Αθήνα 1999 (1973).
- Ποντίκας Μάριος, «Η πανοραμική θέα μιας νυχτερινής εργασίας», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Α, Αιγόκερως, Αθήνα 2007, σ. 41-56.
- , «Τρομπόνι», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Α, Αιγόκερως, Αθήνα 2007, σ. 103-156.
- , *Εσωτερικά ειδήσεις*, Αιγόκερως, Αθήνα 2020.
- Rimini Protokoll, *Ο Προμηθέας στην Αθήνα*, Φεστιβάλ Αθηνών, Ηρώδειο, Αθήνα 2010.
- Τσίρος Γιάννης, *Τα μάτια τέσσερα*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2022.

ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Θεατρικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	68ΘΕ212	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Όψεις του μεταναστευτικού και προσφυγικού φαινομένου στη σύγχρονη ελληνική δραματολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αξιολόγηση στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα ή με ανάθεση εργασίας στην ελληνική, αγγλική ή γαλλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/THEATRE652/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • κατανοεί τις έννοιες της «μετανάστευσης» και της «προσφυγιάς», • ερμηνεύει τους τρόπους αναπαράστασης του μεταναστευτικού και προσφυγικού φαινομένου στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο, • να αναγνωρίζει θεατρικές τεχνικές και είδη που προάγουν τον κοινωνικό ρόλο του θεάτρου, • αξιοποιεί διεπιστημονικά εργαλεία για τη δραματολογική ανάλυση, • συγκρίνει και να αντιπαραβάλλει τα δραματικά κείμενα μεταξύ τους.
Γενικές Ικανότητες
• Ανάπτυξη κριτικής σκέψης και κοινωνικού προβληματισμού. • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Καλλιέργεια διαπολιτισμικής συνείδησης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να φέρει τους/τις φοιτητές/τριες σε επαφή με την αναπαράσταση του μεταναστευτικού και προσφυγικού φαινομένου στη δραματουργία του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου. Στο επίκεντρο του μαθήματος τίθεται η μελέτη των φιλόξενων και αφιλόξενων πρακτικών υποδοχής του αλλοεθνή τόσο στη δημόσια όσο και την ιδιωτική σφαίρα μέσα από τον φιλοσοφικό, κοινωνιολογικό και δραματικό λόγο. Ερευνώνται οι θεωρητικές προσεγγίσεις των Jacques Derrida και Zygmunt Bauman, καθώς και παραδείγματα της σύγχρονης δραματουργίας, γύρω από το ευρύ φάσμα της φιλοξενίας και της ξενοφοβίας. Εξετάζεται, ακόμα, η έννοια της «διαπολιτισμικότητας» και το διαπολιτισμικό θέατρο, ως φορέας ανάδειξης του κοινωνικού ρόλου του θεάτρου.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δεκατρείς διδακτικές ενότητες.

1. Επισκόπηση μαθήματος. Μετανάστες και πρόσφυγες στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο: Αναδρομή στον 20ό αιώνα. Πτυχές της μεταναστευτικής εμπειρίας στη δραματουργία και παραστασιογραφία του 21ου αιώνα.
2. Αφιλόξενες υποδοχές του ξένου I. Ξενοφοβία. Ατομικές και συλλογικές εκδηλώσεις ξενοφοβίας. Π. Μέντης, *Ξένοι*.
3. Αφιλόξενες υποδοχές του ξένου II. Ρατσισμός. Η έννοια του «καθαρού». Α. Αζάς & Π. Τσινικόρης, *Καθαρή πόλη*.
4. Αφιλόξενες υποδοχές του ξένου III. Κουλτουρισμός. Πολιτισμικός ιμπεριαλισμός και «κυρίαρχη κουλτούρα». Χ. Σπηλιώτη, *Φωτιά και νερό*.
5. Τρόποι φιλοξενίας. *Υπό όρους και απροϋπόθετη φιλοξενία*. Β. Κατσικονούρης, *Το γάλα*.
6. Τόποι φιλοξενίας I. Λ. Αναγνωστάκη, *Σ' εσάς που με ακούτε*.
7. Τόποι φιλοξενίας II. Α. Αζάς, *Υπόθεση Φαρμακονήσι ή το Δίκαιο του νερού*.
8. Το μεταναστευτικό και μετα-μεταναστευτικό θέατρο στην Ευρώπη. Το παράδειγμα της Ελλάδας. Λ. Βασιλείου, *Ένας στους δέκα*.
9. Το διαπολιτισμικό θέατρο. Η γειτνίαση με την πολιτισμική ετερότητα. Γ. Μαρκοπούλου, *Είμαστε οι Πέρσες!*.
10. Προβολή, συζήτηση και ανάλυση βιντεοσκοπημένης παράστασης διαπολιτισμικού θεάτρου.
11. Ανασκόπηση μαθήματος.
12. Παρουσιάσεις εργασιών I.
13. Παρουσιάσεις εργασιών II.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Διά ζώσης στην αίθουσα.

	Δεκατρείς (13) τρίωρες διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας. Μία εξ αυτών μέσω σεμιναριακής διάλεξης και συζήτησης με άλλη/ον καθηγήτρια/ή, ερευνήτρια/ή ή καλλιτέχνη/η. Μία ή δύο εξ αυτών μέσω παρουσίασης ατομικών εργασιών.																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία: • Παρουσιάσεις power point με χρήση προτζέκτορα. • Προβολή αποσπασμάτων ή ολόκληρων παραστάσεων μέσω διαδικτυακών συνδέσμων. • Διάθεση ηλεκτρονικών αρχείων. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές: • Τακτική χρήση του e-class και συχνή επικοινωνία μέσω e-mail.																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>33</td></tr><tr><td>Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr><tr><td>Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων</td><td>15</td></tr><tr><td>Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη</td><td>10</td></tr><tr><td>Ατομική εργασία</td><td>16</td></tr><tr><td>Παρουσιάσεις εργασιών</td><td>6</td></tr><tr><td>Σύνολο μαθήματος</td><td>100</td></tr></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	33	Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων	15	Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	10	Ατομική εργασία	16	Παρουσιάσεις εργασιών	6	Σύνολο μαθήματος	100	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																	
Διαλέξεις	33																	
Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας	20																	
Μελέτη και σύνθεση εβδομαδιαίων ασκήσεων	15																	
Αυτοτελής (μη καθοδηγούμενη) μελέτη	10																	
Ατομική εργασία	16																	
Παρουσιάσεις εργασιών	6																	
Σύνολο μαθήματος	100																	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Συμμετοχή σε γραπτή ή προφορική εξέταση (50%) • Ατομική γραπτή εργασία και παρουσίαση (30%) • Τακτικές ομαδικές εργασίες και ασκήσεις εντός αίθουσας (20%)																	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bauman Zygmunt, *Modernity and the Holocaust*, Cornell University Press, NY 1989.

- , *Η μετανεωτερικότητα και τα δεινά της* (μετ. Γιώργος Ίκαρος Μπαμπασάκης), Ψυχογιός, Αθήνα 2002.
- Baumgartl Bernd – Favell Adrian (επιμ.), *New Xenophobia in Europe*, Kluwer Law International, UK 1995.
- Derrida Jacques, «Hospitality, Justice and Responsibility», Richard Kearney – Mark Dooley (επιμ.), *Questioning Ethics. Contemporary Debates in Philosophy*, Routledge, London – New York 1999, σ. 65-83.
- , «Hostipitality», *Angelaki: Journal of the Theoretical Humanities* 5/3 (2000), σ. 3-18.
- , *Πέραν του Κοσμοπολιτισμού* (μετ. Βαγγέλης Μπιτσώρης), Κριτική, Αθήνα 2003.
- Derrida Jacques – Dufourmantelle Anne, *Περί φιλοξενίας. Η Αν Ντυφουρμαντέλ προσκαλεί τον Ζακ Ντερριντά να απαντήσει* (μετ. Βαγγέλης Μπιτσώρης), Εκκρεμές, Αθήνα 2006.
- Fischer-Lichte Erika – Riley Josephine – Gissenwehrer Michael (επιμ.), *The Dramatic Touch of Difference. Theatre, Own and Foreign*, Gunter Narr Verlag Tübingen, Tübingen 1990.
- Gellner Ernest, *Έθνη και εθνικισμός* (μετ. Δώρα Λαφαζάνη), Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1992.
- Κακολύρης Γεράσιμος, *Η ηθική της φιλοξενίας. Ο Ζακ Ντερριντά για την απροϋπόθετη και την υπό όρους φιλοξενία*, Πλέθρον, Αθήνα 2017.
- , «Jacques Derrida and René Schérer on Hospitality», *Dia-noesis: A Journal of Philosophy* (2019), σ. 23-42.
- Καμπούρη Νέλλη, «Φιλοξενία και πρακτικές υποδοχής του ξένου», *Σύγχρονα Θέματα* 96 (2007), σ. 17-23.
- Καράογλου Τόνια – Αλιφέρης Νικήτας (επιμ.), *Μετανάστες και πρόσφυγες στη σύγχρονη δραματουργία και τη σκηνική πράξη*, Ευρασία, Αθήνα 2021.
- Macedo Donald – Gounari Panayota (επιμ.), *Η παγκοσμιοποίηση του ρατσισμού* (μετ. Παρασκευή Αράπογλου), Επίκεντρο, Αθήνα 2008.
- Παπαδημητρίου Ζήσης Δ., *Ο ευρωπαϊκός ρατσισμός. Εισαγωγή στο φυλετικό μίσος: ιστορική, κοινωνιολογική και πολιτική μελέτη*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2000.
- Παπαταξιάρχης Ευθύμιος, «Ο αδιανόητος ρατσισμός. Η πολιτικοποίηση της “φιλοξενίας” την εποχή της κρίσης», *Σύγχρονα Θέματα* 127 (2014), σ. 46-62.
- Παπαταξιάρχης Ευθύμιος (επιμ.), *Περιπέτειες της ετερότητας. Η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006.
- Pavis Patrice, «Intercultural Theatre Today (2010)», *Forum Modernes Theater* 25/1 (2010).
- Πεφάνης Γιώργος Π., *Η άμμος του κειμένου. Αισθητικά και δραματολογικά θέματα στο ελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
- Said Edward W., *Culture and Imperialism*, Vintage, London 1994.
- Schérer René, «Cosmopolitisme et hospitalité», *Communications* 65 (1997), σ. 59-68.
- , *Zeus hospitalier. Eloge de l'hospitalité*, La table ronde, Paris 2005.
- , «Φιλοξενία και ουτοπία» (μετ. Κωνσταντίνος Ηροδότου), *Ουτοπία* 109 (2014), σ. 109-114.
- Schinkel Willem, «Transformations of Racism and the Rise of Culturism», *Imagined Societies. A Critique of Immigrant Integration in Western Europe*, Cambridge University press, UK 2017, σ. 112-155.
- Σολδάτου Μαριαλένη, *Φιλοξενία και ξενοφοβία. Η αναπαράσταση του ξένου στο ελληνικό θέατρο του 21ου αιώνα*, Αιγόκερως, Αθήνα 2024.
- , «Φιλοξενία και διαπολιτισμικότητα στην ελληνική σκηνή του 21ου αιώνα», Εύη Προύσαλη (επιμ.): *Παραστατικές Τέχνες στον 21ο αιώνα. Σύγχρονες πρακτικές και νέες προοπτικές*, Ευρασία, Αθήνα 2023, σ. 371-377.
- Σωτήρχου Παναγιώτα, *Το μεταναστευτικό και προσφυγικό βίωμα στη Νεοελληνική Δραματουργία. Ρεπερτόριο Κρατικών Θεάτρων Ελλάδας και Κύπρου: 1932-1994*, Συμπαντικές Διαδρομές, Θεσσαλονίκη 2012.

Todorov Tzvetan, *Ο φόβος των βαρβάρων. Πέρα από τη σύγκρουση των πολιτισμών* (μετ. Γιώργος Θ. Καράμπελας), Πόλις, Αθήνα 2009.

Τσατσούλης Δημήτρης, *Δυτικό ηγεμονικό «παράδειγμα» και διαπολιτισμικό θέατρο. Για την πρόσληψη του αρχαιοελληνικού δράματος στην ελληνική και μη δυτική σκηνή*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.

Φελοπούλου Σοφία, «L'immigré dans la dramaturgie grecque contemporaine», *L'Annuaire théâtral* 48 (2010), σ. 27-39.

Waldenfels Bernhard, «Ξενότητα, φιλοξενία και εχθρότητα» (μετ. Ανθή Βηδενμάιερ), *Ένεκεν* 14 (2009), σ. 113-128.

Θεατρικά έργα και παραστάσεις

Αζάς Ανέστης, *Υπόθεση Φαρμακονήσι ή το Δίκαιο του νερού*, Φεστιβάλ Αθηνών, Θέατρο Τέχνης, Αθήνα 2015.

Αζάς Ανέστης – Τσινικόρης Πρόδρομος, *Καθαρή πόλη*, Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, Αθήνα 2016.

—, *Τηλέμαχος: Should I Stay or Should I Go?* Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, Αθήνα 2013.

Αναγνωστάκη Λούλα, «Σ' εσάς που με ακούτε», *Θέατρο*, τόμ. Α, Κέδρος, Αθήνα 2007, σ. 87-142.

Βασιλείου Λαέρτης, *Ένας στους δέκα*, Θέατρο του Νέου Κόσμου, Αθήνα 2008.

Κατσικονούρης Βασίλης, *Το γάλα*, Κέδρος, Αθήνα 2011.

Kelly Denis, *Ορφανά* (μετ. Κοραλία Σωτηριάδου), Θέατρο του Νέου Κόσμου, Αθήνα 2010.

Lustgarten Anders, *Λαμπεντούζα* (μετ. Δημήτρης Κιούσης), Μνήμη, Χανιά 2015.

Μαρκοπούλου Γιολάντα, *Είμαστε οι Πέρσες!*, Φεστιβάλ Αθηνών, Πειραιώς 260, Αθήνα 2015.

Μέντης Παναγιώτης, «Ξένοι», *Άπαντα τα θεατρικά*, τόμ. Γ, Αιγόκερως, Αθήνα 2008, σ. 77-168.

Σολδάτος Γιάννης, *Είμαι η Αντιγόνη...*, Αιγόκερως, Αθήνα 2015.

Σπηλιώτη Χρύσα, *Φωτιά και νερό*, Σοκόλη, Αθήνα 2007.

Φλουράκης Ανδρέας, *Θέλω μια χώρα*, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2015.

